

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

61. aastakäik

30. november 2018

Sisukord

IV *Teave*

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Kontrollikoda

2018/C 434/01

Aastaruanne ELi asutuste eelarveaasta 2017 kohta 1

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

KONTROLLIKODA

Aastaruanne ELi asutuste eelarveaasta 2017 kohta

(2018/C 434/01)

SISUKORD

	<i>Lehekülg</i>
Lühendite loetelu	2
1. PEATÜKK. ELi asutused ja kontrollikoja audit	4
2. PEATÜKK. Ülevaade auditi tulemustest	15
3. PEATÜKK. Kinnitavad avaldused ja muud asutusi puudutavad audititulemused	29

LÜHENDITE LOETELU

Lühendite loetelu hõlmab ELi asutusi ja muid käesolevas aruandes kajastatud liidu organeid

Lühend	Nimi	Asukoht
ACER	Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet	Ljubljana, Sloveenia
BERECi Büroo	Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti büroo	Riia, Läti
CdT	Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus	Luxembourg, Luksemburg
Cedefop	Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus	Thessaloniki, Kreeka
CEPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet	Budapest, Ungari
Chafea	Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet	Luxembourg, Luksemburg
CPVO	Ühenduse Sordiamet	Angers, Prantsusmaa
EACEA	Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Täitevasutus	Brüssel, Belgia
EASA	Euroopa Lennundusohutusamet	Köln, Saksamaa
EASME	Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet	Brüssel, Belgia
EASO	Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet	Valletta, Malta
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve	London, Ühendkuningriik
ECDC	Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus	Stockholm, Rootsi
ECHA	Euroopa Kemikaaliamet	Helsingi, Soome
EEA	Euroopa Keskkonnaamet	Kopenhaagen, Taani
EFCA	Euroopa Kalanduskontrolli Amet	Vigo, Hispaania
EFSA	Euroopa Toiduohutusamet	Parma, Itaalia
EIGE	Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut	Vilnius, Leedu
EIOPA	Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve	Frankfurt, Saksamaa
EIT	Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut	Budapest, Ungari
EMA	Euroopa Ravimiamet	London, Ühendkuningriik
EMCDDA	Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus	Lissabon, Portugal

Lühend	Nimi	Asukoht
EMSA	Euroopa Meresõiduohutuse Amet	Lissabon, Portugal
ENISA	Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet	Iraklion, Kreeka
ERA	Euroopa Liidu Raudteeamet	Valenciennes, Prantsusmaa
ERCEA	Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet	Brüssel, Belgia
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	Pariis, Prantsusmaa
ETF	Euroopa Koolitusfond	Torino, Itaalia
EUIPO	Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet	Alicante, Hispaania
eu-LISA	Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet	Tallinn, Eesti
EU-OSHA	Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur	Bilbao, Hispaania
Euratom	Euratori Tarneagentuur	Luxembourg, Luksemburg
Eurofound	Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond	Dublin, Iirimaa
Eurojust	Euroopa Liidu Õigusalase Koostöö Üksus	Haag, Madalmaad
Europol	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet	Haag, Madalmaad
FRA	Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet	Viin, Austria
Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	Varssavi, Poola
GSA	Euroopa GNSSi Agentuur	Praha, Tšehhi Vabariik
INEA	Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet	Brüssel, Belgia
REA	Teadusuuringute Rakendusamet	Brüssel, Belgia
SRB	Ühtne Kriisilahendusnõukogu	Brüssel, Belgia

1. PEATÜKK

ELi asutused ja kontrollikoja audit**SISUKORD**

	<i>Punkt</i>	<i>Lehekiilg</i>
SISSEJUHATUS	1.1 – 1.3	5
ELI ASUTUSED	1.4 – 1.21	5
Eri liiki asutused aitavad ELil poliitikat kujundada ja ellu viia	1.4 – 1.14	5
Detsentraliseeritud asutused käsitlevad konkreetseid poliitilisi vajadusi	1.8 – 1.9	7
Komisjoni rakendusametid viivad ELi programme ellu	1.10	8
Muudel organitel on erivolitused	1.11 – 1.14	8
Asutusi rahastatakse eri allikatest ja mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikide kaudu	1.15 – 1.20	8
ELi asutuste võrgustik lihtsustab asutustevahelist koostööd ja teabevahetust	1.21	13
KONTROLLIKOJA AUDIT	1.22 – 1.32	13
Kontrollikojal on volitused kontrollida asutuste raamatupidamise aastaaruandeid ja tehinguid	1.22 – 1.24	13
Kontrollikoja audit käsitleb kindlakstehtud riske	1.25 – 1.32	13

SISSEJUHATUS

1.1. Euroopa Kontrollikoda on Euroopa Liidu toimimise lepingu⁽¹⁾ alusel loodud institutsioon, mille ülesanne on auditeerida Euroopa Liidu rahalisi vahendeid. ELi välisaudiitorina tegutseb kontrollikoda liidu kodanike finants huvide sõltumatu kaitsjana, aidates eelkõige parandada ELi finantsjuhtimist. Lisateavet kontrollikoja töö kohta leiab kontrollikoja tegevusaruannetest, aastaaruannetest ELi eelarve täitmise kohta, eriaruannetest, ülevaatearuannetest ning arvamustest finantsjuhtimiselase mõjuga uute või ajakohastatud ELi õigusaktide ja muude otsuste kohta⁽²⁾.

1.2. Selle mandaadi raames kontrollib kontrollikoda igal aastal ELi institutsioonide, asutuste ja liidu muude organite raamatupidamise aastaaruandeid ja nende aluseks olevaid tehinguid⁽³⁾.

1.3. Käesolevas aruandes esitatakse ELi asutuste ja muude organite (edaspidi nimetatakse koos „asutused“) eelarveaasta 2017 auditeerimise tulemused. Aruanne on üles ehitatud järgmiselt:

- 1. peatükis kirjeldatakse asutusi ja kontrollikoja auditi olemust;
- 2. peatükis esitatakse auditi koondtulemused;
- 3. peatükk sisaldab *kinnitavat avaldust* kõigi 41 asutuse kohta koos kontrollikoja arvamuste ja tähelepanekutega asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse ning nende aluseks olevate tulude ja maksete (tehingute) seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

ELI ASUTUSED

Eri liiki asutused aitavad ELil poliitikat kujundada ja ellu viia

1.4. Asutused on eraldi juriidilised isikud, mis on loodud teiste õigusaktidega, et täita konkreetseid tehnilisi, teaduslikke või juhtimisülesandeid, mis aitavad ELi institutsioonidel poliitikat kavandada ja ellu viia. Paljud neist on hästi nähtavad ja mõjutavad oluliselt Euroopa kodanike igapäevaelu olulisi valdkondi, nagu tervishoid, ohutus, turvalisus, vabadus ja õigus. Iga asutuse täidetavate ülesannete lühikirjeldus koos nende *kinnitavate avaldustega* esitatakse 3. peatükis.

1.5. Käesolevas aruandes osutatakse konkreetsetele asutustele nende lühendite abil, mille nimekiri on esitatud aruande alguses.

1.6. Asutusi on kolme liiki: detsentraliseeritud asutused, rakendusametid ja muud organid. Iga asutuse peamisi eripärasid kirjeldatakse allpool. Asutuste arv on aastate jooksul suurenenud ja 2017. aastal oli see 41, nagu on näidatud *selgituses 1.1.*

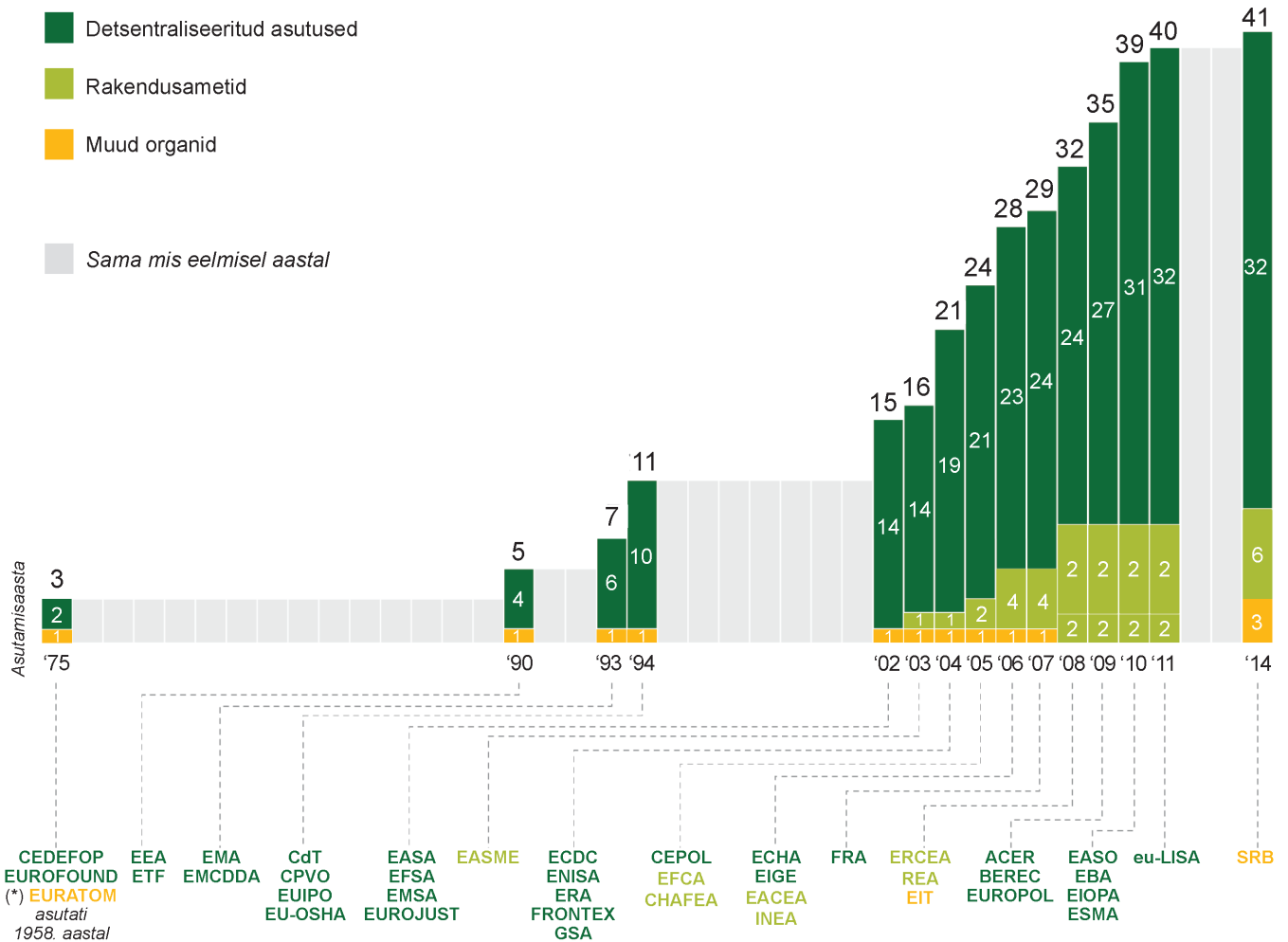
⁽¹⁾ Artiklid 285–287 (ELT C 326, 26.10.2012, lk 169–171).

⁽²⁾ Kättesaadavad kontrollikoja veebisaidil www.eca.europa.eu.

⁽³⁾ Kolme kaitsevaldkonnas tegutsevat asutust (Euroopa Kaitseagentuur, Euroopa Julgeoleku-uuringute Instituut ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus), mida rahastatakse liikmesriikide osamaksetest, ei auditeeri Euroopa Kontrollikoda, vaid teised sõltumatud välisaudiitorid.

Selgitus 1.1

Asutuste arvu suurenemine

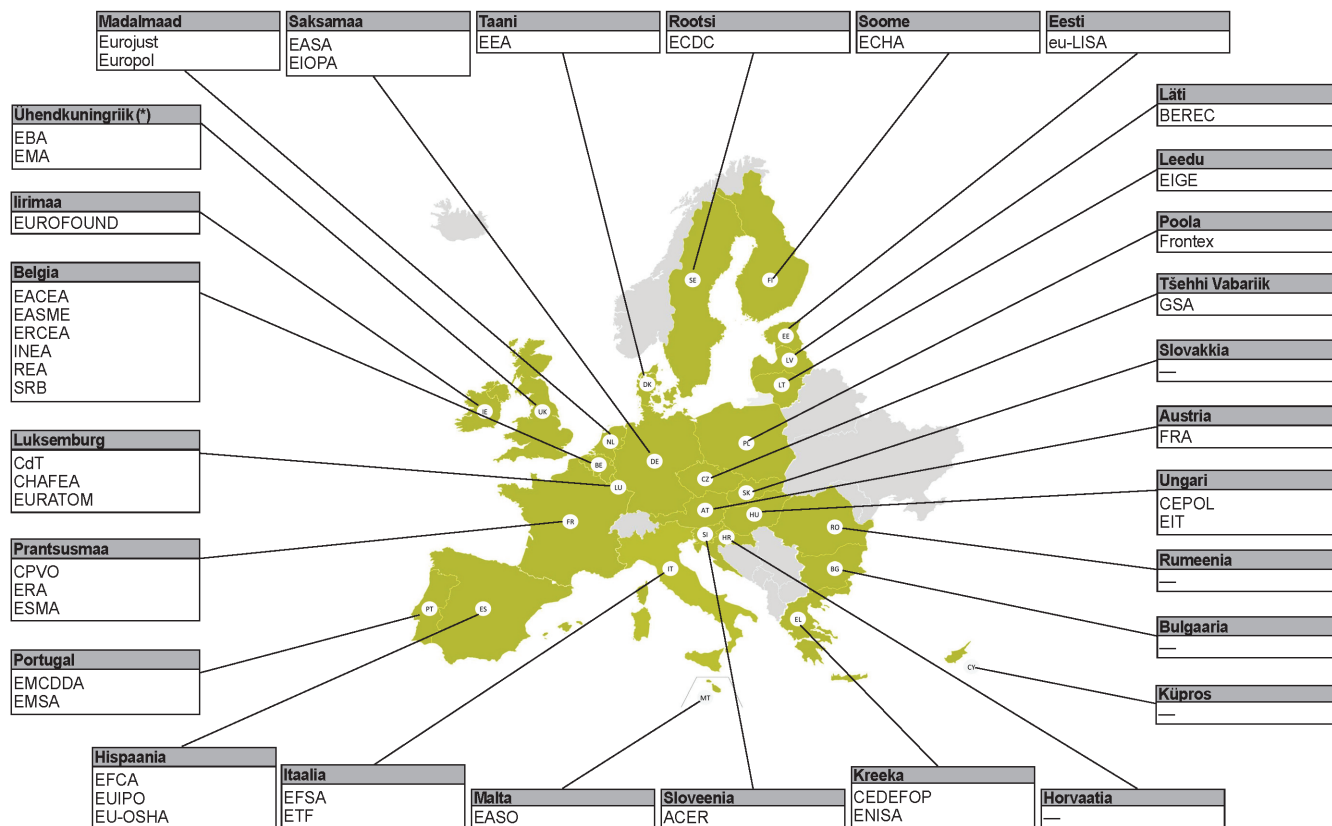

(*) Osa asutustest toimis varem valitsustevaheliste organisatsioonidena ja neil oli teistsugune staatus.

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

1.7. Komisjoni rakendusametid asuvad Euroopa Komisjoni asukohas Brüsselis ja Luxembourgis. Detsentraliseeritud asutused ja muud organid paiknevad ELi 23 liikmesriigis, nagu näidatud lühendite nimekirjas ja selgituses 1.2. Nende asukohad määrab nõukogu või nõukogu ja Euroopa Parlament ühiselt.

Selgitus 1.2
Asutuste asukohad liikmesriikides

(*) Pärast Ühendkuningriigi otsust Euroopa Liidust lahkumise kohta otsustas nõukogu 20. novembril 2017. aastal toimunud üldasjade istungil (artikkel 50), et 2019. aastal viiakse Euroopa Raviamet üle Amsterdami ja Euroopa Pangandusjärelevalve Pariisi.

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Detsentraliseeritud asutused käsitlevad konkreetseid poliitilisi vajadusi

1.8. **32-l detsentraliseeritud asutusel** ⁽⁴⁾ on tähtis roll ELi poliitikasuundade ettevalmistamisel ja elluviimisel, eelkõige tehnilist, teaduslikku ja sisulist ja/või regulatiivset laadi ülesannete täitmisel. Eesmärk on käsitleda konkreetseid poliitikavajadusi ja tugevdada Euroopa koostööd, koondades ELi ja liikmesriikide valitsuste tehnilised ja erialased teadmised. Asutused on loodud määramata ajaks nõukogu määruse või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega.

1.9. Detsentraliseeritud asutuste tööd kontrollivad haldusnõukogud, kuhu kuuluvad liikmesriikide komisjoni ja mõningate asutustes ka teiste poolte esindajad. Haldusnõukogu kehtestab tegevusraamistikku, mida asutus peab järgima, nt mitmeaastased ja iga-aastased tööprogrammid, eelarveprojektid ja ametikohtade loetelud, mida rakendatakse asutuste (tegev)direktorite vastutusel. Iga detsentraliseeritud asutuse suhtes viiakse läbi eraldi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus (enamikul juhtudest teevad seda Euroopa Parlament ja nõukogu ⁽⁵⁾), mis hõlmab nende personali-, haldus- ja tegevuskulusid.

⁽⁴⁾ Cedefop, EUROFOUND, EEA, ETF, EMA, EMCDDA, CdT, CPVO, EUIPO, EU-OSHA, FRA, EASA, EFSA, EMSA, Eurojust, ECDC, ENISA, ERA, Frontex, GSA, CEPOL, EFCA, ECHA, EIGE, ACER, BERECi Büroo, Europol, EASO, EBA, EIOPA, ESMA, eu-LISA.

⁽⁵⁾ Kahe isemajandava asutuse (CPVO ja EUIPO) eelarve täitmisele annavad heakskiidu nende haldusnõukogud.

Komisjoni rakendusametid viivad ELi programme ellu

1.10. **Kuuele komisjoni rakendusametile** ⁽⁶⁾ on usaldatud täitmis- ja haldusülesanded, mis on seotud ühe või enama ELi programmiga ning need asutused on loodud kindlaks ajavahemikuks. Nimetatud asutused loodi komisjoni otsusega ja need tegutsevad komisjoni poolt määratud juhtkomiteede järelevalve all. Rakendusametid töötavad mitmeaastaste ja igaaastaste tööprogrammide alusel, mis on koostatud ja mida rakendatakse tegevdirektorite vastutusel. Euroopa Parlament ja nõukogu kohaldavad nende suhtes eraldi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusi. Erinevalt detsentraliseeritud asutustest sisaldavad rakendusametite eelarved üksnes personali- ja halduskulusid, samas kui kõik nende tegevuskulud eraldatakse komisjoni eelarvest ja moodustavad seega osa komisjoni üldisest eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusest. Seepärast moodustavad rakendusametite enda eelarved ainult väikese osa eelarvest, mida nad tegelikult rakendavad.

Muudel organitel on erivolitused

1.11. Kolm **muud organit** on EIT, Euratom ja SRB.

1.12. Budapestis asuv EIT on sõltumatu detsentraliseeritud ELi organ, milles on ühendatud teadusuuringute, äri ja hariduse ressursid, et parandada liidu innovatsioonisuutlikkust toetuste rahastamise abil. Euroopa Parlament ja nõukogu asutasid EIT määramata ajaks. Seda juhib tegevdirektor, kelle üle teostab järelevalvet juhatus, ning selle suhtes kohaldab Euroopa Parlament ja nõukogu eraldi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust.

1.13. Nõukogu asutas Luxembourgis asuva Euratomi määramata ajaks Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu eesmärkide toetamiseks. Euroopa Parlament ja nõukogu kohaldavad Euratomi suhtes eraldi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust. Liikmesriikidest pärit liikmetest koosnev nõuandekomitee abistab Euratomi ülesannete täitmisel arvamuste avaldamise, analüüside tegemise ja teabe andmisega. Euratomi peadirektor töötab komisjoni järelevalve all.

1.14. SRB on pangandusliidu keskne kriisilahendusasutus ja tema asukoht on Brüsselis. Selle missioon on tagada raskustes olevate pankade nõuetekohane kriisilahendus nii, et selle mõju osalevate liikmesriikide ja muude riikide reaalmajandusele, finantssüsteemile ning riigirahandusele oleks võimalikult väike. SRB-d esindab selle esimees, kes täidab ametisse nimetava asutuse ülesandeid. Kriisilahendusnõukogu, kuhu kuuluvad osalevate liikmesriikide kriisilahendusasutuste liikmed, annab heakskiidu esimehe tegevusele eelarve täitmisel.

Asutusi rahastatakse eri allikatest ja mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikide kaudu

1.15. Kõigi asutuste (välja arvatud SRB) eelarve kokku oli 3,5 miljardit eurot (2016. aastal 3,4 miljardit eurot), mis vastab ligikaudu 2,7 %-le ELi 2017. aasta üldeelarvest (2016. aastal 2,4 %), nagu näidatud selgituses 1.3. Asutused, kus 2017. aastal eelarve kõige rohkem suurenes, olid GSA ja EIT, mida rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku ⁽⁷⁾ rubriigist 1a (Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks), ning Frontex, EMA ja EASO, mida rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 3 (Julgeolek ja kodakondsus).

1.16. Lisaks oli SRB 2017. aasta eelarve 6,6 miljardit eurot (2016. aastal 11,8 miljardit eurot) ⁽⁸⁾. See hõlmab krediitiasutuste makseid ühtsesse kriisilahendusfondi.

⁽⁶⁾ INEA, REA, EACEA, ERCEA, Chafea, EASME.

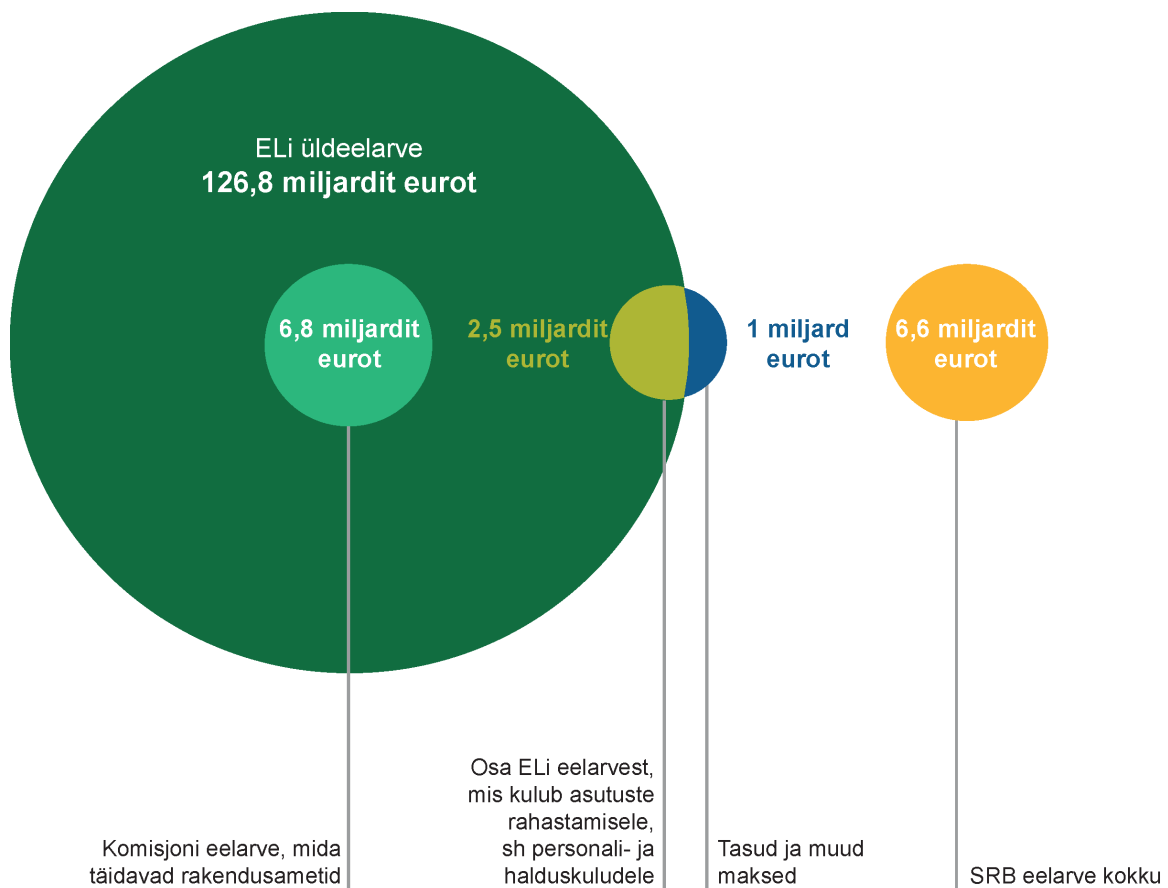
⁽⁷⁾ Ajavahemikku 2014–2020 hõlmav ELi mitmeaastane finantsraamistik.

⁽⁸⁾ 2016. aasta eelarve tulud koosnesid lisaks krediitiasutuste poolt ühtsesse kriisilahendusfondi tehtud 2016. aasta osamaksetele veel 2015. aasta osamaksetest, mille liikmesriikide kriisilahendusasutused olid 2015. aastal kogunud, kuid mis kanti üle alles jaanuaris 2016. See selgitab, miks 2017. aasta eelarve kokku on 2016. aasta eelarvest tunduvalt väiksem (6,6 miljardit eurot võrreldes 11,8 miljardi euroga).

1.17. Detsentraliseeritud asutuste ja muude organite eelarved katavad nende personali-, haldus- ja tegevuskulud, rakendusametid aga viivad ellu komisjoni eelarvest rahastatavaid programme ja nende eelarved (kokku ca 241 miljonit eurot) sisaldavad ainult nende personali- ja halduskulusid. Kuue rakendusameti poolt 2017. aastal rakendatud komisjoni tegevuskulud olid kokku ligikaudu 6,8 miljardit eurot, mida on üle kahe korra rohkem kui kõigi teiste asutuste eelarved kokku (välja arvatud SRB).

Selgitus 1.3

Asutuste rahastamisallikad aastal 2017

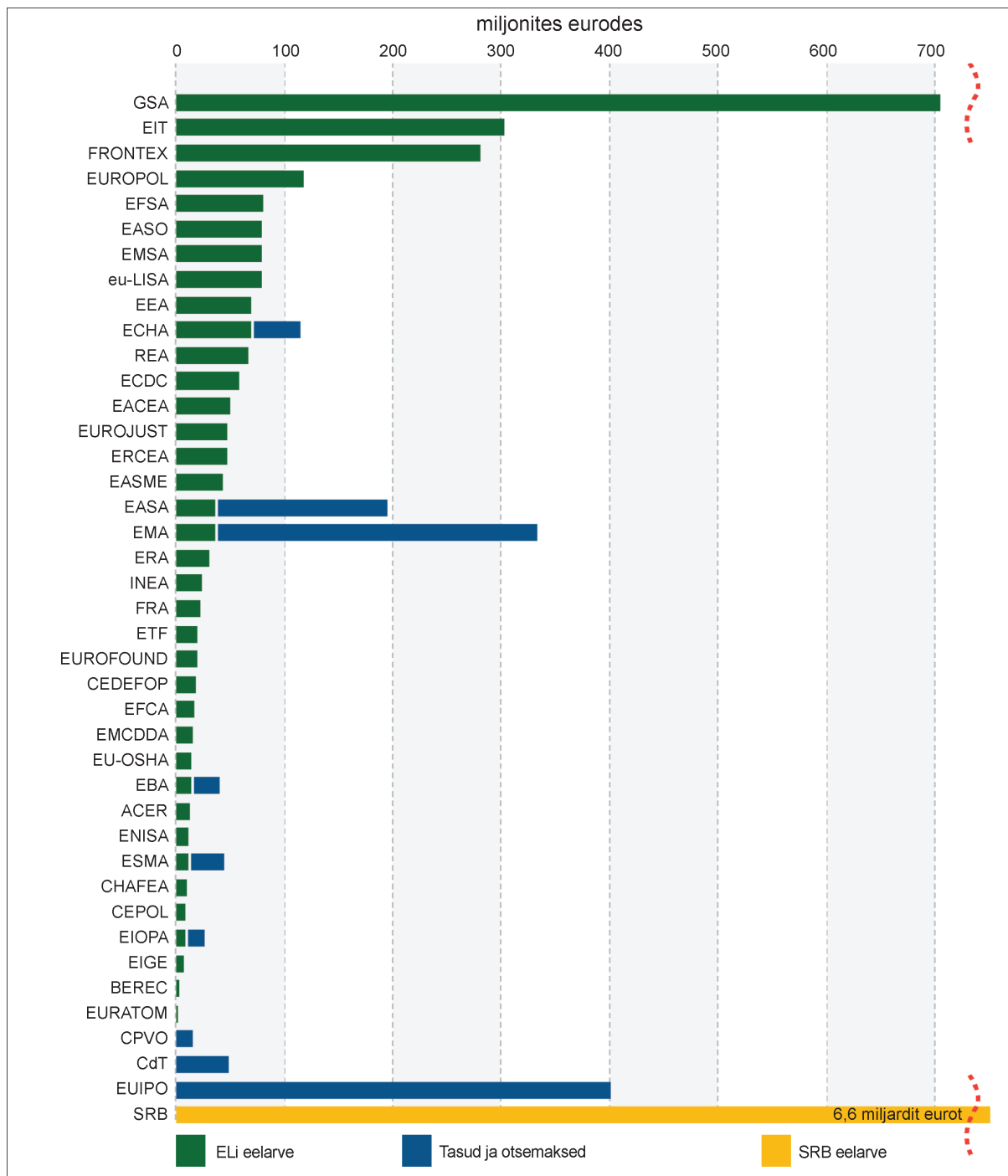

Allikas: ELi 2017. aasta üldeelarve ja asutuste 2017. aasta eelarved (kontrollikoja arvutus).

1.18. Enamikku asutustest, sealhulgas kõiki rakendusameteid, rahastatakse peaaegu täielikult ELi üldeelarvest. Ülejäänuid rahastatakse kas täielikult või osaliselt lõivudest ja tasudest ning osalevate riikide (liikmesriigid, EFTA riigid jne) otsemaksetest. Kokku rahastati ELi eelarvest ligikaudu 2,5 miljardit eurot ning 1 miljard eurot rahastati tasudest ja lõivudest ning osalevate riikide otsemaksetest. Selgituses 1.4 näidatakse asutuste jaotust vastavalt ELi eelarvest saadud osamaksete suurusele.

Selgitus 1.4

Asutuste järjestus vastavalt ELi eelarvest eraldatud vahendite suurusele

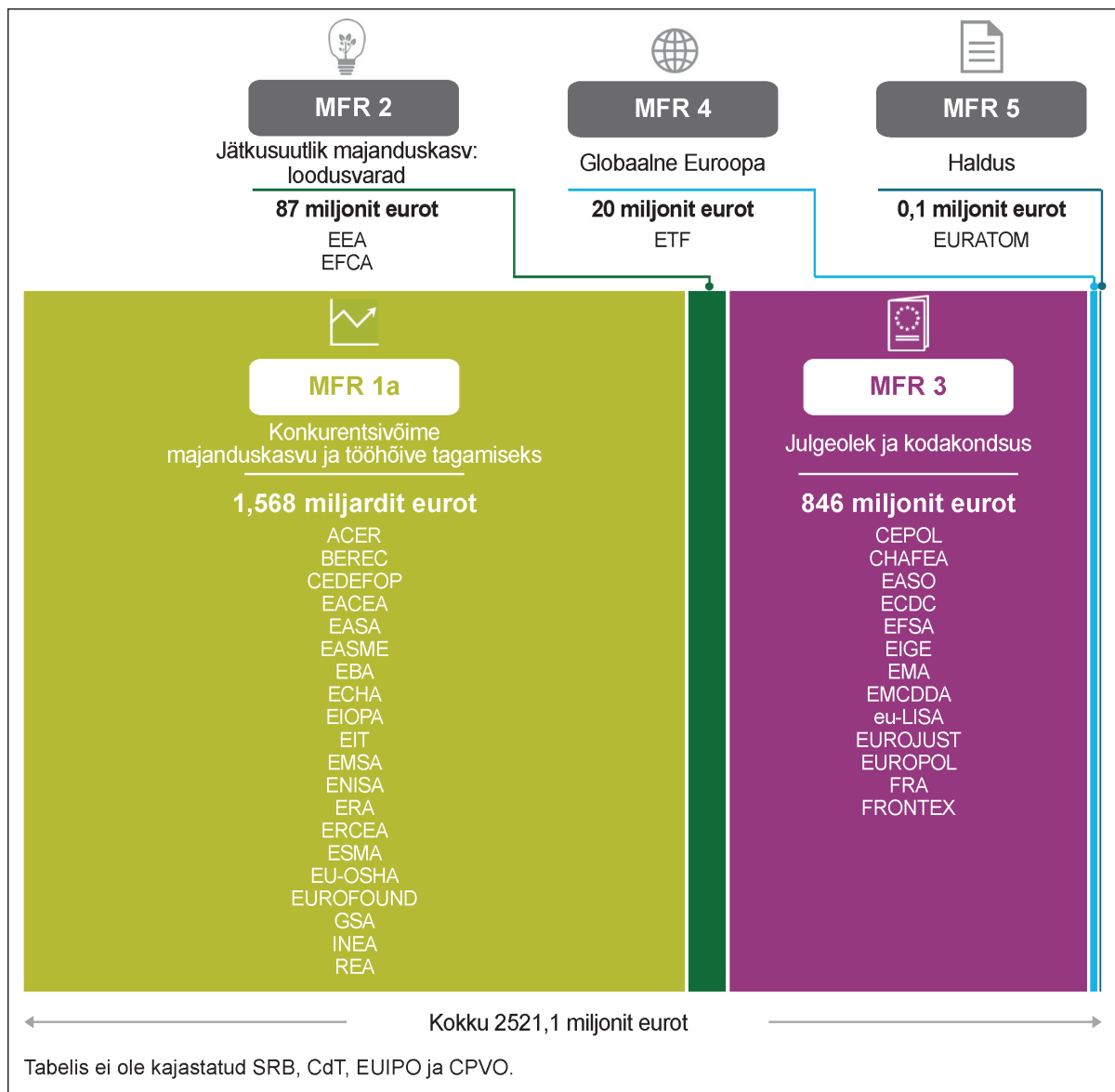

Allikas: Euroopa Kontrollikoda asutuste esitatud andmete põhjal.

1.19. ELi eelarvest eraldatud 2,5 miljardit eurot rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikide alt, nagu näidatud selgituses 1.5.

Selgitus 1.5

Asutuste rahastamine ELi üldeelarve mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa

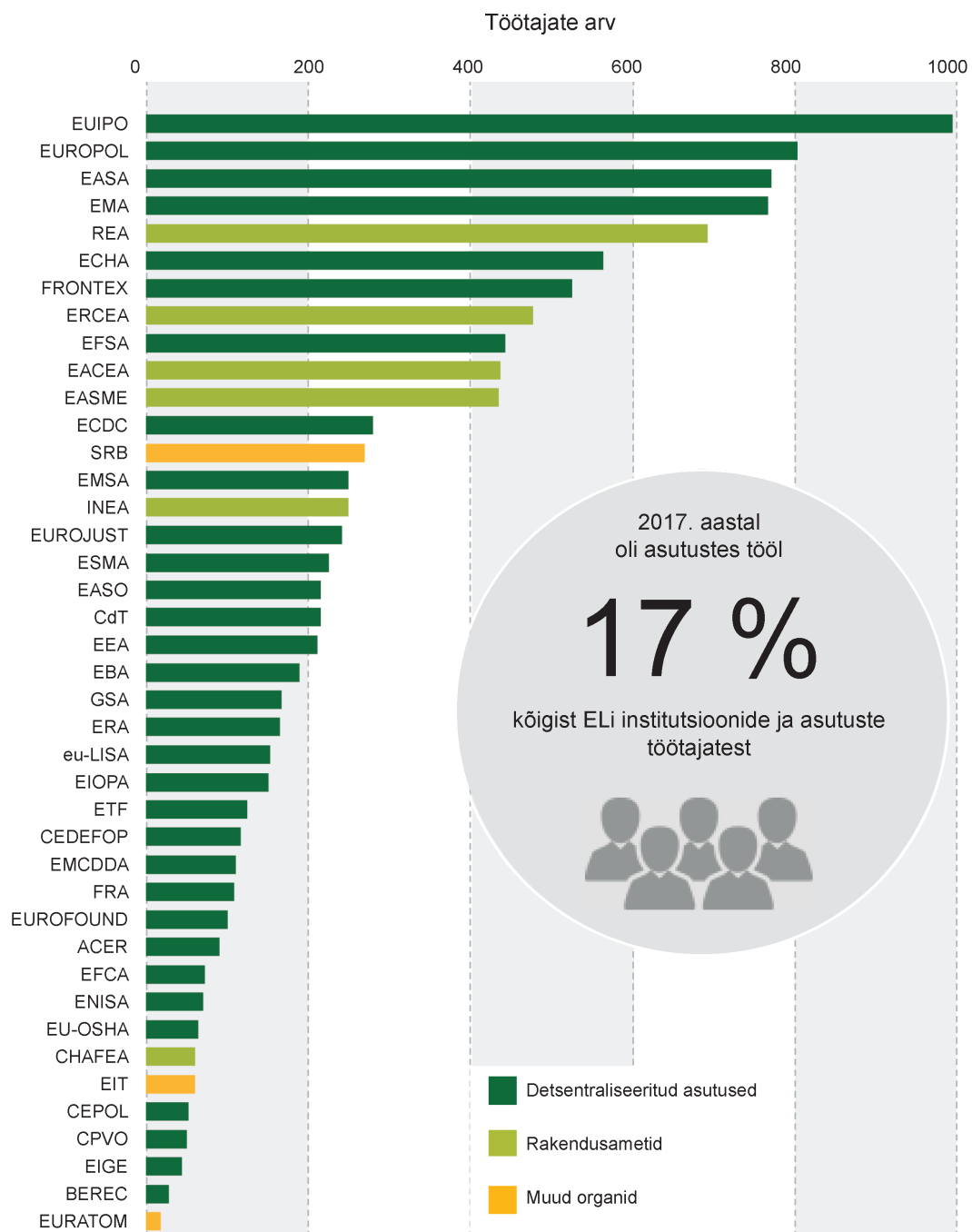
Allikas: ajavahemikku 2014–2020 hõlmaval ELi mitmeaastasel finantsraamistikul ja asutuste 2017. aasta eelarvetel põhinevad kontrollikoja andmed.

1.20. 2017. aasta lõpu seisuga töötas asutustes 11 000 töötajat⁽⁹⁾ (2016. aastal 10 300), mis moodustab ligikaudu kuuendiku ELi institutsioonide ja asutuste kõikide töötajate arvust. Personali jaotus asutuste kaupa on esitatud selgituses 1.6.

⁽⁹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Selgitus 1.6

Töötajate arv asutuste kaupa 2017. aasta lõpus

Allikas: Euroopa Kontrollikoda asutuste esitatud andmete põhjal.

ELi asutuste võrgustik lihtsustab asutustevahelist koostööd ja teabevahetust sidusrühmadega

1.21. Asutused loiid ELi asutuste võrgustiku (EUAN) asutustevahelise koostööplatvormina, et parandada asutuste nähtavust, teha kindlaks tõhususe suurendamise võimalused ja neid edendada ning anda lisaväärtust. EUAN tegutseb asutuste poolt 5-aastases strateegilises tegevuskavas (2015–2020) ning tegevust ja tulemusi täpsustavates iga-aastastes tööprogrammides kokku lepitud prioriteetide põhjal. EUANi üheks oluliseks ülesandeks on tagada tõhus teabevahetus asutuste ja sidusrühmade (peamiselt Euroopa Liidu institutsioonid) vahel. EUANi juhivad igal aastal rotatsiooni korras eri asutus.

KONTROLLIKOJA AUDIT**Kontrollikojal on volitused kontrollida asutuste raamatupidamise aastaaruandeid ja tehinguid**

1.22. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklile 287 auditeeris kontrollikoda

a) kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruandeid, mis koosnevad finantsaruannetest⁽¹⁰⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹¹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta, ning

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

1.23. Oma auditi tulemustele tuginedes esitab kontrollikoda Euroopa Parlamendile ja nõukogule või teistele käesoleva aruande 3. peatükis nimetatud eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitava avalduse iga asutuse raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Kinnitavatele avaldustele lisatakse vajaduse korral olulised audititählepanekud.

1.24. Vastavalt ELi finantsmääruse artikli 208 lõikele 4⁽¹²⁾ kontrollisid ELi eelarvest rahastatava 32 asutuse raamatupidamisarvestust sõltumatud välisaudiitorid. Kontrollikoda kontrollis välisaudiitorite töö tulemuste usaldusväärsust rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kohaselt ning võttis seda oma auditiarvamuste koostamisel arvesse.

Kontrollikoja audit käsitleb kindlakstehtud riske

1.25. Piisava kindluse saamiseks kavandas kontrollikoda oma auditi nii, et see käsitleks peamisi kindlakstehtud riske.

Asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsust ohustav risk on üldiselt väike

1.26. Kontrollikoda leiab, et asutuste raamatupidamisarvestuse usaldusväärsust ohustav risk on üldiselt väike. Asutuste raamatupidamise aastaaruannete koostamisel kasutatakse komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamisseeskirju. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel. Varem avastatud oluliste vigade arv oli väike.

Tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seonduv risk on üldiselt keskmine, kuid erineb asutuste kaupa

1.27. Üldine risk asutuste raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkusele ja korrektsusele on keskmine, kuid jääb konkreetsete eelarvejaotiste puhul vahemikku väiksest suureni.

I jaotis (personalikulud)

1.28. Risk on üldiselt väike. Töötasusid haldab komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet, mida kontrollikoda auditeerib halduskulude erihindamiste raames. Viimastel aastatel ei ole personalikulude arvestamisel olulisi vigu leitud. Kui aga asutused peavad lühikese aja jooksul värbama palju lisatöötajaid, jääb värbamismenetluste seaduslikkuse ja korrektsuse risk vahemikku keskmisest suureni.

⁽¹⁰⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹¹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

II jaotis (halduskulud)

1.29. Riski peetakse keskmiseks. Eri liiki teenuste hangete (seejuures on üha suuremad summad seotud IT-ga) hankeeskirjad ja -menetlused on keerukad ning asutuste haldusstruktuurid ei saavuta alati piisavat läbipaistvust ega kuludele vastavat tulu. Kontrollikoja märkustega auditiarvamuste ja tähelepanekute peamine põhjus on traditsiooniliselt olnud maksetingimusi mõjutavad tõsised hankevead. Kontoriruumide üürikulu on sageli peamine korduv kululiik, mida muudetakse tavaliselt ainult siis, kui asutused kolivad uutesse ruumidesse, nii et üldine risk on keskmine.

III jaotis (tegevuskulud)

1.30. Risk jääb vahemikku väiksest suureni. Riski suurus sõltub konkreetsest asutusest ja selle tegevuskulude liigist. Üldiselt sarnanevad hangetega seotud riskid II jaotise riskidega, kuigi nendega seotud summad võivad olla suuremad. III eelarvejaotise raames makstud toetuste osas leiti eelmiste auditite käigus, et kuigi asutuste kontrollimehhanismid on üldiselt paranenud, ei ole need alati täiel määral tõhusad.

Usaldusväärset finantsjuhtimist ohustav risk on keskmine

1.31. Usaldusväärset finantsjuhtimist ohustavat riski peetakse keskmiseks ja seda leidub põhiliselt IT ja riigihangete valdkonnas. Kontrollikoda on varem esitanud leide asutuste erinevate IT-keskkondade ja IT projektijuhtimise puuduste ning samuti kuludele vastavat tulu mittetaganud hankemenetluste kohta.

1.32. Laiemas perspektiivis tekitab oma haldusstruktuure ja -menetlusi omavate väikeste asutuste arv (vt *selgitused 1.4 ja 1.6*) haldustõhusust ohustavat riski.

2. PEATÜKK

Ülevaade auditi tulemustest

SISUKORD

	<i>Punkt</i>	<i>Lehekiilg</i>
SISSEJUHATUS	2.1–2.2	16
ASUTUSTE 2017. AASTA AUDITITE TULEMUSED ON ÜLDISELT POSITIIVSED	2.3–2.49	16
Märkusetä arvamused raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta	2.4	16
Asjaolu rõhutavad punktid on raamatupidamise aastaaruannete mõistmiseks keskse tähtsusega	2.5–2.11	16
Märkusetä arvamused kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	2.12	17
Märkusetä arvamused kõigi asutuste (v.a EASO) raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	2.13–2.14	17
Muude asjaolude punktides käsitletakse täiendavat tähelepanu vajavaid küsimusi ...	2.15–2.21	17
Kontrollikoja tähelepanekud hõlmavad mitmeid teemasid	2.22–2.49	18
KONTROLLIKOJA POOLT 2017. AASTAL MUUDES ASUTUSTEGA SEOTUD ARUANNETES ESITATUD AUDITITULEMUSED	2.50–2.55	24
Kontrollikoja teema kiirülevaade töötajate arvu 5 % vähendamise kohta	2.50	24
Kontrollikoja eriaruanne SRB kohta	2.51–2.53	25
Kontrollikoja eriaruanne tingimuslike kohustuste kohta, mis tulenevad SRB ülesannete täitmisest	2.54	26
Muud ühele või mitmele asutusele osutavad Euroopa Kontrollikoja eriaruanded ...	2.55	26
ELI ASUTUSTE VÕRGUSTIKU VASTUS		28

SISSEJUHATUS

2.1. Käesolevas peatükis esitatakse ülevaade kontrollikoja 2017. aastal tehtud asutuste auditite tulemustest ja muust kontrollikoja poolt 2017. aastal tehtud asutustega seotud audititööst.

2.2. Kinnitavad avaldused (auditirvamused) asutuste raamatupidamise aastaaruannete ning nende aluseks olevate tulude ja maksete usaldusväärsuse kohta ning kõik asjaolud ja tähelepanekud, mis neid arvamusi kahtluse alla ei sea, on esitatud 3. peatükis.

ASUTUSTE 2017. AASTA AUDIITITE TULEMUSED ON ÜLDISELT POSITIIVSED

2.3. Kokkuvõttes kinnitas asutuste 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruannete ning nende aluseks olevate tulude ja maksete kontrollikojapoolne audit varasematel aastatel saadud positiivseid tulemusi.

Märkusetarvamused raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta

2.4. Kontrollikoda esitas kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete kohta *märkusetarvamused*. Kontrollikoja hinnangul kajastavad kõigi asutuste lõplikud raamatupidamise aastaaruanded 31. detsembri 2017. aasta seisuga kõigis olulistes aspektides õiglaselt nende finantsolukorda ning majandustulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt kohaldatavate finantsmääruste sätetele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseskirjadele⁽¹³⁾.

Asjaolu rõhutavad punktid on raamatupidamise aastaaruannete mõistmiseks keskse tähtsusega

2.5. Asjaolu rõhutavates punktides juhitakse lugejate tähelepanu olulistele küsimustele, mis on hädavajalikud selleks, et lugejad raamatupidamise aastaaruandeid mõistaksid.

2.6. EASO puhul osutas kontrollikoda asjaolule, et asutuse personalipuudus on järsult suurenenud. Praegu puudub asutusel haldussuutlikus nii suure arvu vabade töökohtade täitmiseks. Kokkuvõttes seab selline personalipuudus ohtu asutuse tegevuse jätkumise praeguses ulatuses.

2.7. SRB puhul juhtis kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et ühtse kriisilahendusfondi osamaksete suurus arvutatakse liikmesriikide kriisilahendusasutuste kaudu SRB-le esitatud krediidasutustelt pärineva teabe alusel. Ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus ei sätesta aga teabe usaldusväärsuse tagamiseks vajalikku põhjalikku ja järjekindlat kontrollirahastust. Lisaks märgib kontrollikoda, et osamaksete arvutamiseks õigusraamistikus sätestatud meetodika on väga keeruline ja seab seetõttu ohtu nende täpsuse. Konfidentsiaalsuse huvides ei saa Ühtne Kriisilahendusnõukogu vabastada fondi osamaksete arvutamisel kasutatud krediidasutuste andmeid ning see vähendab läbipaistvust.

2.8. ECHA puhul juhtis kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et asutus on osaliselt isemajandav ja saab tasu igalt ettevõtelt, kes taotleb kemikaalide registreerimist, nagu REACH-määrusega ette nähtud⁽¹⁴⁾. Asutus arvutab tasud ja esitab nende eest arved vastavalt ettevõtete poolt taotluse esitamise ajal edastatud teabele. Asutuse tehtud järelkontrollidega leiti, et tasud on vaja märkimisväärselt korrigeerida, kusjuures 2017. aasta lõpuks ei olnud korrigeerimiste kogusumma veel teada. See tähelepanek näitab liigselt taotlejate esitatud teabele tugineva süsteemi piiratust.

2.9. GSA puhul juhtis kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et üks pakkuja on vaidlustanud asutuse ühe peamise lepingu (1,5 miljardi euro suurune raamleping) aluseks olnud riigihankemenetluse tulemuse.

2.10. Kahe Londonis asuva asutuse (EMA ja EBA) puhul juhtis kontrollikoja tähelepanu asjaolule, et need viiakse Ühendkuningriigist aastal 2019 välja ning asutuste raamatupidamise aastaaruanded ja nende lisad koostati aruannete allkirjastamise kuupäeval olemas olnud teabe põhjal. Kontrollikoda juhtis ka tähelepanu tagajärgedele, mis tulenevad praegustest tüürilepingutest Londonis, ja tulude võimalikule vähenemisele pärast Ühendkuningriigi lahkumist EList.

2.11. Chafea puhul leidis kontrollikoda märkimisväärsed puudusi raamatupidamiskeskonnas.

⁽¹³⁾ Need põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Märkuseta arvamused kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

2.12. Kontrollikoda esitas kõigi asutuste 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta *märkusetu auditiarvamuse*. Kontrollikoja arvamusel olid tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Märkusetu arvamused kõigi asutuste (v.a EASO) raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

2.13. Kontrollikoda esitas 40 asutuse 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta *märkusetu auditiarvamuse*. Kontrollikoja arvamusel olid maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

2.14. EASO kohta esitas kontrollikoda vastupidise arvamuse, mille põhjuseks olid asutuse finantsmäärusest ja muudest kohaldatavatest eeskirjadest ja sätetest tulenevad olulised ja süsteemsed rikkumised, mis on seotud peamiselt maksete aluseks olevate riigihanke- ja värbamismenetlustega. Nõuetele mittevastavuse süstemaatilisus annab tunnistust puudulikust sisekontrollisüsteemist. Nõuetele mittevastavate maksete vigade summa kokku on vähemalt 7,7 miljonit eurot, mis moodustab 10,3 % asutuse 2017. aasta kogumaksetest.

Muude asjaolude punktides käsitletakse täiendavat tähelepanu vajavaid küsimusi

2.15. Muude asjaolude punktides juhitakse lugejate tähelepanu muudele küsimustele peale nende, mis on esitatud või avaldatud raamatupidamise aastaaruandes või mis on seotud tulude ja maksete seaduslikkuse ning korrektsusega.

2.16. EIT kohta märkis kontrollikoda, et teadmis- ja innovaaticogukondade toetuste algseid hüvitamismäärasid suurendati toetuskõlblikkuse perioodi lõpuosas; see on vastuolus põhimõttega, mille kohaselt tuleks vähendada teadmis- ja innovaaticogukondade sõltuvust EIT pakutavast rahastamisest. Lisaks oli kahe teadmis- ja innovaaticogukonna aasta äriplaanidesse tagasiulatavalt mõningaid uusi tegevusi lisatud. Ühe teadmis- ja innovaaticogukonna puhul muutis see oluliselt algset toetusotsust. Olulised muudatused võivad negatiivselt mõjutada teadmis- ja innovaaticogukondade võrdset kohtlemist ja ei ole kooskõlas finantsmäärusega.

2.17. Frontexi puhul on kontrollikoda alates 2014. aastast järjekindlalt teatanud, et koostööd tegevate riikide esitatud kulutõendid on sageli ebapiisavad. Nimetatud asjaolu kinnitasid ka käesoleva aasta audititulemused. Vastuseks kontrollikoja 2016. aasta soovitusel võtab Frontex kasutusele kulude hüvitamise lihtsustatud mudeli.

2.18. EBA, EIOPA ja ESMA puhul juhtis kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et nende eelarveid rahastatakse osaliselt Euroopa Liidu vahenditest ja osaliselt ELi liikmesriikide järelevalveasutuste ja/või järelevalve alla kuuluvate üksuste otseste maksetega. On võimalik, et edaspidi asutuste tulud vähenevad, kuna Ühendkuningriik otsustas EList lahkuda.

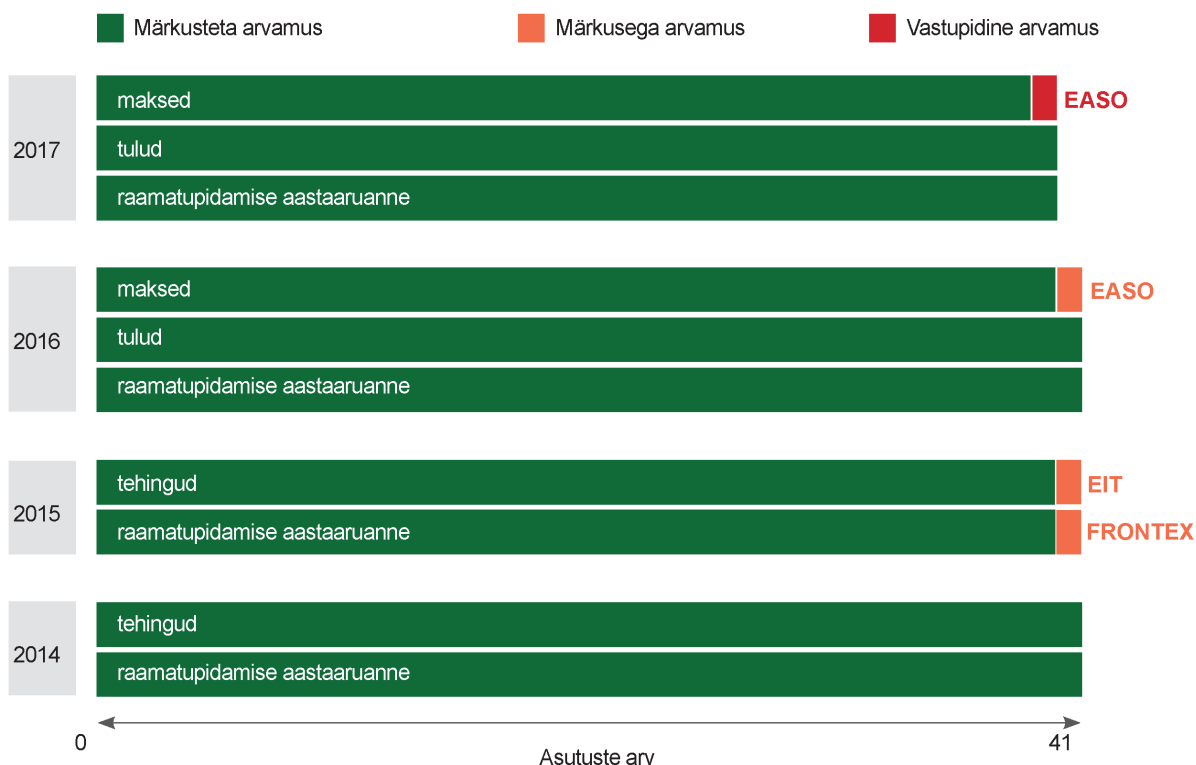
2.19. GSA puhul teatas kontrollikoda, et agentuur käitab Ühendkuningriigi territooriumil nii Galileo turvaseirekeskust kui Galileo maapealseid jaamu, millele tuleb võib-olla väljaspool riiki uus asukoht leida.

2.20. CdT puhul juhtis kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et paljud asutused kasutasid üha rohkem organisatsiooni- siseseid ja muid alternatiivseid tõkelahendusi, mis tähendas, et CdT ressursi ei kasutatud ära optimaalselt. Lisaks esineb Euroopa tasandil tõlkesüsteemide arendamis- ja käitamiskulude puhul jõupingutuste dubleerimist.

2.21. 2016. aasta detsembris tellis BERECi Büroo tõlkekeskuselt tõlked reservnimekirjadesse kandmise nelja osalemiskutse jaoks, ehkki kõik eelarvapädevate institutsioonide poolt büroo ametikohtade loetelus kinnitatud ametikohad olid täidetud. Kontrollikoja hinnangul ei olnud 2016. aasta detsembris esitatud tõlketellimus põhjendatud. Selle eest 2017. aasta märtsis tehtud makse moodustas 2,5 % 2017. aasta eelarvest.

Selgitus 2.1

Asutuste raamatupidamise aastaaruannete ja tehingute kohta esitatud iga-aastased auditiarvamused (2014–2017)

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Kontrollikoja tähelepanekud hõlmavad mitmeid teemasid

2.22. Kontrollikoda esitas 37 asutuse kohta 145 tähelepanekut, milles rõhutatakse olulisi teemasid ja juhitakse tähelepanu parandamist vajavatele valdkondadele. Need tähelepanekud, mis on esitatud 3. peatükis, on kokkuvõttelult esitatud allpool. Enamik tähelepanekutest on seotud usaldusväärse finantsjuhtimisega.

Suured riskid, mis tõid endaga kaasa tõsised puudused EASO töös

2.23. EASO puhul rõhutas kontrollikoda asutuse töö olemusest tulenevaid suuri riske ning rändekriisi põhjustatud erakordselt keerulist töökeskkonda. Kirjeldatud riske ei maandatud tugeva juhtimisstruktuuri ja tõhusate kontrollimehhanismidega, mistõttu oli ametis palju nõuetele mittevastavusi.

2.24. Alates 2014. aastast on tööjõu volavus ametis väga suur, ning alates 2017. aasta detsembrist on värbamismenetlused peatatud. Lisaks ei ole ametil ei asutusesisest siseauditi üksust ega õigusteenistust, ning puudub juriidiliste dokumentide süstemaatiline läbivaatamine.

2.25. Peaaegu kõiki auditeeritud teenuseid, mis põhinesid riigihangetel või värbamismenetlustel, mõjutasid süstemaatiliselt olulised puudused ameti vajaduste hindamisel, tehniliste kirjelduste koostamisel, lepingu tüübi valimisel, hindamise ja edukaks tunnistamise meetodites, lepingute muutmisel ja pikendamisel, lepingute täitmisel, osutatud teenuste kontrollimisel jne. Loetletud puudused on vastuolus konkurentsi, läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

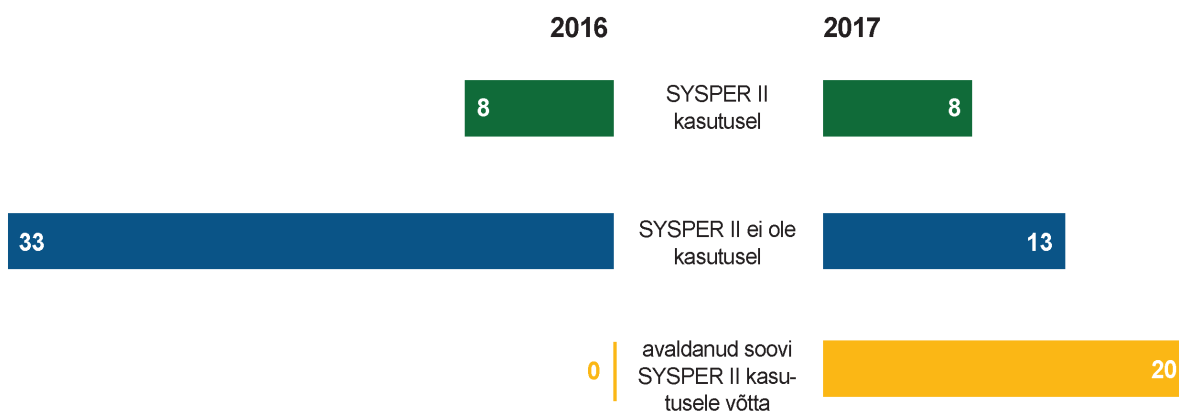
Edenemine ühtsema IT-keskkonna suunas

2.26. Asutused tegutsevad mitmesugustes valdkondades, mis eeldab asjakohaseid ja vahest ka spetsiaalselt kohandatud IT-lahendusi. Peamisi põhi- ja haldustegevusega seotud tegevusi viiakse ellu sama õigusraamistiku alusel, mis näitab, et neil peaksid olema sarnased menetlused, mida võiks toetada sarnaste IT-lahendustega. Sarnaste eelarve haldamis- ja raamatupidamissüsteemide kasutuselevõtt edenes asutustes väga hästi, nagu kontrollikoda märkis 2016. aasta koondaruandes asutuste auditi tulemuste kohta, kuid teistes olulistes valdkondades kasutati endiselt paljusid erinevaid IT-lahendusi.

2.27. Asutused kaaluvad IT-lahenduste veel suuremat ühtlustamist neis valdkondades, peamiselt kulutõhususe suurendamiseks, sisekontrolliriskide vähendamiseks ja IT juhtimise tõhustamiseks. Personalijuhtimist käsitlevate IT-vahendite osas tehti 2017. aastal suuri edusamme, kui 20 asutust sõlmis komisjoniga rakenduse SYSPER II kasutamise lepingud, mille tulemusel peaks selle valdkonna IT-keskkond ühtsemaks muutuma. Plaanide kohaselt peaks enamik asutustest komisjoni rakenduse kasutusele võtma alates 1. jaanuarist 2019 ning osa asutusi alustas selle kasutamist juba 2018. aasta kolmandas kvartalis.

Selgitus 2.2

Ühise personalijuhtimise rakenduse SYSPER II kasutuselevõtt asutustes

Allikas: asutuste esitatud tabel põhinevad kontrollikoja andmed.

Kavandatakse e-hangete kasutuselevõttu

2.28. Selles killustatud olukorras oleks ka tarnete või teenuste hankimiseks sarnaste elektrooniliste vahendite (e-hanked) kasutamine oluline samm, et luua asutuste seas ühtsem IT-raamistik. 2012. ja 2013. aastal jõustunud finantsmääruste kohaselt töötavad kõik ELi institutsioonid ja asutused parimal võimalikul viisil välja lahendused toetuste andmise menetluste ja hankemenetluste raames andmete esitamiseks, säilitamiseks ja töötlemiseks ja kohaldavad neid ning loovad sel eesmärgil taotlejate ja pakujate jaoks ühtse elektrooniliste andmete vahetuse koha⁽¹⁵⁾,⁽¹⁶⁾. Kuigi finantseeskirjades ei ole sätestatud e-hangete kasutuselevõtu tähtaega, on ELi 2014. aasta riigihankedirektiivis⁽¹⁷⁾ antud volitused elektrooniliste vahendite kasutamiseks riigihangete puhul ELi liikmesriikides 2018. aastaks. ELi 2014. aasta e-arvete direktiivi⁽¹⁸⁾ kohaselt peavad kõik avaliku sektori asutused võimaldama e-arvete saamist 2019. aastaks.

⁽¹⁵⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽¹⁶⁾ Komisjoni 30. septembri 2013. aasta delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 208) (ELT L 328, 7.12.2013, lk 42) artikkel 79 (e-haldus).

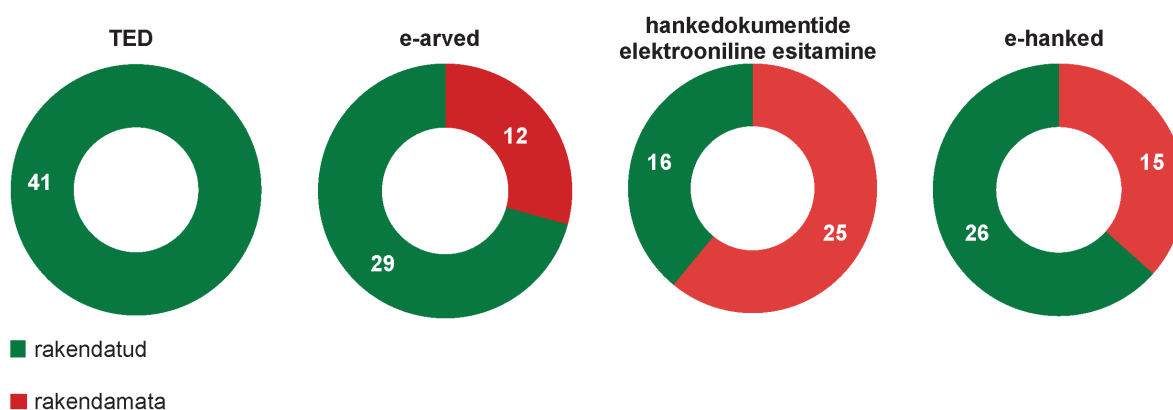
⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

2.29. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Kõik asutused avaldavad oma hanketeated elektrooniliselt andmebaasi TED (*Tenders Electronic Daily*) kaudu, ning lisaks sellele võttis komisjon 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse lepingu sõlmimise teadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli enamik asutustest küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

Selgitus 2.3

E-hangete rakenduste kasutuselevõtt asutustes

Allikas: asutuste esitatud tabel põhinevad kontrollikoja andmed.

IT-alane nõustamine ja projektijuhtimine on EMAs ja eu-LISAs paranemas

IT-alane nõustamine ja projektijuhtimine EMAs

2.30. Eelmise aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda seda, kuidas amet haldas konsultatsiooniteenuseid. Konsultatsioonifirmade ulatusliku kasutamise kaaskes ameti suur sõltuvus välisest oskusteabest. Kontrollikoda märkis samuti, et kontroll projektide arendamise ja rakendamise üle oli ebapiisav, projektide valmimine märkimisväärselt ajakavast maas ja nende maksumus kerkis üle kavandatud eelarve.

2.31. Amet võttis 2017. aastal olukorra parandamiseks mitmeid meetmeid. Selleks et vähendada ameti suurt sõltuvust konsultatsioonifirmadest, kulub aga aega, ja võetud meetmete tulemused avalduvad alles järgnevatel aastatel jooksul.

IT-alane nõustamine ja projektijuhtimine eu-LISAs

2.32. Eu-LISA tegevuse omapäraselt tulenevalt kasutab amet konsultatsiooniteenuseid peamiselt seoses IT-projektidega. 2017. aastal edenesid ameti IT-projektid kokkulepitud eelarvete ja ajakavade raames.

2.33. IT-projektide arendamiseks ja rakendamiseks kasutab amet allhankemudelit, mille raames teevad 90 % tööst ära kolm töövõtjat. Kuigi IT-projektid on ameti juhtimise ja kontrolli all, tekitab mudel, mille raames nii suur osa selliste tundlike IT-süsteemide ajakohastamisest ja arendusest tellitakse allhankijatelt, riske (liigne tuginevus allhankijatele ja neist sõltumine).

2.34. Samal ajal kujutab põhiülesandeid täitvate oluliste osakondade töötajate väike arv ohtu ameti talitluspidevusele.

Hankemenetluste juhtimises esineb jätkuvalt puudusi

2.35. Riigihangete aluspõhimõte on tagada ettevõtjate vaheline konkurents, et saada kehtiva õigusraamistiku alusel läbipaistval, objektiivsel ja järjepideval viisil majanduslikult soodsaim pakkumus. Kontrollikoda leidis 14 asutuse (**BERECi Büroo, CEPOL, Chafea, eu-LISA, EASO, EBA, EEA, EFSA, EIGE, EUIPO, ERA, EASA, FRA ja SRB**) puhul riigihangetes puudusi, mis olid põhiliselt seotud teenustega, ning seadsid ohtu kulutustele vastava tulu saamise. Sageli esines järgmisi puudusi: ebapiisav tasakaal edukaks kuulutamise kriteeriumide hinna ja kvaliteedi aspektide vahel, raamlepingute mitteoptimaalne ülesehitus, selliste raamlepingute kasutamine, mis võimaldasid osta teenuseid, mille kirjeldused ja/või hind ei olnud piisavalt üksikasjalikud, ja vahendusteenuse põhjendamatu kasutamine.

Enamik asutustest analüüsis BREXITi mõju

2.36. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud viis neist (**ACER, BERECi Büroo, CEPOL, ENISA, EU-OSHA**) põhjalikult Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

Vabade ametikohtade teated võiks avaldada EPSO veebisaidil

2.37. Enamik asutustest (**ACER, Cedefop, CEPOL, Chafea, EASA, EBA, ECHA, EEA, EIGE, EIOPA, EIT, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ESMA, eu-LISA, Eurojust, Europol, Frontex, GSA, SRB**) avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaitidel ja sotsiaalmeedias, kuid sageli mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil. Nende avaldamine EPSO veebisaidil suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha kõigi Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos. Asutuste sõnul on peamine takistus see, et EPSO nõustub vabade ametikohtade teadete avaldamisega ainult juhul, kui seda tehakse kõigis ELi ametlikes keeltes, mis toob kaasa suured tõlkekulud.

Vähem tähelepanekuid maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

2.38. Maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta tehtud tähelepanekute arv vähenes kaheksale (2016. aastal 11), mis näitab asutuste jätkuvat tööd õigusraamistiku järgimiseks (see puudutab eelkõige finants- ja personalieeskirjade sätteid). Viis tähelepanekut käsitlesid taas hankemenetlustega seotud puudusi (**EASO, EASA, EIGE, Frontex**) ning kolm tähelepanekut värbamismenetlusi (**EASO, Cedefop, Frontex**).

Eelarve haldamine on paranenud

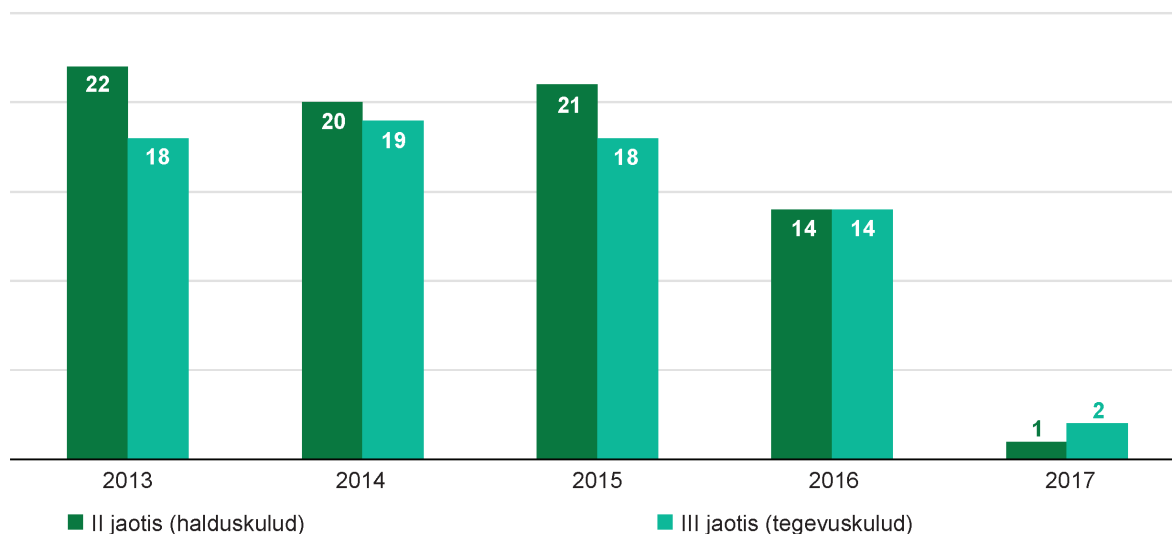
2.39. Finantsmääruse kohaselt võib teatava aasta eelarveassigneeringuid teatavatel tingimustel järgmisesse aastasse üle kanda⁽¹⁹⁾. Kuigi finantsmääruses ei ole sellisteks ülekandmisteks ülemmäärased seatud ja neid saab enamjaolt selgitada toimingute mitmeaastase olemusega, võivad liiga suured ülekandmised osutada viivitustele tööprogrammide või hankekavade elluviimisel ning olla ka vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.

2.40. **Selgituses 2.4** on näidatud nende asutuste arv, mille puhul kontrollikoda oli 2017. aastal ja eelnevatel aastatel täheldanud suurt ülekandmise mahtu. 2017. aastal vähenes nende asutuste arv vaid kahele (**Chafea, EU-OSHA**), kuna asutused selgitasid ja põhjendasid tehtud ülekandmisi paremini ja läbipaistvamalt, ning ka seetõttu, et 2017. aastal muudeti kontrollikoja aruandluse lähenemisviisi. Alates 2017. aastast kajastab kontrollikoda ülekandmisi ainult siis, kui neid ei peeta piisavalt põhjendatuks.

⁽¹⁹⁾ Ülekandmise tingimusi on selgitatud finantsmääruse artiklis 13.

Selgitus 2.4

Vähem tähelepanekuid liiga suurte ülekandmiste kohta

Allikas: asutuste esitatud tabel põhinevad kontrollikoja andmed.

2.41. Lisaks täheldas kontrollikoda kahe asutuse puhul varasematest aastatest üle kantud eelarveassigneeringute tühistamisi (**Frontex, EUIPO**). Need viitasid eelarvevajaduste ülehindamisele ja kavandamisega seotud puudustele, eelkõige liikmesriikide ja teiste koostööd tegevate riikide haldusasutustes.

Arvestuskeskkondi võiks veelgi tõhustada

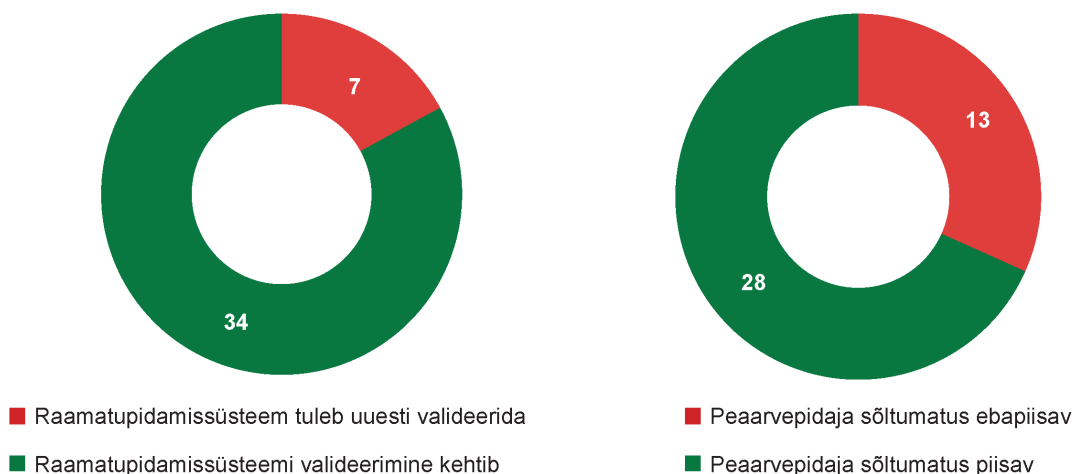
2.42. Käesoleva aasta auditite käigus vaatas kontrollikoda läbi ka asutuste raamatupidamiskeskonnad, mis on usaldusväärsete raamatupidamisaruannete koostamisel oluline. Vastavalt finantsmäärusele on igal asutusel oma peaarvepidaja, mis on tekitanud olukorra, kus 37 peaarvepidajat vastutavad 2 % Euroopa Liidu eelarve eest. Peaarvepidaja peamised ülesanded on järgmised: maksete tegemine, tulude kogumine ja saadaolevate summade sissenõudmine, raamatupidamisarvestuse koostamine, esitamine ja pidamine, raamatupidamissüsteemide kehtestamine ja valideerimine ning sularahahaldus. Tõhususe suurendamiseks kutsus komisjoni peaarvepidaja 2012. aastal asutusi üles delegeerima oma raamatupidamise lepingupõhiselt temale. Esimene asutus, kes ettepaneku vastu võttis, oli CEPOL (2014. aastal). 2017. aasta lõpuks oli kokkuleppega ühinenud veel vaid kolm asutust (GSA, BERECi Büroo, ACER).

2.43. Peaarvepidaja ametiseisund asutuse sees võib mõjutada tema sõltumatust. Eelkõige peavad peaarvepidajad olema sõltumatud kõigist, kes on (edasivi)volitatud kulukohustusi ja makseid heaks kiitma. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse asutuse direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus). Nimetatud tähelepanek kehtis 13 asutuse kohta (**CdT, EACEA, EASA, EASME, EEA, EFSA, EIOPA, EMA, EMCDDA, ERA, EU-OSHA, Eurofound, FRA**). See eeldaks, et haldusnõukogu ülesandeks oleks ka peaarvepidaja ametisse nimetamine ja tema töö iga-aastane hindamine.

2.44. Finantsmääruse kohaselt peavad peaarvepidajad kinnitama asutuste raamatupidamissüsteemide usaldusväärset toimimist (valideerimine). Kuigi enamiku asutuste raamatupidamissüsteemide valideerimised on kehtivad, leidis kontrollikoda, et seitsme asutuse (**ACER, BERECi Büroo, CEPOL, EASME, EIT, EMA, GSA**) raamatupidamissüsteemis tehtud olulised muudatused tuleb uuesti valideerida.

Selgitus 2.5.

Asutuste peaarvepidajate sõltumatus ja raamatupidamissüsteemide uuesti valideerimine

Allikas: asutuste esitatud tabel põhinevad kontrollikoja andmed.

Kontrollikoda leidis mõne asutuse sisekontrollides puudusi

2.45. Kolme asutuse puhul (**EASO**, **CPVO**, **REA**) olid hankeid, toetuste andmist või värbamismenetlusi käsitlevad dokumendid ebapiisavad.

2.46. Kolmes asutuses (**ACER**, **EIT**, **Frontex**) leiti mõningaid puudusi talitluspidevuse kavasad puudutava sisekontrollistandardi rakendamisel. Kõnealused puudused kujutavad endast märkimisväärset ohtu talitluspidevusele suurõnnetuste korral, sest andmed võivad pöördumatult kaotsi minna.

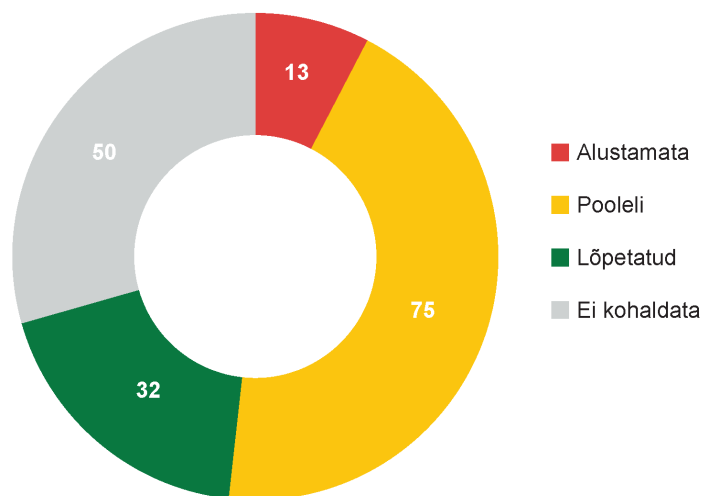
Asutused võtavad varasemate aastate auditileidude põhjal meetmeid

2.47. Vajaduse korral esitas kontrollikoda ülevaate asutuste poolt eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest.

Selgitus 2.6 näitab, et 170 tähelepaneku puhul, mida ei olnud 2016. aasta lõpuks käsitletud, on parandusmeetmed enamikul juhtudel võetud või võtmisel. 13-st käsitlemata tähelepanekust kolme puhul vajati parandusmeetmeid, mis ei sõltunud asutusest.

Selgitus 2.6

Asutuste jõupingutused varasemate aastate tähelepanekute põhjal meetmete võtmiseks

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Kontrollikoda edastab pettusekahtlusega juhtumid OLAFi

2.48. Pettus on tahtlik tegevus kasu saamise eesmärgil. Kontrollikoda edastab oma töö käigus leitud kahtlustatavad pettusejuhtumid OLAFi (Euroopa Pettustevastane Amet). OLAF viib vastavalt vajadusele koostöös liikmesriikide ametiasutustega läbi juurdluse ja võtab järelmeetmeid. Kontrollikoda avastas asutuste 2017. aasta kinnitavate avalduste raames auditeeritud ligikaudu 1 000 tehingu ja 150 hankemenetluse hulgas kolm pettusekahtluse juhtumit ning edastas need OLAFi. Pettusekahtluse juhtumid olid seotud riigihanke-eeskirjade rikkumistega.

Kontrollikoda esitab teavet komisjoni siseauditi talituse ja välishindamise aruannete kohta

2.49. Lugejate teavitamiseks viitab kontrollikoda ka komisjoni siseauditi talituse koostatud auditiaruannetele ja komisjoni nimel koostatud välishindamise aruannetele. 2017. aastal koostati 26 siseauditi talituse aruannet ja tehti 9 asutuse välishindamine. Kontrollikoda ei kontrollinud asjaomaseid auditeid ega hindamisprotsesse.

KONTROLLIKOJA POOLT 2017. AASTAL MUUDES ASUTUSTEGA SEOTUD ARUANNETES ESITATUD AUDITITULEMUSED

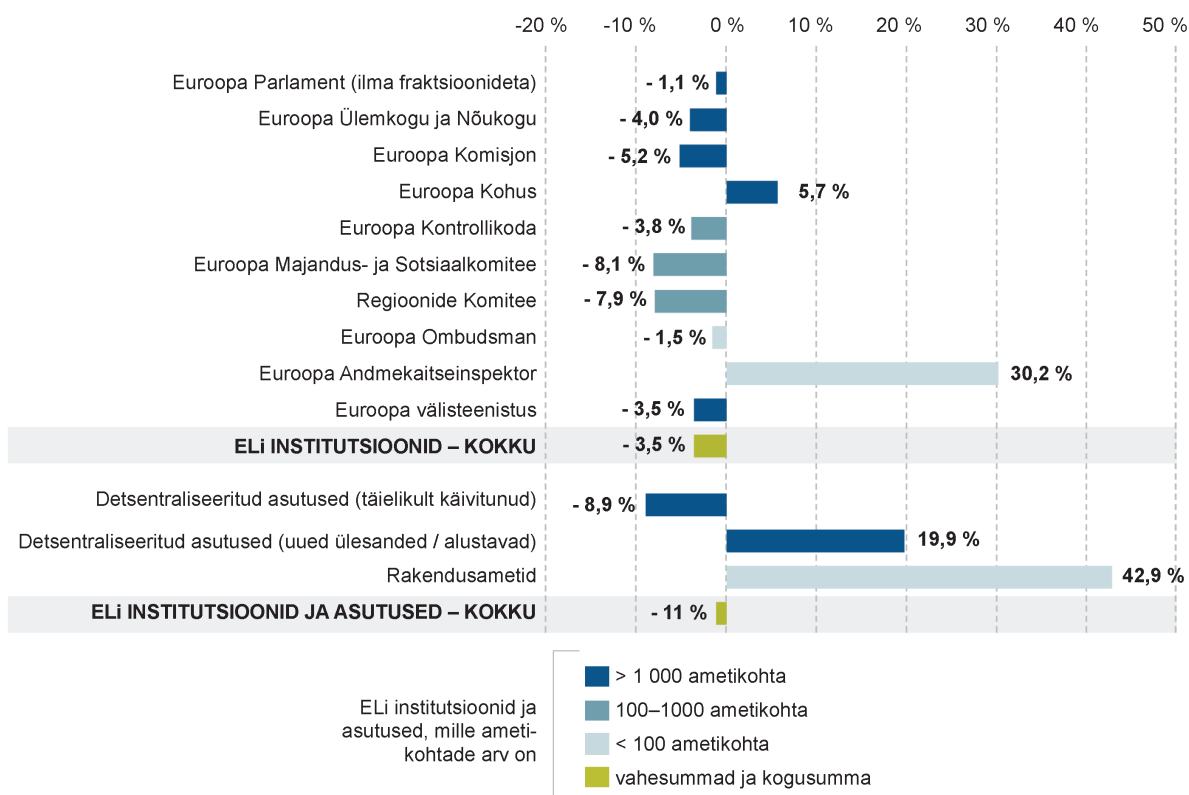
Kontrollikoja teema kiirülevaade töötajate arvu 5 % vähendamise kohta

2.50. 2017. aastal avaldas kontrollikoda teema kiirülevaate⁽²⁰⁾ selle kohta, kuidas Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused täitsid kohustust vähendada ajavahemikus 2013–2017 (asutuste puhul 2014–2018) oma ametikohtade loetelus töötajate arvu 5 %. Kontrollikoja hinnangul viidi 5 % vähendamine küll ellu, kuid esines teatavaid viivitusi. Samal ajal kui traditsiooniliste ülesannetega decentraliseeritud asutused suutsid töötajate arvu vähendada 8,9 %, suurenes mõningate decentraliseeritud ja rakendusametite uute ülesannete ja kohustuste täitmiseks tööle võetud töötajate arv vastavalt 19,9 % ja 42,9 %. Selgituses 2.7 näidatakse, millist mõju avaldab see protsentuaalne muutus kõigi institutsioonide, organite ja asutuste ametikohtade loetelus sisalduvatele ametikohtadele.

⁽²⁰⁾ Teema kiirülevaade töötajate arvu 5 % vähendamise kohta, mis avaldati 21. detsembril 2017.

Selgitus 2.7

Analüüs ametikohtade loetelus sisalduvate ametikohtade arvu muutumise kohta ajavahemikus 2012–2017 (protsentides)

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Kontrollikoja eriaruanne SRB kohta

2.51. Brüsselis asuv Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB) loodi 2014. aasta augustis finantskriisi ühe vastumeetmena. Selle missioon on tagada tema pädevusse kuuluvate pankade maksejõuetuse korral nende kriisilahendamine. 2017. aasta jaanuari seisuga kuulus SRB pädevusse 139 panka (sealhulgas 130 pangandusgruppi⁽²¹⁾).

2.52. Eriaruande aluseks olnud auditi⁽²²⁾ käigus kontrolliti, kas SRB on valmis pankade kriisilahendust tõhusalt läbi viima ja analüüsiti konkreetsete pankade näitel SRB kriisilahenduse kavandamise kvaliteeti, seda kas SRB on asjakohase ülesehitusega ning vastab õigusaktides sätestatud kriisilahenduse kavandamise raamistikule ning kas tal oli oma ülesannete täitmiseks piisavalt töötajaid.

2.53. Audiitorid leidsid puudusi kõigis loetletud valdkondades, kuigi kriisilahendusnõukogu loomine täiesti uue struktuurina oli väga raske ülesanne – selles kontekstis tuleb vaadelda ka kõiki tuvastatud puudusi. Kontrollikoda esitas mitu soovitusi, mis puudutavad kriisilahenduskavade koostamist ning eeskirjade ja suuniste koostamise lõpuleviimist ning töötajate arvu ja personalijuhtimise menetluste parandamist.

⁽²¹⁾ 1. jaanuariks 2018 oli nende arv langenud 127 panga ja 119 pangandusgruppi.

⁽²²⁾ Eriaruanne nr 23/2017: „Ühtne Kriisilahendusnõukogu: keeruka pangandusliiduga seotud töö on alanud, kuid pikk tee on veel ees“, mis avaldati 19. detsembril 2017.

Kontrollikoja eriaruanne tingimuslike kohustuste kohta, mis tulenevad SRB ülesannete täitmisest

2.54. Ühtse kriisilahenduskorra määruses on sätestatud⁽²³⁾, et kontrollikoda koostab aruande, mis käsitleb mis tahes tingimuslike kohustusi, mis tekivad SRB, nõukogu või komisjoni poolt nimetatud määruse kohaste ülesannete täitmisel. 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli SRB *ex ante* osamaksetest tulenev tingimuslik kohustus 842 miljonit eurot, mis oli 2017. aasta 30. septembriks suurenenud 1,420 miljardi euroni. SRB ei alustanud 2016. aastal ühtegi kriisilahendusmenetlust ning seetõttu puudus eelarveaastal 2016 vajadus kriisilahendusotsustest tulenevate tingimuslike kohustuste avalikustamiseks. 2017. aasta juunis Banco Popular Español S.A. suhtes vastu võetud kriisilahendusotsusest tulenevalt oli aga SRB vastu 2017. aasta oktoobri lõpuks (ajaks, mil avaldati kontrollikoja 2016. aasta aruanne tingimuslike kohustuste kohta, mis tulenesid kriisilahendusnõukogu ülesannete täitmisest) esitatud 90 kohtuasja Euroopa Kohtu Üldkohtule ja 46 apellatsioonikaebust SRB apellatsioonikomisjonile. Komisjoni ja nõukogu oli teavitatud 26-st Euroopa Kohtu Üldkohtule esitatud kohtuasjast, mis olid seotud sellesama kriisilahendusotsusega. Kontrollikoda hindab otsusest tulenevaid tingimuslike kohustusi oma auditis ja aruandes, mis käsitleb eelarveaastat 2017.

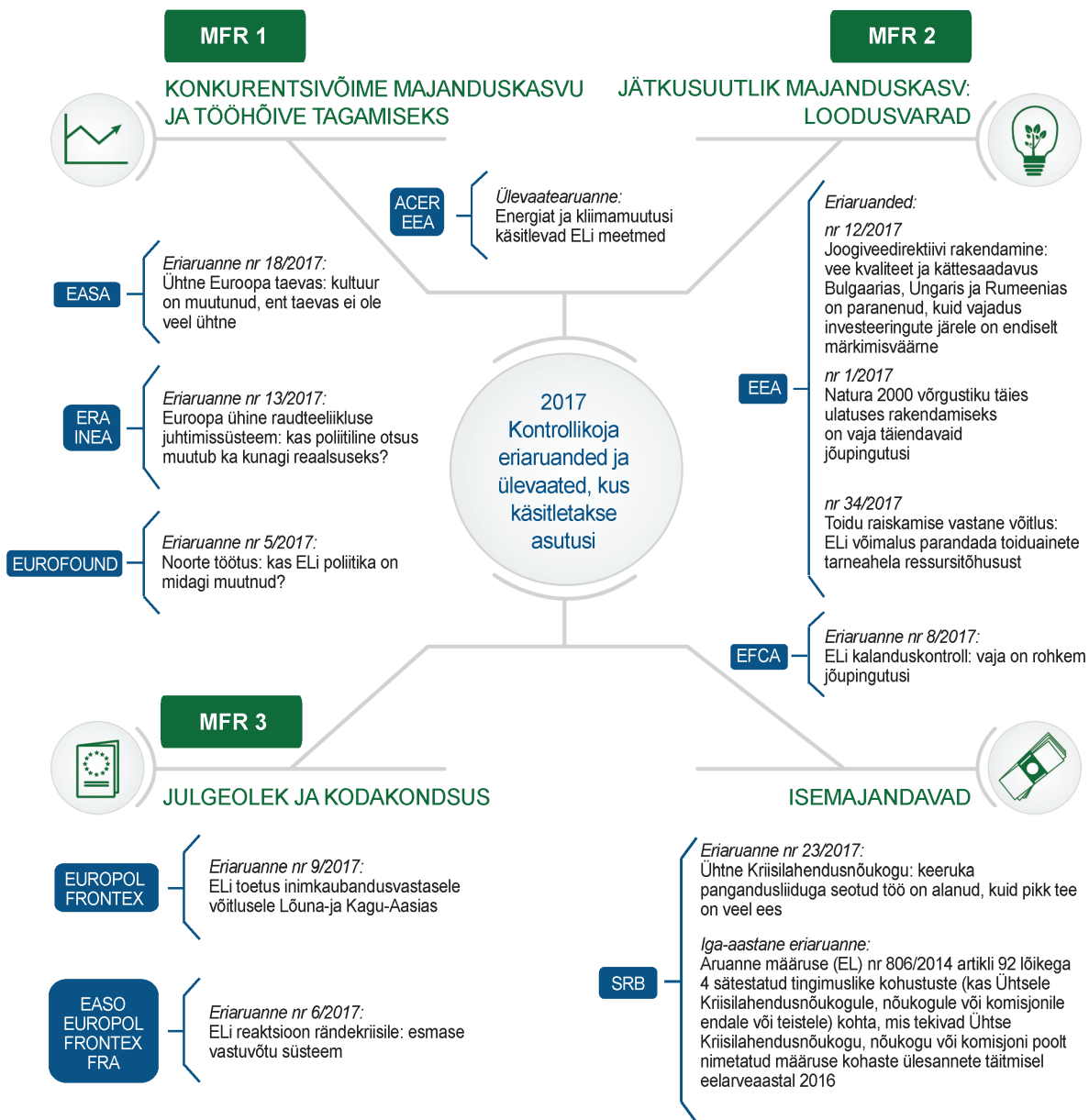
Muud ühele või mitmele asutusele osutavad Euroopa Kontrollikoja eriaruanded

2.55. Lisaks asutusi käsitlevatele auditiaruannetele avaldati 2017. aasta jooksul mitu kontrollikoja eriaruannet ELi poliitika rakendamise kohta, milles osutati mitmele asutusele (vt **selgitus 2.8**).

⁽²³⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõige 4.

Selgitus 2.8

Muud asutustele osutavad Euroopa Kontrollikoja eriaruanded

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

ELI ASUTUSTE VÕRGUSTIKU VASTUS

Asutused hindavad kontrollikoja positiivseid kokkuvõtteid asutuste raamatupidamisaruannete ja nende aluseks olevate tehingute usaldusväarsuse kohta.

2.27. Võrgustik soovib väljendada oma muret seoses sellega, et võttes arvesse, et komisjon varustab asutusi Sysperis vaid moodulite põhipaketiga, on asutused jätkuvalt kohustatud säilitama eraldi hindamis-, kaugtöö-, paindliku töötaja ja personaliaruandluse vahendid. Personalihalduse IT-maastik ühtlustub seetõttu vaid osaliselt ja palju vähem, kui komisjon oleks saanud otsustada.

Asutused uurivad ka võimalust võtta kasutusele jagatud teenuse lahendus, et toetada Sysperiga praegu hõlmamata värbamisprotsesse.

2.39. Hankevaldkonnas on viimase kahe aasta jooksul toimunud selge pööre e-vahendite ühtlustamise suunas. See algas aeglaselt 2015.–2016. aastal, kui informaatika peadirektoraat lõi koostöös eelarve peadirektoraadiga e-Prior ja e-hanke programmi. Alates sellest on hanketsükli kõiki etappe katvate e-moodulite programmist saanud üha olulisem standard, mida asutused järgivad. 2018. aastal intensiivistus see trend veelgi, kui võeti kasutusele ja tehti asutustele kättesaadavaks uued elektroonilise esitamise moodulid ja ABAC LCK moodul. Arendatakse ka e-hindamise ja võitja väljaselgitamise elektroonilisi mooduleid. Järk-järgult ja erineva kiirusega loobuvad asutused oma eraldatud vahenditest ning see on peatumatu protsess.

2.42. Prognoositud efektiivsuse suurenemine, mida võib tuua raamatupidamisülesannete delegerimine Euroopa Komisjonile, on tegelikkuses raskesti saavutatav. Töökoormus ei sõltu nimelt üksnes viimasest eelarvereast, vaid ka raamatupidamisaruannete lõpetamisest väga lühikese vahemiku jooksul aasta alguses. Kogemus näitab, et enam kui ühe kontode kogumi sulgemiseks (st täiendava rahastamisega delegerimislepingute abil) on vaja peaaegu kahekordset tööpõudu hoolimata summade väiksusest (ja vähematest tehingutest). Tegevuse sellise delegerimisega komisjonile peaks igal asutusel endiselt olema raamatupidamismeeskond, sest ikka tuleb täita raamatupidamisega seotud ülesandeid. Seega tuleb raamatupidamispädevus säilitada ja et raamatupidamine on spetsiifiline ülesanne, siis selle pisikese võidu jaoks vabastatud ressursse ei saa kasutada muude ülesannete täitmiseks. Seetõttu ei ole mis tahes tööjõu arvelt toimuv säästmine proportsionaalne täistööajaga ametikohaga. Lisaks tuleb maksta aastatasu. Seetõttu on vaid vähesed asutused otsustanud delegerida selle ülesande komisjonile.

2.43. Võrgustik soovib rõhutada, et puudub pretsedent ja riskialalüüs, mis õigustaksid järeldust, et paarvepidaja sõltumatus suureneks, kui ta annaks aru otse eelarvevahendite käsutajale, selle asemel et anda aru volitatud eelarvevahendite käsutajale. Teatud asutused on otsustanud võtta vastu paarvepidaja harta, mis hõlmab vajadusel sätteid aruandluse kohta juhtorganile. ELI asutuste võrgustik – EUAN EUAN – European Union Agencies Network

3. PEATÜKK

Kinnitavad avaldused ja muud asutusi puudutavad audititulemused**SISUKORD**

	<i>Lehekiilg</i>
3.1. Kinnitavaid avaldusi toetav teave	31
MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ALAMRUBRIIGIST 1A („KONKURENTSIVÕIME MAJANDUSKASVU JA TÖÖHÕIVE TAGAMISEKS“) RAHASTATAVAD ASUTUSED	33
3.2. Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER)	33
3.3. Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Amet (BEREC)	38
3.4. Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (CEDEFOP)	43
3.5. Euroopa Lennundusohutusamet (EASA)	46
3.6. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)	51
3.7. Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)	56
3.8. Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)	61
3.9. Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)	64
3.10. Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)	75
3.11. Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA)	79
3.12. Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)	83
3.13. Euroopa Väärtpaperiturujärelevalve (ESMA)	87
3.14. Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (EU-OSHA)	90
3.15. Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Fond (Eurofound)	94
3.16. Euroopa GNSSi Agentuur (GSA)	98
MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU 2. RUBRIIGIST („JÄTKUSUUTLIK KASV: LOODUSVARAD“) RAHASTATAVAD ASUTUSED	103
3.17. Euroopa Keskkonnaamet (EEA)	103
3.18. Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)	109
MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU 3. RUBRIIGIST („JULGEOLEK JA KODAKONDSUS“) RAHASTATAVAD ASUTUSED	112
3.19. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)	112
3.20. Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO)	116
3.21. Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)	128
3.22. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)	132
3.23. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)	136
3.24. Euroopa Ravimiamet (EMA)	141
3.25. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)	149
3.26. Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet (eu-LISA)	153
3.27. Euroopa Liidu Õiguslase Koostöö Üksus (Eurojust)	161
3.28. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)	165

	<i>Lehekiilg</i>
3.29. Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)	169
3.30. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)	173
MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU 4. RUBRIIGIST („GLOBAALNE EUROOPA“) RAHASTATAVAD ASUTUSED	184
3.31. Euroopa Koolitusfond (ETF)	184
MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU 5. RUBRIIGIST („HALDUS“) RAHASTATAVAD ASUTUSED	188
3.32. Euratomi Tarneagentuur (Euratom)	188
ISEMAJANDAVAD AMETID	191
3.33. Ühenduse Sordiamet (CPVO)	191
3.34. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)	195
3.35. Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)	199
3.36. Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)	205
KOMISJONI RAKENDUSAMETID	209
3.37. Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)	209
3.38. Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet (EASME)	213
3.39. Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)	217
3.40. Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (INEA)	221
3.41. Teadusuuringute Rakendusamet (REA)	225
3.42. Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet (Chafea)	229

3.1. KINNITAVAIK AVALDUSI TOETAV TEAVE

Alus arvamusele

3.1.1. Kontrollikoda viis auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditistandardite (ISA) ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega (ISSAI). Nimetatud standarditega hõlmatud kontrollikoja kohustusi kirjeldatakse täpsemalt käesoleva aruande audiitori kohustusi käsitlevas osas. Kooskõlas rahvusvahelise arvestuseksperptide eetikakoodeksite nõukogu (IESBA) eetikakoodeksi ja auditeerimisega seotud eetikanõuetega on kontrollikoda sõltumatu ning täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nimetatud nõuetele ja IESBA eetikakoodeksile. Oleme seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on arvamuse avaldamiseks piisav ja asjakohane.

Juhtkonna ja majandusüksuse valitsemise eest vastutavate isikute kohustused

3.1.2. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja asutuste finantsmäärustele vastutab asutuse juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. See hõlmab finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleks kooskõlas vastavate õigusaktidega. Asutuse juhtkonnal on lõplik vastutus asutuste raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

3.1.3. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata asutuse vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele, avaldades tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, ja lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb üksuse likvideerida või tegevuse lõpetada, või kui tal puuduvad muud realistlikud alternatiivid.

3.1.4. Isikud, kelle ülesandeks on majandusüksuse valitsemine, vastutavad asutuse finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

3.1.5. Kontrollikoja eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et asutuste raamatupidamise aastaaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning nende aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitavad avaldused, mis kinnitavad raamatupidamise aastaaruannete usaldusvärsust ning nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

3.1.6. Tulude puhul kontrollib kontrollikoda komisjonilt saadud toetusi ning hindab asutuste tasude ja muude tulude kogumise korda (kui asutused on sellist tulu saanud).

3.1.7. Kulude puhul auditeerib kontrollikoda maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Kõiki makseliike (sealhulgas vara soetamiseks tehtud makseid), välja arvatud ettemaksed, auditeeritakse nende tegemise seisuga. Ettemakseid auditeeritakse siis, kui vahendite saaja on nende korra kohast kasutamist tõendanud ning asutus on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

3.1.8. Vastavalt ISA ja ISSAI auditistandarditele tugine me kogu auditi vältel oma kutsealasele otsustusele ja skeptitsismile. Meie ülesanne on ka

— kindlaks teha ja hinnata raamatupidamise aastaaruannetes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuete mittevastavuse riski, töötada välja ja rakendada auditimenetlusi nende riskide käsitlemiseks ning saada audititõendeid, mis annaks kontrollikoja arvamusele piisava ja nõuetekohase aluse. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise või mittevastavuse avastamata jätmise risk on suurem kui vigade puhul, sest pettus võib hõlmata keelatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, andmete moonutamist või sisekontrolli eiramist;

- teha endale asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte sisekontrollisüsteemi mõjususe kohta arvamuse esitamiseks) selgeks auditi seisukohast oluline sisekontrollisüsteem;
- hinnata kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna koostatud arvestushinnangute ja nendega seotud avalduste põhjendatust;
- teha järeldus selle kohta, kas juhtkond lähtub raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, ning hinnata saadud auditi tõendusmaterjali põhjal, kas on olulist ohtu sündmusteks või tingimusteks, mis võivad asutuse tegevuse jätkuvuse tõsise kahtluse alla seada. Kui oluline ebakindlus meie hinnangul eksisteerib, siis peame me oma audiitori aruandes tähelepanu juhtima raamatupidamise aastaaruande asjaomastele avaldustele, või kui need on puudulikud, siis muutma oma arvamust. Meie järeldused põhinevad enne auditiaruande valmimise kuupäeva saadud auditi tõendusmaterjalil. Edaspidised sündmused või tingimused võivad aga põhjustada olukorra, kus üksusel ei ole võimalik oma tegevust jätkata;
- hinnata raamatupidamise aastaaruannete ja nendega seotud avalduste üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanded kajastavad nende aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglaselt;
- hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali asutuste finantsteabe kohta, et esitada aramus raamatupidamise aastaaruannete ja nende aluseks olevate tehingute kohta. Kontrollikoda vastutab auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Kontrollikoda on ainuvastutav oma auditiarvamuse eest;
- võtta arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd asutuste raamatupidamise aastaaruannete kontrollimisel vastavalt ELi finantsmääruse artikli 208 lõikes 4⁽²⁴⁾ sätestatud nõuetele.

3.1.9. Kontrollikoda vahetab juhtkonnaga teavet muu hulgas auditi kavandatud ulatuse ja ajakava ning kontrollikoja auditi käigus tehtud oluliste leidude (sh sisekontrolli oluliste puuduste) kohta.

3.1.10. Asutustega arutatavate teemade seast valib kontrollikoda vaatlusaluse perioodi raamatupidamise aastaaruannetest auditeerimise seisukohast kõige olulisemad teemad, mida nimetatakse seetõttu peamisteks audititeemadeks. Nimetatud teemasid kirjeldatakse kontrollikoja koostatud audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui teabe avalikustamine on õigusaktiga keelatud, või kui äärmiselt erandlikel juhtudel otsustab kontrollikoda, et teemat ei tohi kontrollikoja aruandes käsitleda, kuna vastasel juhul võib see tõenäoliselt avaliku huviga saadava kasu üles kaaluda.

⁽²⁴⁾ Määrus (EL, Euratom) nr 966/2012.

**Mitmeaastase finantsraamistiku alamrubriigist 1a („Konkurentsivõime ma-
janduskasvu ja tööhõive tagamiseks“) rahastatavad asutused**

3.2. ENERGEETIKASEKTORIT REGULEERIVATE ASUTUSTE KOOSTÖÖAMET (ACER)

SISSEJUHATUS

3.2.1. Ljubljanas asuv Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „amet“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009⁽²⁵⁾. Ameti peamised ülesanded on aidata liikmesriikide reguleerivate asutustel täita liidu tasandil reguleerimisülesandeid, mida nad liikmesriigi tasandil täidavad, ning vajaduse korral kooskõlastada nende tegevust. Energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse määruusega⁽²⁶⁾ on ametile (ning liikmesriikide reguleerivatele asutustele) antud täiendavaid kohustusi, mis puudutavad Euroopa energia hulgimüügituru järelevalvet.

3.2.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽²⁷⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	16	13
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	103	91

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: Euroopa Liidu Teatajas avaldatud eelarve.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.2.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁸⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

⁽²⁵⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1227/2011 (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1), mis annab ametile energia hulgimüügiturgudel toimuva kauplemise järelevalvega seotud olulised ülesanded.

⁽²⁷⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.acer.europa.eu.

⁽²⁸⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.2.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.2.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.2.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.2.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.2.8. Eli asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. 2017. aasta oktoobris delegeeris amet oma raamatupidamiskomisjoni paarvepidajale. Hoolimata sellisest olulisusest muudatusest valideeriti raamatupidamissüsteemid viimati 2011. aastal.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.2.9. 2011. aastal anti ametile täiendavaid ülesandeid energia hulgimüügituru järelevalve (REMIT) alal. 2017. aasta oli esimene aasta, mil kõik REMITi järelevalveraamistikuga ette nähtud elemendid kasutusel olid. Kui aga algselt rajati REMITi andmete avariitaastakeskus Maribori, siis 2017. aasta aprillis viidi see üle ameti peamisse andmekeskusse Ljubljanas. Seega säilitatakse varuandmeid praegu samas kohas kus originaalandmeid. See kujutab endast märkimisväärset ohtu talitluspidevusele suurõnnetuste korral, sest andmed võivad pöördumatult kaotsi minna.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.2.10. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud amet Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

3.2.11. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.2.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽³⁰⁾ ⁽³¹⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud amet mainitud rakendusi veel kasutusele võtnud.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.2.13. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditoriaruanne ameti personalijuhtimise kohta⁽³²⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.2.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽³⁰⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽³¹⁾ Määruse (EÜ, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽³²⁾ Kontrollikoda komisjoni siseauditi talituse tööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	Ameti ja Sloveenia valitsuse vahel sõlmitud peakorterilepingu kohaselt luuakse Sloveenias Euroopa kool. Kuigi lepingu sõlmimisest on möödunud enam kui neli aastat, ei ole Euroopa kooli ikka veel loodud.	Pooleli
2016	2016. aasta mais avaldatud auditoriandes rõhutas Euroopa Komisjoni siseauditi talitus vajadust täpsustada ülesandeid ja vastutusvaldkondi ning analüüsida hankeüksuse töökoormust, et muuta protsessid ja protseduurid tõhusamaks. Ühtlasi järeldati, et hangete kavandamist ja järelevalvet tuleb oluliselt parandada. Amet ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.	Pooleli
2016	Amet kandis järgmisse aastasse üle 4,9 miljonit eurot (86 %) III jaotise (tegevuskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2015. aastal 1,4 miljonit eurot ehk 59 %). Nagu eelmistel aastatel, olid ülekandmised peamiselt seotud energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrase (REMIT) rakendamisega. 2016. aastal kanti üle 4,7 miljonit eurot (2015. aastal 1,1 miljonit eurot). Amet kandis järgmisse aastasse üle miljon eurot (38 %) II jaotise (halduskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2015. aastal 0,8 miljonit eurot ehk 35 %).	Ei kohaldata
2016	Suurenev ülekandmiste määr on murettekitav ning vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega. See on otseselt seotud aasta lõpupoole lõpetatud hankemenetluste ja sõlmitud lepingute suure arvuga, mistõttu teenuste osutamine ja/või maksete tegemine jääb järgmisse aastasse. 2016. aastal sõlmiti 299 lepingust 98 novembris ja detsembris (kogusummas 5 976 122,47 eurot ehk 40 % 2016. aastal sõlmitud lepingute kogumahust). Amet võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli

AMETI VASTUS

3.2.8. Amet nõustub järeldusega ja soovib rõhutada, et registreerib kõik oma finantstehingud Euroopa Komisjoni finantssüsteemis, mida ajakohastab, hooldab ja valideerib komisjon. Et raamatupidamisteenuseid tellitakse alates 2017. aasta oktoobrist komisjonilt, aktsepteerib amet komisjoni teostatavat raamatupidamissüsteemi valideerimist, mille tulemused esitatakse 2018. aastal.

3.2.9. Sestpeale, kui ARISE põhi- ja avariitaastekeskus 2016. aasta aprilli alguses ACERi siseandmekeskusesse üle viidi ja 2017. aasta juunis tulemuslikkuse optimeerimiseks ja edendamiseks ning suureneva ruumivajaduse rahuldamiseks ühte keskusesse integreeriti, ei ole talitluspidevust enam võimalik tagada. Tuleb siiski märkida, et praegune olukord, kus talitluspidevust ei saa tagada, on ametile eelarve märkimisväärse vähendamise tõttu kahel viimasel aastal peale sunnitud. Amet on komisjoni ja eelarvepädevaid institutsioone kehtestatud eelarvepiirangute raskete tagajärgede eest korduvalt hoiatanud, kuid ametile ei ole lisavahendeid antud. Amet hindab jätkuvalt ARISE avariitaastekeskuse taasloomise võimalust, kuid 2018. aastal ei ole tal selleks eelarvevahendeid. Avariitaastekeskuse taasloomine eeldaks ametile lisaraha eraldamist.

3.2.10. Arvestades, et Brexitiiga seotud riske on peetud väga väikeseks ja piiratuks, analüüsis juhtkond 2017. aastal Brexiti võimalikku mõju üksnes mitteametlikult. 2018. aasta alguses algatas amet põhjaliku analüüsi, milles uuritakse Brexiti mõju ameti juhtimisele, toimimisele ja finantsvaldkonnale ning tuuakse esile mõju ja vajalikud meetmed.

3.2.11. 2014. aastal võttis ameti haldusnõukogu vastu otsuse AB nr 15/2014 ameti keelekorralduse kohta. Hoolimata sellest peab amet tõlkima EPSO veebilehel avaldatavad vabade ametikohtade teated kõigisse ELi ametlikesse keeltesse. Väga piiratud rahaliste vahendite tõttu, millele on korduvalt juhitud eelarvepädevate institutsioonide tähelepanu, ei saa amet kanda kulusid, mis kaasnevad iga vaba ametikoha teate kõigisse ELi ametlikesse keeltesse tõlkimisega, et need teated EPSO veebilehel avaldada. Sellegipoolest avaldati 2017. aastal üheksast vaba ametikoha teatest neli, sealhulgas kaks avatud konkursi, EPSO veebilehel ja seega tõlgiti need kõigisse ELi ametlikesse keeltesse. Ülejäänud viis vaba töökoha teadet, milles käsitleti operatiivtalituste ametikohti, avaldati üksnes ameti veebilehel, sest need pakkusid huvi peamiselt juba sektoris töötavatele kandidaatidele, kes tavaliselt jälgivad ameti tegevust, sealhulgas meie veebilehte. Selline teguviis lõi pragmaatilise tasakaalu võimalike kandidaatide teavitamise ja piiratud vahendite tõhusa kasutamise vahel.

3.2.12. Amet ei kasuta veel komisjoni e-arvete, e-hangete ega hankedokumentide elektroonilise esitamise IT-lahendust. Amet alustab e-hankeid 2018. aasta jooksul, millele lisanduvad 2019. aasta jooksul hankedokumentide elektrooniline esitamine ja e-arved.

3.2.13. Järgides komisjoni siseauditi talituse personalihalduse aruannet, on amet leppinud siseauditi talitusega kokku tegevuskava ja viib praegu soovitatud parandusi ellu.

3.3. ELEKTRONILISE SIDE EUROOPA REGULEERIVATE ASUTUSTE ÜHENDATUD AMET (BEREC)

SISSEJUHATUS

3.3.1. Riias asuv Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti büroo (edaspidi „büroo“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1211/2009⁽³³⁾. Büroo peamine ülesanne on pakkuda elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametile (BEREC) professionaalseid ja halduslaseid tugiteenuseid ning reguleerivate asutuste nõukogu juhtimisel koguda ja analüüsida teavet elektroonilise side kohta ning levitada liikmesriikide reguleerivates asutustes head reguleerimistava – näiteks ühiseid lähenemisviise, metoodikat ja juhiseid ELi reguleeriva raamistiku rakendamiseks.

3.3.2. Tabelis esitatakse büroo peamised arvanded⁽³⁴⁾.

Tabel

Büroo peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	4	4
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	27	27

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenustajaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: büroo edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.3.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) büroo raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽³⁵⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽³⁶⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.3.4. Kontrollikoja hinnangul annab büroo raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi büroo finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽³³⁾ ELT L 337, 18.12.2009, lk 1.

⁽³⁴⁾ Büroo pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.berec.europa.eu.

⁽³⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽³⁶⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.3.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.3.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

3.3.7. 2016. aasta detsembris tellis büroo tõlkekeskuselt tõlked reservnimekirjadesse kandmise nelja osalemiskutse jaoks, ehkki kõik eelarvepädevate institutsioonide poolt büroo ametikohtade loetelus kinnitatud ametikohad olid täidetud. Kontrollikoja hinnangul ei olnud 2016. aasta detsembris esitatud tõlketellimus põhjendatud. 2017. aasta märtsis tehtud asjaomase makse suurus oli 106 432,50 eurot (st 2,5 % 2017. aasta eelarvest).

3.3.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.3.9. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. Büroo delegeris oma raamatupidamisfunktsiooni 2016. aastal komisjoni peaarvupidajale. 2017. aastal võttis büroo kasutusele uue paberivaba süsteemi. Kuigi nimetatud sündmustega kaasnes büroo menetluste ja raamatupidamissüsteemi oluline muutmine, ei ole süsteemi alates 2013. aastast uuesti heaks kiidetud.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.3.10. 2017. aasta detsembris allkirjastas büroo nii juriidilise kohustuse kui eelarvelise kulukohustuse summas 20 000 eurot, et rahastada 2018. aasta märtsi lõppu planeeritud koolitust. 2018. aasta tegevuse rahastamine 2017. aasta eelarvest on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.3.11. 2015. aasta augustis käivitas büroo hanke neli aastat kehtiva mitme pakkujaga astmelise teenuste raamlepingu sõlmimiseks. Lepingu eesmärk oli ürituste (kohtumised, seminarid, konverentsid jne) korraldamine ja kavandamine ning selle hinnanguline summa oli 3 miljonit eurot. Edukaks tunnistamise kriteeriumites ei omistatud küllaldast kaalu hinnaelemendile. Lisaks ei hõlmanud konkurentsipõhine menetlus võimalikke üritustega seotud kulusid, vaid üksnes pakkuja haldustasu. Seega ei taganud hankemenetlus asjakohast hinnakonkurentsi ja leping ei pruugi endast kujutada majanduslikult kõige soodsamat pakkumust.

3.3.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽³⁷⁾,⁽³⁸⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide suhtes, töötab komisjon praegu välja kompleksset IT-lahendust, mis hõlmab riigihangete kõiki etappe. 2010. aastal võttis komisjon kasutusele rakendused arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse lepingu sõlmimise teadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli büroo küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-hanked, kuid mitte e-arveid ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

⁽³⁷⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽³⁸⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

3.3.13. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud büroo põhjalikult Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.3.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	2014. aasta eelarves ette nähtud eraldis, mille pidid moodustama BERECi vaatelejastatusega EFTA ⁽¹⁾ riikide reguleerivate asutuste osamaksed, ei realiseerunud, kuna puudusid kokkulepped EFTA riikidega.	Alustamata (büroost sõltumatud asjaolud)
2016	Märtsis 2016 käivitas büroo oma töötajate laste jaoks kooli leidmiseks hankemenetluse uue raamlepingu sõlmimiseks kahe olemasoleva rahvusvahelise kooliga Riias. Hanke tehnilises kirjelduses märgiti, et büroo sõlmib kahe pakkujaga ühe raamlepingu, lepingu sõlmimise kriteeriumides on aga öeldud, et kooli valiku üle otsustab lapsevanem. Sellest tulenevalt põhineb juulis 2016 allkirjastatud 400 000 euro suurune raamleping vastukäivatel kontseptsioonidel, mis tekitab õiguslikku ebakindlust büroole ja koolidele. Lisaks ei olnud antud juhul raamlepingu sõlmimine üldse vajalik.	Ei kohaldata
2016	Üks töötaja määrati peale tema tegevusüksuse ümberliigitamist kohe kõrgema palgaastme 2. järku (1. järku asemel), mis ei ole kooskõlas ELi personalieeskirjadega.	Ei kohaldata
2016	Märtsis 2016 kirjutas büroo alla 60 000 euro suurusele lepingule professionaalset tugi- ja nõustamisteenuseid pakkuvate töötajate palkamiseks. Hankemenetlus põhines ainult hinnal. Konsultandi palkamine ilma tema pädevust ja kogemust kriteeriumidena arvestamata ei taga parimat kulutõhusust.	Ei kohaldata
2016	Aastal 2016 oli keskmine büroos töötatud aeg 2,58 aastat ning tööjõu voolavus oli kõrge (25%). Selline olukord mõjutab büroo tõhusust ning seab ohtu selle tööprogrammide rakendamise. Selle võimalik põhjus võib olla asukohariigis kohaldatav palga paranduskoefitsient (2016. aasta 1. juuli seisuga 73%).	Lõpetatud
2016	Büroo asutamismääruses ei nõuta tulemuslikkuse perioodilist välishindamist. Büroo peaks koos komisjoniga kaaluma sellise hindamise tellimist vähemalt iga viie aasta tagant, nagu seda tehakse suuremas osas ametitest. Asutamismääruse läbivaatamisel tuleks selline nõue sisse viia.	Alustamata (büroost sõltumatud asjaolud)

⁽¹⁾ Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

BÜROO VASTUS

3.3.7. Kuna juhtkond tuvastas töökava täitmise riskitegurina suure tööjõuoolavuse, nõudis BERECi Büroo juhtkomitee, et koostataks reservnimekirjad vähemalt 75 %⁽³⁹⁾ asutuse töökohtade jaoks. Et järgida kohustust avaldada osalemiskutsed⁽⁴⁰⁾ EPSO veebilehel,⁽⁴¹⁾ pidi BERECi Büroo tõlkima dokumendid kõikidesse ELi ametlikes keeltesse. Eelnevalt koostatud reservnimekirjade kasutamine võimaldab ametil järgida juhtkomitee nõuet hoida täitmata töökohtade arv alla 15 % ja saata tööpakkumised 1 kuu jooksul värbamisvajaduse tekkimisest. Et vähendada tulevikus kohustuslike tõlgete suurt kulu, on BERECi Bürool kavas koostada konkursiteadete standardvormid ja tõlkimiseks lühikesed konkreetset tekstiosad.

3.3.9. 2016. aastal delegeeris BERECi Büroo oma raamatupidamisfunktsiooni Euroopa Komisjonile. Seepärast tagab Euroopa Komisjoni peaarvepidaja (eelarve peadirektooraat) kõik asutustele kohaldatava raamfinantsmääruse artiklis 50 nõutud teenused, sealhulgas kohalike süsteemide heakskiitmise. Heakskiitmine toimub praegu ning Euroopa Komisjoni peaarvepidaja teatas sellest 14. juunil 2018 ametlikus teates (viide: Ares(2018)3 149 885). Euroopa Komisjoni peaarvepidaja teenistused lõpetavad protsessi ja esitavad tulemuste aruande 2018. aasta neljandas kvartalis.

3.3.10. BERECi Büroo alustas koolitusürituse ettevalmistamist juba 2017. aasta novembris, kui pöördui võimalike koolitajate poole ja hinnati toimumiskohtade saadavust. Seepärast oli vaja sõlmida leping ürituse korraldajaga, et tagada koolitajate ja arutelujuhtide saadavus ning kindlustada kavandatud kuupäevadel koolituse toimumiskoha saadavus. Leping sõlmiti 2017. aasta detsembris ja seetõttu avati enne lepingu sõlmimist eelarveline kulukohustus, nagu on nõutud finantsmääruses. Kogemustest selgub, et ilma ülekandeta eelmisest aastast on aasta esimeses kvartalis koolitusüritust väga raske korraldada, seega arvestab BERECi Büroo tulevaste koolitusürituste puhul teistsuguse ajastustega.

3.3.11. Raamleping valiti 2015. aastal. Sel ajal peeti kulud-pluss-fikseeritud-tasu-tüüpi lepingut finantsmäärusega vastavuses olevaks, sest muud ELi institutsioonid kasutasid ja kasutavad jätkuvalt mitmeid kulud-pluss-fikseeritud-tasu-tüüpi lepinguid (nt reisibüroo või panga teenused).

BERECi tegevuse eripära tõttu on suur osa BERECi Büroo poolt kaetavatest BERECi ürituste kuludest seotud kulude hüvitamisega ekspertidele, peamiselt ELi liikmesriikides asuvatele avalik-õiguslikele asutustele (nt riikide reguleerivad asutused). Seetõttu tuleb märkida, et töövõtjal ei ole sellist tüüpi kuludele mingit mõju. Vastusena kommentaaridele ja väärtuslikule mõttevahetusele Euroopa Kontrollkojaga, võtab BERECi Büroo hanke taasalustamisel arvesse ka muud tüüpi raamlepinguid, mida 2015. aastal kehtinud õigusraamistikus ei olnud.

3.3.12. BERECi Büroo võtab kohtu tähelepanekud teadmiseks ja teatab kohtule, et kavatseb need moodulid 2018. aasta lõpuks rakendada, arvestades asutuse eelarvet.

3.3.13. Praegu ei tööta asutuses Ühendkuningriigi kodanikke, kes võiks mõjutatud olla. Mõju asutuse töökoormusele saab hinnata alles pärast lõplikku otsust, mis määrab ELi ja Ühendkuningriigi vahelised suhted. Arvestades, et lisakulude ja -töökoormuse lahendamiseks ei muudetud BERECi Büroo eelarveid ega töötajate koosseisu, kui Horvaatia liitus ELiga, ning arvestades BERECi Büroo väikest eelarvet, võib sarnast lähenemisviisi eeldada ka Brexiti puhul.

⁽³⁹⁾ Vt BERECi Büroo tegevuse aastase ja mitmeaastase kavandamise dokument (MC (16) 136, „Annual and Multiannual Programming of the BEREC Office Activities 2017–2019“, lk 9, 9.12.2016); https://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg_office/office_annual_work_programmes/6594-annual-and-multiannual-programming-of-the-bereg-office-activities-2017-2019

⁽⁴⁰⁾ Arvamuses osutatakse neile kui vabadele ametikohtadele.

⁽⁴¹⁾ Otsuse MC/2015/3 artikkel 11: BERECi Büroo juhtkomitee otsus ajutiste töötajate töölevõtmist ja töötamise korda käsitlevate rakendussätete kehtestamise kohta vastavalt artikli 2 punktis f sätestatud Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustele

3.4. EUROOPA KUTSEÕPPE ARENDUSKESKUS (CEDEFOP)

SISSEJUHATUS

3.4.1. Thessalonikis asuv Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (edaspidi „keskus“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 337/75⁽⁴²⁾. Keskuse peamine eesmärk on edendada kutseõppe arendamist Euroopa Liidu tasandil. Selle eesmärgi saavutamiseks on keskusel ülesanne koostada ja levitada dokumente kutseõppe süsteemide kohta.

3.4.2. Tabelis esitatakse keskuse peamised arvandmed⁽⁴³⁾.

Tabel

Keskuse peamised arvandmed

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	18	18
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	122	117

⁽¹⁾ Eelarve arvandmed põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: keskuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.4.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) keskuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁴⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁴⁵⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.4.4. Kontrollikoja hinnangul annab keskuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektidest õiglase pildi keskuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁴²⁾ EÜT L 39, 13.2.1975, lk 1.

⁽⁴³⁾ Keskuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav keskuse veebisaidil www.cedefop.europa.eu.

⁽⁴⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁴⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.4.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.4.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.4.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA

3.4.8. Juhtivtöötajate ametikohtade täitmiseks korraldatud kahe värbamismenetluse juhtimine oli nõrk ja kontrollikoja hinnangul ei vasta menetlused õigusnormidele. Nõutud juhtimiskogemuse kohta esitatud tõendid olid puudulikud ja konfidentsiaalsusnõudeid ei olnud täidetud, mis seab kahtluse alla kandidaatide võrdse kohtlemise.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.4.9. Keskus avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid üldjuhul mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.4.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽⁴⁶⁾ ⁽⁴⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud keskus neid rakendusi veel kasutusele võtnud.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.4.11. 2017. aasta novembris valmis komisjoni siseauditi talitusel auditaruanne keskuse veebipõhiste teenuste kohta⁽⁴⁸⁾. Keskus koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

⁽⁴⁶⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽⁴⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽⁴⁸⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

KESKUSE VASTUS*KOMMENTAARID TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA*

3.4.8. Võtame teadmiseks kontrollikoja kommentaari selle kohta, et kaks värbamismenetlust ei vastanud õigusnormidele. Cedefopis on käimas mõlema menetluse põhjalik hindamine ja keskus kaalub parandusmeetmeid nii seoses kahe kõnealuse menetlusega kui ka värbamismenetlustega üldiselt, et kõrvaldada kontrollikoja kindlakstehtud puudused.

KOMMENTAARID USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.4.9. Cedefop kasutab mõnel juhul EPSO platvormi. Cedefop avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja ametitevahelisel veebiplatvormil, mis on kättesaadav kõigile ELi kodanikele ja milles kasutatakse vabadest töökohtadest teatamiseks mitmesuguseid kanaleid, näiteks ReferNeti, SkillsNeti, haldusnõukogu ja muid vahendeid, nagu majandusekspertide võrgustikud. Cedefop avaldab direktori ja asedirektori vabad ametikohad EPSOs ja kasutab oluliste ametikohtade puhul oma sotsiaalmeediat. Võttes arvesse lisakulusid, mis kaasnevad vabade ametikohtade teadete tõlkimisega kõikidesse ELi keeltesse EPSO portaalis avaldamiseks, on Cedefop seisukohal, et need ei ole saadava kasuga proportsionaalsed.

3.4.10. Cedefopis on pooleli protsess e-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendustega (platvormi e-Prior moodulitega) liitumiseks 2018. aasta sügisel, mis on kooskõlas riigihangete direktiivis 2014/24/EL kõikidele avaliku sektori hankijatele ettevõtjatega elektroonilise teabevahetuse kasutuselevõtmiseks sätestatud tähtajaga (http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/e-procurement_et).

Selleks teeb Cedefop koostööd informaatika peadirektoraadiga, s.o komisjoni peadirektoraadiga, mis vastutab selle eest, et avaliku sektori hankijatele neid rakendusi tutvustada. Esimene avatud hankemenetlus, kus kasutatakse e-hankeid ja hankedokumentide elektroonilist esitamist, algatatakse 2018. aasta oktoobris. Edaspidi kasutatakse kõikides algatatud avatud menetlustes e-vahendeid.

E-arvete kasutuselevõtmise aeg sõltub Cedefopi juhtkonna otsusest selle kohta, kas minna üle tekkepõhisele arvestusele (mis toetab e-arvete moodulit) või jätkata asutusesisese platvormiga FIBUS (mille puhul on vaja luua link e-arvete platvormiga).

3.5. EUROOPA LENNUNDUSOHUTUSAMET (EASA)

SISSEJUHATUS

3.5.1. Kölnis asuv Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1592/2002,⁽⁴⁹⁾ mis tunnistati kehtetuks määrusega (EÜ) nr 216/2008⁽⁵⁰⁾. Amet täidab lennundusohutuse valdkonnas konkreetseid reguleerivaid ja täidesaatvaid ülesandeid.

3.5.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvandmed⁽⁵¹⁾.

Tabel
Ameti peamised arvandmed

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	193	192
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	774	771

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.5.3. Kontrollikoda auditeeris:

- a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁵²⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁵³⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
 - b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,
- nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.5.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁴⁹⁾ EÜT L 240, 7.9.2002, lk 1.

⁽⁵⁰⁾ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

⁽⁵¹⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.easa.europa.eu.

⁽⁵²⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁵³⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.5.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.5.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.5.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.5.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Ameti peaarvepidaja allub finantsosakonna juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et ameti peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse ameti direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA

3.5.9. Raamlepingud on tarnijatega sõlmitud lepingud, milles fikseeritakse nende kehtivusaajal tehtavate ostude tingimused. Amet otsustas kasutada kuni 22 miljoni euro eest IT-teenuste hankimiseks kolme tarnijaga sõlmitud astmelisi raamlepinguid. Nimetatud menetluse kohaselt koostatakse konkurentsipõhise menetluse alusel tarnijate paremusjärjestus, mida tuleb iga ostu tegemisel järgida. Raamlepingu tingimused ei olnud aga küllalt üksikasjalikud, et tagada õiglast konkurentsi ja õigustada seda, et kõik tulevased ostud põhinevad tarnijate paremusjärjestusel. Finantsmääruse rakenduseeskirjade kohaselt⁽⁵⁴⁾ tuleks sellises olukorras korraldada konkreetsete ostude tegemiseks valitud tarnijate vahel konkurentsipõhine menetlus.

3.5.10. Vastavalt ameti finantsmäärusele⁽⁵⁵⁾ peab hanked heaks kiitma ameti haldusnõukogu kas ameti aasta tööprogrammis või *ad hoc* rahastamisotsusega. Korraldati hange ja allkirjastati üks IT-raamleping summas 15 miljonit eurot, kuigi rahastamisotsus oli tehtud üksnes 5 miljoni eurose summa jaoks.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.5.11. 2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (EASA kaasa arvatud) nimel ühe töövõtjaga alla raamlepingu IT-riist- ja tarkvara soetamiseks ning hoolduseks ja toeks (IT-teenused). Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutseb vahendajana ameti ja IT-teenuste osutamiseks sobivate tarnijate vahel. Kuigi enamik neist teenustest koos hindadega fikseeriti konkurentsipõhise hankemenetluse abil sõlmitud raamlepingus, võimaldab leping hankida ka selles konkreetsetel mainimata IT-teenuseid. Üks auditeeritud makse (ligikaudu 300 000 eurot) puudutas IT-teenuseid, mida amet oli töövõtja kaudu hankinud ilma konkurentsipõhise menetluseta. Aastal 2017 tehti raamlepingupartnerist töövõtjale makseid summas 2 miljonit eurot.

3.5.12. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

⁽⁵⁴⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1) artikkel 122.

⁽⁵⁵⁾ EASA finantsmääruse artikli 68 lõiked 2 ja 3.

3.5.13. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽⁵⁶⁾ ⁽⁵⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas* (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-hanked ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakenduse, kuid mitte e-arveid.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.5.14. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditoriuanne lennundusohutuse Euroopa tegevuskava koostamise kohta EASAs⁽⁵⁸⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.5.15. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽⁵⁶⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽⁵⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽⁵⁸⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kuigi 2016. aasta lennundustööstuse rahastatud tegevuse tulemuseks oli 7,6 miljoni euro suurune eelarvepuudujääk, varieeruvad eelarve tulemused aastate kaupa ⁽¹⁾ ning ametil on tekkinud 52 miljoni euro suurune ülejääk selle kategooria tegevustest. Ameti asutamismääruses sätestatakse, et lennundustööstuse teenustasud peaksid katma ameti asjaomase sertifitseerimistegevusega seotud kulud. Määruses puuduvad aga sätted kumuleerunud ülejäägi kohta.	Pooleli
2016	Ajavahemikul 2014–2016 kulutas amet 9,4 miljonit eurot (2016. aastal 4,4 miljonit eurot) oma kumuleerunud ülejäägist ameti uue hoone remondi (ja sinna kolimise) kulude rahastamiseks (12,4 miljonit eurot). Komisjon eraldas ELi eelarvest selleks otstarbeks 3 miljonit eurot. Rahastamise jagunemine lennundustööstuse ja liidu vahel on kooskõlas ameti kasutatava standardse kulude jaotamise meetodikaga ning selle tulemusena rahastati need tööd peamiselt tööstuse teenustasudest.	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Aastatel 2014 ja 2015 oli ülejäägi suurus vastavalt 15,3 miljonit ja 16,9 miljonit eurot.

AMETI VASTUS

3.5.8. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Amet on arutanud seda teemat asutuste võrgustiku foorumis, et uurida võimalusi ja jõuda ühisele seisukohale. Amet rakendab kokkulepitud ühist lähenemisviisi ja käsitleb peaarvepidaja rolli alati selgelt eraldi kõigist tegevusfunktsioonidest, samuti arvestab amet haldusnõukogu kaasamisega ametikoha pikendamise- ja hindamistsükklisse.

3.5.9. Menetluseks valmistudes koostas amet turuprospekti, milles järeldati, et peamised IT-teenuste pakkujad toetavad kõiki selle menetluse raames nõutud teenuseid. Seepärast järeldas amet, et mitme tarnijaga raamleping koos hankekonkursi uuesti alustamisega oleksid väga halduskeerukad. Seda peeti võimaliku kasuga võrreldes ebaproportsionaalseks. Lähtudes senistest suurhangete menetlustest ja kontrollikoja kommentaarist, pöörab amet edaspidi suuremat tähelepanu hankekonkursside taasavamisele, et tagada tugevam konkurents.

3.5.10. Raamlepingu eesmärk on toetada uudse projekti (Data4Safety) teostatavusuuringuid ja algetappi. Projekti rahastust ja struktuuri on arendatud mitmete osalistega mitu kuud. Lepingu maht oli 15 miljonit eurot, kuid lõpuks ulatusid rahalised kohustused siiski 4 miljoni euroni. See välistas võimaluse teha sellest summast suuremaid makseid.

3.5.11. Kasutades kehtivat institutsioonidevahelist raamlepingut, pidas amet lähenemisviisi usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega kooskõlas olevaks. Märgitud juhtumi puhul käsitati 24 816,60 euro suurust tasu ostu mahtu ja vajalikku tööpanust arvestades piisavana. Vahend oli raamlepingus ette nähtud ning amet kasutas seda lepingus kirjeldatud viisil.

3.5.12. 2015. aastal otsustas ameti haldusnõukogu (otsus nr 08–2015), et EASA töötajate värbamise ja valimise menetlustes kasutatav töökeel on inglise keel. Otsusest on teatatud EPSO-le, kes ei nõustu selle alusel tegema erandit oma eeskirjadest avaldada vabade ametikohtade teated kõikides keeltes. See otsus ei ole proportsionaalne ameti vajadustega. Asutuste võrgustik lõi hiljuti internetiplatvormi, mis võimaldab asutustel avaldada oma vabade ametikohtade teated suuremale üldsusele. EASA avaldab uuel platvormil regulaarselt väliste vabade töökohtade teateid.

3.5.13. Nagu kontrollikoda märkis, rakendati eelmisel aastal hankemenetluste protseduurides elektroonilise esitamise vahendit. Seoses e-arvetega on 2017. aastal valminud tegevuse kirjeldus ning otsitakse ameti ressursside ja prioriteetide piiridesse jäävat IT-lahendust.

3.6. EUROOPA PANGANDUSJÄRELEVALVE (EBA)

SISSEJUHATUS

3.6.1. Londonis asuv Euroopa Pangandusjärelvalve (edaspidi „asutus“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽⁵⁹⁾. Asutuse ülesandeks on aidata kaasa kõrgekvaliteediliste ühtsete regulatiivsete ja järelevestandardite ning -tavade väljatöötamisele, aidata kaasa õiguslikult siduvate liidu õigusaktide ühetaolisele kohaldamisele, innustada ja lihtsustada ülesannete ja kohustuste delegeerimist pädevate asutuste vahel, jälgida ja hinnata turusuundumusi oma pädevusvaldkonnas ning tugevdada hoiustajate ja investorite kaitset.

3.6.2. Tabelis esitatakse asutuse peamised arvanded⁽⁶⁰⁾.

Tabel
Asutuse peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	37	38
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	161	190

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: asutuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.6.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) asutuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁶¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁶²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.6.4. Kontrollikoja hinnangul annab asutuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi asutuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁵⁹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.

⁽⁶⁰⁾ Asutuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eba.europa.eu.

⁽⁶¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁶²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.6.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.6.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Asjaolu rõhutamine

3.6.7. Ilma esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta. Väljaastumise tingimused lepatakse kokku läbirääkimiste käigus. Londonis paikneva asutuse raamatupidamise aastaaruande ja selle lisad koostati aruande allkirjastamise kuupäeval (3. mai 2018) olemas olnud andmete alusel.

3.6.8. 20. novembril 2017 leppis Euroopa Liidu üldasjade nõukogu kokku asutuse asukoha üleviimises Pariisi. Üleviimine on kavandatud 2019. aasta algusesse ja asutuse raamatupidamise aastaaruande sisaldab eraldi sellega seotud kulude katmiseks (6,7 miljonit eurot) ning asutuse allesjäänud lepinguliste kohustuste täitmiseks (11,2 miljonit eurot).

3.6.9. Asutuse eelarvet rahastab 40 % ulatuses Euroopa Liit, ülejäänud 60 % pärineb otse ELi liikmesriikide osamaksetest. Ühendkuningriigi otsus EList välja astuda võib tulevikus asutuse eelarvet vähendada.

3.6.10. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.6.11. Viie auditeeritud avatud hankemenetlusest nelja puhul vastas ainult üks pakkuja pakkumuste kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja ülejäänud pakkujad jäeti menetlusest kõrvale. Selline olukord näitab, et asutus paneb kvaliteedikriteeriumidele liiga suurt rõhku. Kirjeldatud kord ei võimalda kindlaks teha majanduslikult kõige soodsamaid lahendusi, mis peaksid peegeldama kvaliteedi ja hinna õiglast tasakaalu.

3.6.12. Asutus avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid üldjuhul mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.6.13. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽⁶³⁾ ⁽⁶⁴⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadete seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli asutus küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE JA VÄLISHINDAMISE ARUANNETE KOHTA

3.6.14. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditoriaruanne kolleegiumide ja koolituse rolli kohta järelevalvealases ühtsuses⁽⁶⁵⁾. Asutus koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

⁽⁶³⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽⁶⁴⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽⁶⁵⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

3.6.15. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel kolme Euroopa järelevalveasutuse⁽⁶⁶⁾ välishindamine⁽⁶⁷⁾.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.6.16. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽⁶⁶⁾ EBA, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA).

⁽⁶⁷⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2012	Kõrgemate koolitasude katmiseks maksab asutus töötajatele, kelle lapsed käivad põhi- või keskkoolis, õppetoetust lisaks personalieeskirjades ettenähtud õppetoetusele. 2012. aastal maksti täiendavat õppetoetust kokku ligikaudu 76 000 eurot. Personalieeskirjades sellekohased sätted puuduvad ja seega ei ole toetused eeskirjadega kooskõlas.	Lõpetatud

ASUTUSE VASTUS

3.6.11. Hankemenetluste korraldamisel püüab EBA kasutada kõiki kättesaadavaid vahendeid, et suurendada konkurentsi. Neljas hankemenetluses viiest oli kvaliteedi ja hinna suhe 60:40 ning viiendas oli see 50:50. Kontrollikoja finantshinnangus märgitud väike osalemus tulenes meie arvates EBAs sõltumatutest teguritest, sh vähene huvi pakkumiskutse vastu (mille põhjuseks olid vahetuskursirisk, suured hankekulud ja väikesed kasumimäärad) ning tehniliste spetsifikatsioonide halb kvaliteet.

3.6.12. EBA avaldab oma vabade ametikohtade teateid mitmes kohas: EBA veebileht, Twitter ja LinkedIn, EU Training, EuroBrussels ja EurActiv, ESCB HRC võrgustik, Financial Times jms kanalid (kõrge profiiliga ametikohtade teated). 2018. aasta veebruaris avaldasime EPSO veebilehel 10 vaba ametikoha teadet kõigis ELi keeltes. EBA arvates tagab vabade ametikohtade teadete avaldamine nimetatud meediakanalites täieliku läbipaistvuse ja teabe edastamise sihtrühmadele ELi kodanike seas.

3.6.13. EBA võtab dokumentide elektroonilise esitamise mooduli kasutusele 2019, pärast koolitust ja käesoleva aasta esimeses pooles rakendatud süsteemi uuenduste testimist.

3.7. EUROOPA KEMIKAALIAMET (ECHA)

SISSEJUHATUS

3.7.1. Helsingis asuv Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006⁽⁶⁸⁾. Ameti peamised ülesanded on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase ning ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni. Samuti edendab amet ainete ohtlikkuse hindamise alternatiivsete meetodite arendamist.

3.7.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽⁶⁹⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	110	112
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	578	563

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.7.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁷⁰⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁷¹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.7.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁶⁸⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

⁽⁶⁹⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.echa.europa.eu.

⁽⁷⁰⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁷¹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Asjaolu rõhutamine

3.7.5. Ilma punktis 3.7.4. esitatud arvamust kahtluse alla seadmata rõhutab kontrollikoda asjaolu, et amet on osaliselt isemajandav ja saab tasu kõigilt ettevõtetest, kes soovivad REACH-määruse kohaselt kemikaale registreerida⁽⁷²⁾. Kohaldatavad tasud sõltuvad ettevõtte suurusest (mikro, väike, keskmine, suur) ja registreeritud kemikaalide kogusest (erinevad piirmäärad).

3.7.6. Nagu rakendusmääruses sätestatud⁽⁷³⁾, arvutab amet tasud ja esitab nende eest arved vastavalt ettevõtete poolt taotluse esitamise ajal edastatud teabele. Alates esimestest registreerimistest 2009. aastal on ligikaudu 30 % ettevõtetest end määratlenud mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtteks. Amet tegi märkimisväärseid jõupingutusi, et võtta kasutusele järelkontrollisüsteem, mille abil kontrollida taotlejate esitatud teavet ettevõtte suuruse kohta. See võimaldas ametil selleks ajaks tehtud kontrolli põhjal välja selgitada, et umbkaudu 55 % eelmainitud ettevõtetest, kes väitsid end olevat mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtte (16 % kõigist ettevõtetest), olid oma suuruse valesti määranud, mis tähendas väiksemate tasude maksmist. Olukorra parandamiseks on amet järelkontrolli põhjal aastate jooksul väljastanud ligikaudu 16,4 miljoni euro suuruses summas arveid korrigeeritud tasusummadega. Kontrolli mahajäämus on aga suur ja tasusummade vajaliku korrigeerimise maht oli 2017. aasta lõpus teadmata⁽⁷⁴⁾. See leid näitab liigselt taotlejate esitatud teabele tugineva süsteemi piiratust.

REACH-määruse kohaselt vastutavad ettevõtete deklareeritud koguste kontrollimise eest liikmesriikide täitevasutused. Seetõttu ei osale amet kõnealuse tasu teise arvutuselemendi kontrollimises.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.7.7. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.7.8. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.7.9. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.7.10. Ameti järelkontrollid näitasid, et enam kui pool registreerimistaotluse esitanud ettevõtetest, kes väitsid end olevat mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtte, olid oma suuruse valesti esitanud (vt asjaolu rõhutamine punktis 3.7.5). See võib osaliselt tuleneda komisjoni keerulistest eeskirjadest ettevõtete suuruse määramise kohta⁽⁷⁵⁾ ja osaliselt rahalisest stiimulist ettevõtte suurust tegelikust väiksemana näidata, sest suurte ettevõtete registreerimistasud on tunduvalt suuremad. Kuna algne registreerimistasu arvutatakse ettevõtte teatatud suuruse järgi, võib see avastamata jäämise korral ameti tuludele märkimisväärset negatiivset mõju avaldada. Amet teeb väiksemate ettevõtete väidetava suuruse üle küll järelkontrolli, kuid selle mahajäämus on suur – praeguseks on kontrollitud üksnes kuni 2012. aastani esitatud taotlusi (aastad, mil registreeriti suurim kogus kemikaale). Hilisemate aastate järelkontrolli tuleb kiiresti hoogustada ja see lõpule viia.

⁽⁷²⁾ Määrus (EÜ) nr 1907/2006.

⁽⁷³⁾ Komisjoni määruse (EÜ) nr 340/2008 (Euroopa Kemikaaliametile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH), makstavate tasude kohta) (ELT L 107, 17.4.2008, lk 6) artikkel 13.

⁽⁷⁴⁾ 2017. aasta lõpuks oli järelkontroll lõpule viidud kuni 2012. aastani tehtud registreerimiste kohta; hilisemate aastate kohta oli see pooleli.

⁽⁷⁵⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus, mis käsitleb mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlust (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

3.7.11. Vigade leidmise korral esitab amet arve algselt makstud tasu ja tegelikult võlgnetava tasu vahelise vahe ning haldustasu maksmiseks. 31. detsembri 2017. aasta seisuga oli sissenõutav summa 4,7 miljonit eurot, millest 3,2 miljonit eurot puudutas maksmata haldustasusid. Ametil näib aga olevat haldustasude sissenõudmisega probleeme. 2017. aasta raamatupidamise aastaaruandesse kanti ebatõenäoliselt laekuvate nõuete eraldi summas 2,8 miljonit eurot (600 000 eurot rohkem kui 2016. aasta lõpus).

3.7.12. Ettevõtete esitatud koguste kontrollimine on liikmesriikides jõustamisega tegelevate ametiasutuste ülesanne ja ametil jõustamisvolitused puuduvad (vt asjaolu rõhutamine punktis 3.7.5). Riiklike täitevasutuste tegevust koordineerib rakendamist käsitleva teabevahetuse foorum. 6. detsembril 2017. aastal võttis foorum vastu kemikaalimääruste jõustamise uue strateegia ja miinimumkriteeriumid, mis annab raamistiku riiklike jõustamisstrateegiade arendamiseks. Ameti suutlikkus oma kohustusi täita sõltub sellest, kui tõhus on raamistiku praktiline rakendamine riiklike ametiasutuste poolt. Oma 2017. aasta üldaruandes teatab amet, et umbes kaks kolmandikku ettevõtetest ei uuendanud registreeritud teavet nende kasutatavate kemikaalide koguste kohta. See takistab REACH-määruse mõjusat rakendamist ning mõjutab ühtlasi tasude arvutamise täpsust.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.7.13. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

MUU KOMMENTAAR

3.7.14. Ameti tasudega seotud tulud vastavad tähtaegadele, mis on REACH-määruses kemikaalide registreerimiseks ELis kehtestatud (2010, 2013 ja 2018). Seega ei arvesta amet korduvaid tasusid ja peab toime tulema ebakõlaga suhteliselt stabiilsete kulude ning kõikumavate ja vähem prognoositavate tulude vahel, mis raskendab eelarve planeerimist. Ametil aitab olukorraga toime tulla komisjonilt saadav toetus. Arvestades, et kemikaalide REACH-määruse kohase registreerimise kolmas ja viimane tähtaeg on 2018. aastal, võib eeldada tasudest ja lõivudest laekuva tulu vähenemist alates 2019. aastast ja amet muutub oma tegevuse rahastamisel rohkem sõltuvaks ELi eelarvest makstavatest toetustest.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.7.15. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	Ameti ühe uue tegevusega – biotsiidide määruse rakendamine – seotud kulud planeeriti põhimõtteliselt katta kõnealuste toodete registreerimistaotluste teenustasudest. 2014. aastal kogutud teenustasud katsid neist kuludest aga vaid 17 % ning ülejäänud osa rahastati liidu (6,3 miljonit eurot) ja EFTA riikide (0,2 miljonit eurot) poolt ameti eelarvesse tehtud osamaksetest.	Pooleli ⁽¹⁾
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (REACH tegevuskulud) – 10,1 miljonit eurot ehk 39 % (2015. aastal 7,3 miljonit eurot ehk 32 %) ning veelgi kõrgem IV jaotises (biotsiidide tegevuskulud) – 1,3 miljonit eurot ehk 68 % (2015. aastal 1,5 miljonit eurot ehk 74 %). Ülekandmiste suur osakaal on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega. Amet peaks kaaluma liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaks paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli
2016	Biotsiidide määruse kohaselt aitab amet kaasa biotsiiditoodete turu toimimisele. 2016. aasta novembris avaldatud auditiaruandes jõudis Euroopa Komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et ameti sisekontrollisüsteemi kavandamine ja praktiline rakendamine on biotsiidide määruse alusel rakendatavaid ameti protsesse ja tegevust silmas pidades mõjus ja tõhus. Kuigi märkimisväärseid puudusi ei esinenud, leidis siseauditi talitus, et paranemisruumi on. Amet ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.	Pooleli
2016	Erinevalt enamikust teistest ametitest ei nõuta ECHA asutamismääruses selgesõnaliselt ameti tegevuse perioodilist välishindamist, mis on tulemuslikkuse hindamise põhielement.	Alustamata (ametist sõltumatud asjaolud)

⁽¹⁾ 2017. aastal kogus amet 8,1 miljonit eurot tulu biotsiidide tasudest ja lõivudest, (2016. aastal 7,6 miljonit), mis kattis 65 % biotsiidide kuludest (2015. aastal 62 % ja 2016. aastal 88 %). Ülejäänud osa rahastati liidu (6,3 miljonit eurot) ja EFTA riikide (0,2 miljonit eurot) poolt ameti eelarvesse tehtud osamaksetest.

AMETI VASTUS

3.7.10. Asjakohane õigusakt (REACH-tasude määrus (EÜ) nr 340/2008) ei sätesta, et amet peaks järelkontrollima iga VKE-registreerija suurust. Ameti haldusnõukogu toetab lähenemist, et prioriseeritakse suurima finantsmõjuga VKE-registreerijaid (st suurimat arvu registreerimisi suurimas kogusevahemikus). Praegu kontrollib amet nende VKE-registreerijate suurust, kes esitasid toimikud kuni 2015. aastani; ka 2017. aastal teatas amet Ühendkuningriigi VKE-registreerijatele, et nad kontrolliksid ettevõtte suurust enne Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Tulevikus kontrollib amet üha rohkem VKEde suurust kulutasuvuse põhimõttel.

3.7.11. REACH-tasude määrusega (EÜ) nr 340/2008 ei anta ametile vahendeid, millega nõuda sisse hilinenud haldustasusid. Amet tuleb võlgnikele maksekohustust meelde ennetavalt; kui maksemenutusele ei järgne makset, pöördub amet võlgnetavate tasude ja haldustasude sissenõudmiseks liikmesriikide kohalike õigusbüroode poole. Praeguseks on õigusbürood võtnud ühendust 74 %-ga ettevõtetest, kes võlgnevad haldustasu; algatuse tulemuse kuluanalüüsi põhjal määratakse edasine tegevus.

3.7.12. REACH- ja CLP-määruse jõustamise eest vastutavad põhiliselt liikmesriigid, eelkõige kemikaalide registreerimise kohustuse täitmise eest. Ameti suutlikkus volitusi täita ja saada tasudest asjakohast tulu oleneb sellest, kui tõhusalt rakendavad liikmesriikide ametiasutused jõustamisstrateegiaid praktikas. Teemat arutatakse praegu komisjoniga.

3.7.13. Amet võtab esialgse tähelepaneku teadmiseks. See horisontaalne probleem esineb paljudes asutustes. Amet, nagu muud asutused, avaldab vabade töökohtade teateid oma veebilehel, sotsiaalmeedias ja Euroopa Liidu asutuste võrgustiku (EUAN) veebilehel (<https://euagencies.eu/>). Läbipaistvuse ja nähtavuse suurendamiseks ning et kodanikud saaksid leida avaldatud tööpakkumisi, soovib amet, et Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebileht edendaks EUANi veebilehte.

3.7.14. Esialgne tähelepanek on õige. Ametit rahastatakse tasudest laekuvatest tuludest ja tasakaalustavast Euroopa Liidu toetusest. Amet on varem teinud komisjonile mitu alternatiivse rahastuse ettepanekut, muu hulgas soovitanud korduvate tasude kehtestamist nagu mõnes muus Euroopa Liidu asutuses. Amet teatab, et 5. märtsi 2018. aasta üldaruandes REACH-määruse toimimise ja teatavate elementide läbivaatamise kohta (COM(2018) 116 final) märgitakse, et komisjon uurib kõiki võimalusi, millega tagada ameti kestlik rahastamine tulevikus.

3.8. EUROOPA KINDLUSTUS- JA TÖÖANDJAPENSIONIDE JÄRELEVALVE (EIOPA)

SISSEJUHATUS

3.8.1. Frankfurdis asuv Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (edaspidi „asutus“ või „EIOPA“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010⁽⁷⁶⁾. Asutuse ülesandeks on aidata kaasa kvaliteetsete ühtsete regulatiivsete ja järelevalvestandardite ning -tavade väljatöötamisele, aidata kaasa õiguslikult siduvate liidu õigusaktide ühtsele kohaldamisele, innustada ja lihtsustada ülesannete ja kohustuste delegeerimist pädevate asutuste vahel, jälgida ja hinnata turusuundumusi oma pädevusvaldkonnas ja tugevdada kindlustusvõtjate, pensioniskeemi liikmete ja soodustatud isikute kaitset.

3.8.2. Tabelis esitatakse asutuse peamised arvanded⁽⁷⁷⁾.

Tabel

Asutuse peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	21	24
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	139	151

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: asutuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.8.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) asutuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁷⁸⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁷⁹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.8.4. Kontrollikoja hinnangul annab asutuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi asutuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁷⁶⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 48.

⁽⁷⁷⁾ Asutuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eiopa.europa.eu.

⁽⁷⁸⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁷⁹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.8.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.8.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

3.8.7. Ilma esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta. Väljaastumise tingimused lepatakse kokku läbirääkimiste käigus. Asutuse eelarvet rahastab 40 % ulatuses Euroopa Liit, ülejäänud 60 % pärineb otse liikmesriikide osamaksetest. Ühendkuningriigi otsus EList välja astuda võib tulevikus asutuse eelarvet vähendada.

3.8.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.8.9. Eli asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi. EIOPA peaarvepidaja allub asutuse tugiteenuste osakonna juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse asutuse direktorile (haldusülesanded) ja juhatusele (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.8.10. Asutus avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

TEAVE VÄLISHINDAMISE TULEMUSTE KOHTA

3.8.11. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel kolme Euroopa järelevalveasutuse⁽⁸⁰⁾ välishindamine⁽⁸¹⁾.

⁽⁸⁰⁾ EIOPA, Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA).

⁽⁸¹⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

ASUTUSE VASTUS

3.8.9. Peaarvepidaja allus kuni aprillini 2018 asutuse tugiteenuste osakonna juhatajale ja juhatusele. Seda korraldust ei peetud peaarvepidaja hierarhilise ja funktsionaalse sõltumatusena vastuolus olevaks, sest peaarvepidaja aastatulemuste lõpphindamise tegi juhatus. Peaarvepidaja positsiooni tugevdamiseks muudeti mais 2018 tema alluvusliini järgmiselt: hierarhiliselt allub ta asutuse direktorile ja funktsionaalselt juhatusele.

3.8.10. Vabade ametikohtade teadete avaldamiseks EPSO veebilehel tuleb need tõlkida kõigisse 24 ELi ametlikku keelde. Kuna see mõjutab oluliselt EIOPA eelarvet, otsustas asutus rohkem kasutada muid meediakanaleid, kus enamik ELi ameteid oma tööpakkumisi avaldab. EIOPA kasutab ka ametite võrgustiku loodud töökuulutuste ühisplatvormi, kus asutus avaldab oma vabade ametikohtade teated, mis on juurdepääsetavad kõigile kodanikele. Lisaks juhib EIOPA praegu ühishanget, mille eesmärk on muuta töölevõtukampaaniad reklaami kaudu nähtavamaks ja ligipääsetavamaks laiemale ELi avalikkusele.

3.9. EUROOPA INNOVATSIOONI- JA TEHNOLOOGIAINSTITUUT (EIT)

SISSEJUHATUS

3.9.1. Budapestis asuv Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (edaspidi „instituut“ või „EIT“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 294/2008⁽⁸²⁾. Instituudi eesmärk on aidata kaasa Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime suurenemisele, tugevdades liikmesriikide ja Euroopa Liidu innovatsioonivõimet. Instituut eraldab toetusi üha suuremale arvule teadmis- ja innovaatikakogukondadele, mis ühendavad endas kõrgharidus-, teadusuuringute ja ärisektorid, edendades seega innovatsiooni ja ettevõtlust. Teadmis- ja innovaatikakogukonnad koordineerivad sadade partnerite tegevust. Instituudi antavate toetustega hüvitatakse partnerite kulud ning teadmis- ja innovaatikakogukondade koordineerimistegevusest tulenevad kulud.

3.9.2. **Tabelis** esitatakse instituudi peamised arvanded⁽⁸³⁾.

Tabel

Instituudi peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	283	303
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	59	60

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: instituudi edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.9.3. Kontrollikoda auditeeris:

- instituudi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁸⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁸⁵⁾ 31. detsembril 2017. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,
- raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.9.4. Kontrollikoja hinnangul annab instituudi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi instituudi finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁸²⁾ ELT L 97, 9.4.2008, lk 1.

⁽⁸³⁾ Instituudi pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil <https://eit.europa.eu/>.

⁽⁸⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁸⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.9.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.9.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muud asjaolud

3.9.7. Detsembris 2016 ehk veidi enne rahastamiskõlblikkuse perioodi (1. jaanuar 2016 – 31. detsember 2016) lõppu allkirjastas instituut muudatused eritoetuslepingutes, mis olid sõlmitud järgmiste teadmis- ja innovaatikakogukondadega: EIT Digital, InnoEnergy, tervishoid ja toorained. Muudatused kliimameetmete teadmis- ja innovaatikakogukonnaga sõlmitud eritoetuslepingus allkirjastati koguni 2017. aasta jaanuaris ehk pärast rahastamiskõlblikkuse perioodi lõppu. Nende muudatustega heaks kiidetud ühtse rahastamismäära suurenemine võimaldas teadmis- ja innovaatikakogukondadel saada instituudilt veel 15 miljonit eurot toetusi samas summas heaks kiidetud rahastamiskõlblike kulude eest (6 miljonit eurot kliimameetmete teadmis- ja innovaatikakogukonnale, 5,6 miljonit eurot tervishoiu teadmis- ja innovaatikakogukonnale, 2,2 miljonit eurot teadmis- ja innovaatikakogukonnale InnoEnergy ja 1,2 miljonit eurot toorainete teadmis- ja innovaatikakogukonnale). Kirjeldatud praktika on vastuolus eesmärgiga julgustada teadmis- ja innovaatikakogukondi leidma oma rahastamisallikad ja motiveerida neid järk-järgult instituudi rahalise toetuse sõltuvusest vabanema. See võib ka mõjutada teadmis- ja innovaatikakogukondade vahelist õiglast konkurentsi, kuna kulude kaasrahastamisel on oma osa iga-aastaste toetusotsuste tegemisel.

3.9.8. EIT InnoEnergy ja EIT Digitali äriplaanide muutmise tõttu lisati tagasiulatuvalt ka mõningaid tegevusi, mida algsed äriplaanid ei sisaldanud (kogusummas vastavalt ca 3,3 ja 0,6 miljonit eurot). EIT InnoEnergyle lisatud tegevusi peetakse algse äriplaani (sellel põhines alguses heaks kiidetud maksimaalne toetussumma) oluliseks muutmiseks. Kuna teadmis- ja innovaatikakogukondadele eraldatud toetussummad põhinevad nende esitatud algsete äriplaanide konkureerival hindamisel, mõjutavad hilisemad olulised muudatused ka toetusotsuseid ja teadmis- ja innovaatikakogukondade võrdset kohtlemist ning ei ole kooskõlas finantsmääruse rakenduseeskirjade artikli 180 lõikega 4.

3.9.9. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamusel kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.9.10. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. 2017. aastal võttis instituut kasutusele paberivaba maksesüsteemi. Kuigi sellega kaasnes instituudi menetluste ja raamatupidamissüsteemi muutmine, ei ole raamatupidamissüsteemi alates 2012. aastast uuesti heaks kiidetud.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.9.11. Selleks et veelgi tugevdada teadmis- ja innovaatikakogukondadele antavate toetuste sisekontrollisüsteemi, võttis instituut kasutusele tsentraliseeritud eelkontrollid nende teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerite jaoks, kelle esitatud väljamaksetaotlused ületasid 325 000 eurot. Kontrolli tegid instituudi nimel kaks audiitorühingut,⁽⁸⁶⁾ kes esitavad teadmis- ja innovaatikakogukonna partnerite tõendatud finantsaruanded. Instituudi tellimisel teise audiitorühingu poolt tehtud järelkontrolli tulemused kinnitavad peamiselt uue, tõendatud finantsaruannetel põhineva lähenemisviisi tõhusust ja tähtsust, kuna enamik olulisi vigu oli seotud väljamaksetaotlustega, mille suhtes ei olnud eelkontrolli tehtud.

⁽⁸⁶⁾ Eelmisel aastal tegeles finantsaruannete tõendamise suures arvul erasektori audiitorühinguid, kes sõlmisid eraldi lepingu iga teadmis- ja innovaatikakogukonna partneriga, kelle esitatud väljamaksetaotlus ületas 325 000 eurot (tegelike kulude hüvitamine ja ühikuhindade alusel hüvitamine). Järelkontrolli teinud audiitorühing on erinev neist kahest audiitorühingust, kes tegelesid finantsaruannete tõendamise suures arvul erasektori audiitorühinguid, kes sõlmisid eraldi lepingu iga teadmis- ja innovaatikakogukonna partneriga, kelle esitatud väljamaksetaotlus ületas 325 000 eurot (tegelike kulude hüvitamine ja ühikuhindade alusel hüvitamine). Järelkontrolli teinud audiitorühing on erinev neist kahest audiitorühingust, kes tegelesid finantsaruannete tõendamise suures arvul erasektori audiitorühinguid, kes sõlmisid eraldi lepingu iga teadmis- ja innovaatikakogukonna partneriga, kelle esitatud väljamaksetaotlus ületas 325 000 eurot (tegelike kulude hüvitamine ja ühikuhindade alusel hüvitamine).

3.9.12. Instituudi talitluspidevuse kava ja avariitaasteplaan võeti vastu 2013. aastal ja need on vananenud. Näiteks ei töötanud 2017. aastal instituudis enam pool kriisireguleerimismeeskonna liikmetest. Viimase kahe aasta kohta on koostatud ajakohastatud plaan, kuid seda ei ole veel vastu võetud.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.9.13. Nagu varasematelgi aastatel, oli teadmis- ja innovaatikakogukondadel raskusi instituudi antud toetussummade täies mahus ära kasutamiseks. Viie enne 2016. aastat tegevust alustanud teadmis- ja innovaatikakogukonna (esimese ja teise laine teadmis- ja innovaatikakogukonnad kokku) lisaväärtust andvate tegevuste heaks kiidetud rahastamiskõlblike kulude kogusumma osutus 15 % võrra väiksemaks kui 2016. aasta alguses sõlmitud algsetes toetuslepingutes prognoositi⁽⁸⁷⁾. Vahendite kasutamata jätmise peamised põhjused olid äriplaanide ebatäielik elluviimine (osaliselt tulenes see toetuslepingute hilinenud heakskiitmisest ning teadmis- ja innovaatikakogukondade tegevuse mitmeaastasest olemusest) ning mõne teadmis- ja innovaatikakogukonna juhtimistasude rahastamise kavandatust suuremast omaosalusest. Neid vahendeid kasutati osaliselt selleks, et lisaväärtust andvate tegevuste rahastamiskõlblike kulude esialgset ühtset rahastamismäära suurendada (vt punkt 3.9.7.). Eelkõige esines viivitusi teise laine teadmis- ja innovaatikakogukondade (EIT tervishoid ja toorained) tegevuse käivitamisel. Esimese laine teadmis- ja innovaatikakogukondade hulgas on kliimameetmete teadmis- ja innovaatikakogukond saavutanud EIT hindamisaruannete kohaselt teistest kehvemaid tulemusi.

3.9.14. Pärast äriplaanide elluviimise tulemushindamist arvutas instituut välja mõned tulemuslikkust puudutavad korrektsioonid. Need korrektsioonid ei ole aga ühelegi teadmis- ja innovaatikakogukonnale rahalist mõju avaldanud. Programmi „Horisont 2020“ toetuste arvutamise meetodikat järgides rakendab instituut finants- ja tulemuskorrektsioonidest ainult suuremat. Kuigi see meetodika tundub sobivat programmi „Horisont 2020“ individuaalsetele projektidele, on see vähem asjakohane teadmis- ja innovaatikakogukondadele antavate toetuste puhul, millega rahastatakse väga erinevaid tegevusi. On kaheldav, kas näiteks haridusmeetmete tulemuskorrektsioonide tasaarvestamine innovatsiooniprojektide finantskorrektsioonidega on õigustatud.

3.9.15. Kooskõlas instituudi suunistega võtsid kõik teadmis- ja innovaatikakogukonnad 2017. aastal vastu jätkusuutlikkuse strateegia, mis oli tähtis samm teadmis- ja innovaatikakogukondade jätkusuutlikuma tuleviku suunas. Esimese laine teadmis- ja innovaatikakogukonnad on aga väga vähesel määral tulu tootnud (2–6 % lisaväärtust andvate tegevuste kuludest) ning 2017. aastal tehti sellel alal vähe edusamme. Ka teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerite poolne kaasrahastamine on väike (ja väiksem kui algsetes sõlmitud toetuslepingutes ette nähtud): olenevalt teadmis- ja innovaatikakogukonnast katavad instituudi toetused 62–90 % lisaväärtust andvate tegevuste kuludest.

3.9.16. Instituut avaldab vabade ametikohtade teateid enda ning personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi veebisaidil, kuid üldjuhul mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.9.17. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽⁸⁸⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arded), 2011. aastal rakenduse elektroonilisteks hangeteks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli instituut küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arded, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

MUUD TÄHELEPANEKUD

3.9.18. Instituudi praegune ajutine direktor astus ametisse 2014. aasta juulis. Valikumenetlus uue direktori nimetamiseks käivitati 2016. aastal, kuid see ei andnud tulemust. Pärast seda ei ole uut värbamismenetlust korraldatud. Ametikoha ajutine täitmine niivõrd pika perioodi jooksul on vastuolus personalieeskirjadega, mille kohaselt võib seda ajutiselt teha kuni üheks aastaks.

3.9.19. Instituudi põhikirja jaotise 5.1 kohaselt „koosneb EIT töötajaskond tähtajalise lepinguga EIT poolt otse tööle võetud töötajatest“ ja nende suhtes kohaldatakse ELi muude teenistujate teenistustingimusi. Sellest tulenevalt saab instituut oma ajutistele töötajatele pakkuda üksnes tähtajalisi lepinguid, mille maksimaalne kestus on viis aastat ja mida võib ühe korra veel viieks aastaks pikendada. Nendel töötajatel, kes asusid instituuti tööle peatselt pärast selle loomist 2009. aastal, täituvad maksimaalsed kümme aastat 2020. aastal, mis võib tulevastel aastatel kahjustada põhitegevuse ja halduse jätkuvust.

⁽⁸⁷⁾ Ka veel 6 % väiksem kui 2016. aasta detsembris ja 2017. aasta jaanuaris sõlmitud muudetud toetuslepingutes prognoositud.

⁽⁸⁸⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE JA VÄLISHINDAMISE ARUANNETE KOHTA

3.9.20. 2017. aastal auditeeris komisjoni siseauditi talitus toetuslepingute instituudi poolset järelevalvet⁽⁸⁹⁾. Instituut koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

3.9.21. 2016–2017. aastal tehti komisjoni ülesandel instituudi perioodi 2011–2015 vahehindamine⁽⁹⁰⁾.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.9.22. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽⁸⁹⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

⁽⁹⁰⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2012	Toetuslepingutes ei seatud kulukategooriatele (personalikulud, allhanked, õigusteenused jne) eraldi ülempiire.	Lõpetatud ⁽¹⁾
2014	Instituut hindas oma 2014. aasta eelarvevajadused 13,1 miljoni euro (5,6 %) võrra tegelikust suuremaks (2013. aastal 3,4 miljonit eurot ehk 2,5 %) ja olemasolevast 233,1 miljonist eurost seoti kulukohustustega vaid 220 miljonit. Eelarve täitmise madal määr on peamiselt tingitud teadmis- ja innovaatikakogukondade tegevuse toetusteks mõeldud assigneeringute mittekasutamist (11,4 miljonit eurot). Toetuslepingute sõlmimise aluseks olnud teadmis- ja innovaatikakogukondade äriplaanide toetamiseks ei olnud vaja instituudi 2014. aasta assigneeringuid kasutada. Vastavalt instituudi finantsmäärusele lisatakse kasutamata assigneeringud instituudi aastate 2015–2017 eelarvetesse.	Pooleli ⁽²⁾
2014	Kuigi teadmis- ja innovaatikakogukonnad peavad välja töötama strateegiad, mis tagavad nende rahalise jätkusuutlikkuse, sõltuvad nad endiselt (st kava viiendal tegevusaastal) täies mahus instituudi ja teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerite eraldatavast rahastamisest.	Pooleli ⁽³⁾
2014	Alates instituudi loomisest aastal 2009 on organisatsiooni probleemiks olnud suur tööjõu voolavus ning juhtkonna tasandi ebastabiilsus. Kaks osakonnajuhataja ametikohta on püsinud alates 2013. aastast täitmata. Ühte neist täidab alates 2013. aastast kohusetäitja, mis on vastuolus personalieeskirjades sätestatud tingimusega (maksimaalselt üks aasta). Teist täidab tegevjuht, kes on samas ka direktori kohusetäitja, ning täidab seega samaaegselt kolme rolli.	Lõpetatud
2015	Kontrollikoda järeldas oma eriaruandes nr 4/2016, et rahastamistingimus, mille kohaselt ei tohi instituudi antud rahastamise osakaal olla suurem kui 25 %, ei anna peaaegu mingit lisaväärtust ning selle piirangu kõrvaldamine kergendaks suuresti teadmis- ja innovaatikakogukondade partneritel lasuvat tegevus- ja finantsalase aruandluse koormat ⁽⁴⁾ .	Pooleli
2015	Teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerid, kes taotleavad enam kui 325 000 euro hüvitamist, peavad esitama finantsaruande õigsust kinnitava kontrollitõendi, mis peaks aitama instituudil teha kuludeklaratsioonide eelkontrolle. Tõendite kvaliteet on aga väga kõikumine, mis piirab neist saadavat kindlust ning sunnib instituuti tegema täiendavaid kontrolle.	Lõpetatud

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	<p>EIT asutamismäärus sätestab, et „instituut mobiliseerib avalikest ja eraallikatest rahalised vahendid ja kasutab oma ressursse kooskõlas käesoleva määrusega. Eelkõige püüab ta hankida märgatava ja üha suurema osa oma eelarvest eraallikatest ja oma tegevusest saadud tulust“. Vaatamata nimetatud sättele, milles viidatakse selgelt EIT eelarvele, moodustas programmi „Horisont 2020“ rahastamispaeketiist saadav toetus 99 % instituudi 2015. aasta eelarvest.</p>	Alustamata ⁽⁵⁾
2015	<p>Kuigi instituut võib kasutamata assigneeringud (assigneeringud, mis jäid aasta jooksul kulukohustustega sidumata või mis aasta lõpus kulukohustusest vabastati) järgmise kolme aasta eelarvesse lisada, ei ajakohastanud instituut oma protsesse õigeaegselt, et lisada 2014. aasta eelarvest kasutamata jäänud 26,6 miljonit eurot aastate 2015–2017 eelarvetesse. Assigneeringute tõttu on teadmis- ja innovaatiikakogukondade poolne vahendite kasutusmäär oodatust madalam.</p>	Lõpetatud
2015	<p>Euroopa Komisjoni algse plaani kohaselt pidi EIT saavutama majandusliku sõltumatuse 2010. aastal. Instituut saavutas aga 2011. aasta juuniks vaid osalise majandusliku sõltumatuse tingimusel, et hariduse ja kultuuri peadirektoraat teeb endiselt eelkontrolli toetustega seotud tehingute ja 60 000 eurost suuremate hangete üle.</p>	Lõpetatud
2015	<p>Instituut rahastab EIT Digital Master magistriprogrammi, milles osaleb 16 Euroopa ülikooli. Ülikoolide kulud hüvitatakse, eraldades maksimaalselt 8 000 euro suurune toetus üliõpilase kohta (vastavalt Erasmus Mundus programmi eeskirjadele), ning kattes tegelikud kulud (mis sisaldab ka kindlaksmääratud summat kaudsete kulude katmiseks). Selle mudeli alusel maksti 2015. aastal ülikoolidele keskmiselt 15 000 eurot üliõpilase kohta (kaasa arvatud kindlasummaline makse). Mudelit ei ole aga kunagi ametlikult määratletud ning see ei võimalda teha vahet kindlasummalise toetusega hüvitatavate tegevuste ja tegelike kulude alusel hüvitatavate tegevuste vahel. Instituut peaks hakkama kasutama selget ametlikult määratletud mudelit, mille puhul deklareeritakse kulud ühte meetodit kasutades (näiteks põhjendatud kindlasummaline hüvitis).</p>	Pooleli ⁽⁶⁾

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Üks teadmis- ja innovaatikakogukonna partner ei pidanud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttest kinni, ostes suhtekorraldusteenuseid, mille päeva maksumus oli 800 – 3 250 eurot inimese kohta. Instituut hüvitas need kulud täies mahus (⁷).	Ei kohaldata
2015	Instituut kasutas 2015. ja 2016. aastal toimuvate innovatsiooniteemaliste konverentside korraldamiseks komisjoni raamlepingut. Raamlepingu alusel telliti allhanke korras teenuseid, mille hinnad ei olnud raamlepingus ära toodud. Nende teenuste hinnad ulatuvad 800 euro suurusest päevatasust nooremkonsultandile kuni 2 250 euro suuruse päevatasuni vanemkonsultandile (mis on ligi neli korda suurem raamlepingus määratletud tippjuhi tasust). Selliste hindadega ostetud teenuste maksumuseks on enam kui 100 000 eurot konverentsi kohta.	Ei kohaldata
2016	Kontrollikoda leidis puudusi innovaatikakogukondade juriidiliste isikute teostatud hankemenetluste järelkontrollides. Vähemalt ühe innovaatikakogukonna juriidilise isiku puhul ei olnud järelkontrollideks valitud hankemenetlused kogu andmekogumi suhtes esinduslikud. Lisaks esitas kontrollikoda erineva arvamuse kahe hankemenetluse seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Neil juhtudel oli instituut heaks kiitnud otselepingute sõlmimise või lepingute liigse pikendamise.	Lõpetatud
2016	Komisjoni siseauditi talitus jõudis 2016. aasta detsembris valminud auditiaruandes „Toetuste haldamine: üleminek programmile „Horisont 2020““ järeldusele, et instituut on oma protsessid edukalt programmiga „Horisont 2020“ kohandanud (eelkõige puudutab see osalemiseeskirju), ning et algusetapi jaoks mõeldud instituudi kontrollimehhanismid on uute teadmis- ja innovaatikakogukondade toetamisel üldiselt tulemuslikud. Komisjoni siseauditi talitus jõudis samuti järeldusele, et EIT peab võtma kiiremas korras meetmeid, et tagada programmi „Horisont 2020“ õigusraamistiku range rakendamine, ning uusi teadmis- ja innovaatikakogukondi nende töö algetapis veelgi paremini toetada. Instituut ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise tegevuskava.	Pooleli
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli suur II jaotises (halduskulud), moodustades 0,4 miljonit eurot ehk 40 % (2015. aastal 0,4 miljonit eurot ehk 44 %). Ülekandmised tulenesid peamiselt IT-lepingutest, mille kehtivus lõpeb alles järgneval aastal, ning koosolekute kuludest, mille kohta ei olnud veel arveid saadud.	Ei kohaldata

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>2015. aasta perioodi toetused otsustati alles 2015. aasta aprillis ning toetuslepingud sõlmiti sama aasta juunis ja juulis. 2016. aasta perioodi toetused otsustati ja toetuslepingud sõlmiti 2016. aasta aprillis. Hoolimata olukorra paranemisest 2016. aastal tekitab toetusotsuste tegemise ja -lepingute sõlmimise pidev hiline mine partnerites ebakindlust ning õõnestab nende valmisolekut juba aasta alguses oma ressursse investeerida ja tegevust alustada.</p>	Pooleli
2016	<p>Uute teadmis- ja innovaatikakogukondade viimaste konkursside, mille strateegilised valdkonnad pandi paika EIT ajavahemiku 2014–2020 strateegilises innovatsioonikavas, konkurents on osutunud piiratuks. 2014. aasta kahe uue teadmis- ja innovaatikakogukonna konkursile (tervishoid ja toorained) esitati vaid seitse ettepanekut. 2016. aastal korraldatud kahe täiendava teadmis- ja innovaatikakogukonna konkursile (toit ja lisandväärtust andev tootmine) esitati kolm ettepanekut; seejuures jäi lisandväärtust andva tootmise kogukonna konkursile esitatud ainuke projektiettepanek ebapiisava kvaliteedi tõttu valimata.</p>	Ei kohaldata
2016	<p>Alates instituudi loomisest aastal 2008 kuni juulini 2014 vahetus EIT direktor neljal korral. Alates augustist 2014 on direktori ametikoht, ning alates veebruarist 2013 veel üks juhikoht, täidetud ajutiste kohusetäitjatega. Lisaks asjaolule, et vastavalt personalieeskirjadele ei tohi ajutine kohusetäitja olla ametis kauem kui üks aasta, tekitavad pikaks ajaks ametisse jäävad kohusetäitjad ebakindlust ka sidusrühmades ja strateegilises kogukonnas.</p>	Pooleli ⁽⁸⁾
2016	<p>2,4 miljardi euro suuruse eelarvega perioodiks 2014–2020 on instituut ka programmi „Horisont 2020“ tähtis osaline. Komisjon lõi programmi „Horisont 2020“ ühise tugikeskuse, et tagada programmi erinevate aspektidega (nt õigusteenused, IT-vahendid, toetuste haldamine, uurimistulemuste levitamine ja kasutamine jne) tegelevate organisatsioonide vaheline sidusus. Kuna instituut on aga niivõrd erinev teistest organisatsioonidest (nt komisjoni rakendusametitest ning avaliku ja erasektori partnerlustest), ei ole tal tugikeskusele otsesest juurdepääsu ja ta peab seda instituudi eest vastutavalt komisjoni peadirektoraadilt juhtumipõhiselt taotlema. Kirjeldatud piirang mõjutab EIT tegevuse tõhusust.</p>	Lõpetatud

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>Teadmis- ja innovaatikakogukondi (TIK) koordineerivad ja esindavad teadmis- ja innovaatikakogukondade juriidilised isikud, keda rahastab peaaegu täies mahus EIT. Kontrollikoda peab innovaatikakogukondade juriidiliste isikute korraldatavaid riigihankeid riskantseks valdkonnaks ja pööras neile oma auditis seetõttu erilist tähelepanu. 2015. aasta toetuslepingute kohaselt peavad teadmis- ja innovaatikakogukondade juriidilised isikud ja/või teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerid tagama kõigi hangete parima kulutõhususe või (vajaduse korral) kõige madalama hinnaga pakkumuse valimise. 60 000 eurot ületavate lepingute puhul on toetuslepingus paika pandud, et teadmis- ja innovaatikakogukondade juriidilised isikud ja/või teadmis- ja innovaatikakogukondade partnerid peavad tegema hankel osalemiseks ettepaneku vähemalt kolmele ettevõtjale ning näitama hankemenetluse dokumenteerimisega selle läbipaistvust. Kontrollikoda auditeeris teadmis- ja innovaatikakogukondade juriidiliste isikute korraldatud riigihangetest koostatud valimit, mille maht oli ligikaudu 7 miljonit eurot ja mida oli täies mahus rahastanud EIT. Audiga leiti olulisi puudusi, nagu otselepingute sõlmimine, hangete oluliste elementide puudumine, algsete lepingute kestuse ja/või summade märkimisväärne pikendamine/suurendamine, puuduvad piirangud lepingute kestusele ja/või summadele, või hinnakonkurentsi neutraliseerivad kvaliteedi/hinna koefitsiendid. 2016. aastal maksti nende hangete raames õigusnorme rikkudes 2,2 miljonit eurot. Ühe teadmis- ja innovaatikakogukonna juriidilise isiku puhul juhtis instituut ka ise tähelepanu puudustele ja koostas tegevuskava nimetatud juriidilise isiku kõigi hankemenetluste parandamiseks tulevikus.</p>	Pooleli
2016	<p>Hoolimata eelarve märkimisväärsest suurenemisest 309 miljonilt eurolt (2008–2013) 2,4 miljardi euroni (2014–2020) ja asjaolust, et teadmis- ja innovaatikakogukondade arv kasvas 2016. aasta lõpus kolmelt kuueni, ei ole ette nähtud EIT ametikohtade arvu olulist suurenemist (vt tabel 2). Kontrollikoda osutas oma eriaruandes nr 4/2016⁽⁷⁾ riskile, et EIT ei suuda kasvanud töökoormusega tulevikus hakkama saada. Instituudi direktori kohusetäitja viitas samale riskile ka EIT 2015. aasta tegevusaruandes.</p>	Alustamata (instituudist sõltumatud asjaolud)

⁽¹⁾ Instituudi juhtimiskulude maksimummäärad määrati kindlaks 2016. aasta toetuslepingutes.

⁽²⁾ Instituut hindas oma 2016. aasta eelarvevajadused 13,1 miljoni euro (5,0 %) võrra tegelikust suuremaks (2015. aastal 25 miljonit eurot ehk 9,4 %) ja olemasolevast 263 miljonist eurost seoti kulukohustustega vaid 249,9 miljonit. Kasutamata assigneeringuid saab kasutada instituudi aastate 2015–2017 eelarvetes.

⁽³⁾ Instituut rahastas keskmiselt 90 % teadmis- ja innovaatikakogukondade 2015. aasta toetuslepingute alusel deklareeritud rahastamiskõlblikest kuludest. Teadmis- ja innovaatikakogukondade poolt muudest allikatest saadud vahendite osakaal saavutas 2,5 % instituudilt taotletud rahastamisest.

⁽⁴⁾ Eriaruanne nr 4/2016: Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut peab oodatud mõju saavutamiseks muutma oma toetuse andmise mehhanisme ja oma ülesehitust.

⁽⁵⁾ Instituut tõlgendab EIT määrust endiselt teisti (vt 2015. aasta vastus).

⁽⁶⁾ Ülal kirjeldatud mudeli alusel maksti 2016. aastal ülikoolidele keskmiselt 17 000 eurot üliõpilase kohta (tegelikud ja kindlasummalsed maksed kokku). Ametlikult määratleti mudel 2016. aasta lõpus ja seda hakatakse rakendada alates 2017. aastast.

⁽⁷⁾ 2016. aastal (2015. aasta toetustega seotud tehingud) hüvitas EIT nimetatud lepingu raames 410 000 eurot.

⁽⁸⁾ Juhi ametikoht täideti 2018. aasta veebruaris. Komisjon alustas direktori ametikoha täitmiseks värbamismenetlust juunis 2018.

⁽⁹⁾ Eriaruanne nr 4/2016: Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut peab oodatud mõju saavutamiseks muutma oma toetuse andmise mehhanisme ja oma ülesehitust.

INSTITUUDI VASTUS

3.9.7. EIT soovib selgitada, et eritoetuslepingu muudatusettepanekuid võib esitada ükskõik millal rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul kooskõlas EIT ning teadmis- ja innovaatikakogukonna partnerluse raamlepingutega. EIT viis läbi teadmis- ja innovaatikakogukondade muudatustootluste tehnilise ning finantshindamise ja Euroopa Komisjoni andis neile oma eelneva heakskiidu. Selle tulemusena allkirjastati muudatused 2016. aasta detsembris. EIT kliimameetmete teadmis- ja innovaatikakogukonna puhul edastati muutmistaotluse heakskiitmine ametlikult teadmis- ja innovaatikakogukonnale 21. detsembril 2016, st rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul. Seoses ühtsete rahastamismääradega märgib EIT, et teadmis- ja innovaatikakogukondadele ei makstud 2016. aasta eritoetuslepingute muudatustest tulenevalt täiendavat toetust. Kogu makstud lõplik toetussumma (241,8 miljonit eurot) oli algselt määratud summast (274,9 miljonit eurot) oluliselt väiksem. Selleks et julgustada teadmis- ja innovaatikakogukondi leidma oma rahastamisallikad ja motiveerima neid olema rahaliselt jätkusuutlik, toetume vastuses punktile 3.11.15. Muutmistaotluste hindamise raames konsulteeris EIT Euroopa Komisjoniga ja kontrollis, et ühtsete rahastamismäärade kohandus oleks kooskõlas kohaldatava õigusliku alusega ega mõjuta teadmis- ja innovaatikakogukondade võrdset kohtlemist. Võimalus kohandada ühtset rahastamismäära oli võrdselt kättesaadav kõigile teadmis- ja innovaatikakogukondadele.

3.9.8. Teise tähelepanekuga seoses on EIT seisukohal, et muudatused olid kooskõlas finantsmääruse kohaldamise eeskirjade artikli 180 lõikega 4, sest need ei seadnud kahtluse alla toetuse andmise otsuseid ega olnud vastuolus taotlejate võrdse kohtlemisega. Oluline on märkida, et puudub olulisuse piirmäära määratlev säte, mis täpsustaks, millist meetmes tehtavat muudatust peetakse oluliseks, et hinnata, kas muudatus mõjutab toetuse andmist. See, kas uute meetmete lisamine on kooskõlas eespool nimetatud sättega, nõuab iga juhtumi puhul eraldi hindamist, lähtuvalt meetmete asjakohasusest ja mõjust kogu teadmis- ja innovaatikakogukonna ärikavale. EIT viis enne muudatustootluste heakskiitmist läbi hinnangu ja jõudis järeldusele, et muudatused ei seadnud kahtluse alla toetuse andmise otsuseid. Kuna iga teadmis- ja innovaatikakogukond sai oma muudetud äriplaanis samadel alustel tutvustada uusi abikõlblikke tegevusi, tagati ka teadmis- ja innovaatikakogukondade võrdne kohtlemine. Lõpuks juhib EIT tähelepanu asjaolule, et EIT InnoEnergy puhul moodustab see tegevus vaid 3,9 % teadmis- ja innovaatikakogukonna äriplaani muudetud eelarveprognoosist. EIT Digitali puhul oli see osakaal 0,6 %.

3.9.10. Hetkel tellib EIT oma raamatupidamisfunktsiooni allhanke korras komisjoni peaarvupidajalt. Kui eelarve peadirektoraat seda vajalikuks peab, siis kaasneb sellega EIT raamatupidamissüsteemide korduv valideerimine.

3.9.12. EIT võtab 2018. aastal vastu nii talitluspidevuse kava kui ka avariitaastekava ajakohastatud versioonid.

3.9.13. Konkreetsete toetuslepingud 2016. aastaks EIT Healthi ja EITi RawMaterialiga sõlmiti kavandatust hiljem, kuna esmalt tuli allkirjastada partnerluse raamlepingud. 2017. ja 2018. aastal kirjutati konkreetsetele toetuslepingutele teadlikult alla veebruaris, võimaldades teadmis- ja innovaatikakogukondadel alustada tegevust aasta alguses. Uuenduslikud meetmed on oma olemuselt dünaamilised ja tundlikud ning neid ei ole võimalik lineaarselt planeerida. Teatavad innovatsiooniprojektid või -kavad võivad osutada oodatust vähem võimalikuks ning need tuleb toetuslepingute rakendamise ajal tühistada. Peale selle on mitmed teadmis- ja innovaatikakogukondade tegevusalad, näiteks magistri- ja doktoriõppe programmid ning pikaajalised teadus- ja innovatsiooniprojektid oma olemuselt mitmeaastased. EIT kavatses selle probleemi lahendada, liikudes teadmis- ja innovaatikakogukondadega 2020. aasta järgses ajavahemikus mitmeaastaste toetuslepingute sõlmimise poole tingimusel, et EIT eelarve kulukohustuste assigneeringud jaotatakse vastavalt mitme aasta osamakseteks.

3.9.14. EIT järgis täiel määral programmi „Horisont 2020“ õiguslikus aluses sätestatud toetuse arvutamise metoodikat ja järgib ka edaspidi kohaldatavaid õigusakte.

3.9.15. Teadmis- ja innovaatikakogukondade rahaline jätkusuutlikkus on EIT teadmis- ja innovaatikakogukonna mudeli unikaalne eesmärk ning EIT missiooni üks keerulisemaid aspekte. Kuigi see oli varem teadmis- ja innovaatikakogukondade puhul kauge eesmärk, pakuvad mõned innovatsioonihendused juba märkimisväärset kaasrahastamist, et rahastada oma tegevust ja teenida märkimisväärsed tulused võrreldes nende eelarvega. Näiteks EIT Digital panustas 2016. aastal teadmis- ja innovaatikakogukonna lisandväärtusega tegevuste kaasrahastamisse 26 % (või 22 miljonit eurot) ja teatas lisaks üle 200 miljoni euro väärtuses teadmis- ja innovaatikakogukonna täiendavast tegevusest, mida rahastasid nende partnerorganisatsioonid. Teine näide on EIT Health, mis kogus esimesel tegevusaastal tulu üle 6 miljoni euro. See on märkimisväärne summa, võrreldes kõikide EIT saadud rahaliste vahenditega (u 19 miljonit eurot).

3.9.16. EIT kaalub praegu võimalust avaldada teateid vabade ametikohtade kohta EPSO veebisaidil, arvestades seejuures kuludega, mis kaasnevad teadete tõlkimisega kõikidesse ELi ametlikes keeltesse, mis on eeltingimus EPSO veebisaidil avaldamiseks. Sellele vaatamata on EIT vabade ametikohtade teadetele kandideerijate keskmine arv viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud peamiselt tänu sellele, et EIT kasutab vabade töökohtade reklaamimiseks aktiivselt sotsiaalmeediat.

3.9.17. EIT kavatseb pärast vajalike lepingute sõlmimist Euroopa Komisjoniga võtta vastu e-riigihanke ja dokumentide elektroonilise esitamise vahendid, mille jaoks on käimas ettevalmistavad meetmed.

3.9.18. Euroopa Komisjon avaldas EIT direktori vaba ametikoha kuulutuse 1. juunil 2018 ⁽⁹¹⁾.

3.9.19. Esimene töötaja ühines EIT-ga 2010. aastal ning jõuab seega 2020. aastal kümne aastani. Sellegipoolest on EIT riskist teadlik, mis on märgitud ka EIT 2017. aasta tegevusaruandes. EIT taotles 14. mai 2018. aasta kirjaga ametlikult Euroopa Komisjoni õiguslikku arvamust.

⁽⁹¹⁾ ELT C 187 A, 1.6.2018, lk 6.

3.10. EUROOPA MERESÕIDUOHUTUSE AMET (EMSA)

SISSEJUHATUS

3.10.1. Lissabonis asuv Euroopa Meresõiduohutuse Amet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002⁽⁹²⁾. Ameti ülesanneteks on meresõiduohutuse kõrge taseme tagamine ja laevade põhjustatud merereostuse vältimine, komisjonile ja liikmesriikidele tehnilise abi andmine, liidu õigusaktide rakendamise jälgimine, nagu ka nende mõjususe hindamine.

3.10.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽⁹³⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	71	79
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	246	250

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.10.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁹⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁹⁵⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.10.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽⁹²⁾ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1.

⁽⁹³⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.emsa.europa.eu.

⁽⁹⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁹⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.10.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.10.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.10.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.10.8. 2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (amet kaasa arvatud) nimel ühe töövõtjaga alla raamlepingu tarkvaralitsentside soetamiseks ning hoolduseks ja toeks. Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutses vahendajana ameti ja selle vajaduste täitmiseks sobivate tarnijate vahel. Vahendamisteenuse eest on raamlepingu sõlminud töövõtjal õigus lisada tarnijate hindadele 2–9%. Aastal 2017 moodustasid maksed raamlepingu sõlminud töövõtjale 1,7 miljonit eurot. Amet ei võrrelnud hindu ja neile lisatud tulemustasu süstemaatilisel tarnijate hinnapakumiste ja raamlepingu sõlminud töövõtjale esitatud arvetega.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.10.9. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.10.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimivaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽⁹⁶⁾ ⁽⁹⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakenduse, kuid mitte e-hankeid.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE JA VÄLISHINDAMISE ARUANNETE KOHTA

3.10.11. 2017. aastal avaldas komisjoni siseauditi talitus auditiaruanded projektipõhiselt rahastatavate meetmete ja personalijuhtimise kohta⁽⁹⁸⁾. Amet koostas tegevuskavad potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

3.10.12. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel ameti perioodi 2011–2016 tulemuslikkuse välishindamine⁽⁹⁹⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.10.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽⁹⁶⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽⁹⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽⁹⁸⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

⁽⁹⁹⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2014. aastal sõlmis amet kuueks aastaks 3,5 miljoni euro suuruse raamlepingu IT-alaste toodete ja teenuste hankimiseks. Amet alahindas oma vajadusi ja lepingute tõenäolist mahtu, mistõttu kasutati 2016. aasta lõpuks ära 80 % raamlepingu mahust. Seetõttu tuleb neli aastat oodatust varem alustada uut hankemenetlust, millega kaasnevad täiendavad halduskulud.	Ei kohaldata
2016	2016. aastal sõlmis amet seitse raamlepingut naftareostuse kõrvaldamise süsteemide hankimiseks. Iga raamleping moodustas ühe osa hankemenetlusest ja hõlmas ühte konkreetset seadmete liiki. Hankemenetluse alustamisel eeldati, et kõigi seitsme raamlepingu kogumaht on 7 miljonit eurot. Seejuures oli aga alahinnatud ameti vajadusi ja tegelikult sõlmiti seitse raamlepingut, millest igaühe maht oli 7 miljonit eurot, ning lepingute kogumaht kokku 49 miljonit eurot.	Ei kohaldata

AMETI VASTUS

3.10.8. Amet tuleb asjaomastele projektiametnikele meelde, et nad kontrolliksid edaspidi pidevalt tarnijate hindu ja/või vahendustasu õigsust. EMSA palub ka kõnealuse raamlepingu juhthankijat, et laseks töövõtjal lisada hinnapakumistele alati tõendid turuhinna/vahendustasu kohta.

3.10.9. Kohtuotsuse tulemusel otsustas Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO), et ameti veebilehel avaldatakse üksnes sellised vabade ametikohtade teated, mis on koostatud kõigis ELi ametlikes keeltes või ameti asutamiskomisjoni määratletud konkreetsetes keeltes. Uuest põhimõttest tulenevate tõlkekulude tõttu (ligikaudu 19 000 eurot vaba ametikoha teate kohta) ei kasuta EMSA – nagu ka paljud muud ametid – oma vabade ametikohtade avaldamiseks enam EPSO teenuseid. Mitu ametit mainis seda probleemi EPSO-le detsembris 2015. EMSA-le oleks meeltnööda lahendus, mis järgiks lisaks piisavale läbipaistvusele ka usaldusväärse finantsjuhtimise nõuet. EMSA postitab oma vabade töökohtade teateid mitmel sotsiaalmeediaplatformil, kus need pälvivad laia avalikkuse tähelepanu. Siiski tuleb märkida, et enamik EMSA tööpakkumisi on suunatud tehnilistele ekspertidele, kes külastavad EMSA veebilehte.

3.10.10. EMSA tegi 2017. aastal põhjalikke ettevalmistusi, et kohandada oma sisemenetlusi e-hangete süsteemi kasutuselevõtuks. Amet kinnitab, et võttis 2018. aasta algusest kasutusele e-hangete moodulid. ELi ametid kohustuvad kasutama e-hangete süsteemi oktoobrist 2018.

3.11. EUROOPA LIIDU VÕRGU- JA INFOTURBEAMET (ENISA)

SISSEJUHATUS

3.11.1. Ateenas ja Irákleios asuv Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet (edaspidi „amet“)⁽¹⁰⁰⁾ asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 460/2004,⁽¹⁰¹⁾ mis pärast mitmeid muudatusi asendati määrusega (EL) nr 526/2013⁽¹⁰²⁾. Ameti peamine ülesanne on tõhustada liidu suutlikkust võrgu- ja infoturbega seotud probleemide vältimisel ja nendele reageerimisel liikmesriikide ja liidu jõupingutuste kaudu.

3.11.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁰³⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	11	11
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	69	70

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.11.3. Kontrollikoda auditeeris:

- ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁰⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁰⁵⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
- raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.11.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembril 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁰⁰⁾ Ameti põhitegevusega tegelevad töötajad koliti 2013. aasta märtsis Ateenasse.

⁽¹⁰¹⁾ ELT L 77, 13.3.2004, lk 1.

⁽¹⁰²⁾ ELT L 165, 18.6.2013, lk 41.

⁽¹⁰³⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.enisa.europa.eu.

⁽¹⁰⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁰⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.11.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.11.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.11.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.11.8. Ameti uus peaarvepidaja alustas tööd 1. detsembril 2017. Töö üleandmine ei toimunud korrakohaselt ega vastanud rakenduseeskirjade artikli 55 nõuetele. Eelkõige ei edastatud uuele raamatupidajale töö üleandmise aruannet.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.11.9. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.11.10. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud amet põhjalikult Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

TEAVE VÄLISHINDAMISE TULEMUSTE KOHTA

3.11.11. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel ameti perioodi 2013–2016 tulemuslikkuse välishindamine ⁽¹⁰⁶⁾.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.11.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹⁰⁶⁾ Kontrollikoda tööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	2016. aastal kavatakse ameti osa haldustöötajatest Irákleiosist Ateenasse üle viia, ehkki ameti alusmääruse kohaselt peaksid ameti haldustöötajad asuma Irákleiosis.	Poleli
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr on kõrge II jaotises (halduskulud) – 0,3 miljonit eurot ehk 25 % (2015. aastal 0,15 miljonit eurot ehk 22 %) kulukohustustega seotud assigneeringutest. Ülekandmise kõrge määr tuleneb eelkõige I jaotisest (personalikulud) ja III jaotisest (tegevuskulud) tehtud ümberpaigutustest ning on peamiselt seotud IT-investeeringutega ja ametiauto soetamisega aasta lõpus.	Ei kohaldata
2016	Nagu nõutud ameti finantsmääruses, koostati aastate 2014 ja 2015 kohta ameti tegevuse tulemuslikkuse välishindamine. Lõpparuanded avaldati vastavalt oktoobris 2015 ja mais 2016. 2014. aasta kohta koostatud hindamisaruandes järeldati, et 2014. aasta tööprogrammi kohane põhitegevus on selgelt seotud ameti mandaadiga ning ameti mõjususe hinnati heaks. Aruandes leiti siiski, et ameti tegevust saaks parandada seoses ameti paiknemisega Ateenas ja Irákleiosis, mis muudab tööprotsessi keerukaks ning põhjustab teabevahetuse ja koostöö puudulikkust. 2015. aasta hindamisaruandes järeldati, et ameti tegevus ja väljundid vastavad võrgu- ja infoturbe vajadustele ELis ja liikmesriikides ning et amet vastab sidusrühmade ootustele. Aruandes rõhutati aga, et ameti ja selle sidusrühmade vahelist teabevahetust tuleb parandada, sest sidusrühmade arvates on ameti mandaat ja ulatus liiga piiratud. Amet viib vastusena ellu oma haldusnõukoguga kokkulepitud tegevuskava.	Ei kohaldata
2016	2016. aastal viis amet veel kaheksa töötajat üle Ateenasse, vähendades Irákleiosis asuvate töötajate arvu 14ni ⁽¹⁾ . Nagu märgitud kontrollikoja 2013. aasta aruandes, oleks kulud tõenäoliselt võimalik veelgi kärpida, kui kõik töötajad oleksid koondatud ühte asukohta.	Poleli

⁽¹⁾ Ameti andmetel vähenes nende arv 2017. aasta lõpuks veelgi – 11 töötajani.

AMETI VASTUS

3.11.8. Kuigi töö ametlikku üleandmist uuele peaarvepidajale ei toimunud, omandas ta vajalikud teadmised varasema peaarvepidajaga peetud mitteametlikel kohtumistel. Uuele peaarvepidajale korraldati ka ajakohastatud SAP-koolitus, et tagada hea arusaamine raamatupidamissüsteemist. ENISA võtab siiski parandusmeetmeid, et töö üleandmine ametist lahkuvate ja uute töötajate vahel toimuks nõuetekohaselt.

3.11.9. Kõik EPSO avaldatavad vabade töökohtade kuulutused tuleb tõlkida kõikidesse ELi ametlikesse keeltesse. ENISA ei saa seda kulu eelarvepiirangute tõttu kahjuks endale lubada. Samas kasutab amet tava- ja sotsiaalmeediat ning on valmis töökuulutustega seotud riskide vähendamiseks aitama kaasa ELi asutuste portaali loomisele, sest paljud detsentraliseeritud asutused seisavad silmitsi sama probleemiga.

3.11.10. ENISA ei ole teinud Brexiti operatiiv- ja finantsmõju ametlikku analüüsi, sest see ei tohiks ameti eelarvet, tegevust ja haldust otseselt mõjutada. Asjaomased siseprotsessid (nt hange ja värbamine) vaadati Brexiti kontekstis siiski üle.

3.12. EUROOPA LIIDU RAUDTEEAMET (ERA)

SISSEJUHATUS

3.12.1. Lille'is ja Valenciennes'is asuv Euroopa Liidu Raudteeamet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 881/2004, mis asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/796⁽¹⁰⁷⁾. Ameti ülesandeks on suurendada raudteesüsteemide koostalitlusvõimet ja töötada välja ühine lähenemisviis ohutusele, et aidata kaasa konkurentsivõimelisema ja kõrgema ohutustaseme Euroopa raudteesektori loomisele.

3.12.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁰⁸⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	28	31
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	155	164

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.12.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁰⁹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹¹⁰⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.12.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembril 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁰⁷⁾ EÜT L 220, 21.6.2004, lk 3 ja ELT L 138, 26.5.2016, lk 1. Vastavalt viimatimainitud määrusele muudeti ameti algne nimi, Euroopa Raudteeagentuur, Euroopa Liidu Raudteeametiks.

⁽¹⁰⁸⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.era.europa.eu.

⁽¹⁰⁹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹¹⁰⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.12.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.12.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.12.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.12.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. 2016. aasta detsembris nimetati ameti peaarvepidaja ka finants- ja hankeosakonna juhataja kohusetäitjaks. Sellel täiendaval ametikohal vastutab ta töötajate juhtimise eest, kelle ülesanne on kulukohustusi ja maksed algatada ning kontrollida. Need finantsjuhtimises osalejad kuuluvad ameti finantsmääruse kohaselt eelarvevahendite käsutaja alluvusse. Eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesannete lahususe põhimõtte näeb aga ette, et nende ülesanded on üksteist välistavad.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.12.9. 2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (amet kaasa arvatud) nimel ühe töövõtjaga alla raamlepingu IT-riist- ja tarkvara soetamiseks ning hoolduseks ja toeks (IT-teenused). Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutseb vahendajana ameti ja IT-teenuste osutamiseks sobivate tarnijate vahel. Kuigi enamik neist teenustest koos hindadega fikseeriti konkurentsipõhise hankemenetluse abil sõlmitud raamlepingus, võimaldab leping hankida ka selles konkreetselt mainimata IT-teenuseid. Üks auditeeritud makse (ligikaudu 47 000 eurot) puudutas IT-teenuseid, mida amet oli töövõtja kaudu hankinud ilma konkurentsipõhise menetluse või eelneva turu-uuringuta. Aastal 2017 tehti töövõtjale maksed summas 1,1 miljonit eurot.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.12.10. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne ameti personali- ja kvalifikatsioonijuhtimise kohta ⁽¹¹⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.12.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹¹⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2013	Agentuur asub Lille'is ja Valenciennes'is. Nagu kontrollikoda eelarveaastat 2006 käsitlevas iga-aastases eriaruandes märkis, saaks kulusid tõenäoliselt vähendada, kui kogu tegevus koondada ühte kohta. See võiks lihtsustada ka laiaulatusliku peakorterilepingu sõlmimist asukohariigiga, mis täpsustaks agentuuri ja selle personali töötingimusi.	Pooleli (ametist sõltumatud asjaolud)

AMETI VASTUS

3.12.8. Toimub ameti täielik ümberkorraldamine, et võimaldada uute ülesannete täitmist. Osana sellest ja kooskõlas siseauditi talitusega kokkulepitud tegevuskavaga kehtestatakse peaarvepidaja jaoks nõuetekohane ülesannete lahusus.

3.12.9. Nagu kontrollikoda on tunnistanud, kasutati lepingut DIGITi raamlepinguga DI07 360 ette nähtud lepingusätete kohaselt. Usaldusväärse finantsjuhtimisega seotud mis tahes täiendavatest kaalutlustest teatatakse lepinguhaldurile, nimelt informaatika peadirektoraadile.

3.1.3. EUROOPA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE (ESMA)

SISSEJUHATUS

3.1.3.1. Pariisis asuv Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi „ESMA“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹¹²⁾.

3.1.3.2. ESMA ülesanne on parandada ELi siseturu toimimist, tagades reguleerimise ja järelevalve kõrge, tõhusa ja ühtse taseme, tagada finantsüsteemide terviklikkus ja stabiilsus ning tõhustada rahvusvahelist järelevalvealast koostööd finantsüsteemi stabiilsuse ja mõjususe tagamiseks.

3.1.3.3. Tabelis esitatakse ESMA peamised arvanded⁽¹¹³⁾.

Tabel

ESMA peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	39	42
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	204	226

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ESMA edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.1.3.4. Kontrollikoda auditeeris:

a) ESMA raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹¹⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹¹⁵⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.1.3.5. Kontrollikoja hinnangul annab ESMA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ESMA finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹¹²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

⁽¹¹³⁾ ESMA pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.esma.europa.eu.

⁽¹¹⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹¹⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.13.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.13.7. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

3.13.8. Ilma esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta. Väljaastumise tingimused lepatakse kokku läbirääkimiste käigus. ESMA eelarvet rahastab 27 % ulatuses Euroopa Liit, 42 % pärineb otse liikmesriikide osamaksetest, 29 % kontrollitavate üksuste (reitinguagentuurid ja kauplemisteabehoidlad) makstud tasudest ning 2 % muudest allikatest. Ühendkuningriigi lahkumine EList võib ESMA tegevust mõjutada, kuna kõige olulisemad kontrollitavad üksused paiknevad praegu Ühendkuningriigis. Ühendkuningriigi otsus EList välja astuda võib tulevikus ESMA eelarvet vähendada.

3.13.9. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.13.10. ESMA avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte alati Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE JA VÄLISHINDAMISE ARUANNETE KOHTA

3.13.11. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditaruanne „Peer Reviews of National Competent Authorities in ESMA“ (ESMAs riikide pädevate asutuste kohta tehtud vastastikused hindamised)⁽¹¹⁶⁾. ESMA koostas selle põhjal tegevuskava.

3.13.12. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel kolme Euroopa järelevalveasutuse⁽¹¹⁷⁾ välishindamine⁽¹¹⁸⁾.

⁽¹¹⁶⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

⁽¹¹⁷⁾ ESMA, Euroopa Pangandusjärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve.

⁽¹¹⁸⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

ESMA VASTUSED

3.13.7. ESMA võtab tähelepaneku teadmiseks ja jätkab Brexiti läbirääkimiste jälgimist.

3.13.9. EPSO otsustas avaldada ESMA vabade töökohtade teated oma veebilehel üksnes siis, kui teated on Euroopa Liidu 24 ametlikus keeles. 2017. aastal olid ESMA tõlkekulud (5 vaba töökohta teadet 16st) kokku 32 431 eurot. ESMA leiab, et iga teate tõlkimine 23 keelde ei ole usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgi põhjendatud, ja kavatseb kasutada muid meediakanaleid, kus avaldab vabade töökohtade teateid Euroopa Liidu asutuste enamik.

3.14. EUROOPA TÖÖOHUTUSE JA TÖÖTERVISHOIU AGENTUUR (EU-OSHA)

SISSEJUHATUS

3.14.1. Bilbaos asuv Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (edaspidi „agentuur“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2062/94⁽¹¹⁹⁾. Agentuuri ülesandeks on koguda ja levitada informatsiooni riiklike ja liidu tööohutuse ja töötervishoiu valdkonna prioriteetide kohta, toetada poliitika väljatöötamise ja elluviimisega tegelevaid riiklikke ja liidu organisatsioone ning anda informatsiooni ennetavate meetmete kohta.

3.14.2. Tabelis esitatakse agentuuri peamised arvanded⁽¹²⁰⁾.

Tabel

Agentuuri peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	17	15
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	65	64

(¹) Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: agentuuri edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.14.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) agentuuri raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹²¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹²²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.14.4. Kontrollikoja hinnangul annab agentuuri raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi agentuuri finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹¹⁹⁾ EÜT L 216, 20.8.1994, lk 1. Määrust muudeti viimati määrusega (EÜ) nr 1112/2005 (ELT L 184, 15.7.2005, lk 5).

⁽¹²⁰⁾ Agentuur pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.osha.europa.eu.

⁽¹²¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹²²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.14.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.14.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.14.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.14.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Agentuuri peaarvepidaja allub ressursside ja teenuste keskuse juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse agentuuri direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.14.9. Kõrge oli nii II (halduskulud) kui III jaotise (tegevuskulud) ülekandmiste määr (mõlemal 40 % ning kokku 3,5 miljonit eurot), mis on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega. Puuduvad tõendid selle kohta, et need eelarveülekandmised oleksid seotud eelarve koostamisel kavandatud kulutustega. Näiteks tellis agentuur 2017. aasta detsembris 220 000 euro eest IT-seadmeid ja kontorimööblit, kusjuures 80 000 ostusummat paigutati III jaotisest II jaotisest ümber vahetult enne ostu.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.14.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalvate kolmandate isikutega toimivaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹²³⁾ ⁽¹²⁴⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud agentuur mainitud rakendusi kasutusele võtnud.

3.14.11. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud agentuur põhjalikult Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.14.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹²³⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹²⁴⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge II jaotises (halduskulud) – 417 279 eurot ehk 30 % (2015. aastal 364 740 eurot ehk 26 %). Need ülekandmised puudutasid peamiselt IT-teenuseid, mida ei olnud 2015. aasta lõpuks veel täies mahus osutatud või ei olnud nende eest veel arveid laekunud. Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr III jaotises oli 3 370 616 eurot ehk 43 % (2015. aastal 3 383 052 eurot ehk 41 %). Ülekandmised puudutasid peamiselt teadusuuringute projekte ja uuringuid, mille kestus on enam kui üks aasta. Agentuur peaks kaaluma liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli
2016	2014. aastal kirjutas agentuur alla raamlepingu IT-alaste nõustamisteenuste osutamiseks perioodil 2014–2017 summas 1,1 miljonit eurot. Vaatamata sellele, et antud raamlepingu rakendamiseks 2016. aastal sõlmitud lepingutes olid projekti väljundid selgelt määratletud, palgati konsultandid aja ja vahendite suhtes täpsustatud lepingute alusel, mille puhul ei ole hind kindlaks määratud ega seotud väljunditega, vaid põhineb tööpäevade arvul. Lisaks osutati 2016. aastal ligi 50 % IT-alase nõustamise teenustest mujal kui agentuuri ruumes, mis piiras agentuuri võimalust teha järelevalvet lepingute tõhusa rakendamise üle. 2016. aastal tehti selle raamlepingu alusel makseid ligi 0,4 miljoni euro ulatuses.	Alustamata
2016	Agentuuri asutamismääruses ei nõuta selgesõnaliselt agentuuri tegevuse välishindamist. Komisjoni koostatud uue asutamismääruse ettepanek sisaldab kohustust hinnata agentuuri tegevust iga viie aasta tagant.	Pooleli (ametist sõltumatud asjaolud)

AMETI VASTUS

3.14.8. Organisatsiooniskeemist tulenevatel korralduslikel põhjustel töötab peaarvupidaja ressursside ja teenuste keskuse alluvuses, kuigi asub füüsiliselt finantsosakonnas. Sellest hoolimata allub peaarvupidaja otse direktorile (mitte ressursside ja teenuste keskuse juhatajale), et oleks tagatud tema sõltumatus.

3.14.9. III jaotise ülekandmised olid seotud peamiselt 2017. aasta tööprogrammi kuuluvate suuremahuliste uurimisprojektidega, mille kestus ületas ühte aastat. II jaotise ülekandmised olid seotud peamiselt teenustega, mis telliti kahte kalendriaastat hõlmavaks perioodiks.

Seoses 0,2 miljoni euroga tuleb märkida, et 2014. aastal, kui agentuur kolis uutesse ruumidesse, mille tulemusena säästetakse igal aastal 0,6 miljonit eurot, vähendati II jaotise eelarvet 1,4 miljoni euroni. Juunis 2017 vastuvõetud paranduseelarvega vähendati II jaotise assigneeringuid veel 60 000 euro võrra, sest vähenesid kohalike ametiasutuste osamaksud EU-OSHA infrastruktuurielarvesse.

Aasta jooksul otsustati uuendada kontoriruumide planeeringut ja sisustust, kuigi eelarve koostamise ajal polnud selliseid töid ette nähtud. Enamik kõnealustest IT-ostudest oli kavandatud 2018. aastaks (ja sellisena ka 2017. aasta eelarveprojekti ja edasistes eelarvetes dokumenteeritud), kuid lõpuks seoti need 2017. aastal kulukohustustega (100 000 eurot), sest vahendid olid kättesaadavad.

Alates 2019. aastast lisatakse programmdokumendile võimalike täiendavate IT-ostude loetelu juhuks, kui vahendid muutuvad kättesaadavaks näiteks soodsate hinnaläbirääkimiste tõttu.

Jaotisevahelisest ülekandmisest (mis tehti kooskõlas raamfinantsmäärusega) teatati juhatajale, parlamendile ja nõukogule.

3.14.10. Alates 2016. aasta lõpust võimaldab EU-OSHA oma veebilehe kaudu elektroonilist juurdepääsu kõikidele algatatud hankemenetlustele (väikse ja keskmise maksumusega lepingute sõlmimisele eelnev teavitamine ning hanketeadete avaldamine), pakkudes hangete jaoks täiendavaid e-posti aadresside.

2018. aasta oktoobriks plaanib agentuur kasutusele võtta e-hangete süsteemi, mille kaudu avaldatakse ja hallatakse teabenõudeid kuni pakkumuste esitamise tähtpäevani.

3.14.11. EU-OSHA on juba koostanud analüüsi, mis käsitleb Brexiti võimalikku mõju agentuuri organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

3.15. EUROOPA ELU- JA TÖÖTINGIMUSTE PARANDAMISE FOND (EUROFOUND)

SISSEJUHATUS

3.15.1. Dublinis asuv Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (edaspidi „fond“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1365/75⁽¹²⁵⁾. Fondi eesmärk on aidata kaasa paremate elu- ja töötingimuste kavandamisele ja loomisele liidus asjakohaste teadmiste laiendamise ja levitamise kaudu.

3.15.2. **Tabelis** esitatakse fondi peamised arvanded⁽¹²⁶⁾.

Tabel

Fondi peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	21	20
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	104	100

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: fondi edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.15.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) fondi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹²⁷⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹²⁸⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus*Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta*

3.15.4. Kontrollikoja hinnangul annab fondi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi fondi finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹²⁵⁾ EÜT L 139, 30.5.1975, lk 1.

⁽¹²⁶⁾ Fondi pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav fondi veebisaidil www.eurofound.europa.eu.

⁽¹²⁷⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹²⁸⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.15.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.15.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.15.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.15.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Fondi peaarvepidaja allub haldus- ja finantsosakonna juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et fondi peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse fondi direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.15.9. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹²⁹⁾ ⁽¹³⁰⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. Komisjonilt saadud teabe kohaselt oli fond 2017. aasta lõpuks teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.15.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud **lisas**.

⁽¹²⁹⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹³⁰⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Fondi 2014. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta avaldatud aruandes käsitles kontrollikoda aastatel 2005–2014 töötajatele tehtud vähemmakseid, mis tulenesid uutele ELi personalieeskirjade üleminekust aastal 2005. Vähemmaksete põhjused on küll erinevad (2014. aastal ei peetud kinni tagatud palkade miinimummääradest, 2015. aastal kasutati vale korrutustegurit), ent kontrollikoda leidis taas nii vähemmakseid (43 350 eurot) kui mõningaid enammakseid (168 930 eurot), mis mõjutasid 30 endist ja praegust töötajat. Fond kompenseeris küll vähemmaksed, ent vastavalt kehtivate personalieeskirjade artiklile 85 ei hakata enammakseid tagasi nõudma. Fond peaks veel kord analüüsima kõiki 2005. aasta personalieeskirjadele üleminekul tehtud võimalikke vigu ning viima läbi oma palgaarvestuse funktsiooni täiemahulise hindamise.	Pooleli
2016	2016. aasta detsembris avaldatud auditiaruandes rõhutas Euroopa Komisjoni siseauditi talitus vajadust parandada fondi projektijuhtimist, eelkõige juhtimiskorda, järelevalvet ja aruandlust. Fond ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.	Pooleli
2016	III jaotise (tegevuskulud) kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr tõusis ja moodustas 2,8 miljonit eurot ehk 43 % (2015. aastal 2,1 miljonit eurot ehk 31 %), mis tulenes eelkõige järgneval aastal jätkunud projektidest (uuringud ja katseprogrammid). Ülekandmise suur osakaal on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega. Fond võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli
2016	Fondi asutamismääruses ei nõuta selgesõnaliselt fondi tegevuse välishindamist. Komisjoni koostatud uue asutamismääruse projekt sisaldab kohustust hinnata iga viie aasta tagant fondi tegevust.	Pooleli

FONDI VASTUSED

3.15.8. Haldusnõukogu on rahul peaarvepidaja praeguse sõltumatuse tasemega, eelkõige asjaoluga, et ta allub otse eesistujale kooskõlas peaarvepidaja harta artikliga 6.1, ning haldusnõukogu praeguse osalusega ametisse määramisel. Institutsioonides kavandatava uue asutamismäärusega määratakse aga ametisse nimetavaks asutuseks tõenäoliselt haldusnõukogu, mitte direktor. Sellest tulenevalt kaalub Eurofound tulevikus peaarvepidajale suurema sõltumatuse andmist.

3.15.9. Nii hankedokumentide elektrooniline esitamine (e-submission) kui ka e-arved (e-prior) kuuluvad informaatika peadirektoraadi väljatöötatud e-hangete moodulite hulka. Kahes asutuses, kus süsteemi katsetati, oli aga tarkvaraga suuri probleeme. Pealegi saab e-hangete tarkvara praegu kasutada üksnes avatud hankemenetlustes (aga mitte läbirääkimistega hankemenetlustes), mida Eurofoundis toimub ainult paar korda aastas. Sellepärast jälgib Eurofound e-hangete süsteemi arengut ning investeerib sellesse tulevikus, kui tarkvara on piisavalt stabiilne ja toimiv.

3.16. EUROOPA GNSSI AGENTUUR (GSA)

SISSEJUHATUS

3.16.1. 1. septembril 2012. aastal Brüsselist Prahasse üle viidud (¹³¹) Euroopa GNSSI (globaalne navigatsioonisatelliitide süsteem) Agentuur (edaspidi „agentuur“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 912/2010, (¹³²) millega luuakse Euroopa GNSSI Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 (¹³³) Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008 (¹³⁴). Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1321/2014 asutatud Euroopa GNSSI Agentuur võttis ametlikult kõik eelnevalt GALILEO ühisettevõttele antud ülesanded üle 1. jaanuaril 2007 ning jätkab nende täitmist Euroopa GNSSI Agentuurina vastavalt muudetud määrusele (EL) nr 912/2010. Lisaks andis komisjon agentuurile delegerimislepinguga ülesandeks Euroopa Geostatsionaarse Navigatsioonilisüsteemi (EGNOS) kasutamise.

3.16.2. Tabelis esitatakse agentuuri peamised arvanded (¹³⁵).

Tabel

Agentuuri peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) (¹)	626	704 (²)
Töötajate arv seisuga 31. detsember (³)	160	166

(¹) Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

(²) Millest 676 miljonit eurot komisjoniga sõlmitud delegerimislepingute raames.

(³) Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: agentuuri edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.16.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) agentuuri raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest (¹³⁶) ja eelarve täitmise aruannetest (¹³⁷) 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

(¹³¹) Liikmesriikide valitsuste esindajate ühisel kokkuleppel tehtud otsus nr 2010/803/EL (ELT L 342, 28.12.2010, lk 15).

(¹³²) ELT L 276, 20.10.2010, lk 11.

(¹³³) ELT L 246, 20.7.2004, lk 1.

(¹³⁴) ELT L 196, 24.7.2008, lk 1.

(¹³⁵) Agentuuri pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.gsa.europa.eu.

(¹³⁶) Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

(¹³⁷) Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse kohta

3.16.4. Kontrollikoja hinnangul annab agentuuri raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi agentuuri finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.16.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.16.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Asjaolu rõhutamine

3.16.7. 15. detsembril 2016 sõlmis agentuur raamlepingu Galileo satelliitsüsteemi kasutamiseks perioodil 2017–2027, maksumusega 1,5 miljardit eurot. Leping sõlmiti riigihankemenetluse alusel. Üks hankemenetluses osalenud pakkuja on algatanud agentuuri vastu Euroopa Kohtus kohtumenetluse, vaidlustades hankemenetluse tulemused. Euroopa Kohus teeb otsuse raamlepingu hankemenetluse ning kõigi sellega seotud lepingute ja tulevaste maksete seaduslikkuse ja korrektsuse üle. Agentuur avaldas selle asjaolu koos selgitustega 2017. aasta esialgsetes finantsaruannetes, lisades teabe, et 2017. aastal maksti raamlepingu alusel välja 49 miljonit eurot (7 % 2017. aasta eelarvest, sh delegerimislepingute raames makstud summad).

Muu asjaolu

3.16.8. Ilma esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriigi Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta. Läbirääkimised väljaastumise tingimusi käsitleva kokkuleppe üle on praegu pooleli. Agentuur käitab nii Galileo turvaseirekeskust kui Galileo maapealseid jaamu, mis asuvad Ühendkuningriigi territooriumil. Agentuuri finantsaruannetes on peatükis „Aruande kuupäeva järgsed sündmused“ toodud komisjoni otsus Galileo turvaseirekeskuse varuüksuse Ühendkuningriigist Hispaaniasse üleviimise kohta, mis on vastu võetud 24. jaanuaril 2018.

3.16.9. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄARSUSE KOHTA

3.16.10. Eli asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. 2013. aastal vahetas agentuur asukohta ja tema mandaati muudeti. Agentuuri finantsmäärus vaadati üle 2014. aastal ja selle raamatupidamisfunktsioon delegeeriti 2015. aastal komisjoni peaarvupidajale. Kuigi nimetatud sündmustega kaasnes agentuuri menetluste muutmine, ei ole raamatupidamissüsteemi alates 2012. aastast uuesti heaks kiidetud ⁽¹³⁸⁾.

⁽¹³⁸⁾ Vt ka võetud meetmete tabelis toodud asjakohast kommentaari aastast 2015.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.16.11. Agentuur avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.16.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹³⁹⁾ ⁽¹⁴⁰⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse elektroonilisteks hangeteks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud agentuur mainitud rakendusi veel kasutusele võtnud.

TEAVE VÄLISHINDAMISE TULEMUSTE KOHTA

3.16.13. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel Galileo⁽¹⁴¹⁾ ja EGNOSe programmide ning agentuuri perioodi 2014–2016 tulemuslikkuse vahehindamine⁽¹⁴²⁾.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.16.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹³⁹⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁴⁰⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽¹⁴¹⁾ Galileo on Euroopa Liidu globaalne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS).

⁽¹⁴²⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	Materiaalne põhivara ei ole kindlustatud (bilansiline netoväärtus 1 miljon eurot).	Poleli
2015	Raamatupidamissüsteemid valideeriti viimati aastal 2012. Agentuuri üleviimisega seoses kavandatud menetluste ja teabe kulgemisega seotud olulistest muudatustest tulenevalt lubatud valideerimist ei ole toimunud. Uus raamatupidaja kavandab järgmise valideerimise teha aastal 2020.	Poleli
2015	Agentuur on kasutusele võtnud talitluspidevuse kavad oma turvalisust nõudvate asukohtade jaoks Prantsusmaal, Ühendkuningriigis ja Madalmaades. Samas puudub aga talitluspidevuse kava Prahlas asuva peakorterit ja agentuuri kui terviku jaoks.	Poleli
2015	Agentuuri 2015. aasta tööprogramm võeti vastu alles 2015. aasta märtsis ning ajavahemiku 2014–2020 mitmeaastane tööprogramm on endiselt vastu võtmata. Peamiste kavandamisdokumentide hiline vastuvõtmine seab ohtu agentuuri eesmärkide täitmise.	Poleli ⁽¹⁾
2015	2015. aastal iseloomustas agentuuri suur tööjõu voolavus – lahkus 14 ja tööle võeti 26 töötajat.	Ei kohaldata
2016	Euroopa Komisjoni siseauditi talituse 2016. aasta novembrist pärineva auditiaruande kohaselt ei tehtud 2016. aastal kogu agentuuri hõlmavat riskihindamist ning agentuuri märkimisväärseid riske ei käsitleta selle kavandamisdokumentides ega tegevusaruannetes. Lisaks märkis siseauditi talitus, et tulemuslikkuse mõõtmise süsteemi eri elementide kirjeldamiseks kasutatav terminoloogia ei ole järjepidev, mis takistab tulemuslikkuse jälgimist. Agentuur ja siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kavas.	Poleli
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli suur II jaotises (halduskulud), moodustades 2,8 miljonit eurot ehk 46 % (2015. aastal 2,5 miljonit eurot ehk 42 %). Ülekandmised tulenevad peamiselt 2016. aastal osutatud teenustest, mille eest ei olnud veel arveid esitatud.	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Otsus Euroopa GNSSi Agentuuri perioodi 2018–2020 programmdokumendi vastuvõtmise kohta tehti 28. märtsil 2017.

AGENTUURI VASTUS

3.16.10. Euroopa GNSSi Agentuur (GSA) nõustub kontrollikoja märkusega. 2015. aastal delegeeris GSA oma raamatupidamisfunktsiooni Euroopa Komisjoni peaarvepidajale ning seetõttu osutab eelarve peadirektoraadis töötav komisjoni peaarvepidaja agentuurile kõiki ametite raamfinantsmääruse 50. artiklis nõutavaid teenuseid, sealhulgas kiidab heaks selle raamatupidamissüsteemid. Eelarve peadirektoraadis arutatakse ja kavandatakse praegu heakskiitmise meetodit.

3.16.11. Vabade ametikohtade teadete avaldamine EPSO platvormil nõuaks nende tõlkimist kõigisse ELi ametlikesse keeltesse. Agentuuri töökeel on aga ainult inglise keel ning vabade ametikohtade teadete avaldamine inglise keeles on kasulik eelvaliku vahend ja aitab tagada, et kandidaadid valdavad meie töökeelt. Pealegi tekitaks vabade ametikohtade teadete tõlkimine kõigisse ELi ametlikesse keeltesse agentuurile täiendavat finants- ja ajakulu, millest saadav kasu oleks eelöeldut arvestades väike. Selle asemel kavatakse GSA avaldada kõik vabade ametikohtade teated ametite portaalis, mis on ametite seisukohast EPSO-ga samaväärne ning tagab ELi kodanikele piisava läbipaistvuse. Lisaks avaldab agentuur oma vabade ametikohtade teated ka kosmosevaldkonna spetsialiseerunud veebilehtedel.

3.16.12. Agentuur avaldab Väljaannete Talituse pakkumiskutsete elektroonilise andmebaasi (TED) e-teadete osas hanketeateid, lepingu sõlmimise teateid, parandusteateid, muutmisteateid juhul, kui finantsmääruse kohaldamiseskirjade artikkel 264 seda nõuab. GSA kavatakse kasutada TEDi e-hangete süsteemi edaspidi pakkumiskutsete loomiseks ja avaldamiseks. Seetõttu suhtleb agentuur praegu Väljaannete Talitusega oma konto registreerimise ja loomise küsimuses.

Mis puudutab suure väärtusega pakkumusi (mis ületavad finantsmääruse artikli 118 lõikes 1 sätestatud piirmääri), siis teeb GSA praegu vajalikke haldustoiminguid, et hakata kasutama Euroopa Komisjoni väljatöötatud (ja informaatika peadirektoraadi pakutava) teabesüsteemi e-PRIOR hankedokumentide elektroonilise esitamise moodulit; agentuur tahab olla veendunud, et hangete esitamise elektrooniline süsteem järgib kõiki finantsmääruse ja finantsmääruse kohaldamiseskirjade nõudeid. Dokumentide elektroonilise esitamise moodul toetab praegu vaid avatud pakkumismenetlusi ja seetõttu hakkab GSA seda kasutama vaid selliste menetluste jaoks. GSA kohtus juba informaatika peadirektoraadi esindajatega selles küsimuses ning valmistub nendega allkirjastama vastastikuse mõistmise memorandumit, et luua e-hangete raamistik ja alustada süsteemi rakendamist.

**Mitmeaastase finantsraamistiku 2. rubriigist („Jätkusuutlik kasv: loodusva-
rad“) rahastatavad asutused**

3.17. EUROOPA KESKKONNAAMET (EEA)

SISSEJUHATUS

3.17.1. Kopenhaagenis asuv Euroopa Keskkonnaamet (edaspidi „amet“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1210/90⁽¹⁴³⁾. Amet vastutab vaatlusõrgu loomise eest, mis annab komisjonile, parlamendile, liikmesriikidele ja laiemale üldsusele usaldusväärset teavet keskkonna seisundi kohta. Teave peaks eelkõige võimaldama Euroopa Liidul ja liikmesriikidel rakendada keskkonnakaitse meetmeid ja hinnata nende mõjusust.

3.17.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvandmed⁽¹⁴⁴⁾.

Tabel

Ameti peamised arvandmed

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	50,5	70
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	208	212

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed; arvud sisaldavad nii põhi- kui mittepeaehelarvet.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.17.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁴⁵⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁴⁶⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.17.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁴³⁾ EÜT L 120, 11.5.1990, lk 1.

⁽¹⁴⁴⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eea.europa.eu.

⁽¹⁴⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁴⁶⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.17.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.17.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.17.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.17.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvupidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Ameti peaarvupidaja allub haldusteenuste osakonna juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvupidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse ameti direktorile (haldusülesanded) ja juhatausele (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.17.9. Ameti tööd mõjutasid märkimisväärsed viivitused ühe Euroopa teemakeskuse (sise-, ranniku- ja merevete teemakeskus) 2016. aasta töökava täitmisel. Sellest tulenevalt lükkas amet osa väljunditest tagasi, nagu ka osa Euroopa teemakeskuse deklareeritud kuludest. Lõppmakse summa korrigeerimine näitab ka Euroopa teemakeskustele antavate toetuste finants- ja tulemuslikkuse kontrolli jätkuvat paranemist.

3.17.10. Mõningaid puudusi leiti mitmes riigihankemenetluses. Ameti poolt erinevate hankemenetluste jaoks kasutatavad tehnilised kirjeldused ei sisaldanud mingeid miinimumnõudeid majanduslikku ja finantssuutlikkust puudutavate valikukriteeriumide kohta. Seetõttu ei saa mainitud kriteeriumid täita oma ülesannet, st nende alusel ei saa kindlaks teha, kas pakkujal on lepingu täitmiseks piisav suutlikkus.

3.17.11. Mitme mahuka hanke hinnakonkurents põhines üksnes teatud profiilide puhul pakutaval päevamaksumusel ja mitte ülesannete lõpuleviimiseks hinnanguliselt vajamineval ajal. Raamlepingud sõlmiti vaid ühe pakkujaga, ehkki hanke uuesti avamine konkurentsile mitme pakkuja vahel tooks konkreetsete lepingute puhul paremaid tulemusi.

3.17.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teavevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹⁴⁷⁾ ⁽¹⁴⁸⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

3.17.13. Ameti korraldatud värbamismenetlustes tuvastati mitmeid vigu. Täpsemalt öeldes ei sisaldanud valikukomisjoni koosolekute protokollid piisavalt üksikasjalikke põhjendusi tehtud valikute kohta. Valikumenetluse igas etapis kasutatavad kriteeriumid ja valikukomisjoni iga liikme ülesanded tuleb täpsemini kindlaks määrata, et parandada läbipaistvust ning kandidaatide võrdset kohtlemist.

⁽¹⁴⁷⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁴⁸⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

3.17.14. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos. Ameti sõnul on peamiseks takistuseks EPSO veebisaidil avaldamise suured tõlkekulud, kuna see nõuab tõlkeid kõigisse ELi ametlikes keeltesse.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.17.15. Komisjoniga sõlmitud Copernicuse delegatsioonilepingu elluviimiseks võttis amet enne komisjonilt eelrahastamise saamist mitu Copernicusega seotud juriidilist kohustust. Ehkki nende kohustuste kohta koostati ameti direktori allkirjaga erandolukorra aruanne, on selline teguviis vastuolus finantsmääruse rakenduseeskirjadega. Komisjoni õigeaegsed ettemaksud on delegerimislepingute täitmiseks hädavajalikud.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.17.16. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisis*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Amet ajakohastas 2016. aastal oma turvapõhimõtteid, kuid mitmed teised ametisisesed menetlused on vananenud. Tippjuhtkond kiitis heaks tegevuskava, mis sisaldab ka talitluspidevuse kava läbivaatamist ja ajakohastamist. Ametil on kavas üle vaadata ka 2009. aastal vastu võetud dokumendihalduse põhimõtted ja viia need vastavusse ameti uute turvapõhimõtetega. Lisaks planeeritakse üle vaadata ja vajaduse korral ajakohastada ameti sisekontrollistandardid.	Lõpetatud
2016	Komisjoni siseauditi talitus tegi tulemusauditi, milles uuriti 2015. aasta keskkonnaseisundi aruande (SOER) ettevalmistusprotsesse. Siseauditi talituse juulis 2016 valminud auditiaruandes jõuti järeldusele, et keskkonnaseisundi aruande protsessid oli üldiselt asjakohased. Amet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku kava nende edasiseks parandamiseks.	Ei kohaldata
2016	2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (amet kaasa arvatud) nimel alla raamlepingu ühe töövõtjaga tarkvara ja litsentside soetamiseks ning IT hoolduseks ja sellealaseks nõustamiseks. Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutseb vahendajana asutuse ja selle vajaduste rahuldamiseks sobivate tarnijate vahel. Vahendamisteenuse eest on raamlepingu sõlminud töövõtjal õigus tõsta tarnijate hindu 2–9 % võrra. Raamlepingus lepitakse selgelt kokku, et see ei anna töövõtjale ainuõigust. 2016. aastal kasutas amet raamlepingut tarkvaralitsentside soetamiseks summas 442 754 eurot. Enamik ostudest kuulus ühte konkreetsesse kategooriasse, mida peaks kasutama vaid erandkorras – see puudutab juhtumeid, mille puhul nii hankeprotsessis kui raamlepingus hinnad puuduvad. Nimetatud menetlus ei taga piisavat konkurentsi ega majanduslikult kõige soodsama lahenduse valimist. Lisaks ei kontrollitud piisavalt raamlepingu töövõtja arvetes küsitud lisatasusid. Kõige suurem tellimus puudutas ühes Skandinaavia riigis asuvalt ainuesindajalt soetatud tarkvaralitsentside uuendamist (112 248 eurot). Antud juhul ei olnud raamlepingu kasutamine põhjendatud, kuna sellest tulenevalt maksti põhjendamatult vahendustasu.	Pooleli

AMETI VASTUS**KOMMENTAARID RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA**

3.17.8. Amet arutas kontrollikoja tähelepanekut arvepidajaga ja on veendunud, et asjaolu, et arvepidaja on kõrge palgaastmega ametnik (AD 12), kellel on vahetu juurdepääs haldusnõukogule, tagab tema tegevuse sõltumatuse.

KOMMENTAARID USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.17.9. Amet hindab tunnustust, et ta on veelgi parandanud Euroopa teemakeskuste finants- ja tegevuskontrollide haldamist. Selleks et vältida seoses sise-, ranniku- ja merevete Euroopa teemakeskusega 2017. aastal esile kerkinud probleemi kordumist, on kõnealune ülesanne iga-aastasest tegevuskavast välja jäetud ja seda täidetakse ametisisiselt. Amet püüab säilitada ja parandada Euroopa teemakeskustele antavate toetuste kontrollimise praegust taset.

3.17.10. Amet kinnitab, et ta muutis 2017. aasta jooksul pakkumuste finantsuutlikkuse kontrollimise nõudeid. Praegu nõutakse, et pakkujad esitaksid teavet finantssuhtarvude (likviidsuse, maksevõime ja kasumlikkuse) kohta, samuti kehtestati kooskõlas finantsmääruse kohaldamise eeskirjade artikli 147 lõike 1 punktiga a nõue miinimumkäibe kohta, mis peab võrduma vähemalt lepingu kahekordse hinnangulise iga-aastase väärtusega.

3.17.11. Amet kordab, et otsus sõlmida üksikute töövõtjatega raamlepinguid on teadlik ja selles võetakse nõuetekohaselt arvesse piiratud konkurentsi asjaomastel turgudel, samuti hangitavate teenuste laadi ja keerukust. Konkreetsete lepingute raamlepingute alla koondamisel võtab amet konkreetse lepingu eelarveprognoosi koostamiseks lisaks lepingus kokkulepitud päevamaksumusele arvesse ka ülesannete täitmiseks vajalike päevade hinnangulist arvu. Alles seejärel alustatakse töövõtjaga läbirääkimisi tema pakkumuse üksikasjade üle, pidades alati silmas eesmärki saavutada parim hinna ja kvaliteedi suhe. Hankemenetluse uuesti alustamise korral puuduks ametil võimalus pidada töövõtjatega pakkumuste üle täiendavaid läbirääkimisi.

3.17.12. Vastavalt haldusnõukogu 9. novembri 2015. aasta otsusele rakendada EEAs e-hangete lahendus võttis amet 2014. aasta jooksul teatavate menetluste jaoks kasutusele e-arded ja praegu laiendatakse seda kõikidele ameti menetlustele, samas kui e-hankeid on kõikide avatud pakkumismenetlustega seoses kasutatud alates 1. jaanuarist 2015. Hankedokumentide elektroonilise esitamise kasutuselevõtu protsess algas 2017. aasta detsembris ja esimene pakkumismenetlus, kus seda moodulit kasutati, algatati 18. juunil 2018 (EEA/COM/18/002 – EEA-le kirjastamisteenuste osutamine).

3.17.13. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja kinnitab, et käimas on ameti valiku-/värbamismenetluste kohandamine järgmistes aspektides:

- a) asjaomastes dokumentides lisatakse igale eri etapis (eelvalik, valik, vestlus ja kirjalik test) tehtavale toimingule nn ajatempel (mitte ainult kuupäev);
- b) eelvaliku etapis lisatakse vestlustes ja kirjalikus testis esitatavatele eelnevalt kindlaksmääratud küsimustele süstemaatiliselt ka eeldatavad vastused;
- c) aruandluse parandamiseks võetakse kasutusele elektrooniline (paberivaba) menetlus.

3.17.14. EPSO ei lubanud ametil teateid avaldada, sest täidetud ei olnud nõue tõlkida kõik vabade ametikohtade teated kõikidesse ametlikes keeltesse. Ameti eelarve ja vahendid ei võimalda aga EPSO nõuet täita. Lisaks iga vaba ametikoha teate tõlkimisele tuleb menetleda ka avaldusi kõikides keeltes, mis on liiga suur lisakulu. Nagu enamik teisi ELi ameteid, otsib amet seega alternatiivi EPSO veebilehele ning kasutab alates 2018. aasta maist oma teadete avaldamiseks samaväärset veebilehte, mille on välja töötanud ja mida haldab ELi ametite võrgustik, nimelt ametite vabade ametikohtade teatetahvliit. Lisaks kasutab amet maksimaalse avalikustamise tagamiseks LinkedIni ning oma veebilehte ja Facebooki lehti.

KOMMENTAARID EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.17.15. Enne siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraadiga Copernicuse delegerimislepingu sõlmimist rõhutas amet, et eelmaksete määrad olid vastuolus finantsmäärusega (2014. aasta finantsmääruse kohaldamise eeskirjade artikkel 7). Esialgu vastas siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat pooldavalt, kuid delegerimislepingu muutmist takistas eelarve peadirektoraat, kes vastutab delegerimislepingute standardvormi eest. Kui algas delegerimislepingu täitmine, teatas amet jätkuvalt probleemidest ja vajadusest teha regulaarselt erandeid, et tal oleks võimalik oma tegevust jätkata, mille tulemusel siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat muutis lõpuks 2017. aasta augustis delegerimislepingus sisalduvaid eelmaksete tingimusi ja tegi 2017. aasta novembris täiendava eelmakse.

3.18. EUROOPA KALANDUSKONTROLI AMET (EFCA)

SISSEJUHATUS

3.18.1. Vigos asuv Euroopa Kalanduskontrolli Amet (edaspidi „amet“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 768/2005⁽¹⁴⁹⁾. Ameti peamine ülesanne on korraldada liikmesriikide kalanduse kontrolli- ja inspekteerimistegevuse koordineerimist, et tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade tõhus ja ühtne kohaldamine.

3.18.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁵⁰⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	10	17
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	64	72

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.18.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁵¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁵²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.18.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁴⁹⁾ ELT L 128, 21.5.2005, lk 1.

⁽¹⁵⁰⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.efca.europa.eu.

⁽¹⁵¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁵²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.18.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.18.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.18.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Teave siseauditi talituse ja välishindamise aruannete kohta

3.18.8. 2017. aasta novembris valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne ameti IT-juhtimise ja projektijuhtimise kohta ⁽¹⁵³⁾. Amet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kava.

3.18.9. 2017. aastal viidi haldusnõukogu nimel läbi ameti välishindamine ⁽¹⁵⁴⁾. Amet koostas selles esitatud soovitude elluviimiseks kava.

⁽¹⁵³⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

⁽¹⁵⁴⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

AMETI VASTUSED

Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

**Mitmeaastase finantsraamistiku 3. rubriigist („Julgeolek ja kodakondsus“)
rahastatavad asutused**

3.19. EUROOPA LIIDU ÕIGUSKAITSEKOOLITUSE AMET (CEPOL)

SISSEJUHATUS

3.19.1. Budapestis asuv Euroopa Liidu Õiguskaitsekooolituse Amet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2015/2219, ⁽¹⁵⁵⁾ millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/681/JSK ⁽¹⁵⁶⁾. Ameti ülesanne on toimida võrgustikuna ja ühendada liikmesriikide politseinike koolitusasutusi, et koolitada politsei vanemametnikke vastavalt ühistele standarditele.

3.19.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded ⁽¹⁵⁷⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	10	9
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	51	53

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.19.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽¹⁵⁸⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽¹⁵⁹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.19.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁵⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2219, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekooolituse Ametit (CEPOL) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/681/JSK (ELT L 319, 4.12.2015, lk. 1).

⁽¹⁵⁶⁾ ELT L 256, 1.10.2005, lk 63.

⁽¹⁵⁷⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.cepol.europa.eu.

⁽¹⁵⁸⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁵⁹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.19.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.19.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.19.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.19.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. Amet delegeeris oma raamatupidamisfunktsiooni 2014. aastal komisjoni paarvepidajale. 2014. aastal vahetas amet ka asukohta ja tema mandaati muudeti. Kuigi nimetatud sündmustega kaasnes ameti menetluste muutmine, ei ole raamatupidamissüsteemi alates 2013. aastast uuesti heaks kiidetud.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.19.9. Detsembris 2016 allkirjastas amet ühe ettevõttega 1,6 miljoni euro suuruse nelja-aastase raamlepingu ajutise tööjõu teenuste osutamiseks. Hanke ainuke konkurentsikriteerium oli hind. Kvaliteetsete teenuste õigeaegseks osutamiseks oleks olnud soovitav sõlmida hinna- ja kvaliteedikriteeriumitel põhinev raamleping mitme teenuseosutajaga.

3.19.10. 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta (Brexit). Erinevalt enamikust teistest asutustest ei analüüsinud CEPOL Brexiti võimalikku mõju enda organisatsioonile, tegevusele ja raamatupidamisele.

3.19.11. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.19.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalavate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹⁶⁰⁾⁽¹⁶¹⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.19.13. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditoriaruanne CEPOLi koolitustegevuse vajaduste hindamise, kavandamise ja eelarvestamise kohta⁽¹⁶²⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.19.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹⁶⁰⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁶¹⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽¹⁶²⁾ Kontrollikoda komisjoni siseauditi talituse tööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge II jaotises (toetustegevuse kulud) – 140 055 eurot ehk 30 % (2015. aastal olid need 212 456 eurot, st 49 %). Ülekandmised tulenevad põhiliselt sama aasta lõpus tellitud IT nõustamisteenusest ja IT-ga seotud toodetest.	Ei kohaldata
2016	Tööjõu voolavus on suur ning see võib negatiivselt mõjutada talitluspidevust ja ameti võimet oma töökavas ettenähtud tegevused ellu viia. 2016. aastal lahkus ametist 11 töötajat ja tööle võeti 21 uut töötajat. Töötaotluste vähesus, eriti asukohariigist erinevatest liikmesriikidest, seab ohtu ameti suutlikkuse sobivaid kandidaate tööle võtta. Aastatel 2013–2016 suurenes asukohariigist pärit töötajate arv ühelt kuueteistkümnelt, mis moodustab 31 % kõikidest töötajatest 2016. aastal. Teistest liikmesriikidest pärit taotluste vähesuse põhjusteks võivad olla asukohariigis kohaldatav palga paranduskoefitsient (69 %) ja konkurents ühe teise ELi asutusega Budapestis.	Pooleli

AMETI VASTUS

3.19.8. CEPOL nõustub kontrollikoja tähelepanekuga. 2014. aastal delegeeris CEPOL oma raamatupidamisfunktsiooni Euroopa Komisjonile, seega osutab eelarve peadirektoraadis töötav komisjoni paarvepidaja ametile kõiki ametite raamfinantsmääruse 50. artiklis nõutavaid teenuseid, sealhulgas kiidab heaks kohalikud süsteemid. Eelarve peadirektoraadis arutatakse ja kavandatakse praegu heakskiitmise meetodit.

3.19.9. Amet võtab kontrollikoja märkused teadmiseks, kuid ei jaga sama arvamust. Kvaliteedikriteeriumid sisaldasid tehnilistes nõuetes ja pakkujad, kes ei kinnitanud nendele vastavust, kõrvaldati menetlusest. Ainsa raamlepingu sõlmimine põhineb varasemal kogemusel ja riigi tööturu eripäral. CEPOL arvestab siiski kontrollikoja soovitusi tulevaste hangete korral, nagu asjakohane.

3.19.10. Amet võtab kontrollikoja märkused teadmiseks. Brexitit on arutatud juhtkonna koosolekutel; oleme tähelepanelikult jälginud, kuidas on teemat arutanud NAPO (asutustevaheline hankeametnike võrgustik) ja IALN (asutustevaheline õigusvõrgustik) ning samuti komisjonist saadud teatise. CEPOLi riskid on hinnanguliselt piiratud, kuigi seda ei ole ametlikult dokumenteeritud.

3.19.11. Amet võtab kontrollikoja märkused teadmiseks. Tööpakkumiste avaldamiseks EPSO veebilehel on vaja tõlkida need Euroopa Liidu kõigisse ametlikesse keeltesse; selle hinnangulisi kulusid peetakse eeldatava kasulikkuse suhtes liiga suurteks. Alates 2018. aastast avaldab CEPOL kõik tööpakkumised asutustevahelises tööportaalis, mille on välja töötanud Euroopa Liidu asutuste võrgustik.

3.19.12. Amet võtab kontrollikoja märkused teadmiseks ja kinnitab, et läheneb koostöös informaatika peadirektoraadiga elektroonilise esitamise kasutuselevõtule.

3.19.13. Amet kinnitab, et tegevuskava rakendamine on edenenud. Siseauditi talituse hinnangul on 4 soovitusest 2 rakendatud.

3.20. EUROOPA VARJUPAIGAKÜSIMUSTE TUGIAMET (EASO)

SISSEJUHATUS

3.20.1. Valletas asuv Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 439/2010⁽¹⁶³⁾ ning selle eesmärk on tihendada liikmesriikide praktilist koostööd varjupaigaküsimustes, et liikmesriigid suudaksid paremini täita ELi ja rahvusvahelisi kohustusi pakkuda kaitset neile, kes seda vajavad. Alates 2015. aastast toetab amet rändekriisi kontekstis Kreekat ja Itaaliat.

3.20.2. Tabelis 1 esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁶⁴⁾.

Tabel 1

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	53	79
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	125	200

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.20.3. Kontrollikoda auditeeris

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁶⁵⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁶⁶⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.20.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁶³⁾ ELT L 132, 29.5.2010, lk 11.

⁽¹⁶⁴⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.easo.europa.eu.

⁽¹⁶⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁶⁶⁾ Eelarve täitmise aruanded koondavad kõik eelarvetoiminguid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.20.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Alus vastupidise arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.20.6. Punktides 3.20.20 kuni 3.20.31 kirjeldatakse ameti finantsmäärusest ja muudest kohaldatavatest eeskirjadest ja sätetest tulenevaid olulisi ja süsteemseid rikkumisi, mis on seotud peamiselt maksete aluseks olevate riigihanke- ja värbamismenetlustega. Nõuetele mittevastavuse süstemaatilisus annab tunnistust puudulikust sisekontrollisüsteemist. Nõuetele mittevastavate maksete kombineeritud viga kokku on vähemalt 7,7 miljonit eurot, mis moodustab 10,3 % ameti 2017. aasta kogumaksetest.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

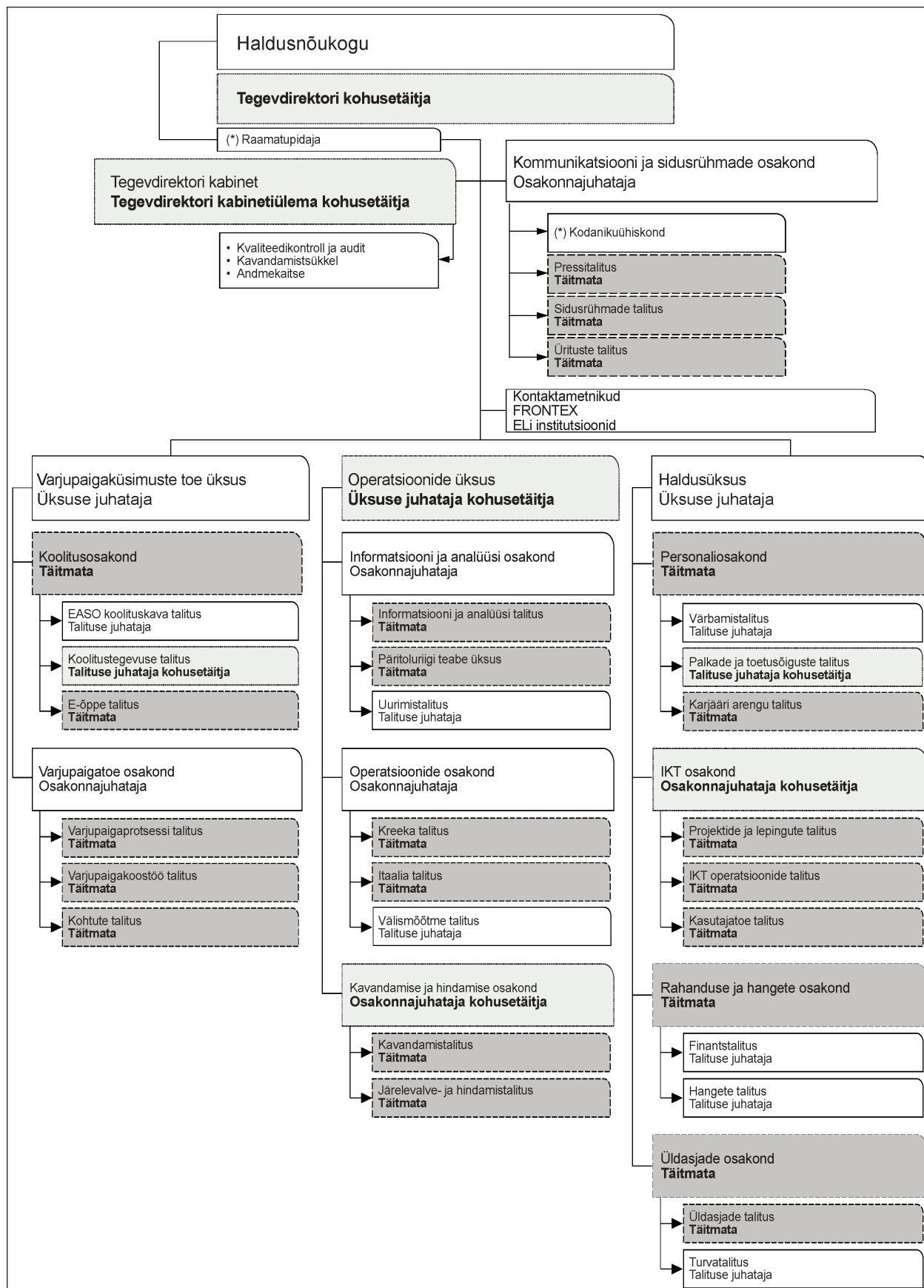
3.20.7. Nende asjaolude tähtsuse tõttu, mida on kirjeldatud põhjenduses vastupidise arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, on kontrollikoja hinnangul 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed olulisel määral vigadest mõjutatud.

Asjaolu rõhutamine

3.20.8. Alates 2017. aasta lõpust on ameti personaliga seotud olukord hüppeliselt halvenenud. Ameti juhtkonnas oli 10 osakonnajuhataja ametikohast täitmata 4 ja 27 talituse juhataja ametikohast oli täitmata 18. Haldusüksuses oli 4 osakonnajuhataja ametikohast täitmata 3 ja 10 talituse juhataja ametikohast oli täitmata 5. See tekitab ametile märkimisväärseid juhtimisprobleeme. Lisaks oli 2018. aasta mai lõpu seisuga täidetud 129 ajutise töötaja ametikohta, täitmata ametikohti oli aga 78. Lepinguliste töötajate ametikohtadest oli täidetud 71 ametikohta ja 13 ametikohta oli täitmata. Praegu puudub ametil haldussuutlikkus nii suure arvu vabade ametikohtade täitmiseks (vt tabel 2). Kokkuvõttes seab selline olukord ohtu ameti tegevuse jätkumise praeguses ulatuses.

Tabel 2

Ameti organogramm 2018. aasta juuni alguse seisuga

**TÄHELEPANEKUD MAKSETE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE NING SELLEGA SEOTUD SISEKONTROLLIMEHHA-
NISMIDE KOHTA****Ameti tegevuse laadist tulenevad suured riskid**

3.20.9. Alates 2016. aastast on amet pidanud toime tulema enneolematu ülesannete ja tegevuste arvu suurenemisega, et anda liikmesriikidele rändekriisi ajal operatiiv- ja tehnilist abi. See kajastub eelarve suurenemises algselt 19 miljonilt eurolt 2016. aastal 79 miljoni euroni pärast 2017. aasta eelarve teist muudatust. Hankemenetluste arv suurenes 87-lt 2015. aastal 140-ni 2017. aastal. Maksete arv suurenes 225 % (2 578-lt 2015. aastal 8 381-ni 2017. aastal).

3.20.10. Amet on üks vähestest mitme asukohaga ELi asutustest. Peale Malta peakontori, kus asub 179 koosseisulist töötajat, haldab amet 2017. aasta seisuga kahte peamist abioperatsiooni Kreekas ja Itaalias, kuhu kuulub 747 eksperti liikmesriikidest ja assotsieerunud riikidest, 202 kultuurivahendajat (tõlki), 178 ajutist teenistajat ja 21 ameti enda koosseisulist töötajat.

3.20.11. Nagu kontrollikoda märkis oma eriaruandes „ELi reaktsioon rändekriisile: esmase vastuvõtu süsteem“ (nr 6/2017), sõltub amet suuresti liikmesriikide eraldatud vahendite piisavusest. Tegevuse tõhusust takistab eelkõige liikmesriikide ekspertide väga lühike lähetusperiood (6–8 nädalat).

**Rändekriisi põhjustatud erakordsete tegevusega seotud probleemide leevendamiseks puudusid tugev juhtimis-
struktuur ja tõhusad sisekontrollimehhanismid**

3.20.12. Kui 2015. aastal algatati operatsioonid Kreeka ja Itaalia toetuseks, seisis amet silmitsi olukorraga, kus liikmesriikide poolt operatsioonideks eraldatud vahendid olid ebapiisavad. Ametil oli ka varem olnud raskusi personali leidmisega ametikohade täitmiseks. Alates 2014. aastast on korduvalt täheldatud, et tööjõu voolavus on ametis väga suur. Kontrollikoda on oma varasemates aastaaruannetes järjekindlalt rõhutanud, et sellised olukorrad kujutavad endast märkimisväärset ohtu iga-aastastes ja mitmeaastastes tööprogrammides seatud eesmärkide saavutamisele. Hoolimata korduvatest katsetest (36 värbamismenetlust ja 100 uut lepingut 2017. aastal) ei õnnestunud ametil võtta tööle piisavalt töötajaid ega säilitada piisavalt töötajaid (vt ka asjaolu rõhutamine punktis 3.20.18).

3.20.13. Rändekriisi põhjustatud erakordsete tegevusega seotud probleemide leevendamiseks puudus tugev juhtimis-
struktuur. Haldusnõukogu ei loonud ameti siseauditi üksust ning Kreekat ja Itaaliat käsitlevaid toiminguid ei kontrollitud ühegi siseauditi tegevusega. Kuni 2017. aasta lõpuni oli ameti haldusnõukogu poolne finantsjuhtimise järelevalve piiratud.

3.20.14. Ametil ei ole asutusesisest õigusteenistust ning juriidiliste dokumentide süstemaatiline asutusesisene läbivaatamine puudub. Amet lahendab enamiku õigusküsimustest (peamiselt personali- ja hankeküsimused) allhanke korras, ilma et oleks selgeid organisatsioonisiseseid otsuseid või suuniseid, milles määratletaks, kes on volitatud milliste küsimuste puhul allhanget tellima, millisel advokaadibürool ja millistel tingimustel. Amet kasutab vähemalt 8 erinevat advokaadibürood ning puudub kõikehõlmav register kõigist seonduvatest lepingutest, juhtumitest ja arvamustest.

3.20.15. Ametil puudub õigusteenuste üle piisav kontroll, mis tagaks, et teenuseid kasutataks ainult ameti kaitsmiseks, mitte üksikisikute huvide kaitseks. Asjaomased menetlused huvide konflikti vältimiseks ei ole alati tõhusad. Üldiselt vähendab organisatsiooniväliste õigusteenuste kasutamine võimalust peatada vaidlused kohtueelses etapis.

3.20.16. Punktides 3.20.13 ja 3.20.14 esitatud asjaolude tõttu on ametil finantskahju või maine kahjustamise risk. Amet viib läbi nende küsimustega seotud siseuurimist.

Sisekontrollimehhanismide puudumine põhjustas mitmel juhul eeskirjade eiramist*Ajutiste teenuste eest tehtavad maksed*

3.20.17. 2017. aastal ulatusid ajutiste teenuste eest tehtavad maksed 7,7 miljoni euroni. Kontrollikoda leidis oma 2016. aasta auditis, et konkurentsipõhise hanke puudumise tõttu oli Kreekas osutatavate ajutiste teenuste leping õigusnormide vastane. 2017. aastal tegi amet õigusnormide vastaselt sõlmitud lepingu alusel siiski maksed 4,8 miljoni euro eest.

3.20.18. 2017. aastal Maltal ajutiste teenuste osutamiseks korraldatud hankemenetlused (2017. aastal tehti makseid summas 1,0 miljon eurot) olid halvasti juhitud (nt pakkumuste esitamise lühike tähtaeg, läbipaistvuse puudumine tähtaegade pikendamisel), mis mõjutas negatiivselt konkurentsi kui riigihangete ühte peamist põhimõtet. Nimetatud asjaolude tõttu tuli hankeid mitmel korral uuesti korraldada, sest pakkumusi ei esitatud.

3.20.19. Amet ei hinnanud vajadusi ega alternatiivseid lahendusi enne mitme miljoni euro väärtuses lepingute sõlmimist. Lepingute puhul oli ajutisi töötajaid käsitlevate riigisiseste eeskirjade täitmise järelevalve vilets, mis tõi ametile kaasa märkimisväärse finants- ja maineriski. Peale selle esines märkimisväärseid puudusi ja eeskirjade eiramisi ajutiste töötajate tööajatablete kontrollimises. Amet viib selles küsimuses läbi siseuurimise.

Personalikulude maksed

3.20.20. Aastal 2017 tehti personalikulude makseid summas 13,5 miljonit eurot. Kontrollikoda leidis tõsiseid puudusi neljateistkümnest auditeeritud värbamismenetlusest neljas.

3.20.21. Näiteks ei avaldanud amet teadet vanemnõuniku vaba ametikoha kohta, vaid värbas ta otse reservnimekirjast (see oli koostatud üksuse juhataja ametikoha jaoks), mis on õigusnormide vastane. Amet pikendas süstemaatiliselt ka avalduse esitamise tähtaegu, ilma seda ametlikult kinnitamata ja põhjuseid dokumenteerimata. Algsete tähtaegade jooksul saadud avalduste arv ei õigustanud alati pikendamise vajadust.

3.20.22. Osa haldusametnike värbamismenetlustest ei olnud väljakuulutatud palgaastmele sobivad. Haldusüksuse juhataja töölevõtmise menetluses oli vaba ametikoha teade piiravam kui teiste üksuste sarnase vaba ametikoha teade. Ühes teises menetluses ei dokumenteerinud amet nõuetekohaselt kandidaatide sobivuse kontrollimist.

Maksud üüri ja sellega seotud tööde eest

3.20.23. Eri asukohtades paiknevate kontorite eest maksti 2017. aastal üüri kaks miljonit eurot. Kontrollikoda leidis, et amet oli sõlminud üürilepingu Malta peakorterit laiendamiseks ja mitme uue kontori üürimiseks Ateenas, Lesbosel ja Chíosel, ilma tegemata asjakohast kohaliku turu analüüsi.

3.20.24. Juunis 2017 sõlmis amet kontoriruumide üürilepingu Lesbosel. Samuti nõustus amet üürileandjaga (ilma konkurentsit) sõlmitava ehitustööde lepinguga, et kohandada üüritav hoone ameti vajadustele vastavaks. Ehitustöölepingu suurus (0,7 miljonit eurot üürilepingu esimeste kuude jooksul) oli mitu korda suurem kui üürilepingu maksumus aastas. Investeeringute märkimisväärne hulk üüritavates ruumides toob kaasa suured finants- ja tegevusriskid.

3.20.25. 2018. aastal otsustas amet lõpetada Chíosel kontoripinna üürilepingu ja sellega seotud ehituslepingud. Amet tegeleb praegu lõpetamisest tuleneva finantsriski vähendamisega.

Reisikulude maksed

3.20.26. 4 miljoni euro suurust lepingut reisiteenuste osutamiseks pidas kontrollikoda oma 2016. aasta auditis õigusnormide vastaseks. Leping sõlmiti pakkujaga, kes ei täitnud kõiki valikukriteeriume. Amet maksis 2017. aastal kõnealuse õigusnormide vastase lepingu alusel veel 1,5 miljonit eurot.

3.20.27. 2017. aastal täheldas amet, et reisiteenuste heakskiitmisel esines olulisi puudusi, eelkõige puudusid tõendavad dokumendid, et selliseid reisiteenuseid tõepoolest taotleti või osutati. Amet viib selles küsimuses läbi siseuurimise.

Muud maksed

3.20.28. Lisaks mõjutasid sarnased puudused ka muid riigihankemenetluste tulemusel hangitud teenuseid, nagu näiteks puhastus-, turva-, tõlke- ja konsultatsiooniteenused. Kontrollikoda leidis olulisi puudusi ameti vajaduste hindamisel, hanketingimuste koostamisel, hankelepingu liigi valikul, kasutatavate menetluste valikus, pakkumuste esitamise tähtaegades, hindamis- ja edukaks tunnistamise meetodites (st hinna võrdlus kvaliteedikriteeriumidega), lepingute muutmisel ja pikendamisel, lepingute täitmisel ja osutatud teenuste kontrollimisel. Sellised puudused mõjutavad konkurentsi, läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid. Need võivad lõppkokkuvõttes takistada ametil saavutada hangetega parimat kulutõhusust. Järgmistes punktides tuuakse näiteid eespool nimetatud puuduste kohta.

3.20.29. 2017. aastal sõlmis amet otse nõustamisteenuse osutamise lepingu Kreeka saarte tegevuskava rakendamiseks. Hankel kuulutati edukaks üks eelnevalt valitud ettevõtja, ilma seejuures ühtegi finantsmääruses ette nähtud hankemenetlust kasutamata. Seepärast on riigihankemenetlus ja kõik sellega seotud maksed (992 000 eurot) õigusnormide vastased.

3.20.30. Alates 2016. aastast on amet teinud 2016. aastal ühe õigusbürooga sõlmitud algses lepingus mitmeid muudatusi, suurendades 5 000 euro suurust alsummat 2018. aastaks 259 000 euroni. Lepinguga tehti 2017. aastal kokku 98 332 euro eest makseid, mis olid osaliselt seotud nõustamisteenustega, mille puhul oli nõutav konkurentsivõimeline riigihankemenetlus. Seega olid nõustamisega seotud muudatused ja maksed õigusnormide vastased.

3.20.31. 2013. aastal allkirjastatud 120 000 euro suuruse lepingu (muudeti 2017. aastal 132 000 euroni) rakendamine ühes rahvusvahelises hotellis nelja aasta jooksul nelja kuni kuue olulise sündmuse korraldamiseks ei olnud kooskõlas lepingu algse eesmärgiga. Selle asemel kasutas amet lepingut ligikaudu 50 väiksema sündmuse korraldamiseks. Seega oli lepingu rakendamine õigusnormide vastane.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.20.32. Vastavalt kokkuleppele Euroopa Liidu ning Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi (nimetatakse ka assotsieerunud riikideks) vahel nende ameti töös osalemise kohta osalevad assotsieerunud riigid täielikult ameti töös ja neil on õigus saada ametilt toetust oma tegevusele. 2016. aastal sai amet komisjonilt toetuse, et tagada Kreekas piisav suutlikkuse suurendamine, toetada Euroopa Liidu ja Türgi vastu võetud avaldust ning kiirendada oluliselt ümberpaigutamise rakendamist, et leevendada suurt koormust Kreekale. Kõik loetletud tegevused kuuluvad ameti põhitegevuse hulka ja toetavad ühist huvi pakkuvaid meetmeid. Amet eraldas kõnealustele meetmetele kulukohustuste katmiseks 2016. aastal toetust 6,4 miljonit eurot ja 2017. aastal 1,7 miljonit eurot. Siiski ei võtnud amet neid summasid arvesse assotsieerunud riikide osamaksete arvutamisel. Kui need lisataks, peaksid assotsieerunud riigid maksma 0,5 miljonit eurot rohkem.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.20.33. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

LISA

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2013	Kõikide tehtud maksete hulgast tehti 446 (18 %) makset pärast finantsmäärusega sätestatud ajapiiranguid. Maksed hilinesid keskmiselt 21 päeva.	Pooleli ⁽¹⁾
2013	16 sisekontrollistandardist 6 ei ole veel täielikult rakendatud.	Ei kohaldata ⁽²⁾
2014	1 062 makset (28,6 %) kõigist sooritatud maksetest tehti pärast finantsmäärusega sätestatud ajapiiranguid. Maksed hilinesid keskmiselt 24 päeva.	Pooleli
2014	Ameti tööjõu voolavus on suur – 2014. aastal lahkus ametist 14 töötajat, sh neli juhtivtöötajat. Tööjõu suur voolavus ohustab oluliselt iga-aastases ja mitmeaastases tööprogrammis kehtestatud eesmärkide saavutamist.	Alustamata
2014	Tegevdirektori otsuse kohaselt liigitatakse EASO korraldatud kohtumistel osalejate hüvitamisele kuuluvad kulud kolme kategooriasse (A, B või C). 2014. aastal oli kohtumistel osalejatele hüvitatud kulude kogusumma 997 506 eurot. A-kategooria osalejad, kes peaksid kohtumistel täitma eriülesandeid, saavad reisikulude ja päevarahade kindlasummalist hüvitist, kuid B-kategooria osalejatele makstakse vaid reisikulude kindlasummalist hüvitist. C-kategooria osalejatele ei ole hüvitisi ette nähtud. A-kategooria hüvitiste saajate arv suurenes 61 protsendilt 2013. aastal 69 protsendile 2014. aastal. Puuduvad dokumendid, mis õigustaksid osalejate kolme kategooriasse liigitamist.	Pooleli
2016	Ühes auditeeritud hankemenetluses, mis puudutas perioodi 2016–2020 hõlmava 4 miljoni euro suuruse teenuste raamlepingu raames reisiteenuste pakkumist, paluti kahel pakkujal kolmest samade valikukriteeriumite puhul esitada täiendavat teavet. Kuigi kumbki neist ei esitanud nõutud teavet (esitada isikute CVD, kes pidid teenuseid EASO ruumides osutama), jäeti neist hankemenetlusest seetõttu välja vaid üks. Teisega sõlmiti leping selle põhjal, et asjakohased CVD esitatakse pärast lepingu sõlmimist. Seetõttu ei olnud hankemenetlus võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlas ja leping sõlmiti pakkujaga, kes valikukriteeriume ei täitnud. Kõnealune raamleping ja sellega seotud 2016. aasta maksed (kokku 920 561 eurot) on seega õigusnormide vastased.	2017. aasta seisuga alustamata ⁽³⁾

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>2016. aasta veebruaris sõlmis amet ilma hankemenetluseta üheks aastaks raamlepingu rändekriisiga tegelemise toetamiseks vajalike ajutiste teenuste osutamiseks summas 3,6 miljonit eurot. Raamleping sõlmiti ühe eelnevalt valitud ettevõtjaga, kohaldamata ühtegi ELi finantsmääruses sätestatud hankemenetlust. Seega ei täitnud leping asjakohaseid ELi eeskirju ja sellega seotud 2016. aastal tehtud maksed, mille suurus on 592 273 eurot, on õigusnormide vastased.</p>	2017. aasta seisuga alustamata ⁽⁴⁾
2016	<p>2016. aasta augustis käivitas amet avatud (viiosalise) hankemenetluse raamlepingu sõlmimiseks, millega katta eri riikide vajadus kultuurivahendajate/tõlkide järele. Raamlepingu nelja allkirjastatud ja auditeeritud osa (2.–5. osa) kogusumma oli 60 miljonit eurot, mis oli ette nähtud neljaks aastaks. Nende osade täitmine anti ühele pakkujale, kes oli kaskaadlepingus esimene töövõtja. See pakkuja oli eelneva kolme aasta puhul täitnud valikukriteeriumide finantsnõuded (aastakäive 1 miljon eurot) kahel aastal ning ühe aasta kohta sõlmiti ühe mittetulundusühinguga leping, mille alusel võis pakkuja selle ühingu käibe enda omale liita. Finantsmääruse kohaselt on pakkujal lubatud toetuda muude ühingute finants- ja majanduslikule suutlikkusele. Käesoleval juhul ei ole aga selge, kuidas nimetatud ühingu käivet teise ettevõtja omale liita. Samuti ei ole selle tegevuse olemust arvestades selge, kas ettevõtja on suuteline tellitavate teenuste pakkumist toetama. Amet oleks pidanud selle pakkumuse tagasi lükkama, kuna see ei olnud kooskõlas pakkuja majandusliku ja finantssuutlikkuse nõuetega. Selle tagajärjel on raamleping ja kõik asjaomased maksed õigusnormide vastased (2016. aastal makseid ei tehtud).</p>	Ei kohaldata
2016	<p>Euroopa Ülemkogu erikohtumisel 23. aprillil 2015 ning välis- ja siseministrite 20. aprilli 2015. aasta kohtumisel vastu võetud 10 punkti kavas kutsuti liikmesriike üles kindlustama kõikidelt rändajatelt sõrmejälgede võtmine. Nõude täitmiseks tuli Kreeka ametiasutustes sõrmejälgede võtmise suutlikkust kiiresti suurendada. Komisjon määras selle ülesande ametile. Sel eesmärgil soetati ja seejärel annetati Kreeka riigile komisjoni ja ameti vahel sõlmitud toetuslepingu alusel 90 sõrmejälgede skaneerimismasinat ja 90 nendega ühendatavat arvutit (edaspidi „seadmed“) summas 1,1 miljonit eurot. Toetuslepingu kohaselt tuli seadmed tarnida Ateena politsei IT-osakonnale ja sealt edasi jaotada Kreeka saartel asuvatele esmase vastuvõtu keskustele. Meetme kirjelduse kohaselt pidid ameti töötajad olema kohapeal, et tagada seadmete nõuetekohane kohaletoimetamine, paigaldamine ja omandi üleandmine Kreeka politseile. Ameti töötajad ei olnud aga selle nõude täitmiseks kohapeal ning asjaomastelt Kreeka ametiasutustelt saadi alles 2017. aasta juulis kinnitus selle kohta, et seadmed olid 2016. aasta veebruaris ja märtsi alguses esmase vastuvõtu keskustesse toimetatud ning et neid kasutatakse eesmärgipäraselt.</p>	Lõpetatud

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>Kui pakkumuses esitatud hind või kulud tunduvad olevat põhjendamatult madalad, nõuab hankija kirjalikult nende kohta täpsustusi ja annab pakkuja võimaluse esitada märkusi⁽⁵⁾. Eri riikides kultuurivahendajate/tõlkide hankemenetluse kahe osa (3. ja 5. osa) (vt ka punkt 21) kohta oli amet saanud finantspakkumusi, mis olid vastavalt 50 % ja 31 % järgmistest pakkumustest odavamad. Kuigi see näitab, et pakkumuste hinnad on põhjendamatult madalad, ei pidanud amet vajalikuks küsida pakkujalt selle kohta täiendavaid selgitusi.</p>	Ei kohaldata
2016	<p>Euroopa Komisjoni siseauditi talituse 2016. aasta oktoobrist pärineva auditaruande kohaselt ei olnud halduskulude hankemenetluste kavandamine nõuetekohane ning menetluste järelevalve ja raamlepingute raames lepingute sõlmimine oli puudulik. Amet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kava.</p>	Pooleli ⁽⁶⁾
2016	<p>2016. aastal seisis amet silmitsi mitme tegevuskeskkonna alase probleemiga, mis peale eelarve olulise suurendamise ja ülesannete laiendamise hõlmasid ka tehingute arvu olulist suurenemist, peaarvupidaja (raamatupidaja) vahetumist ja mitut ajutist lahendust ning paberivaba töövoosüsteemi kasutuselevõttu. Olukorra märkimisväärset muutmist ja ebastabiilsust ei vähendanud ka raamatupidamissüsteemi uuesti kinnitamine ega tehingute regulaarse järelkontrollisüsteemi kasutuselevõtt.</p>	Lõpetatud ⁽⁷⁾
2016	<p>2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (amet kaasa arvatud) nimel ühe töövõtjaga alla raamlepingu tarkvara ja litsentside soetamiseks ning hoolduseks ja toeks. Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutseb vahendajana ameti ja selle vajaduste täitmiseks sobivate tarnijate vahel. Ajutiste teenuste eest on raamlepingu sõlminud töövõtjal õigus tõsta tarnijate hindu 2–9 % võrra. Aastal 2016 moodustasid maksed raamlepingu sõlminud töövõtjale 534 900 eurot. Amet ei kontrollinud süstemaatiliselt hindu ja vahendustasusid ega võrrelnud neid tarnijate hinnapakumiste ja töövõtjale esitatud arvetega.</p>	Pooleli ⁽⁸⁾
2016	<p>Detsembris 2015 valmis lõplik versioon komisjoni tellitud välishindamisest, milles uuriti ameti tulemuslikkust ajavahemikus 2011–2014. Hindamises kinnitati ameti missiooni ja ülesannete asjakohasust ning leiti, et selle põhiülesanded on üldiselt tõhusalt ellu viidud ja enamik kavandatud tulemustest on saavutatud. Hindamises viidati ka vajadusele suurendada tegevuse tulemuslikkust ning tagada veelgi suurem koostöö ja tegevuste ühtlustatus rändeküsimustega tegelevate teiste ELi ja rahvusvaheliste institutsioonide ja asutustega. Pikendatud mandaadist tulenevalt viib amet ellu oma haldusnõukoguga kokku lepitud tegevuskava, mille lõplik rakendusaruanne peaks valmima 2017. aasta juunis.</p>	Ei kohaldata

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Amet soetas ja paigaldas 65 konteinerit kogumaksumusega 852 136 eurot, mida oli kavas kasutada mobiilsete büroodena Kreeka ja Itaalia esmase vastuvõtu keskustes. Osa konteineritest paigaldati kohta, kus ametile mittekuuluvad sarnased konteinerid hiljem rahutuste käigus hävitati. Amet ei ole konteinereid selle riski vastu kindlustuslepinguga kindlustanud.	Ei kohaldata ⁽⁹⁾
2016	Amet ei ole kõiki oma saadaolevaid summasid õigeaegselt sisse nõudnud. Aastate 2014 ja 2015 käibemaksutagastusi (vastavalt 180 919 ja 245 960 eurot) ei olnud 2016. aasta lõpuks veel tagasi makstud.	Pooleli ⁽¹⁰⁾
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (halduskulud) – 2,5 miljonit eurot ehk 43,9 % (2015. aastal 1 076 583 eurot ehk 36,9%). Ülekandmised on peamiselt seotud IT-taristu, tõlgete, väljaannete, ärikonsultatsioonide ja haldusnõukogu koosolekukuludega, mille lepingud sõlmiti 2016. aasta lõpu poole ja/või millega seotud arved esitati alles 2017. aastal.	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Hilinenud maksete osakaal vähenes 65 %-lt jaanuaris 2017 10 %-le detsembris 2017, samal ajal kui tehingute koguarv suurenes 2017. aastal võrreldes 2016. aastaga 72 %.

⁽²⁾ Komisjon asendas sisekontrollistandardid sisekontrolli raamistikuga.

⁽³⁾ Uus leping reisibüroo teenuste kasutamiseks kirjutati alla märtsis 2018.

⁽⁴⁾ Uus leping EASO-le Kreekas ajutiste teenuste osutamiseks allkirjastati märtsis 2018.

⁽⁵⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1), artikkel 151.

⁽⁶⁾ 2017. aasta septembris teatas amet, et siseauditi talitus võib soovitude rakendamist kontrollida.

⁽⁷⁾ Raamatupidamissüsteem kinnitati mais 2018. Tehingute järelkontrolli teevad erasektori audiitorfirmad allhanke korras.

⁽⁸⁾ Amet kavatses süstemaatiliselt kontrollida kõiki pärast 1. jaanuari 2018 tehtud hinnapakkumisi, mille summa ületab 135 000 eurot. Siiani ei ole ükski viidatud tehing seda summat ületanud.

⁽⁹⁾ Kindlustusseltsid ei ole ameti küsitud hinnapakkumisi esitanud.

⁽¹⁰⁾ Amet on esitanud Malta maksuhaldurile kõigi aruandeperioodide (31. detsembrini 2017) käibemaksudeklaratsioonid. 2017. aastal tagastati kokku 203 277 eurot (2014 ja 2016. aasta 3. kvartal) käibemaksu.

AMETI VASTUS

EASO tänab kontrollikoda väga kasuliku aruande eest. Aruandes tuuakse esile mitmeid puudusi, mida EASO käsitleb neid ülimalt tõsiselt ning on hakanud võtma parandusmeetmeid.

Samal ajal on EASO tänulik, et kontrollikoda mõistab väga keerulist olukorda, milles amet oli vaatlusperioodil, nimelt nende ülesannete arvu enneolematu suurenemine, mida EASO pidi täitma, et aidata liikmesriike ja hõlbustada ELi tasandi algatuste elluviimist, sealhulgas ümberasustamine ning ELi ja Türgi avaldus, eelarve suurenemine, maksete hüppeline kasv ning hankemenetluste kasv (suurenesid arv ja keerukus). Lisaks peab EASO haldama mitut asukohta, ilma et paljud juhtivad ametikohad (osakonna-, üksuste ja talituste juhatajate ametikohad) oleksid täidetud.

Käesolevas vastuses täpsustab EASO mõningaid kontrollikoja tähelepanekuid, kuid üldiselt nõustub amet aruande ja selle järeldustega.

3.20.6 ja 3.20.13 (punktid 8 ja 24). Seoses EASO nõuetele mittevastavuste süstemaatilisusega on amet – uue juhtkonnaga – hakanud võtma vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et nõuetele vastavus oleks tema töökultuuri ja kogu tegevuse lähtekoht ja keskne aspekt. See hõlmab objektiivset, ausat ja otsekohest sisekontrolli ehk enesehindamist.

3.20.13. EASO on nõus, et varem ei saanud tema vastutusel olevad juhtimis- ja sisekontrolli struktuurid seaduslikkuse ja korrektsuse piisavaks tagamiseks vajalikku tähelepanu. Uue juhtkonna jaoks on ülitähtis luua struktuurid ja süsteemid, mis tagavad, et seaduslikkus ja korrektsus on süstematiseeritud ja tagatud (ja et aruandlus on samuti täpne ja terviklik).

3.20.6, 3.20.8 ja 3.20.12. Kontrollikoda juhib õigustatult tähelepanu EASO personaliolukorra halvenemisele ja personali ebapiisavusele, mis takistab ka sisekontrollisüsteemi nõuetekohast toimimist. Praegune personaliolukord on Euroopa Kontrollikoja tähelepanekutes esitatud puuduste kõrvaldamisel üks keerukamaid probleeme, sest seda võib suuresti pidada struktureeritud ja korrapäraseks tööks vajalike vahendite puudumise märgiks. EASO on asunud seda probleemi lahendama ning värbab vajaduste hinnangul põhineva kindla värbamiskava alusel erakorraliselt töötajaid juhtivate ametikohtade ja teiste oluliste ülesannete (operatiiv- ja haldusülesanded) täitmiseks.

Samuti investeerib amet töötajate rahulolusse, et vähendada tööjõuvoolavuse probleemi. Kuigi tuleb tunnustada, et koefitsiendil on siin oluline osa, sest see on võrreldes Malta suhteliselt suure elukallidusega väike, märgib EASO, et töötajate rahulolu suurendamiseks tuleb teha rohkem. Mõni meede on juba võetud, näiteks paindlikud töömeetodid, parem sisekommunikatsioon ja töötajate ürituste korraldamine.

3.20.9 ja 3.20.19 (punktid 20, 30). Euroopa Kontrollikoda näitlikustab õigesti probleeme ja kiiret kasvu, mis on toimunud EASOs finantstehingute ja hankemenetluste absoluutarvudes. Need arvud on iseenesest väga suured, kuid ei esita tegelikult rahalist ja hankesurvet täpselt. Arvudes ei kajastu muid seotud asjaolusid ja tegevust, mis suurendab survet hangetele, sealhulgas kaks järgmist näidet.

— Tasustatud välisekspertide kasutamine (finantsmääruse artiklid 204 ja 287), mis põhjustab hangete sektoris olulist töökoormust. Järgmistel aastatel peaks välisekspertide kasutamine suurenema, sest amet tugineb (meditsiini)ekspertidele päritoluriigi meditsiinilise teabega seotud ülesannete toetamisel.

— Turupõhised raskused ja piirangud, mis on seotud meie tegevuse geograafiliste piirkondadega. Itaalia ja Kreeka maapiirkonnad ei ole aktiivsed EASO teenuste ja toodete pakkumise konkurentsiturul. Suuruse tõttu on EASO isegi ebatüüpiline klient Malta ettevõtjatele, kes ei suuda üldiselt täita EASO suuremate lepingute nõudeid.

3.20.10 kuni 3.20.12 ja 3.20.19. On tähtis, et Euroopa Kontrollikoda tunnustab aruandes, et EASO on üks vähesi mitme asukohaga asutusi. See eripära on väga tähtis, et mõista suhteliselt suurt halduskoormust ning toimivate sisekontrollisüsteemide rakendamiseks ülikeerukat keskkonda. Samuti tuleks märkida, et EASO sõltub oma operatiivtegevuse, geograafilise ulatuse ja – nagu kontrollikoda õigesti tuvastas – liikmesriikide ekspertide kasutamise piirangute tõttu tavatult palju töövõtjatest. See on hangete ja rahastamisega (sealhulgas detsentraliseeritud finantsosalised) seotud ülesannete korrutustegur, sest Kreekas, Itaalias ja Küprosel asuvad tegevusbaasid ning esmase vastuvõtu keskused Kreekas ja Itaalias

vajavad eraldi eri liiki lepinguid (rendilepingud, koristamine, turvateenused, vesi, samuti kriitilise tähtsusega lepingud, nt vahendus- ja suulise tõlke teenused). Keskse tähtsusega on ka siin töötajad ning EASO (arvestades mitmest asukohast tulenevat korrutustegurit) hindab praegu võimalust eraldada piisavuse, kvaliteedi ning seaduslikkuse ja korrektsuse kindlustamiseks vajalikke vahendeid täielikele hanke- ja rahastamistsükklitele ning detsentraliseerimise hindamisele konsultatsiooni abil.

3.20.14, 3.20.15 ja 3.20.16. EASO tunnustab ja nõustub, et vaja on sisemist õigussuutlikkust. Vanemjuristi ametikoha töökuulutus avaldatakse varsti. Lisaks on amet tingimusteta nõus, et õigusabi peab olema alati rangelt ameti, mitte üksikisikute huvides (kuigi need ei välista teineteist). EASO tunnustab, et väliste õigustalituste kaasamist ei ole piisavalt kontrollitud. Nagu kontrollikoja aruandes on märgitud, jätkatakse selles küsimuses siseuurimist ja kontrollikoda teavitatakse tulemustest.

3.20.17 ja 3.20.26. EASO on märkustega nõus. 2017. aasta jooksul asendas EASO eeskirjadevastased ajutiste teenuste ja reisibüroo teenuste kasutamise lepingud. Olukorra parandamist alustati kohe pärast seda, kui kontrollikoda oli tuvastanud eeskirjade eiramise oma 2016. aasta auditis (kontrollikoja aruanne saadi 2017. aasta septembris). Ajakava tõttu ja tulenevalt asjaolust, et EASO asendas lepingud võimalikult kiiresti pärast nende eeskirjadevastasuse tuvastamist, tehti lepingulisi makseid kahjuks ka 2017. aastal.

3.20.18 ja 3.20.19. EASO on märkustega nõus ja kordab, et selliseid probleeme võib pidada märgiks ebapiisavatest ressurssidest ning sisekontrolli puudumisest ja juhtimisteguritest, mis kõik esitati kontrollikoja aruandes.

3.20.23 ja 3.20.25. EASO on märkustega nõus.

3.20.27. Nagu kontrollikoja aruandes on osutatud, jätkub küsimuse suhtes siseuurimine.

3.20.29 kuni 3.20.31. EASO on märkustega nõus.

3.20.32. Tuginedes asjaolule, et EASO tegutseb 2016. aastal eelarve peadirektoraadiga kokku lepitu kohaselt, on ametil aruande viimase punkti suhtes (punkt 43) kahtlusi. Amet on selle küsimusega uuesti pöördunud eelarve peadirektoraadi poole, et juhtumit veel kord selgitada, ja on valmis viivitamatult reageerima, kui eelarve peadirektoraat peaks oma varem esitatud seisukohta muutma.

3.21. HAIGUSTE ENNETAMISE JA TÕRJE EUROOPA KESKUS (ECDC)

SISSEJUHATUS

3.21.1. Stockholmis asuv Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (edaspidi „keskus“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 851/2004⁽¹⁶⁷⁾. Keskuse peamiseks ülesanneteks on haiguste ennetamise ja tõrje alaste andmete kogumine ja levitamine ning sellealaste teaduslike arvamuste esitamine. Samuti koordineerib keskus Euroopas selles valdkonnas tegevate asutuste võrgustikku.

3.21.2. Tabelis esitatakse keskuse peamised arvanded⁽¹⁶⁸⁾.

Tabel

Keskuse peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	58	58
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	260	279

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: keskuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.21.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) keskuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁶⁹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁷⁰⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.21.4. Kontrollikoja hinnangul annab keskuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi keskuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁶⁷⁾ ELT L 142, 30.4.2004, lk 1.

⁽¹⁶⁸⁾ Keskuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav keskuse veebisaidil www.ecdc.europa.eu.

⁽¹⁶⁹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁷⁰⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.21.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.21.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.21.7. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Kontrollikoda leidis mitmeid auditeeritud hankemenetluste läbipaistvust mõjutavaid puudusi, nagu selge seose puudumine keskuse iga-aastase tööprogrammiga, lepingute prognoositava mahu ebapiisav põhjendamine ja pakkujate finantssuutlikkuse hindamiseks kasutatava finantssuutlikkuse alase võrdlusaluse (miinimummäära) puudumine.	Lõpetatud
2016	Keskuse direktori kohusetäitja määrati haldusnõukogu otsusega ametisse mais 2015. 2016. aasta 31. detsembri seisuga oli tema ametiaeg personaleeskirjades sätestatud maksimaalselt ühe aasta pikkuse aja kaheksa kuu võrra ületanud. Seetõttu on tulnud ka muude töötajatega sõlmida 15 täiendavat ajutist lepingut.	Lõpetatud ⁽¹⁾
2016	2016. aasta oktoobris avaldatud auditiaruandes rõhutas komisjoni siseauditi talitus, et kuigi ta tunnistas keskuse jätkuvaid pingutusi hangete organisatsioonisiseste kontrollimehhanismide parandamisel, on hankeprotsessis endiselt olulisi puudusi. Siseauditi talitus järeldas, et hangete kavandamine ja järelevalve on puudulik ning hanked ei ole alati seotud iga-aastase tööprogrammi või rahastamisotsusega. Viidatakse ka keskuse eelarveaasta 2015 raamatupidamise aastaaruannet käsitlevale kontrollikoja aruandele, milles toodi välja hankemenetluste läbipaistvust mõjutavad puudused. Keskus ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.	Lõpetatud ⁽²⁾
2016	Nagu ka varasematel aastatel, oli kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr kõrge III jaotises (tegevuskulud) – 7,9 miljonit eurot ehk 41 % (2015. aastal 7,5 miljonit eurot ehk 42 %). Ülekandmised on seotud põhiliselt mitmeaastaste projektidega teadusliku nõustamise (2,4 miljonit eurot), järelevalve (1,3 miljonit eurot), rahvatervise koolituste (1,4 miljonit eurot) ja rahvatervise IT valdkonnas (2,1 miljonit eurot). Keskus võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Valikumenetluse tulemusel nimetati direktori kohusetäitja 2017. aastal direktoriks.

⁽²⁾ Keskus võttis hankeprotsessi kavandamise ja seire parandamiseks kasutusele uued IT-rakendused.

KESKUSE VASTUS

Keskus on võtnud kontrollikoja aruande teadmiseks.

3.22. EUROOPA TOIDUOHUTUSAMET (EFSA)

SISSEJUHATUS

3.22.1. Parmas asuv Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁷¹⁾. Ameti peamised ülesanded on anda toitu ja toiduohutust käsitlevate liidu õigusaktide koostamiseks vajalikku teadusinfot, koguda ja analüüsida andmeid, mis võimaldavad riskide kirjeldamist ja jälgimist, ning anda riskide kohta sõltumatut teavet.

3.22.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁷²⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	79	81
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	443	443

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.22.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁷³⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁷⁴⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.22.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁷¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽¹⁷²⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.efsa.europa.eu.

⁽¹⁷³⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁷⁴⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.22.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.22.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.22.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.22.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Ameti peaarvepidaja allub haldus-/korporatiivteenuste talituse juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse ameti direktorile (haldusülesanded) ja juhatusele (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.22.9. 2017. aasta mais sõlmis amet üheksa avatud hankemenetluses osaleva asutuse nimel kolm astmelist raamlepingut, mis hõlmavad mitmesuguseid audititeenuseid. Ehkki asutustevahelised hanked annavad hea võimaluse haldustõhususe suurendamiseks, on raamlepingud koos hankemenetluse uuesti alustamisega iga konkreetse lepingu puhul kohasemad kui astmelised raamlepingud, et tagada hangete kulutõhusus olukorras, kus teenuste täpne iseloom ei ole hanke väljakuulutamisel veel teada.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.22.10. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne „The process for Evaluation of Regulated Products: Assessment Phase in Pesticides Authorisation“ (Reguleeritud toodete hindamisprotsess: pestitsiididele loa andmise hindamisetapp) ⁽¹⁷⁵⁾. Amet on koostamas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.22.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹⁷⁵⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Amet ei ole veel kehtestanud selget ja terviklikku finantsalase järelkontrolli strateegiat, mis hõlmaks kõiki tegevusvaldkondi ning täpsustaks sellise kontrolli sagedust ja ulatust.	Lõpetatud
2016	2016. aasta novembris avaldatud auditiaruandes jõudis Euroopa Komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et IT projektijuhtimise kontrollimehhanismid on piisavad, ent viitas märkimisväärsetele puudustele IT valdkonna juhtimises. Komisjoni siseauditi talitus soovitas ajakohastada ameti IT juhtimise põhimõtteid, võtta kasutusele kogu ametit hõlmav IT valdkonna riskijuhtimise raamistik ja register, ning lahutada teabeturbe funktsioon IT üksusest. Amet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kava.	Lõpetatud

AMETI VASTUSED

3.22.4. EFSA-l on hea meel kontrollikoja märkusteta auditiarvamuste üle, mis kinnitavad ameti raamatupidamisarvestuse usaldusväärsust ning raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. See näitab, et EFSA kasutatav kontrollisüsteem tagab asjakohaselt ja piisavalt üleüldise nõuetele vastavuse.

3.22.8. Peaarvepidaja sõltumatuse tagamiseks järgib EFSA ameti finantsmääruses kehtestatud ametlikku nõuet, mis toimib praktikas järgmiselt: EFSA haldusnõukogu nimetas praeguse peaarvepidaja ametisse 2008. aastal. Peaarvepidaja allub äriteenuste osakonna juhatajale. Et tagada peaarvepidaja funktsionaalne sõltumatus töötulemuste hindamise menetluses, tegutseb äriteenuste osakonna juhataja sel otstarbel hindajana ja auditikomitee eesistuja kinnitab aruande. Haldusnõukogu võib peaarvepidaja igal ajal ametist ajutiselt või lõplikult kõrvaldada.

3.22.9. Mis puudutab taasavamisega ja astmelisi raamlepingute hankeid, siis ei ole amet kohustatud kasutama taasavamisega menetlust ning sõltuvalt konkreetsest stsenaariumist võivad mõlemad menetlused sobida. EFSA arvates sobib taasavamisega menetlus paremini standardteenuste hankeks ning amet kasutab sedalaadi menetlust statistikateenuste, süstemaatiliste kirjandusülevaadete ja sihtrühmade uuringutega seotud lepingute jaoks. EFSA kasutab astmelist menetlust olukorras, kus olulisem on luua teenusepakkujaga pikaajaline lepinguline suhe. Kõnealusel juhul soovis amet välisaudititeenuste raamlepingu hankega tagada eelkõige i) EFSA tegevuse piisav mõistmine, ii) järjepidev auditeerimismetoodika ja iii) usaldusväärsus kõigil juhtimistasanditel. EFSA-l on kontroll astmelises hankemenetluses esitatud pakkumuste eelarve üle. Kui amet saab hanke kirjeldusega kooskõlas oleva pakkumuse, on tal õigus pidada selle üle läbirääkimisi ja seda rek calibreerida, kontrollides seeläbi eelarvet ka muudes aspektides kui lepingu sõlmimine ja ajakava. EFSA võib kasutada astmelist menetlust, kui teenusepakkuja väljapakutud meeskond, eelarve ja ajakava ei vasta ameti vajadustele.

3.22.10. EFSA kavatseb nõuetekohaselt rakendada tegevuskava vastavalt komisjoni siseauditi talituse aruandele „Reguleeritud toodete hindamisprotsess: pestitsiidide loa andmise hindamisetapp“.

3.23. EUROOPA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE INSTITUUT (EIGE)

SISSEJUHATUS

3.23.1. Vilniuses asuv Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (edaspidi „instituut“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1922/2006⁽¹⁷⁶⁾. Instituudi ülesanne on koguda, analüüsida ja levitada soolist võrdõiguslikkust käsitlevat teavet, töötada välja, analüüsida, hinnata ja levitada metodoloogilisi vahendeid eesmärgiga toetada soolise võrdõiguslikkusega seotud küsimuste kaasamist liidu kõikidesse tegevusvaldkondadesse ja nendel põhinevatesse siseriiklikesse poliitikatesse.

3.23.2. Tabelis esitatakse instituudi peamised arvanded⁽¹⁷⁷⁾.

Tabel

Instituudi peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	8	8
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	45	45

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: instituudi edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.23.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) instituudi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁷⁸⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁷⁹⁾ 31. detsembril 2017. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.23.4. Kontrollikoja hinnangul annab instituudi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi instituudi finantsolukorrast 31. detsembril 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁷⁶⁾ ELT L 403, 30.12.2006, lk 9.

⁽¹⁷⁷⁾ Instituudi pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eige.europa.eu.

⁽¹⁷⁸⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁷⁹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.23.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.23.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.23.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA

3.23.8. Eelarveaasta 2017 lõpus oli instituut kostja kolme hankemenetlusega seotud neljas kohtuasjas, mille algatasid Üldkohtus tagasilükatud pakkujad. Kõigis kohtuasjades taotles kohtusse pöörduja lepingu sõlmimise otsuse tühistamist ja kahju hüvitamist. Nelja kohtuasja kahjunõude kogusumma on 700 000 eurot ehk 9 % instituudi aastaeelarvest. Kooskõlas instituudi palgatud advokaadi arvamusel kvalifitseeriti instituudi raamatupidamises võimalike kahjude katmiseks tehtud 75 000 eurone eraldis ümber. Üldkohus teeb igas kohtuasjas otsuse kõnealuste lepingute hankemenetluste ning tulevaste maksete seaduslikkuse ja korrektsuse üle.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.23.9. 2016. aastal korraldas instituut reisiteenuste hanke. Hanke tehniline kirjeldus ja hindamisprotsess ei paku piisavaid tagatisi, et kindlustada majanduslikult soodsaima pakkumuse väljavalimine. Eduka pakkuja valimise valem ja hinnastamise mehhanism ei olnud asjakohased, kuna need ei võimaldanud esitatud pakkumuste nõuetele vastavat hindamist. Raamleping sõlmiti kuni neljaks aastaks ja selle maksimaalne summa oli 700 000 eurot. 2017. aastal tehti lepingu raames makseid kokku summas 137 000 eurot.

3.23.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimivaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹⁸⁰⁾ ⁽¹⁸¹⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. Komisjonilt saadud teabe kohaselt oli instituut 2017. aasta lõpuks teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

3.23.11. Instituut avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.23.12. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne instituudi sidusrühmadega suhtlemise haldamise ja välissuhtluse kohta⁽¹⁸²⁾. Instituut koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.23.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisis*.

⁽¹⁸⁰⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁸¹⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽¹⁸²⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli endiselt kõrge III jaotises (tegevuskulud) – 1,7 miljonit eurot ehk 51 % (2015. aastal 2,2 miljonit eurot ehk 60 %), mis tulenes eelkõige järgneval aastal jätkunud uuringutest. Instituut võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.</p>	Lõpetatud
2016	<p>2016. aastal alustas instituut avatud hanget, mille eesmärk oli sõlmida raamleping instituudi soolise statistika töövahendi ja ressursside hooldamiseks ja uuendamiseks; lepingu maksimaalne maht pidi olema 1,6 miljonit eurot. Hange oli jaotatud kahte ossa, ilma seejuures kummagi osa maksumust märkimata. Peale ühe pakkuja esitatud küsimust selgitas instituut oma veebisaidil, et kummagi osa maksimaalne maksumus on hinnanguliselt 800 000 eurot. Hiljem sõlmiti aga ühe pakkujaga kaks erinevat raamlepingut, millest kummagi osa maksimaalne lepingusumma oli 1,6 miljonit eurot ja mida on võimalik veel 50 % võrra suurendada; kokkuvõttes võimaldavad mõlemad lepingud instituudil sõlmida raamlepingu alusel selle nelja-aastase kehtivusaja jooksul lepinguid summas 4,8 miljonit eurot ehk kolm korda suuremas mahus kui hanketeates märgitud. Pealegi põhines hanke hinnakonkurents üksnes päeva maksumusel ja mitte ülesannete lõpuleviimiseks vajalikul ajal; see ei võimaldanud valida majanduslikult kõige soodsamaid pakkumusi ja tagada parim kulutõhusus. Kirjeldatud puudused võisid mõjutada konkurentsi. 2016. aastal tehti mõlema lepingu raames makseid kokku summas 87 920 eurot. Auditi tulemusel allkirjastas instituut mõlema raamlepingu muudatused, mille tulemusel vähendati mõlema lepingu maksimumsummasid 800 000 euronit, mida võib potentsiaalselt suurendada 50 % võrra.</p>	Lõpetatud
2016	<p>IT-vahendite ja andmebaaside hoolduse ja toe hanke (ühele pakkujale suunatud läbirääkimistega menetlus) hanketeates oli kõigi kolme määratletud väljundi maksimaalseks hinnaks fikseeritud 81 000 eurot (ilma käibemaksuta); lisaks märgiti, et nimetatud summat ületavaid pakkumusi arvesse ei võeta. Peale kolmest väljundist kahte sisaldava pakkumuse saamist sõlmis instituut teenuslepingu summas 97 410 eurot. 2016. aastal tehti kirjeldatud hanke raames makseid kokku summas 73 057 eurot.</p>	Ei kohaldata

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2016. aasta jaanuaris avaldas instituut enda kohta koostatud välishindamise. Hindamises jõuti järeldusele, et instituudi tegevus vastas tema mandaadile ning anti instituudi haldamisele juhtimise ja tõhususe alal suhteliselt hea hinnang. Hindamises anti aga ka mitu soovitus instituudi tegevuse parandamiseks – need hõlmasid näiteks selgemate eesmärkide seadmist, väljundite paremat suunamist, asjaomaste väliste sidusrühmadega sünergia leidmist ning instituudi haldusnõukogu rolli tugevdamist ja ekspertkogu rolli selgitamist. Instituut on alustanud soovitude täitmiseks koostatud tegevuskava elluviimist.	Pooleli

INSTITUUDI VASTUS

3.23.8. EIGE võtab kommentaari teadmiseks. EIGE on puudusi uurinud ja kohandab hankemenetlusi, sõltumata Üldkohtu otsustest nendes kohtuasjades, et minimeerida tulevaste kohtuasjade ja tagasilükatud pakkujate võimaliku rahulolematuse riski.

3.23.9. EIGE võtab kommentaari teadmiseks ja rõhutab, et kehtestatud on sisekontrolli töövõtja esitatud lennupiletite ja majutuse pakkumuste hinna kontrollimiseks. EIGE tõstatab selle küsimuse Euroopa Liidu asutuste võrgustikus, et vahetada parimat tava. Peale selle väljendas EIGE huvi osaleda komisjoni talituste (individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti) korraldatud ühishankes. Pärast selle lepingu sõlmimist ei kavatse EIGE pikendada oma olemasolevat reisi-, majutus- ja seotud teenuste pakkumise raamlepingut.

3.23.10. EIGE võtab kommentaari teadmiseks. EIGE järgib asjakohaste e-hangete moodulite – hankedokumentide elektroonilise esitamise mooduli (sh portaali TED e-teated ja e-hangete platvormid) ja e-arvete mooduli – kasutusele võtmisel Euroopa Komisjoni kehtestatud tähtaegu. EIGE kavatseb hankedokumentide elektroonilise esitamise ja e-arvete moodulid täielikult kasutusele võtta 2018. aasta III ja IV kvartalis. EIGE uuris võimalust võtta hankedokumentide elektroonilise esitamise ja e-arvete moodulid vabatahtlikult kasutusele enne komisjoni kehtestatud tähtaega. Arvestades menetluste piiratud arvu ja teenuste suurt maksumust, otsustas EIGE sellest võimalusest loobuda kooskõlas kulutõhususe ja proportsionaalsuse põhimõtetega.

3.23.11. EIGE võtab kommentaari teadmiseks. Arvestades rahalisi piiranguid, mis kaasnevad vabade ametikohtade teadete esitamisega Euroopa Liidu kõigis 24 ametlikus keeles, ja asjaolu, et teatud vabade ametikohtade eripära tõttu on neist mõistlikum teatada muude tööpakkumiste teatamise vahendite kaudu, on EIGE seisukohal, et praegused vabade ametikohtade avaldamise kanalid tagavad nõuetekohase läbipaistvuse ja avalikustamise.

3.23.12. Kooskõlas auditiaruandes esitatud soovitustega on EIGE koostanud tegevuskava, mida regulaarselt kontrollitakse ja ajakohastatakse. Kokkulepitud tähtpäev kõigi tegevuste rakendamiseks on 31. detsember 2018 ja rakendamine edeneb jõudsalt.

3.24. EUROOPA RAVIMIAMET (EMA)

SISSEJUHATUS

3.24.1. Londonis asuv Euroopa Ravimiamet (edaspidi „amet“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2309/93, mis asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 726/2004⁽¹⁸³⁾. Amet toimib kogu liitu hõlmava võrgustiku kaudu ja koordineerib siseriiklike ametiasutuste poolt kättesaadavaks tehtud teadusressursse, et tagada inim- ja veterinaarravimite hindamine ja järelevalve.

3.24.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽¹⁸⁴⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	305	331 ⁽¹⁾
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	768	766

⁽¹⁾ Vastuvõetud eelarve. Lõpliku eelarve suurus sõltub 2017. aasta tasudest ja lõivudest.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.24.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽¹⁸⁵⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽¹⁸⁶⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.24.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantsstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁸³⁾ EÜT L 214, 24.8.1993, lk 1 ja ELT L 136, 30.4.2004, lk 1. Vastavalt viimatimainitud määrusele muudeti ameti algne nimi, Euroopa Ravimihindamisamet, Euroopa Ravimiametiks.

⁽¹⁸⁴⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.ema.europa.eu.

⁽¹⁸⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁸⁶⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.24.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.24.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Asjaolu rõhutamine

3.24.7. Ilma esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et 29. märtsil 2017 teavitas Ühendkuningriigi Euroopa Ülemkogu enda otsusest Euroopa Liidust välja astumise kohta. Väljaastumise tingimused lepatakse kokku läbirääkimiste käigus. Londonis paikneva ameti raamatupidamise aastaaruanne ja selle lisad koostati aruande allkirjastamise kuupäeval (1. juuni 2018) olemas olnud andmete alusel.

3.24.8. 20. novembril 2017 leppis Euroopa Liidu üldasjade nõukogu kokku ameti asukoha üleviimises Amsterdami (Madalmaad). Ajutistesse ruumidesse kolimine on kavandatud 2019. aasta algusesse ja ameti raamatupidamise aastaaruanne sisaldab eraldi sellega seotud kulude katmiseks summas 18,6 miljonit eurot.

3.24.9. Lisaks kehtib ameti praeguste ruumide üürileping aastani 2039 ning ei sisalda lepingu ennetähtaegse lõpetamise võimalust. Raamatupidamise aastaaruande lisades on avalikustatud kuni 2039. aastani maksmisele kuuluv üürisumma (489 miljonit eurot), millest 465 miljonit (ameti kavandatud Amsterdami kolimisele järgneva ajavahemiku maksimaalne üürisumma) on kajastatud tingimusliku kohustusena.

3.24.10. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.24.11. Eli asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Ameti peaarvepidaja allub finantsjuhile. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse ameti direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

3.24.12. Ametis on alates 2014. aastast toimunud ka kaks suuremat reorganiseerimist ning lisandunud on uusi olulisi tegevusvaldkondi (vt punktid 3.24.15 kuni 3.24.17). Kuigi nimetatud sündmustega kaasnes ameti menetluste ja raamatupidamissüsteemi muutmine, ei ole raamatupidamissüsteemi alates 2013. aastast uuesti heaks kiidetud.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.24.13. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa asutuste töökoulutusi ühes kohas koos.

3.24.14. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹⁸⁷⁾ ⁽¹⁸⁸⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-hanked, kuid mitte e-arveid ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

Konsultatsiooniteenuste juhtimine

3.24.15. Eelmise aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda seda, kuidas amet juhtis konsultatsiooniteenuste hankimist. Töö käigus vaadati läbi ka kaks valitud projekti, mis olid seotud ravimiohutuse järelevalve määruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1027/2012)⁽¹⁸⁹⁾ ja kliiniliste uuringute määruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 536/2014)⁽¹⁹⁰⁾ rakendamisega, mis nõudis kogu liitu hõlmavate keerukate võrkude rajamist ja mahukat tehnilist IT-arendustööd. Kuna ametikohtade loetelu ametikohtade arvu ei suurendatud (see oleks võimaldanud välja arendada asutusesisese vajaliku oskusteabe), kasutas amet talle antud ülesannete lahendamiseks väliseid konsultatsioonifirmasid. Konsultatsioonifirmade ulatusliku kasutamise kaasnega ameti suur sõltuvus välisest oskusteabest. Kontrollikoda märkis samuti, et kontroll projektide arendamise ja rakendamise üle oli ebapiisav, projektide valmimine märkimisväärselt ajakavast maas ja nende maksumus kerkis üle kavandatud eelarve.

3.24.16. Amet võttis 2017. aastal olukorra parandamiseks mitmeid meetmeid. Võeti vastu terviklikud põhimõtted konsultatsioonifirmade tehtavate projektide juhtimiseks. Et projektid uuesti ameti kontrolli alla saada, määratleti funktsioonid, mis tuleb säilitada organisatsiooni sees ja mida ei tohi osta välistelt teenuseosutajatelt. Amet võtab ka järkjärgult kasutusele fikseeritud hinnaga (mitte aja- ja vahenditepõhised) konsultatsioonilepingud, mis võimaldavad kulusid paremini juhtida. Lisaks võeti vastu asjakohasem menetlus projektide muudatuste heakskiitmiseks.

3.24.17. Selleks et vähendada ameti suurt sõltuvust konsultatsioonifirmadest, kulub aga aega, ja võetud meetmete tulemused avalduvad alles järgnevate aastate jooksul. Üks kahest 2016. aastal auditeeritud suurest projektist – ravimiohutuse järelevalve projekt (Eudravigilance-andmebaas, kus käsitletakse ravimite kõrvaltoimeid) – viidi 2017. aastal lõpule ning selle eelarve ületas kavandatu ligikaudu 0,5 miljoni euro võrra. Kliiniliste uuringute projekt on endiselt töös, kuid selle käivitamiskuupäev ei ole veel paika pandud; projekti eelarvet suurendati 2017. aastal taas – seekord 4,9 miljoni euro võrra⁽¹⁹¹⁾.

	Esialgne käivituskuupäev	Kavandatud käivitus-kuupäev 31. detsember 2016	Tegelik/kavandatud käivituskuupäev 31. detsember 2017	Algne eelarve (eurodes)	Eelarve seisuga 31. detsember 2016 (eurodes)	Eelarve seisuga 31. detsember 2017 (eurodes)
Eudravigilance-andmebaas (ravimite kõrvaltoimed)	3. kvartal 2015	4. kvartal 2017	4. kvartal 2017	3,7 miljonit	14,3 miljonit	14,8 miljonit
Kliinilised uuringud ja ELi andmebaas	1. kvartal 2017	3. kvartal 2018	Määratlemata	6,1 miljonit	24,3 miljonit	29,2 miljonit

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.24.18. 2017. aastal auditeeris komisjoni siseauditi talitus ameti tööd ravimiohutuse järelevalve tasude määramise⁽¹⁹²⁾,⁽¹⁹³⁾ rakendamisel („Implementation of the pharmacovigilance fees Regulation“). Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

⁽¹⁸⁷⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁸⁸⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽¹⁸⁹⁾ ELT L 316, 14.11.2012, lk 38.

⁽¹⁹⁰⁾ ELT L 158, 27.5.2014, lk 1.

⁽¹⁹¹⁾ Kliiniliste uuringute projekt ühendati 2017. aastal ühe uue projektiga (SUSAR – CTIS – Clinical Trials Information Systems) ja selle liitprojekti hinnanguline kogueelarve on 34,3 miljonit eurot.

⁽¹⁹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 658/2014 (ELT L 189, 27.6. 2014, lk 112).

⁽¹⁹³⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.24.19. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	Ameti lõivude määruses sätestatakse taotlejatelt lõivude kogumise ja ameti poolt riiklikele pädevatele asutustele vastavate maksete tegemise tähtsajad ⁽¹⁾ . Neid tähtaegu ei järgitud enamiku kontrollikoja poolt auditeeritud tehingute puhul.	Pooleli (lõivude kogumine) Lõpetatud (maksed riiklikele pädevatele asutustele)
2014	2014. aastal viis amet läbi haldusmenetluse oma info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) juhi vastu. Halduskontrollis leiti olulisi puudusi, mis kujutavad endast ametile olulisi tegevus- ja finantsriske. Probleemi lahendamiseks koostati ja viidi ellu tegevuskava. Amet ei ole aga veel võetud meetmete tõhusust hinnanud.	Lõpetatud
2014	Ameti ülesannete hulka kuulub asjakohase ravimiohutusteabe levitamine liikmesriikidele ja üldsusele. Teavet kogutakse liikmesriikide ametiasutustelt ja kontrollitakse vastavalt asjaomaste ravimitootjate esitatud andmetele. Amet on siiski suurel määral sõltuv liikmesriikide ametiasutuste tehtavatest kontrollidest. Nimetatud kontrollidega tehakse kindlaks üldsusele levitatava teabe täielikkus ja täpsus.	Ei kohaldata (ametist sõltumatud asjaolud)
2016	Alates uue raamatupidamissüsteemi kasutuselevõtust 2011. aastal ei ole aruandlus kulukohustuste töövoos ja kasutamise üle olnud piisavalt läbipaistev. Vaatamata sellele, et ametit teavitati probleemist korduvalt, ei ole ikka veel võetud parandusmeetmeid.	Pooleli
2016	Amet sõlmis ekspertide majutamiseks 25 Londoni hotellis äriühingutele mõeldud hindadega lepingud ilma konkurentsipõhist hankemenetlust kasutamata. Kuue hotelli puhul ületasid 2016. aastal tehtud maksed finantsmääruse piirmäära. Sellisel juhul oleks tulnud kasutada avatud, või piiratud konkurentsipõhist hankemenetlust. Kuus äriühingutele mõeldud hindadega lepingut ja nendega seotud 2016. aasta maksed (kokku 2,1 miljonit eurot) on seega õigusnormide vastased.	Pooleli
2016	2014. aastal kirjutas komisjon enam kui 50 ELi institutsiooni ja asutuse (amet kaasa arvatud) nimel ühe töövõtjaga alla raamlepingu tarkvara ja litsentside soetamiseks ning sellealaseks IT-hoolduseks ja nõustamiseks. Raamlepingu sõlminud töövõtja tegutseb vahendajana asutuse ja selle vajaduste täitmiseks sobivate tarnijate vahel. Vahendamisteenuse eest on raamlepingu sõlminud töövõtjal õigus lisada tarnijate hindadele 2–9%. Aastal 2016 tehti raamlepingu-partnerist töövõtjale makseid summas 8,9 miljonit eurot. Amet ei võrrelnud hindu ja neile lisatud vahendustasu süstemaatiliselt tarnijate hinnapakkumiste ja raamlepingu sõlminud töövõtjale esitatud arvetega.	Lõpetatud

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>Alates 2014. aastast on ametis toimunud kaks suurt ümberkorraldust, muu hulgas toimus kõrgema ja keskastme juhtide ametikohtade sisemine ümberjagamine. IT ja halduse valdkondade põhitöötajate ümberpaigutamine ei olnud edukas ning seadis märkimisväärsele ohtu ameti ja selle tegevuse stabiilsuse. Lisaks puudub süsteem oskuste kättesaadavuse analüüsiks, lünkade tuvastamiseks ja vajalike töötajate värbamiseks ja määramiseks.</p>	Lõpetatud
2016	<p><i>Nõustamine</i></p> <p>Lisaks kõiki ameteid hõlmavale audititööle analüüsis kontrollikoda ametipoolset nõustamisteenuste kasutamist seoses kahe suurprojektiga.</p> <p>Euroopa Parlament ja nõukogu andsid ametile ülesande rakendada ravimiohutuse järelevalve määrust (määrus (EL) nr 1027/2012) ja kliiniliste uuringute määrust (määrus (EL) nr 536/2014), mis nõuab kogu liitu hõlmava keeruka võrgustiku rajamist. See nõuab laiaulatuslikku tehnilist IT-arendust ja -osalust, mitmete sidusrühmade ning eelkõige liikmesriikide poolset panustamist.</p> <p>Need ülesanded määrati ametile siis, kui oodati, et amet vähendaks oma töötajate arvu vastavalt 2. detsembril 2013 sõlmitud institutsioonidevahelisele kokkuleppele eelarvedistsipliini kohta. Ameti ametikohtade loetelus kohtade arvu aga ei suurendatud, mis oleks võimaldanud ametil suurendada vajalikku oskusteavet IT-arenduse ja ettevõtluse vallas.</p> <p><i>Väliskonsultantide ulatuslik kasutamine</i></p> <p>Arvestades asjaoluga, et ameti IT-osakonnas oli vaid 13 töötajat, kasutas amet ettevõtluse analüüsi, infotehnoloogia, projektijuhtimise ja kvaliteedi tagamise valdkondades konsultatsioonifirmade abi. 2016. aasta teises kvartalis oli ametil 131 kohapeal töötavat konsultanti ning lisaks 60 väljaspool ametit töötavat konsultanti.</p> <p>Seega sõltub amet projektide algusest peale märkimisväärselt väliseksperdist, samas aga puudub ametil poliitika konsultantide kasutamise reguleerimiseks. Näiteks ei ole määratud profiilid, millele ameti töötajad peaksid vastama (projektijuhtimine, ettevõtte analüüs, ettevõtte arhitektid, lahenduste arhitektid, andmearhitektid jne). Selliste profiilide puhul on aeg-ajalt kasutatud väliskonsultante.</p> <p><i>Ebapiisav kontroll projekti arendamise ja rakendamise üle</i></p> <p>Ametile usaldati 2012. ja 2014. aastal uued ülesanded, kuid ametil puudus asjakohane meetodika sellise ulatusega projektide haldamiseks. 2014. aastal võeti kasutusele uus meetodika, mida tuli septembris 2016 märgatavalt parandada.</p>	<p>Pooleli (vt punktid [3.24.15.–3.24.17.])</p>

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)															
	<p>Mitmel puhul muudeti kavandatud tegevusi ja lähenemisviisi enne, kui selleks ametliku muudatustaotluse järel luba anti. Selline teguviis takistab juhatuse suutlikkust teha järelevalvet projektide arendamise ja rakendamise üle ning võib nõrgendada projektide sidusust.</p> <p>Kuni 2016. aasta keskpaigani palgati kõik väliskonsultandid aja ja vahendite suhtes täpsustatud lepingute alusel, kuigi projekti väljundid olid selgelt määratletud. Lisaks toimus suur osa konsulteerimisega seotud tegevusest teistes liikmesriikides, sest kõik Londoni-põhised välisressursid olid ära kasutatud. See piiras ameti suutlikkust teha järelevalvet projektide õigeaegse rakendamise üle. Projekti väljundite vastuvõtmisel tuvastatud kvaliteediprobleemid vajasid lahendamist ning sellega seotud lisakulud jäid ameti kanda.</p> <p><i>Viivitused ja suurenevad kulud</i></p> <p>Süsteemide arendamisel on ametil esinenud viivitusi ning kulude suurenemist. Sage projekti ulatuse, eelarve ja tähtaegade muutmine oli peamiselt põhjustatud muutuvatest süsteeminõuetest, mis omakorda olid tingitud liikmesriikide muutunud vajadustest⁽²⁾. Eialgu puudub kindlus lõplike kulude ja käivituspäeva suhtes. Tabelis on esitatud näited kahe suurprojekti kohta:</p> <table border="1" data-bbox="336 884 1029 1310"> <thead> <tr> <th data-bbox="336 884 475 1019"></th> <th data-bbox="475 884 614 1019">Eialgne käivituskuupäev</th> <th data-bbox="614 884 753 1019">Praegune kavandatud käivituskuupäev</th> <th data-bbox="753 884 892 1019">Algne eelarve (eurodes)</th> <th data-bbox="892 884 1029 1019">Eelarve seisuga 31. oktoober 2016 (eurodes)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="336 1019 475 1176">Eudravigilance-andmebaas (ravimite kõrvaltoimed)</td> <td data-bbox="475 1019 614 1176">3. kvartal 2015</td> <td data-bbox="614 1019 753 1176">4. kvartal 2017</td> <td data-bbox="753 1019 892 1176">3,7 miljonit</td> <td data-bbox="892 1019 1029 1176">14,3 miljonit</td> </tr> <tr> <td data-bbox="336 1176 475 1310">Kliinilised uuringud ja ELi andmebaas</td> <td data-bbox="475 1176 614 1310">1. kvartal 2017</td> <td data-bbox="614 1176 753 1310">3. kvartal 2018</td> <td data-bbox="753 1176 892 1310">6,1 miljonit</td> <td data-bbox="892 1176 1029 1310">24,3 miljonit</td> </tr> </tbody> </table>		Eialgne käivituskuupäev	Praegune kavandatud käivituskuupäev	Algne eelarve (eurodes)	Eelarve seisuga 31. oktoober 2016 (eurodes)	Eudravigilance-andmebaas (ravimite kõrvaltoimed)	3. kvartal 2015	4. kvartal 2017	3,7 miljonit	14,3 miljonit	Kliinilised uuringud ja ELi andmebaas	1. kvartal 2017	3. kvartal 2018	6,1 miljonit	24,3 miljonit	
	Eialgne käivituskuupäev	Praegune kavandatud käivituskuupäev	Algne eelarve (eurodes)	Eelarve seisuga 31. oktoober 2016 (eurodes)													
Eudravigilance-andmebaas (ravimite kõrvaltoimed)	3. kvartal 2015	4. kvartal 2017	3,7 miljonit	14,3 miljonit													
Kliinilised uuringud ja ELi andmebaas	1. kvartal 2017	3. kvartal 2018	6,1 miljonit	24,3 miljonit													
2016	<p>Ameti asutamismääruses nõutakse ameti ja selle tegevuse välishindamist komisjoni poolt iga kümne aasta tagant. Viimane hindamisaruanne avaldati 2010. aastal. Nii pikk ajavahemik ei taga seda, et sidusrühmad saavad õigeaegselt tagasisidet tulemuslikkuse kohta.</p>	Pooleli															

⁽¹⁾ Ameti lõivude määruse artikli 10 lõige 1 ja artikli 11 lõige 1.

⁽²⁾ Telemaatika juhtorganid, kus liikmesriigid on esindatud, et koostada ja kinnitada tulevaste IT-süsteemide nõuded.

AMETI VASTUS

3.24.8. Amet võtab kommentaari teadmiseks.

3.24.9. Amet võtab kommentaari teadmiseks.

3.24.11. Amet võtab kontrollikoja kommentaari teadmiseks ja kaalub võimalikke muudatusi. Amet täidab oma finantsmäärusest tulenevaid nõudeid: tema haldusnõukogu on määranud finantsmääruse artikli 50 lõike 1 alusel peaarvepidaja ning vastu võtnud peaarvepidaja ametiülesannete üksikasjaliku kirjelduse. See raamistik leevendab sõltumatusriske. Lisaks tugevdab sõltumatust esitiskiri, millele kirjutab alla nii peaarvepidaja kui ka tegevdirektor.

3.24.12. Ameti raamatupidamissüsteemide toimivuse kontrollimine algas 2018. aasta märtsis.

3.24.13. EMA tagab vajaliku läbipaistvuse ja avatuse, avaldades või tehes oma vabade ametikohtade teated kättesaadavaks EMA veebisaidil, LinkedInis ja asutustevahelises tööpakkumiste portaalis. Seetõttu pakub EMA huvi paljudele kandidaatidele kogu liidust. On olnud valikumenetlusi, kus on osalenud enam kui 1000 kandidaati.

Lisaks sätestavad üldised rakendussätted, mis käsitlevad ajutiste teenistujate töölevõtmist ja kasutamist reguleerivat korda, et muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti f tähenduses ajutiste teenistujate ametikoha täitmise teateid võib avaldada ainult asutuste töökeeltes, samas kui kindla töökeelela asutused peavad need teated avaldama ELi kõigis ametlikes keeltes. Tegevdirektori otsusel, mida toetab haldusnõukogu, on EMA töökeel alates 2015. aasta juunist inglise keel. EPSO on aga EMA-le teatanud, et kui see soovib oma vabade ametikohtade teateid EPSO veebisaidil avaldada, tuleb need teated tõlkida kõikidesse ELi ametlikes keeltesse ja avaldada tõlked EMA veebisaidil.

On tähtis märkida, et vabade ametikohtade teadete avaldamine kõigis ELi ametlikes keeltes mõjutab oluliselt valikumenetluste ajakava ja kulukust.

3.24.14. 2017. aasta lõpuks oli amet kasutusele võtnud e-menetluse kõigi hangete jaoks, mille väärtus ületab direktiiviga ette nähtud künnist, ja e-posti teel toimuva menetluse hangete jaoks, mille väärtus jääb nimetatud künnisest allapoole. Amet ei ole kasutusele võtnud e-arveldusi ja e-taotlusi, kuid allkirjastas 2017. aasta septembris Euroopa Komisjoniga vastastikuse mõistmise memorandumi e-taotlemisele juurdepääsu ja selle kasutamise kohta ning ootab Euroopa Komisjonilt tähtaega.

3.24.16. Amet on tänulik, et kontrollikoda tunnustas ameti mitut tähtsat meetet, mille amet on võtnud vastuseks kontrollikoja 2016. aasta auditi tähelepanekutele ameti nõustamisteenuste juhtimise kohta.

3.24.17. Mõlema auditeeritud projekti puhul on aru saadud, et kliinilised uuringud vajavad sidusrühmade ökosüsteemi keerukuse tõttu ning vajaliku süsteemi ehitamiseks lisaelarvet. Muudatustaotlus esitati ja kiideti heaks portfelli juhtimiss-truktuuri kaudu ning projekti edenemist on täielikult arutatud EMA haldusnõukoguga.

3.24.18. Amet võtab kommentaari teadmiseks.

3.25. EUROOPA NARKOOTIKUMIDE JA NARKOMAANIA SEIREKESKUS (EMCDDA)

SISSEJUHATUS

3.25.1. Lissabonis asuv Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (edaspidi „keskus“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 302/93 ⁽¹⁹⁴⁾. Keskuse peamine ülesanne on koguda, analüüsida ja levitada andmeid narkootikumide ja narkomaania kohta, et koostada ja avaldada objektiivset, usaldusväärset ja Euroopa tasandil võrreldavat teavet. Teave peaks võimaldama analüüsida nõudlust narkootikumide järele ning võimalusi nii selle kui muu narkootikumituruga seotud tegevuse vähendamiseks.

3.25.2. Tabelis esitatakse keskuse peamised arvanded ⁽¹⁹⁵⁾.

Tabel

Keskuse peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	15	16
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	101	111

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: keskuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.25.3. Kontrollikoda auditeeris:

- keskuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽¹⁹⁶⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽¹⁹⁷⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
 - raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,
- nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.25.4. Kontrollikoja hinnangul annab keskuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi keskuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽¹⁹⁴⁾ EÜT L 36, 12.2.1993, lk 1. Kõnealune määrus ja selle muudatused tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1920/2006 (ELT L 376, 27.12.2006, lk 1).

⁽¹⁹⁵⁾ Keskuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav keskuse veebisaidil www.emcdda.europa.eu.

⁽¹⁹⁶⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁹⁷⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.25.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.25.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.25.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.25.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Keskuse peaarvepidaja allub haldus-/korporatiivteenuste talituse juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et keskuse peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse asutuse direktorile (haldustülesanded) ja juhatusele (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.25.9. Keskus avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.25.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽¹⁹⁸⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).⁽¹⁹⁹⁾ Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud keskus mainitud rakendusi veel kasutusele võtnud.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.25.11. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne keskuse andmete kogumise, valideerimise ja kvaliteeditagamise juhtimise kohta⁽²⁰⁰⁾. Keskus koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.25.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽¹⁹⁸⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽¹⁹⁹⁾ .

⁽²⁰⁰⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	2012. aastal allkirjastas keskus edasiste lepingute sõlmimiseks raamlepingu summas 250 000 eurot, mis oli hanketeates märgitud. Keskus ei pidanud sellest piirmäärast siiski kinni. 2015. aasta lõpuks oli selle lepingu raames tehtud maksete summa kokku 382 181 eurot, st piirmäär oli ületatud 50 % võrra. Piirmäära ületavad maksed näitavad, et keskuse kasutatavat raamlepingute järelevõlumenetlust tuleks parandada.	Ei kohaldata ⁽¹⁾
2016	Kahe raamlepingu puhul, mille maksimaalsed mahud olid 135 000 eurot ja 650 000 eurot, tegutses üks keskuse töötaja hindamiskomisjoni määramisel volitatud eelarvevahendite käsutajana, tehes lepingute sõlmimise otsuseid ja kirjutades alla lepinguid. Eelarvevahendite käsutajale antud volitused piirdusid aga 130 000 euroga ega viidanud sõnaselgelt raamlepingutele. 2016. aastal tehti nende raames makseid kokku summas 35 310 eurot.	Ei kohaldata
2016	2016. aasta jaanuaris avaldatud auditiaruandes rõhutas Euroopa Komisjoni siseauditi talitus, et keskusepoolset IT-projektide haldamist tuleb oluliselt parandada. Siseauditi talitus leidis, et keskuse peamised tegevusi toetavate IT-süsteemide osas puudub üldine pikaajaline strateegiline visioon, et IT-projektide juhtimise metoodika oli vaid osaliselt vajadustele kohandatud ning süsteeminõuete haldamise protsess on puudulik. Keskus ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.	Pooleli

⁽¹⁾ Leping lõpetati ja 2017. aastal makseid ei tehtud.

KESKUSE VASTUS

3.25.8. EMCDDA hinnangul ei ole praegune organisatsioonikorraldus mõjutanud EMCDDA peaarvupidajate sõltumatust. Sõltumatust on pidevalt tagatud vastavalt asjakohastele eeskirjadele, eriti järgmistega: peaarvupidajate määramine EMCDDA haldusnõukogu poolt, arvupidajate funktsionaalne aruandlus ja aruandekohustus nõukogu ees ning EMCDDA finantsjuhtimise eri osaliste ülesannete lahususe eeskirjade nõuetekohane kohaldamine. Sellega seoses on EMCDDA valmis võtma kohtu soovitusel järelmeetmeid, tagades samas, et need järelmeetmed on proportsionaalsed organisatsiooni suurusega ja et säilivad organisatsiooni toimimise mõjususe ja tõhususe.

3.25.9. Samuti avaldab EMCDDA standardmenetlusena oma vabade ametikohtade teateid, jagades neid oma juhtorganite liikmetele, Reitoxi riiklikele teabeskustele ja muudele ELi asutustele. Lisaks avaldatakse EMCDDA edasised valikuprotsessid ka asutustevahelises töökuulutuste portaalis, mis on ELi asutuste võrgustiku loodud ühine veebiplatvorm, et suurendada asutuste värbamisprotsesside avalikku nähtavust. Sellega seoses hindab EMCDDA edaspidi EPSO portaalis avaldamise kulutõhusust.

3.25.10. EMCDDA täidab e-hangetega seotud nõudeid vastavalt ELi asjakohasele õigusraamistikule ja sellega seoses kehtestatud e-hangete ELis kasutuselevõtu ajakavale. Alates 2015. aasta augustist on EMCDDA koostöös asjakohaste Euroopa Komisjoni talitustega välja töötanud e-arvete esitamiseks vajaliku tehnilise konfiguratsiooni / IKT vahendi (tehtud kättesaadavaks komisjoni informaatika peadirektoraadi poolt informaatika peadirektoraadi raamlepingute täitmiseks). Lisaks on EMCDDA alates 2017. aastast kavandanud vajalikke ettevalmistavaid toiminguid, et alates 2018. aasta oktoobrist saaks võtta kasutusele elektroonilised riigihanked ja elektroonilise esitamise, nagu seda nõuab eespool nimetatud õigusraamistik. Praegu toimub selle kava täitmine ning EMCDDA eeldab, et suudab suuremate probleemideta tähtjast kinni pidada.

3.26. VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA SUUREMAHULISTE IT-SÜSTEEMIDE OPERATIIVJUHTIMISE EUROOPA AMET (EU-LISA)

SISSEJUHATUS

3.26.1. Tallinnas, Strasbourgis ja Sankt Johann im Pongaus asuv Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (edaspidi „amet“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1077/2011⁽²⁰¹⁾. Ameti põhiülesanne on teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II), viisainfosüsteemi (VIS) ja Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteemi (Eurodac) operatiivjuhtimine.

3.26.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽²⁰²⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	82	79
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	144	152

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.26.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁰³⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁰⁴⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.26.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁰¹⁾ ELT L 286, 1.11.2011, lk 1.

⁽²⁰²⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eulisa.europa.eu.

⁽²⁰³⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁰⁴⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.26.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.26.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.26.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.26.8. 2017. aastal oli ametil raskusi tagada küllaldane konkurents mitmes keskmise maksumusega hankemenetluses. Kõigi auditeeritud menetluse puhul sai amet vaid ühe pakkumuse.

3.26.9. EU-LISA juhib praegu kolme eraldiseisvat, omavahel integreerimata suuremahulist IT-süsteemi (SIS II, VIS ja Eurodac), mis käsitlevad vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala poliitikavaldkonna andmeid. Selline lähenemisviis võib takistada ametil saavutada eri süsteemide vahelist maastaabisäästu ja sünergiat. Nimetatud küsimuse muudab eriti aktuaalseks plaan laiendada ameti mandaati järgnevatel aastatel mitmele täiendavale IT-süsteemile. Amet peaks koostama komisjoni ja liikmesriikidega konsulteerides üksikasjaliku tasuvusanalüüsi, mis toetaks süsteemide tulevikustrateegia alast arutelu.

3.26.10. Strasbourgis rajatava uue hoone ehitamise projekt on ajakavast oluliselt maha jäänud. Kuigi amet oli ehitustööde eest 2016. aastal juba täies mahus tasunud, ei olnud tööd 2017. aasta lõpuks veel lõpetatud ja vaid ligikaudu 70 % ehitustööde kohta olid olemas vastu võetud tööde aruanded. Kuigi tööd alles käivad, on osa ameti töötajatest juba ehitusjärgus olevasse uude hoonesse kolinud. Amet ja töövõtja süüdistavad teineteist tööde venimises – töövõtja esitas 2017. aasta detsembris ametile rahalise nõude ja pöördus kohtusse. Amet kaalub samuti töövõtja vastu kohtusse pöördumist⁽²⁰⁵⁾.

3.26.11. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.26.12. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimivaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽²⁰⁶⁾⁽²⁰⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas* (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

Konsultatsioon

3.26.13. Enda tegevuse omapärast tulenevalt kasutab amet konsultatsiooniteenuseid – peamiselt seoses IT-projektidega. Ameti andmetel edenesid IT-projektid 2017. aastal kokkulepitud eelarvete ja ajakavade raames. Väheste ajakavast veidi maha jäänud arendava hoolduse projektide kohta koostati erandiaruanded.

⁽²⁰⁵⁾ Vt ka ameti 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande osa 2.1.5: „Bilansipäevajärgsed sündmused“.

⁽²⁰⁶⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽²⁰⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

3.26.14. IT-projektide arendamiseks ja rakendamiseks kasutab amet allhankemudelit, mille raames teevad 90 % tööst ära töövõtjad. Kolme konsortsiumiga on sõlmitud kolm peamist IT-raamlepingut – üks iga süsteemi jaoks. Nende raamlepingute alusel maksti 2017. aastal Eurodaci eest 3 miljonit eurot, SIS II eest 16 miljonit eurot ja VISi eest 13 miljonit eurot. IT-projektide kõik etapid alates tingimuste ja vahe-eesmärkide määratlemisest kuni uue süsteemi komponentide kasutuselevõtuni on küll ameti kontrolli all, kuid mudel, mille raames nii suur osa selliste tundlike IT-süsteemide ajakohastamisest ja arendusest tellitakse allhankijalt, tekitab sellegipoolest märkimisväärseid riske (liigne tuginemine allhankijatele ja neist sõltumine). Riske suurendab veelgi asjaolu, et nii suuremahuliste ja keeruliste süsteemidega tegelemiseks tuleb sisuliste ja turvakaalutluste tõttu kõne alla vaid väike arv potentsiaalseid töövõtjaid.

3.26.15. Samal ajal kujutab oluliste operatsioonide osakondade (eelkõige rakenduste juhtimise ja hooldusosakonna) töötajate väike arv märkimisväärset ohtu ameti talitluspidevusele. 2017. aasta teises pooles töötas rakenduste juhtimise ja hooldusosakonna juhataja ka nii operatsioonide üksuse kui operatsioonide- ja taristuosakonna juhataja kohusetäitjana, täites seega ainuisikuliselt tegevusüksuse kolm kõige kõrgemat juhikohta, mis ohustab veelgi ameti talitluspidevust.

3.26.16. Peamiste IT-süsteemide käitamiseks vastavate konsortsiumitega sõlmitud raamlepingud ei hõlma vaid tavalist hooldust, vaid ka arendavat hooldust; kuna selle hinda ei ole võimalik arvutada raamlepingutele lisatud hinnapakumiste alusel, tekitab see ülemaksmise riski. Erilepingute hindade arvutamiseks kombineerib amet usaldusväärse kulude kontrollimise tagamiseks nii fikseeritud hinna kui pakutud aja ja vahendite meetodeid. VIS-süsteemi lepingu puhul rakendas amet ka IFPUG⁽²⁰⁸⁾ standardset metoodikat, kus arendustöö hinnastamiseks kasutatakse funktsionaalseid punkte. Amet võiks kaaluda IFPUG kasutamist ka teiste süsteemide jaoks.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.26.17. Amet võttis kokku 69,9 miljonit eurot kulukohustusi tulevaste kulude katmiseks, mis on seotud uute ülesannete ja IT-süsteemidega, millega tegelemise pidi amet algselt üle võtma aastal 2017, kuid mille õiguslikku alust ei jõutud aasta lõpu seisuga veel vastu võtta (Eurodaci uuesti sõnastamine ja Dublini jaotussüsteem) või tehti seda vahetult enne aasta lõppu (riiki sisenemise ja riigist lahkumise määrus, mis võeti vastu 30. novembril 2017). Vastavaid maksete assigneeringuid vähendati kahe paranduseelarvega 85,6 miljoni euro võrra – algselt vastu võetud eelarve (153,3 miljonit eurot) kahanes lõplikus heakskiidetud eelarves 67,7 miljoni euroni.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.26.18. Komisjoni siseauditi talitus avaldas 2017. aasta detsembris aruande ameti hankeprotsessi kontrollimehhanismide kohta („Audit on the controls over the procurement process in eu-LISA“)⁽²⁰⁹⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.26.19. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud **lisas**.

⁽²⁰⁸⁾ International Function Point Users Group.

⁽²⁰⁹⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2013	<p>Ameti asutamismääruse kohaselt peavad Schengeni <i>acquis'</i> rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning EURODACiga seotud meetmetega ühinenud riigid maksma osamaksu ameti eelarvesse. Schengeni lepinguga ühinenud riigid kasutasid 2013. aastal ameti hallatavaid süsteeme, ehkki komisjoniga peetavad läbirääkimised alles käisid.</p>	<p>Pooleli (ametist sõltumatud asjaolud)</p>
2015	<p>Amet sõlmis töövõtjaga 2 miljoni euro suuruse raamlepingu hanketeenuste osutamiseks (hanketeenused), mis olid seotud kolmanda poole korraldatud koolitus- ja õppeteenuste osutamise (koolitusteenused). Töövõtja määrab vastavalt taotlustele kindlaks sobivad koolitusteenused ja esitab koolitusteenuste kohta hinnapakumise, millele lisandub tasu töövõtja hanketeenuse eest (edukustasu). Raamlepingus aga ei täpsustata, et hanketeenused peavad olema kooskõlas ameti finantseeskirjade hankeid käsitlevate sätetega. Seega praeguse protsessi puhul, mil hinnapakumine edastatakse ametile heakskiitmiseks, ei tagata, et teenuste hinnad vastavad kõikidele finantseeskirjade nõuetele.</p>	<p>Alustamata</p>
2015	<p>Schengeni lepinguga ühinenud riikidega (Šveits, Liechtenstein, Island ja Norra) ei ole ikka veel kokku lepitud eeskirju, milles määratletakse nende osalemine ameti töös, sh ka nende hääleõigus ja osamakse ameti eelarvesse. Eeskirjade puudumisel osalevad Schengeni lepinguga ühinenud riigid ameti eelarve III jaotise (tegevuskulud) rahastamises vastavalt ELiga allkirjastatud assotsieerimislepingutes määratletud tingimusele. Riigid ei osale siiski veel ameti eelarve I ja II jaotise (palgad ja muud halduskulud) tegevuste rahastamises.</p>	<p>Pooleli (ametist sõltumatud asjaolud)</p>
2015	<p>Hankemenetluste audit näitas, et amet oli sõlminud lepinguid või pidanud läbirääkimisi üheainsa töövõtjaga, ilma tellitavaid teenuseid täpselt kindlaks määramata. See piirab konkurentsi ja suurendab sõltuvust konkreetsest töövõtjast. Amet peaks sõlmima lepingud mitme tarnijaga või vajalikud teenused võimaluse korral täpsemini kindlaks määrama.</p>	<p>Alustamata</p>
2016	<p>2016. aastal võttis amet vastu 2,8 miljoni euro eest tarneid, ilma et nende jaoks oleks olnud olemas vastav eelarve ja juriidilised kulukohustused (lepingud). Ostude reeglitele vastamise tagamiseks võeti mõlemad vastu tagantjärele.</p>	<p>Ei kohaldata</p>

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	<p>2016. aasta juulis avaldatud auditoriandes jõudis komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et ameti sisekontrollisüsteemi üldine ülesehitus ja protsesside tegelik rakendamine võimaldab ametil käitada IT-süsteeme SIS II, VIS ja Eurodac viisil, mis tagab neid kasutavate liikmesriikide ametiasutuste jaoks pideva ja katkematu andmevahetuse. Siseauditi talitus ei toonud küll välja väga olulisi probleeme, kuid märkis, et parandada saab nende protsesside tõhusust, mis puudutavad konfiguratsiooni haldamist ja muudatuste juhtimist, uute versioonide väljalaskmise ja testimise juhtimist ning probleemide, teenuste ja intsidentide käsitlemist. Amet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kava.</p>	Pooleli
2016	<p>Assigneeringute ülekandmiste määr on kõrge II jaotises (halduskulud) – 5 miljonit eurot ehk 63 % kulukohustuste assigneeringutest (2015. aastal 9 miljonit eurot ehk 50 %). Need puudutavad peamiselt 2017. aastaks kavandatud hoonete hooldust ja konsultatsiooniteenuseid. Järgmise aasta tegevuse rahastamiseks mõeldud ülekandmiste suur osakaal on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.</p>	Ei kohaldata
2016	<p>2015. aasta juunis sõlmis amet 21,5 miljoni euro suuruse ehituslepingu oma Strasbourgi hoone rajamiseks. Peamise maksemeetodina lepitati kokku etapiti tehtavad maksed. Eelarve kasutamise määra parandamiseks muutis amet aga lepingut 2015. aasta juulis nii, et eelistatud makseviisiks oleksid ettemaksed. 2016. aasta novembriks oli amet kogu lepingusumma üle kandnud, kuigi töödest oli lõpule viidud vähem kui pool.</p>	Pooleli
2016	<p>Komisjoni esindaja ameti haldusnõukogus tõstatas ühel haldusnõukogu 2016. aasta koosolekul hoolduskulude suurenemise küsimuse. Kuigi kulude suurenemist saab põhjendada mitme argumendiga (nt süsteemide jätkuv arendamine ja lisandunud funktsioonid), leidis kontrollikoda hanked, kus amet ei püüdnud leida majanduslikult kõige soodsamat lahendust. Näiteks ostis amet raamlepingu alusel 4,6 miljoni euro eest uue tarkvaralitsentsi, ilma et oleks kontrollinud, kas ameti ja potentsiaalse tarkvaratarnija vahel tegutsenud raamlepingu töövõtja oli leidnud kõige parema hinna.</p>	Ei kohaldata
2016	<p>2016. aasta mais allkirjastas amet viisainfosüsteemi (VIS) ja biomeetriliste tunnuste tuvastamise süsteemi (BMS) edaspidiseks arendamiseks ja hooldamiseks ühe konsortsiumiga 194 miljoni euro suuruse raamlepingu, mille maksimaalne pikkus on kuus aastat. Leping sõlmiti riigihankemenetluse alusel. Hankel osalemise üheks peamiseks tingimuseks oli BMSi tehnoloogiale ärilise juurdepääsu omamine. Kuna BMSi tehnoloogia välja töötanud ettevõtte ei olnud aga lepinguliselt kohustatud ühelegi huvitatud pakkujale ärilist juurdepääsu võimaldama, kujutas see endast potentsiaalset ohtu menetluse konkurentsile.</p>	Ei kohaldata

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Märtsist kuni detsembrini 2015 tehti komisjoni tellimisel ameti välishindamine ja selle tulemused esitati lõplikus hindamisaruandes 2016. aasta märtsis. Hindamises järeldati, et amet aitab kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimisele ja täidab oma ülesandeid tulemuslikult. Operatiivjuhtimise edaspidiseks täiustamiseks andsid hindajad 64 soovitusi, millest seitset peetakse kriitilise tähtsusega soovitusel ja 11 väga oluliseks. Amet koostas soovitusel rakendamiseks kava, mida praegu ellu viiakse.	Ei kohaldata

AMETI VASTUS

3.26.8. Amet võtab kommentaari teadmiseks. Amet avaldab süstemaatilisel keskmise maksumusega hankemenetluste eelteated oma veebilehel kooskõlas finantsmääruse artikli 103 lõikega 2.

3.26.9. 2017. aasta detsembris tegi komisjon kaks ettepanekut määruse kohta, millega luuakse ELi infosüsteemide (piirid ja viisad ning politsei- ja õiguskooostöö, varjupaik ja ränne) koostalitlusvõime raamistik. Ameti volituste kavandatava muutmisega (lõpetapis enne vastuvõtmist) antakse ametile ülesanne arendada koostalitlusvõimemeetmeid; iga meetme arendamine sõltub konkreetse seadusandliku ettepaneku vastuvõtmisest. Amet on seni toetanud infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma arutelusid tehniliste eriteadmiste ja oskusteabega. Samal ajal alustati uuringut (mis praegu kestab), et saada selge ülevaade koostalitlusvõimeliste IT-süsteemide tulevases arhitektuurist. Uuring hõlmab ka mõju hindamist ning olemasolevate ja tulevaste süsteemide koostalitlusvõime komponentide migreerimise ja integreerimise kava.

3.26.10. Amet kinnitab viivitusi seoses Strasbourgi ehitusprojektiga. Tuleb märkida, et eelmakseid töövõtjale katsid piisavad pangatagatised, mida järk-järgult vabastatakse koos tööde vastuvõtmisega.

Töötajad kolisid uude büroohoonesse pärast tööde esialgset vastuvõtmist. Ehitustööd jätkuvad teises hoones seoses andmekeskusega.

Amet sõlmis lepingu välise õigusbürooga, et saada selle ehituslepingu jaoks õiguslikku abi. Büroo analüüsis töövõtja nõuet ja esitas Strasbourgi halduskohtule eu-LISA nimel kostja vastuse. Kohtuotsust ei ole veel tehtud.

3.26.11. Amet võtab kommentaari teadmiseks. Tuleb märkida, et amet avaldab vabade töökohtade teateid ka Euroopa Liidu asutuste võrgustiku veebilehel ja veebilehel EU-Training. EPSO keelenõuete täitmiseks on siiski vaja täiendavaid finantsvahendeid, sest tööpakkumised tuleb tõlkida kõikidesse Euroopa Liidu keeltesse (näiteks ühe tööpakkumise kõikidesse Euroopa Liidu keeltesse tõlkimise kulud on hinnanguliselt 12 000 eurot).

3.26.12. Amet võtab kommentaari teadmiseks. Elektroonilise esitamise platvormi haldab Euroopa Komisjoni informaatika peadirektoraat ja platvormi tehnilised probleemid takistasid selle kasutamist; nagu ka muud asutused, ei saanud amet tagada platvormi usaldusväärset kasutuselevõttu 2017. aastal. Kui platvorm muutub stabiilseks, kavatab amet kasutada seda hanketegevuses.

3.26.13. Amet võtab tähelepanekud teadmiseks. Amet on seadnud eesmärgi vähendada veelgi ajakavast maha jäävate projektide arvu ja on seepärast alustanud planeerimisprotsessi täiustamist (vt ka tähelepaneku 3.26.16. vastus). Ameti 2017. aasta konsolideeritud tegevusaruandes esitatud tulemuslikkuse põhinäitajate raamistiku järgi (22. näitaja) on „lõpetatud projekte [...] kindlaksmääratud kvaliteedi-/kulu-/ajanäitajate alusel“ 8,79 %, mis on eelmääratletud sihtväärtuse 10 % raames. 2017. aastal kohandati ja uuendati ka eu-LISA projektijuhtimise metoodikat, et see oleks paremini vastavuses ameti strateegiaga ja PRINCE2-metoodikaga. Hiljuti on kasutusele võetud ameti projektijuhtimise vahend, et tagada senisest täpsem aruandlus ja ressursside parem eraldamine kogu ametis.

3.26.14. Amet kinnitab, et suure osa tööst tegevusega ja ametiga seotud IT-projektides teevad ära välistöövõtjad.

Selline suur alltöövõtu tase on otseselt seotud komisjoni teatisega COM(2013) 519 „Detsentraliseeritud asutuste inim- ja rahaliste ressursside kavandamine aastatel 2014–2020“. Kui amet asutati 2012. aastal, ei olnud vastu võetud ametikohtade loetelus ametile antud ülesannete mahu jaoks piisavalt ametikohti. Lisaks on alates 2013. aastast ameti vastutusalasse kuuluvate ülesannete maht oluliselt suurenenud, kuid taotlused suurendada töötajate arvu lükati tagasi; samas pidi amet vähendama töötajate arvu, nagu nõuti komisjoni teatises (kokku seitse ametikohta).

Kohustuste nõuetekohase lahuse tagamiseks ei osale kvaliteeditagamise töövõtjad suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise välises toetamises.

3.26.15. Amet võtab teadmiseks erakorralise olukorra, kus üks töötaja pidi ajutiselt täitma täiendavaid tööülesandeid. Selle põhjus oli toimingute osakonna juhataja pikaajaline puudumine ja toimuv värbamismenetlus teise vaba juhtivtöötaja ametikoha täitmiseks.

Ajutise meetmena määras amet toimingute ja taristu talituse juhataja kohusetäitjaks teise töötaja, turbetalituse juhataja, kuni 1. juulini 2018, mil uus tööle võetud juhtivtöötaja alustab töötamist.

3.26.16. Amet võtab kommentaari teadmiseks. Süsteemide arengut saab raamlepinguhangete väljakuulutamisel kirjeldada ainult kokkuvõtlikult. Seepärast on vaja eri arengutega seotud läbirääkimisi, kui nõuded on teada (näiteks kui muutub süsteemide õiguslik alus). Hankestrateegia läbivaatamise raames käsitleb amet lepingute sõlmimise variante, sealhulgas IFPUG-toetatavat meetodikat, et vähendada arendustöös tuginemist ainsale töövõtjale. Tegevuskava seoses komisjoni siseauditi talituse 2017. auditiga hankemenetluse kontrollimise kohta hõlmab ka selle kommentaari suhtes asjakohaseid elemente.

3.26.17. Amet võtab kommentaari teadmiseks. See stsenaarium ja selle riskid tuvastati juba 2016. aastal ning kajastusid ameti 2017. aasta tulude ja kulude eelarvestuses. Kogu aasta jooksul hoiti haldusnõukogu kursis suurte üldiste ülesannete vastuvõtmise riskide ja piirangutega, mille tekitavad uute ülesannete õiguslike aluste vastuvõtmise viivitused.

3.26.18. Amet kinnitab seda teavet.

3.27. EUROOPA LIIDU ÕIGUSALASE KOOSTÖÖ ÜKSUS (EUROJUST)

SISSEJUHATUS

3.27.1. Haagis asuv Euroopa Liidu õiguslase koostöö üksus (edaspidi „Eurojust“) asutati nõukogu otsusega nr 2002/187/JSK, ⁽²¹⁰⁾ et tugevdada võitlust raske organiseeritud kuritegevuse vastu. Selle eesmärk on parandada piiriülese uurimise ja kohtu alla andmise koordineerimist Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, samuti liikmesriikide ja mitteliikmesriikide vahel.

3.27.2. Tabelis esitatakse Eurojusti peamised arvandmed ⁽²¹¹⁾.

Tabel

Eurojusti peamised arvandmed

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	44	48
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	245	242

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: Eurojusti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.27.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) Eurojusti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽²¹²⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽²¹³⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus*Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta*

3.27.4. Kontrollikoja hinnangul annab Eurojusti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi Eurojusti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²¹⁰⁾ EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1.

⁽²¹¹⁾ Eurojusti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav Eurojusti veebisaidil www.eurojust.europa.eu.

⁽²¹²⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²¹³⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.27.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.27.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.27.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.27.8. Eurojust avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.27.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2011	Eelarveaasta 2010 aruandes märkis kontrollikoda, et Eurojusti direktori ja kolleegiumi kohustuste ja ülesannete määratlust tasuks muuta, et vältida praegu asutamismäärusest tulenevat kohustuste kattumist. 2011. aastal parandusmeetmeid ei võetud ⁽¹⁾ .	Poleli (ametist sõltumatud asjaolud)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge II jaotises (toetustegevuse kulud) – 6 446 530 eurot ehk 40 % (2015. aastal 1,6 miljonit eurot ehk 22 %). Need on seotud peamiselt järgmise aasta ehitustööde ja tellimustega, mis tehti Eurojusti uutesse ruumidesse kolimise ettevalmistamiseks aastal 2017 (4 867 482 eurot).	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Seadusandja menetleb praegu Eurojusti uut määrust.

EUROJUSTI VASTUS

3.27.8. Väide, et Eurojust ei kasuta töölevõtmise protsessis EPSO-t, vastab tõele. Sellise lähenemise taga on rahalised piirangud, mis tulenevad EPSO nõudest tõlkida töökuulutused kõikidesse Euroopa Liidu keeltesse (24 keelt).

3.28. EUROOPA LIIDU ÕIGUSKAITSEKOOSTÖÖ AMET (EUROPOL)

SISSEJUHATUS

3.28.1. Haagis asuv Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (edaspidi „amet“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/794, ⁽²¹⁴⁾ millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2009/371/JSK ⁽²¹⁵⁾. Ameti ülesanne on toetada ja tõhustada liikmesriikide politseiasutuste ja teiste õiguskaitseorganite tegevust ning nende vastastikust koostööd kahte või enam liikmesriiki puudutava raske kuritegevuse, terrorismi ning liidu poliitikaga hõlmatud ühist huvi kahjustavate kuritegevuse vormide ennetamisel ja nende vastu võitlemisel.

3.28.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded ⁽²¹⁶⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	104	118
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	737	804

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.28.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽²¹⁷⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽²¹⁸⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.28.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²¹⁴⁾ ELT L 135, 24.5.2016, lk 53.

⁽²¹⁵⁾ ELT L 121, 15.5.2009, lk 37.

⁽²¹⁶⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.europol.europa.eu.

⁽²¹⁷⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²¹⁸⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.28.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.28.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.28.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.28.8. Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.28.9. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talituse auditaruanne Euroopa Politseiameti hangete kohta ⁽²¹⁹⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.28.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²¹⁹⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli sarnaselt eelmiste aastatega kõrge II jaotises (halduskulud) – 3,5 miljonit eurot ehk 39 % (2015. aastal 4,2 miljonit eurot ehk 41 %). Need on peamiselt seotud ameti peakorterite 2016. aasta kuludega, mille kohta asukohariik esitab arved 2017. aastal (2 miljonit eurot).	Ei kohaldata

AMETI VASTUS

3.28.8. Europolis töötab üle 220 kontaktametniku Euroopa Liidu liikmesriikidest, kolmandatest riikidest ja organisatsioonidest. Europoli ühine töökeel on inglise keel, seega määrab haldusnõukogus vastu võetud Europoli asutusesisene keelekorraldus, et värbamismenetlused toimuvad inglise keeles, kui ei ole sätestatud teisiti. Sel põhjusel avaldatakse Europoli vabade töökohtade teated inglise keeles. Europoli värbamismenetlus on tõhus ja läbipaistev. 2017. aasta lõpus oli vabade ametikohtade määr 0 %, kusjuures 2017. aastal toimus 89 värbamismenetlust, milles igapähe osales keskmiselt 58 kandidaati. Vabade töökohtade teadete avaldamiseks Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebilehel tuleb need tõlkida peale inglise keele muudesse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse. Arvestades aasta jooksul avaldatavate vabade töökohtade teadete suurt arvu, tekitaks tõlkimine Euroopa Liidu kõigisse ametlikesse keeltesse suuri kulusid ja viivitusi. Europol prioriseerib eelarvekulusid vastavalt operatiivvajadustele, seega algatatakse vabade ametikohtade teadete tõlkimine kõigisse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse koos avaldamisega EPSO lehel ainult üksikjuhtudel (nt tegevdirektori ja tema asetäitjate ametikohtade teated).

3.29. EUROOPA LIIDU PÕHIÕIGUSTE AMET (FRA)

SISSEJUHATUS

3.29.1. Viinis asuv Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (edaspidi „amet“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 168/2007⁽²²⁰⁾. Ameti eesmärk on pakkuda seoses põhiõigustega abi ja teadmisi liidu ja tema liikmesriikide asjakohastele ametiasutustele ja ametivõimudele põhiõigustega seotud liidu õiguse rakendamisel.

3.29.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽²²¹⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	21	23
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	105	108

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.29.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²²²⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²²³⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus*Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta*

3.29.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²²⁰⁾ ELT L 53, 22.2.2007, lk 1.

⁽²²¹⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.fra.europa.eu.

⁽²²²⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²²³⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.29.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.29.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.29.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.29.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Ameti peaarvepidaja allub korporatiivteenuste talituse juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et ameti peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse ameti direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.29.9. 2017. aastal oli ametil ebarealistliku turuprognoozi tõttu raskusi uuringute hankimisega. Vähemalt kolm avatud hankemenetlust osutusid ebaedukaks, sest ametile esitatud nõutava kvaliteediga pakkumused ületasid tunduvalt lepingu mahule kehtestatud ülempiiri. Amet muutis hanke tehnilisi tingimusi ja sõlmis lõpuks lepingu uue menetluse alusel. See põhjustas ametile täiendavaid halduskulusid ja mõjutas tegevuste ajastust.

3.29.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽²²⁴⁾,⁽²²⁵⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli amet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE JA VÄLISHINDAMISE ARUANNETE KOHTA

3.29.11. 2017. aastal tegi komisjoni siseauditi talitus auditi ameti juhtimistavade ja eetika kohta⁽²²⁶⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

3.29.12. 2017. aastal tehti komisjoni ülesandel ameti perioodi 2013–2017 tulemuslikkuse välishindamine⁽²²⁷⁾. Amet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.29.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽²²⁴⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽²²⁵⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽²²⁶⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

⁽²²⁷⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Eelarvevahendite kasutajate (volitatud eelarvevahendite kasutajate) antud ametlikud volitused (edasivolitused) ei olnud alati kooskõlas töövoosüsteemis ABAC antud õigustega.	Lõpetatud
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge III jaotises (tegevuskulud) – 5,2 miljonit eurot ehk 68 % (2015. aastal 5,7 miljonit eurot ehk 70 %). Ülekandmised tulenevad peamiselt ameti tegevuse iseloomust, mis hõlmab mitu kuud ja sageli ühest aastast teise vältavate uuringute rahastamist. Amet peaks kaaluma liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli

AMETI VASTUS

3.29.8. Pärast ameti ümberkorraldamist 2018. aasta lõpuks allub ameti peaarvepidaja hierarhiliselt direktorile ning annab aru otse haldusnõukogule (nagu ta on seda alati teinud). Olemasolevate sünergiate säilitamiseks jätkab peaarvepidaja tihedat koostööd korporatiivteenuste talitusega.

3.29.9. Kõigi kõnealuste uuringute hankimiseks algatati avatud hankemenetlused, mis olid avatud kõigile ettevõtetele. FRA korraldatavad mahukad uuringud on Euroopa Liidus ainulaadsed, arvestades nii uuringute sisu kui ka vajadust viia need läbi kõikides ELi liikmesriikides. Pealegi on selliste uuringute eelarve piiratud. Sarnaste hankemenetluste korraldamisel tulevikus kaalub amet turu-uuringu teostamist ning vaatab vajaduse korral läbi hangete tehnilised nõuded; kui võimalik, teeb amet ka vajalike uuringute prioriteetsuse ümberhindamise. Sellest hoolimata leevendaks tegevuskulude eelarve suurendamine probleemi märkimisväärselt.

3.29.10. E-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendus muutuvad 1. jaanuarist 2019 kohustuslikuks. Amet alustas nimetatud süsteemide kasutuselevõttu 2018. aastal ning teeb need kohustuslikuks tähtjaks kättesaadavaks.

3.30. EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE AMET (FRONTEX)

SISSEJUHATUS

3.30.1. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „Frontex“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL nr 2016/1624⁽²²⁸⁾) (uus asutamismäärus), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004⁽²²⁹⁾. Frontex loodi Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri baasil, säilitades selle lühinime „Frontex“ ja asukoha Varssavis. Uue asutamismäärusega laiendatakse Frontexi volitusi ja antakse talle ülesanne tagada Euroopa välispiiride integreeritud haldamine, et välispiiride ületamist tõhusalt hallata. See hõlmab rändeprobleemide ja võimalike tulevaste ohtude käsitlemist neil piiridel, aidates seeläbi võidelda piiriülese mõõtmega raskete kuritegude vastu ning tagada liidus kõrgel tasemel sisejulgeolek, järgida seejuures täielikult põhiõigusi ja kaitses isikute vaba liikumist liidus.

3.30.2. Tabelis esitatakse Frontexi peamised arvanded⁽²³⁰⁾.

Tabel

Frontexi peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	251	281
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	365	526

⁽¹⁾ Frontexi töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte. 2017. aasta lõplikus ametikohtade loetelus ette nähtud ametikohtade arv oli suurem: 352 ametniku ja ajutise teenistuja ametikohta ning 303 lepingulise töötaja ja lähetatud riikliku eksperdi ametikohta.

Allikas: Frontexi edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.30.3. Kontrollikoda auditeeris:

- Frontexi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²³¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²³²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
- raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.30.4. Kontrollikoja hinnangul annab Frontexi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Frontexi finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finants tulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²²⁸⁾ ELT L 251, 16.9.2016, lk 1.

⁽²²⁹⁾ ELT L 349, 25.11.2004, lk 1.

⁽²³⁰⁾ Frontexi pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.frontex.europa.eu.

⁽²³¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²³²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.30.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.30.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

3.30.7. Frontexi antud toetuste summa suurenes märgatavalt – 123 miljonilt eurolt (2016) 167 miljoni euroni (2017). Erinevalt eelnevatest aastatest ei teinud Frontex 2017. aastal välja makstud toetuste järelkontrolli. Frontex on seisukohal, et enne kulude hüvitamist maksmist tehtud eelkontrollid olid paranenud, ning kuna eelkontrollide katvus oli saavutanud teatud taseme, annavad need nüüd Frontexi hinnangul vajaliku kindluse. Kontrollikoda on alates 2014. aastast järjepidevalt märkinud, et koostööd tegevate riikide esitatud tõendid kulude kohta on sageli ebapiisavad; seda kinnitasid ka käesoleva aasta audititulemused (vt punktid 3.30.12 ja 3.30.13).

3.30.8. Kontrollikoda soovitas 2016. aastal, et Frontex teeks põhjaliku analüüsi, et leida kõige asjakohasem rahastamismehhanism⁽²³³⁾. Sellega seoses märgib kontrollikoda, et 2017. aasta lõpus otsustas haldusnõukogu laiendada tegelike tegevuskulude hüvitamise asemel ühikukulude kasutamist. Samal ajal käivitati 2018. aastal katseprojekt, mis käsitleb koostööd tegevate riikide kasutatavate varade ühikukulude määramist. Olemasoleva organisatsiooni uue mandaadiga kohandamiseks kiitis haldusnõukogu juunis 2017 heaks ka Frontexi uue organisatsioonilise struktuuri, mis hakkab kehtima alates 2018. aastast ning hõlmab uue järelevalve- ja kontrollibüroo loomist, mis allub otse tegevdirektorile ja haldusnõukogule (vt punkt 3.30.9).

3.30.9. ELi tabanud rändekriisi tõttu laiendati 2016. aastal oluliselt Frontexi volitusi. Frontexi eelarve suurenes 2016. aastal 75 % ning 2017. aastal varasema aastaga võrreldes taas 21 %. Töötajate arv suurenes 2016. aastal 18 % ja 2017. aastal veel 43 %. Endiselt kestab süsteemide ja menetluste kohandamine uue mandaadi ja olukorraga. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamusel kahtluse alla ja neid tuleb käsitleda Frontexi ees seisnud probleemide kontekstis.

TÄHELEPANEKUD TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA

3.30.10. Frontexi korraldatud ühe hankemenetluse käigus esitati neli pakkumust rändajate Kreekas transportimiseks parvlaevadega. Kolm pakkumust vastas valikukriteeriumidele ning üks lükati kõrvale. Lepingu sõlmimise ainuke kriteerium oli hind. Aprillis 2017 sõlmis Frontex madalaimat hinda pakkunud parvlaevafirmaga kolmeks aastaks 2 miljoni eurose raamlepingu. Töövõtja veomaht oli aga hooajaliselt piiratud ning ettevõttel oli raskusi lepingu täitmisel, mistõttu oli Frontex sunnitud lepingu 2017. aasta lõpus katkestama. Teenuste osutamise järjepidevuse tagamiseks allkirjastas Frontex novembris 2017 paremuselt teist hinda pakkunud pakkujaga allesjäänud ajavahemikuks 1,8 miljoni euro suuruse raamlepingu. Frontex ei pidanud asenduslepingu sõlmimiseks läbirääkimisi teiseks ja kolmandaks jäänud pakkujaga, vaid sõlmis uue lepingu teiseks jäänud pakkuja algse pakkumuse põhjal. Asenduslepingu sõlmimine ilma uue hankemenetluseta oli õigusnormide vastane, sest algne hankemenetlus oli lõpetatud ja ei korraldatud ka läbirääkimistega menetlust, et leppida kokku lepingutingimused, mida kohaldataks uue avatud menetluse lõpetamiseni. Kirjeldatud asenduslepingu raames 2017. aastal makseid ei tehtud.

3.30.11. Personaleeskirjade kohaselt võetakse välise valikumenetluse korral ajutisi töötajaid tööle üksnes palgaastmetele SC 1–SC 2, AST 1–AST 4 või AD 5–AD 8⁽²³⁴⁾. 2017. aastal võttis Frontex tööle 2 töötajat kõrgematele AST palgaastmetele (2016. aastal 14). Sellistel palgaastmetel töötajate sel viisil värbamine on õigusnormide vastane.

⁽²³³⁾ Eriaruanne nr 12/2016: „Ametid ei kasuta toetusi alati asjakohaselt ega tõendatavalt mõjusalt“.

⁽²³⁴⁾ Personaleeskirjade artikli 53 lõige 2.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.30.12. 2017. aastal maksis Frontex Islandi rannavalve toetust ühe lennuki kasutamise eest Kreekas. Enne Islandi esitatud väljamaksetaotluse põhjal kulude hüvitamist palus Frontex ühe deklareeritud kululiigi kohta tõendavad arved esitada. Frontex hüvitas ligikaudu 440 000 eurot hoolimata asjaolust, et tõendavaid arveid ei esitatud. Seega ei olnud eelkontroll antud juhul tõhus.

3.30.13. Frontex rahastas ka ühe Hispaania tsiviilkaardi (*Guardia Civil*) lennuki kasutamist. Kuigi kontrolli- ja hoolduskulud tõendavaid dokumente ei esitatud, hüvitas Frontex ühe lennutunni keskmise maksumuse alusel 430 000 eurot. Keskmine maksumus arvutati Hispaania ametiasutuste ja eraettevõtete vahelistes kontrolli- ja hooldusteenuste lepingutes kasutatud maksimumhindade põhjal. On oht, et tegelikud kantud kulud olid hüvitatud summast väiksemad.

3.30.14. Kuigi Frontex kolis oma praegustesse ruumidesse juba 2014. aastal, ei ole ametil ikka veel haldusnõukogu poolt heaks kiidetud põhjalikku talitluspidevuse kava.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.30.15. Frontex tühistas taas suurel määral (7,7 miljonit eurot ehk 16,5 %; 2016. aastal 5,6 miljonit eurot ehk 17,6 %) eelmisest aastast üle kantud kulukohustustega seotud assigneeringuid, mis olid mõeldud koostööd tegevate riikide ühisoperatsioonide kulude hüvitamiseks. See näitab, et koostööd tegevad riigid ülehindasid taas märkimisväärselt kulud, mida Frontex pidi hüvitama. Hoolimata asjaolust, et ühisoperatsioonidega seotud assigneeringute ülekandmisel tuli kahel järjestikusel aastal tühistada, kandis Frontex 2017. aastal muudelt eelarveridadelt ühisoperatsioonidele üle 9,6 miljonit eurot, mis moodustas ühe osa uuest assigneeringute ülekandmisest summas 40,5 miljonit eurot. Ühisoperatsioonid moodustavad 69 % (11,1 miljonit eurot) 2017. aastal tühistatud assigneeringute kogusummast ja 46 % 2018. aastasse ülekantud vahenditest (87,6 miljonit eurot).

3.30.16. 2017. aasta eelarves oli tagasisaatmisoperatsioonideks eraldatud 66,5 miljonit eurot. Operatsioonide maht ei vastanud aga olemasolevatele eraldistele. Frontex tagastas seetõttu komisjonile 13,5 miljonit eurot ehk 20,3 % (2016. aastal 23 miljonit eurot ehk 37,5 %). Lisaks tagastas Frontex 4 miljonit eurot eelarve I jaotisest (personalikulud), kuna 2017. aastal ei olnud võimalik värvata kavandatud arvu uusi töötajaid.

3.30.17. Frontexi 2017. aasta esialgne eelarve sisaldas 8,8 miljoni euro suurust põhitegevuse kohustuslikku finantsreservi, et rahastada piirivalve kiirreageerimisrühmi ja tagasisaatmisoperatsioone⁽²³⁵⁾. Frontex paigutas aga nii septembris kui oktoobris 2017 reservist 1,9 miljonit eurot (kokku 3,8 miljonit eurot) ümber oma tegevuseelarvesse muu tegevuse rahastamiseks. Kumbki ümberpaigutus ei olnud kooskõlas Frontexi finantsmäärusega.

3.30.18. Frontexi 2017. aasta eelarve sisaldas ettenägematute tegevuskulude katteks mõeldud vabatahtlikku reservi summas 11,9 miljonit eurot. Pärast teistelt eelarveridadelt tehtud ümberpaigutusi ja eelarve muutmist moodustas reserv 24,7 miljonit eurot ehk 8,1 % algsest eelarvest. Samas kasutas Frontex reservi peamiselt tavapärase tegevuse rahastamiseks (8,4 miljonit eurot) ja selleks, et rahastada ühte kaugjuhitava õhuseire projekti (droonid, 7 miljonit eurot), mille jaoks oli eelarvest ette nähtud ainult 1,1 miljonit eurot. Mittekohustuslike reservide moodustamine ja kasutamine ei vasta eelarve sihtotstarbelisuse põhimõttele ja vähendab eelarve läbipaistvust.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.30.19. Frontex avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja teistes meediakanalites, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

3.30.20. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes (e-hangetes) osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse⁽²³⁶⁾,⁽²³⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadete seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. Komisjoni andmetel oli Frontex 2017. aasta lõpuks teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-arved ja e-hanked, kuid mitte hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

⁽²³⁵⁾ Vastavalt Frontexi asutamismääruse artikli 75 lõikele 13.

⁽²³⁶⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽²³⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.30.21. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2013	Tarnijate aasta lõpus esitatud raamatupidamise aastaaruandeid oli keeruline vastavusse viia. Tarnijate bilansi üle tuleb teha regulaarsemat järelevalvet ning erinevusi õigeaegselt analüüsida.	Pooleli
2013	Frontex alustas tegevust 2005. aastal ning on siiani tegutsenud asukohariigiga peetava kirjavahetuse ja suhtluse alusel. Laiulatuslikku peakorterilepingut Frontexi ja asukohariigi vahel ei ole aga sõlmitud. Selline leping parandaks veelgi Frontexi ja selle personali töötajate läbipaistvust.	Lõpetatud
2014	Frontexiga koostööd tegevate riikide poolt rahastamislepingute alusel hüvitamiseks esitatud väljamaksetaotluste eel- ja järelkontrollide on märkimisväärselt parandatud. Koostööd tegevate riikide poolt kulude põhjendamiseks lisatud tõendavad dokumendid ei ole aga alati piisavad. Frontex ei ole nõudnud ka kontrollitõendite esitamist, kuigi ELi finantsmääruse rakenduseeskirjades soovitatatakse seda teatud piirmäärasid ületavate toetuste puhul teha ⁽¹⁾ . Kontrollitõendid lisaksid kindlust toetusmaksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.	Eel- ja järelkontrolli suhtes pooleli Kontrollitõendite suhtes lõpetatud
2014	Seoses toetuslepingute arvu pideva suurenemise ja nendega seotud kulude Frontexi poolse kontrollimise ja hüvitamise töömahukusega tuleb leida vastus küsimusele, kas amet ei saaks kasutada tõhusamaid ja soodsamaid rahastamismehhanisme.	Pooleli ⁽²⁾
2014	Schengeni lepinguga ühinenud riikide (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) rahalise panuse arvutamine vajab täpsustamist, et see vastaks asjaomase õigusakti sätetele ⁽³⁾ . Näiteks peaks arvutus põhinema komisjoni lõplikul toetusel, mitte aasta eelarves kavandatud summal.	Lõpetatud
2015	Frontexi 2015. aasta oktoobris Islandil tehtud järelauditi käigus avastati õigusaktide vastaselt tehtud makseid kogusummas 1,4 miljonit eurot, mis olid seotud ajavahemikul 2011–2015 mitmes ühisoperatsioonis osalenud laeva amortisatsiooniga. Islandi rannikuvalve deklareeris laeva amortisatsioonikulud, kuigi laev oli ületanud Frontexi suunistes määratletud kasuliku eluea. Kuigi Frontexil on õigus nõuda tagasi viimase viie aasta jooksul tehtud eeskirjadest maksed, teatas ta, et nõuab tagasi vaid alates 2015. aasta jaanuarist tehtud maksed (kokku 0,6 miljonit eurot).	Pooleli

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Sisejulgeolekufond loodi perioodiks 2014–2020. See sisaldab eraldi rahastamisvahendeid piiri- ja viisaküsimuste (ISF Borders and Visa) ning politseikoostöö (ISF Police) jaoks, mille raames eraldatakse tegevustele vastavalt 2,8 ja 1 miljard eurot. Komisjon hüvitab piiri- ja viisaküsimuste rahastamisvahendi raames liikmesriikidele transpordivahendite (sõidukid või laevad) ostu ning jooksvad kulud, nagu kütus ja hooldus. Frontex hüvitab nimetatud kulud ka ühisoperatsioonides osalejatele. Seega on olemas topelrahastamise risk, mida ei ole käsitletud ⁽⁴⁾ .	Pooleli
2015	Piirioperatsioonides osalevad riigid deklareerivad tekkinud kulud jooksvate kulude deklaratsioonis, mis hõlmab püsikulusid (amortisatsioon ja hooldus), muutuvkulusid (peamiselt kütus) ja lähetuskulusid (peamiselt lähetustasud ja muud meeskonnakulud). Deklareeritud kulud põhinevad tegelikult kantud kuludel ning järgivad riiklike standardeid, mis põhjustab erinevaid lähenemisviise osalevates riikides ja loob kõigi asjaosaliste jaoks väga kohmaka süsteemi. Kontrollikoja eriaruandes nr 12/2016 soovitati, et ebatõhususe vältimiseks peaksid asutused kasutama lihtsustatud kuluvõimalusi alati, kui see on asjakohane ⁽⁵⁾ .	Pooleli
2016	Frontexi eelmine asutamismäärus, mis kehtis kuni 5. oktoobrini 2016, nägi ette osalevate riikidega ühiselt läbiviidavate tagasisaatmisoperatsioonide rahastamise. Riiklike tagasisaatmisoperatsioonide rahastamise võimalus nähti ette alles uue asutamismäärusega. 2016. aasta jaanuarist oktoobrini rahastas Frontex aga riiklike tagasisaatmisoperatsioone summas 3,6 miljonit eurot. Tegemist on eeskirjade vastaselt tehtud maksetega.	Ei kohaldata
2016	Personaleeskirjade kohaselt võetakse välise valikumenetluse korral ajutisi töötajaid tööle üksnes palgaastmetele SC 1–SC 2, AST 1–AST 4 või AD 5–AD 8 ⁽⁶⁾ . 2016. aastal võttis Frontex tööle 14 töötajat kõrgematele AST palgaastmetele. Sellistel palgaastmetel töötajate värbamine on õigusnormide vastane.	Alustamata
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr suurenes II jaotises (halduskulud), moodustades 6,4 miljonit eurot ehk 43 % (2015. aastal 3,2 miljonit eurot ehk 38 %), ning III jaotises (tegevuskulud), moodustades 67,3 miljonit eurot ehk 37 % (2015. aastal 40,2 miljonit eurot ehk 35 %). See on peamiselt põhjustatud lepingute ja operatsioonide jätkumisest pärast aasta lõppu. Frontex võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini vältimatuid viivitusi juriidiliste kohustuste, lepingute täitmise ja tehingute ning nendega seotud maksete vahel.	Pooleli

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2015. aastast üle kantud vahendite tühistamise määr oli kõrge III jaotises (tegevuskulud), moodustades 6,4 miljonit eurot ehk 16 %, mis tulenes osalevatele riikidele 2016. aastal tagasi makstavate 2015. aasta kulude ülehindamisest. Ametiga koostööd tegevad riigid peavad esitama täpsemad kuluproгноosid ja õigeaegse kuluaruandluse.	Pooleli
2016	Frontexi laiendatud volituste raames omistatakse suurt tähtsust tagasisaatmisoperatsioonidele ja selleks eraldati 2016. aasta eelarvest 63 miljonit eurot. Sellest 23 miljonit eurot ehk 37,5 % maksti aga ELi eelarvesse tagasi, kuna tagasisaatmisoperatsioone toimus kavandatust vähem. Olukorda süvendas tsarterlendude ja Frontexi tagasisaatmisoperatsioonidega seotud teenuste raamlepingu (maksumusega 50 miljonit eurot) hankemenetluse märkimisväärne hilinemine. See mõjutab jätkuvalt Frontexi korraldatavate tagasisaatmisoperatsioonide arvu. Hankemenetlus oli plaanis käivitada 2016. aasta märtsis, kuid aasta lõpus ei olnud seda veel alustatud.	Ei kohaldata
2016	22. detsembril 2015 sõlmisid komisjon ja Frontex, kes on kaastoetusesaaja ja kolme teise kaastoetusesaaja (EASO, IOM ja UNCHR) (7) koordinaator, 5,5 miljoni euro väärtuses toetuslepingu kaitse aspekti arvestava rändehalduse alase piirkondliku toetuse andmiseks Lääne-Balkani riikidele ja Türgile kolme aasta jooksul alates 1. jaanuarist 2016. Koostöölepingute sõlmimine kolme partneriga (juriidilised kohustused) summas 3,4 miljonit eurot toimus aga alles 2016. aasta augustist kuni novembrini. Kahe lepingu puhul allkirjastati eelarvelised kulukohustused, mis oleksid pidanud vahendid vabastama enne juriidiliste kohustuste võtmist, alles 2016. aasta oktoobris ja detsembris. Lisaks oli eelarveliste kulukohustuste summa 1,2 miljonit eurot, mis katab üksnes eelmaksed. Selline menetlus on vastuolus finantsmääruse eelarve haldamise eeskirjadega ja lepingute hiline sõlmimine tekitas segadust partneritevahelises operatiivkoostöös.	Ei kohaldata
2016	Frontexi 2016. aasta ametikohtade loetelus on ette nähtud 275 ametniku ja ajutise teenistuja ametikohta (8). 2016. aasta lõpuks oli neist täidetud vaid 197 ehk 71 %. See tulenes peamiselt asjaolust, et 50 uut ametikohta määrati kindlaks alles 2016. aasta oktoobris ja värbamine on veel pooleli. Frontexil on tavaliselt raskusi vajaliku profiiliga töötajate leidmisega, mis osaliselt tuleneb palga paranduskoefitsiendist (66,7 %).	Pooleli

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Pärast Frontexi volituste laiendamist suureneb selle töötajate arv 365 töötajalt 2016. aastal 1 000 töötajani 2020. aastal ehk enam kui kaks korda ⁽⁹⁾ . Selline töötajate arvu suurendamine ei tugine vajaduste põhjalikule hindamisele.	Ei kohaldata
2016	Kavandatav töötajate arvu suurendamine nõuab täiendavaid kontoriruumi. Frontex analüüsib koos komisjoni ja asukohariigiga võimalusi uute vajaduste täitmiseks.	Lõpetatud

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012 (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

⁽²⁾ Määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikli 3 lõike 4 kohaselt piirdub Frontexi osa ühisoperatsioonide kaastrahastamises tagastamatu toetuse andmisega.

⁽³⁾ Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vaheline nimetatud riikide Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses osalemise üksikasjalikke eeskirju käsitlev kokkulepe (ELT L 243, 16.9.2010, lk 4); Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline nimetatud riikide Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses osalemise üksikasjalikke eeskirju käsitlev kokkulepe (ELT L 188, 20.7.2007, lk 19).

⁽⁴⁾ Kontrollikoda on sellele riskile osutanud ka oma eriaruande nr 15/2014: „Välispiirifond on edendanud finantssolidaarsust, kuid fondi tulemuste mõõtmist tuleb parandada ning ELi lisandväärtust suurendada“ punktis 39 ja 4. soovitusel.

⁽⁵⁾ 1. soovitus kontrollikoja eriaruandes nr 12/2016: „Ametid ei kasuta toetusi alati asjakohaselt ega tõendatavalt mõjusalt“.

⁽⁶⁾ Personalieeskirjade artikli 53 lõige 2.

⁽⁷⁾ Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (Malta), Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (Belgrad) ja ÜRO pagulaste ülemvolinik (Genf).

⁽⁸⁾ Lisaks nähti ette 192 lepingulise töötaja ning lähetuses viibiva riikliku eksperdi kohta.

⁽⁹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikualvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2007/2004, määrus (EÜ) nr 863/2007 ja nõukogu otsus 2005/267/EÜ (COM/2015/0671 final – 2015/0310 (COD))

FRONTEXI VASTUS**KOMMENTAARID TEHINGUTE SEADUSLIKKUSE JA KORREKTSUSE KOHTA**

3.30.10. Pärast Frontexi otsust lepingu lõpetamise kohta tuli tagada vajalike teenuste jätkumine kuni uue töövõtja valimiseni.

Arvestades nõutavate teenuste turu piiratust piirkonnas (väga vähe ettevõtjaid), leiti, et sobivaim võimalus on kasutada sildlepingut ettevõtjaga, kes oli algses parvlaevaettevõtjate valikumenetluses paremuselt teine. Seega ei olnud tegu juba lõpetatud hankemenetluse jätkamisega. Frontex arvestas, et ettevõtjal oli varasem kogemus Frontexile parvlaevateenuste osutamisel ja ta oli saanud väga positiivset tagasisidet; kavandatav parvlaev vastas kõigile minimaalsetele tehnilistele nõuetele. Töövõtja soovis osutada teenuseid samadel tingimustel, mida nõuti ja pakuti algses hankemenetluses.

2017. aasta novembris allkirjastati erand, milles põhjendati seda otsust. Mõlemad pooled kirjutasid sildlepingule alla 2017. aasta detsembris ja see jõustus 2018. aasta jaanuaris.

Hinnakriteeriumi kasutamist ainsa kriteeriumina analüüsiti hoolikalt ja see põhines Frontexi viimase kahe aasta kogemusel seoses parvlaevade tellimisega tagasisaatmisoperatsioonide jaoks Kreeka saarte ja Türgi vahel. Turupiirangute tõttu geograafilises piirkonnas – ettevõtjaid ja nende pakutavaid parvlaevu on väga vähe – ei saanud kasutada kvalitatiivseid pakkumuste hindamise kriteeriume. Teenused, mida Frontex vajas, olid lühisõidud Kreeka saarte ja Türgi vahel, et võtta tagasipöördunud tagasi Euroopa Liidu ja Türgi vahelise tagasivõtulepingu alusel, tagades, et operatsioonid toimuvad turvalises keskkonnas ja täielikus kooskõlas põhiõigustega.

3.30.11. Kooskõlas personalieeskirjade artikli 31 lõike 2 viimase lõiguga („... Institutsioonide erivajaduste rahuldamiseks võib ametnike värbamisel samuti arvesse võtta liidus valitsevaid tööturutingimusi ...“) arvestas Frontex töötajaid tegevusüksuse AST kõrgematele palgaastmetele määramisel tööturutingimusi (st väikest paranduskoefitsienti võrreldes nõutava erialase töökogemusega). See kajastus täielikult ametikohtade loetelus (mis on eelarve lahutamatu osa) ja seda ei vaidlustanud kunagi eelarvepädevad institutsioonid.

Alates 2017. aasta märtsist ei nimeta Frontex ametisse ühtki väliskandidaati kõrgemale palgaastmele kui AST 4.

KOMMENTAARID SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.30.12. Kontrollimise/hoolduse kulud on määratletud kui „kulud, mis on seotud kõigi kontrolli-/hooldustöödega (...) kogu keskmise täieliku kasutuskulude jooksul (...). Määr põhineb tootja või keskmist kulunäitajat kasutava asutuse hooldusüksuse esitatud andmetel.“

Sel põhjusel võib tunnihinna vorm olla toetusesaajate esitatud kuludeklaratsioon, mis põhineb kas tootja hinnangutel või hinnal, mille aluseks on eelmistel aastatel kantud tegelikud kulud, või sarnaste vahendite võrdlusandmete põhjal tehtud kuluarvestusel, kui vara on uus ja andmed puuduvad. Arvete (või andmekoguse tõttu samaväärsete raamatupidamisandmete) esitamine on võimalik ainult siis, kui tunnihind määratakse võrdlusaastal kantud tegelike kulude alusel. Kui tegelikud arved ei ole kättesaadavad, on toetusesaajal siiski ka võimalus kehtestada tunnihind, mis põhineb keskmistel võrdlushindadel.

Seda tehti valitud makse korral, sest Islandi rannikuvalve esitas Frontexile tunnipõhise hoolduskulude prognoosi. Islandi rannikuvalve esitatud dokumendid kajastavad järelkontrollide tulemusi, mis tehti Islandil 2015. aastal, kui Frontexi järelkontrolli rühm külastas hoolduskeskust ja kontrollis Islandi rannikuvalve esitatud dokumente, millel nende arvutusmetoodika põhines.

Frontex leiab seega, et Islandi esitatud dokument on piisav alus kulude heakskiitmiseks.

3.30.13. Jäiga tiivakinnitusega õhusõiduki kõigi kontrolli-/hooldustööde tunnihinna kogusumma moodustub kolme lepinguga sätestatud korralduse alusel:

— Mootorite hooldus – sõlmitud lepingu maksimaalne summa on 9 010 475,50 eurot; maksete alus on siiski ühe mootori hoolduse tunnihind. Tsiviilkaart (Guardia Civil) võtab Frontexilt tasu mootorihoiduse tunnihinna põhjal, nagu on täpsustatud lepingus. Kui mootorihoiduseks kulub vähem tunde, üldist ülemmäära ei saavutata. Seega ei ole lepingu koguväärtus käesoleval juhul oluline, sest asjakohane on tunnihind.

- Üldhooldus – vastava lepingu sätetega on see määratletud koguhinnal põhineva lepinguna (mitte raamlepinguna), mille kohaselt esitatakse igakuiseid arveid, mis hõlmavad töövõtja tehtud konkreetseid toiminguid. Amet on seisukohal, et lepingu lõpus tasub tsiviilkaart lepingus täpsustatud kogusumma. Tunnihinna arvutamiseks jagatakse see kogukulu lennutundide arvuga.
- Varuosade tarnimine – nagu eespool, on see lepingu sätetega määratletud koguhinnal põhineva lepinguna (mitte raamlepinguna), mille kohaselt esitatakse igakuiseid arveid, mis hõlmavad töövõtja tehtud konkreetseid toiminguid. Amet on seisukohal, et lepingu lõpus tasub tsiviilkaart lepingus täpsustatud kogusumma.

Eespool nimetatud põhjustel ei nõustu amet kontrollikoja esitatud riskihinnanguga, sest koguhinnal põhineva lepingu alusel hinnatud summad, mis tsiviilkaardile hüvitatakse, võrduksid lõpuks tegelike arvete alusel hüvitatavate summadega.

3.30.14. Praegune talitluspidevuse juhtimise meetod ja strateegia ning neist tulenevad talitluspidevuse kavad on välja töötatud ja neid on (igal aastal) ajakohastatud õigusraamistikuga ja -struktuuri põhjal, mis kehtivad 2016. aasta lõpuni.

Kehtestatud laiendatud volituste ja vastava uue struktuuri puhul vaatavad vastutavad protsessiomanikud eelkõige läbi talitluspidevuse kavad, sest organisatsiooni muutumisel tuleb täielikult muuta ka nende aluseks olevaid tegevusprotsesse.

KOMMENTAARID EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.30.15. Peamine probleem on seotud kulukohustuste assigneeringute kättesaadavusega asjaomase aasta jooksul.

Ulatusliku tühistamise riski vähendamiseks pöördus Frontex 2016. aasta IV kvartalis täiendavalt toetusesaajate poole palvega, et nad esitaksid lõppmaksetaotlused varade kohta, mille kasutamine lõppes 2016. aasta II pooles, ja edastaksid Frontexile täpsed hinnangud kulude kohta, mis tuleb kanda seoses 2016. aasta operatiivtegevuse raames toimuva (2016. aasta detsembris) või kavandatud (2017. aasta jaanuaris) varade kasutamisega. Selle palve peamine eesmärk oli leida võimalikud ülehindamised, vähendada vastavaid arvelduse lõplikkuse direktiivi kohaseid eraldisi ja taaskasutada vahendeid veel 2016. aastal. Meetme teatud positiivsetele tulemustele vaatamata jäi assigneeringute ülekandmine suhteliselt suureks.

Kuigi tegelike finantsvajaduste hindamine toimus nõuetekohaselt, vajas Frontex täiendavaid vahendeid, et tagada varade kasutamise rahaline kate 2016. aasta sügisel, sest lõppenud ja toimuvast varade kasutamisest vabastatud vahendid ei olnud selles etapis kättesaadavad.

Amet on välja töötanud lihtsustatud toetussüsteemi, kasutades kuni üht aastat hõlmavate toetuste korral palju rohkem ühikukuluseid, ja rakendab seda alates 2018. aasta operatiivtegevuse tsüklist; koos toetuste rakendamise tõhusama järelevalvega on eesmärk vähendada ülekandmist tühistamist.

3.30.16

Tagasisaatmine

Komisjonile vahendite tagastamisele vaatamata saavutas amet tagasisaatmise valdkonnas põhieesmärgi pakkuda liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisoperatsioonide täitmiseks ning konkreetse tagasisaatmiseelse tegevuse kaudu (et lihtsustada tagasipöördujate tuvastamist, koolitust, teadmiste jagamist liikmesriikide vahel jne).

Frontexi koordineeritud tagasisaatmisoperatsioonide arv suurenes 2017. aastal oluliselt: ebaseaduslikke rändajaid oli 47 % rohkem kui 2016. aastal ja nende arv suurenes 10 700-lt (2016) 14 200-ni (2017). See on ligikaudu 10 % Euroopa Liidust kolmandatesse riikidesse tegelikult tagasi saadetud rändajate koguarvust (2014: 2 %).

Värbamine

Personalikuludega seotud tagastamised olid peamiselt tingitud probleemidest ja seonduvast hilinemisest värbamisprotsessis: pikalevenivad menetlused, pikad etteatamisajad, ebapiisav arv kandidaate ja geograafilise tasakaalu puudumine väikese paranduskoefitsiendi tõttu. Sellele vaatamata peab amet saavutuseks, et ühe aastaga võeti tööle ja aidati tööülesannetega kohaneda üle 250 uuel töötajal.

3.30.17. 2017. aasta oli esimene aasta, mil amet rakendas uut Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrust. Määruse artikli 75 lõike 13 kohaselt pidi amet piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste rahastamiseks hõlmama eelarvesse tegevusega seotud kohustusliku finantsreservi 4 % operatiivtegevuse eraldisest. Iga aasta 1. oktoobril peab reservist olema kasutatav vähemalt veerand, et rahuldada enne aasta lõppu tekkivaid vajadusi.

Kohustusliku tegevusreservi eesmärk oli tagada, et aasta jooksul on ametil igal ajal olemas teatav reserv piirivalve kiirreageerimisrühmade kasutamiseks, mis võimaldaks katta sellise ootamatu kasutamise esialgsed kulud. Euroopa Parlament muutis Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse esialgse teksti ettepanekut, mille tegi komisjon, lisades, et 1. oktoobril peaks olema alles ainult veerand reservist, mis vastab aasta ülejäänud kolmele kuule. Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruuses ei ole täpsustatud, mida tuleb teha ülejäänud kolmveerandi reserviga pärast 1. oktoobrit; selles küsimuses puudub selgus.

Esimene ülekanne septembri lõpus tehti õhus ja merel toimuva tõhustatud operatiivtegevuse rahastamiseks ning oma õhuseireteenuste ostmiseks; teine ülekanne tehti pärast 1. oktoobrit. Haldusnõukogule teatati ülekannetest kuuaruannetes.

Amet on seisukohal, et seadusandja selgitab olukorda.

3.30.18. Vabatahtlik reserv nähti ette juba aastate 2017–2019 ühtse programmdokumendi koostamisel. Kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse artikli 75 lõikega 3 jj alustati ühtse programmdokumendi koostamist ning tulude ja kulude eelarvestamist aastal $n - 2$ ja see valmis aasta $n - 1$ hilissügisel. Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrus jõustus 2016. aasta oktoobris.

Amet pidi kavandama 2017. aasta üksikasjaliku tööprogrammi (aastate 2017–2019 ühtse programmdokumendi osa) 2016. aasta jooksul, ilma et oleks teadnud Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse üle peetavate läbirääkimiste lõpptulemust ja seega ilma selgelt määratletud õigusliku aluseta.

2016. aasta lõpu poole oli aastate 2017–2019 ühtne programmdokument juba valmis ja selle pidi vastu võtma haldusnõukogu, kes täielikult toetas vabatahtliku reservi loomist Euroopa piiri- ja rannikuvalveks ülemineku ajal.

Arvamuses C(2016)8722 aastate 2017–2019 ühtse programmdokumendi kohta märkis komisjon punktis 63 järgmist: „Komisjon tunneb heameelt, et erandolukorra plaanimine on üks aasta tööprogrammi koostamise juhtpõhimõtte ja amet kavatseb eraldada ligi 10 % oma tegevuseelarvest niinimetatud tegevuspaindlikkuse jaoks (...). Sellega seoses kutsub komisjon ametit üles looma oma eelarves kaks eraldi reservi: esimene neist oleks täielikult kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse artikli 75 lõikega 13 ning teine pakuks ametile võimaluse säilitada tegevuspaindlikkus, et tegeleda mis tahes muude erandolukordadega peale kiirreageerimise.“

KOMMENTAARID USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.30.19. Frontex avaldab oma vabade ametikohtade teateid inglise keeles, samas kui EPSO nõuab tõlkeid kõigisse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse; vabade ametikohtade teadete arvu tõttu tekitaks see olulisi finantskulusid ja võimalikke viivitusi värbamisprotsessis. Frontex levitab oma tööpakkumisi muude kanalite kaudu, st Euroopa Liidu asutuste võrgustiku, haldusnõukogu, alaliste esinduste, portaali EuroBrussels ja suhtlusmeedia kaudu.

3.30.20. Frontex töötab praegu välja hankedokumentide elektrooniliste esitamise vahendit. Vahendi kasutuselevõtt algab pärast seda, kui komisjoniga (informaatika peadirektoraadiga) on allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum. Vahendi ametlik tähtpäev on 2018. aasta oktoober, nagu on sätestatud riigihangete direktiivi artikli 90 lõikes 2, mida komisjon kohaldab ametite suhtes analoogia alusel; Frontex järgib seda tähtpäeva.

Mitmeaastase finantsraamistiku 4. rubriigist („Globaalne Euroopa“) rahastatavad asutused

3.31. EUROOPA KOOLITUSFOND (ETF)

SISSEJUHATUS

3.31.1. Torinos asuv Euroopa Koolitusfond (edaspidi „fond“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1360/90⁽²³⁸⁾ (uuesti sõnastatud määrus (EÜ) nr 1339/2008)⁽²³⁹⁾. Fondi eesmärk on toetada kutseõppereformi Euroopa Liidu partnerriikides. Seoses sellega abistab fond komisjoni erinevate kutseõppeprogrammide rakendamisel.

3.31.2. Tabelis esitatakse fondi peamised arvanded⁽²⁴⁰⁾.

Tabel

Fondi peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	21	20
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	130	125

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: fondi edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.31.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) fondi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁴¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁴²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.31.4. Kontrollikoja hinnangul annab fondi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi fondi finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²³⁸⁾ EÜT L 131, 23.5.1990, lk 1.

⁽²³⁹⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 82.

⁽²⁴⁰⁾ Fondi pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav fondi veebisaidil www.etf.europa.eu.

⁽²⁴¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁴²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.31.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.31.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.31.7. Järgnev teave ei sea kontrollikoja esitatud arvamust kahtluse alla.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.31.8. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne selle kohta, kuidas fond teeb Torino protsessi raames seiret kutsehariduse ja -koolituse edusammude üle⁽²⁴³⁾. Fond koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.31.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽²⁴³⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2016. aastal viidi komisjoni nimel läbi fondi välishindamine. See oli esimene etapp tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas tegutseva nelja asutuse valdkonnaülesest hindamisest ⁽¹⁾ . Hindamise tulemusel leiti, et fondi põhjaliku ümberkorraldamisega alates 2011 aastast ei kaasnenud olulist negatiivset mõju ning asutusesiseste ja -väliste sidusrühmade arvates on see olnud enamjaolt positiivne, eriti strateegia ja mõjususe seisukohast. Fondi juhtimist hinnati mõjusaks ja tõhusaks. Hindamises tuuakse samuti välja asjaolu, et fond oli alates 2011. aastast jätkanud oma järelevalve suutlikkuse suurendamist, kuid fondi tegevuse ja saavutuste esitamine võiks veelgi selgem olla. Olukorda aitaks parandada ühtse sekkumisloogika näitajate ühtlustamine ja lihtsustamine ning organisatsioonis ühtse terminoloogia kasutamine. Fond koostas hindajate soovitude elluviimiseks kava.	Ei kohaldata
2016	Kontrollikoda juhtis juba fondi 2011. aasta aastaaruande kohta koostatud aruandes tähelepanu asjaolule, et fondi ruumide olukord ei ole rahuldav ja tekitab tegevuse katkemise ohu. Olukord püsib muutumatuna, kuna hoonete kompleksi hallanud ja osa sellest hõivanud konsortsium likvideeriti 2011. aastal ja osa kompleksist jäi tühjaks. Asukohariik peaks kiiremas korras sellele probleemile lahenduse otsima. Asukohalepingu kohaselt on nõuetekohased ruumid tagatud kuni aastani 2027.	Lõpetatud

⁽¹⁾ Teised hindamisega hõlmatud asutused on Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Dublin), Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (Bilbao) ja Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Thessaloniki).

FONDI VASTUS

Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

Mitmeaastase finantsraamistiku 5. rubriigist („Haldus“) rahastatavad asutused

3.32. EURATOMI TARNEAGENTUUR (EURATOM)

SISSEJUHATUS

3.32.1. Luxembourgis asuv Euratomi Tarneagentuur (edaspidi „agentuur“) asutati 1958. aastal⁽²⁴⁴⁾. Nõukogu otsus 2008/114/EÜ, Euratom⁽²⁴⁵⁾ asendas agentuuri eelmise põhikirja. Agentuuri peamine ülesanne on tagada ELi kasutajatele ühise tarnepoliitika alusel pidevad tuumamaterjalide (eelkõige tuumkütuste) tarned, mis põhinevad võrdsel juurdepääsul tarneallikatele.

3.32.2. Ajavahemikus 2008–2011 ei olnud agentuuril põhitegevuse jaoks oma eelarvet. Agentuuri kõik tegevuskulud kandis komisjon. Alates 2012. aastast on komisjon eraldanud agentuurile oma eelarvevahendid, mis katavad siiski vaid väikese osa agentuuri tegevuskuludest.

3.32.3. Tabelis esitatakse agentuuri peamised arvandmed⁽²⁴⁶⁾.

Tabel

Agentuuri peamised arvandmed

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	0,1	0,1
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	17	17

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: agentuuri edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.32.4. Kontrollikoda auditeeris:

a) agentuuri raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁴⁷⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁴⁸⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.32.5. Kontrollikoja hinnangul annab agentuuri raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi agentuuri finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁴⁴⁾ EÜT 27, 6.12.1958, lk 534/58.

⁽²⁴⁵⁾ ELT L 41, 15.2.2008, lk 15.

⁽²⁴⁶⁾ Agentuuri pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil <http://ec.europa.eu/euratom/index.html>.

⁽²⁴⁷⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁴⁸⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.32.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.32.7. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

AGENTUURI VASTUS

Agentuur võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

Isemajandavad ametid

3.33. ÜHENDUSE SORDIAMET (CPVO)

SISSEJUHATUS

3.33.1. Angers'is asuv Ühenduse Sordiamet (edaspidi „amet“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2100/94⁽²⁴⁹⁾. Ameti peamine ülesanne on registreerida ja läbi vaadata taotlused taimesortidega seotud liidu tööstusomandi kaitse osas ning tagada vajalike registreerimiskatsete läbiviimine liikmesriikide pädevate asutuste poolt.

3.33.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽²⁵⁰⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	16	16
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	44	51

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.33.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁵¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁵²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse kohta

3.33.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁴⁹⁾ EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1.

⁽²⁵⁰⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.cpvo.europa.eu.

⁽²⁵¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁵²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.33.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.33.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.33.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.33.8. 2017. aastal oli hanke- ja toetuste andmise menetluste dokumenteerimine ebapiisav. Madala ja keskmise maksumusega lepingute teenuste hankimisel esines avaldatud hankedokumentides lahknevusi, madala maksumusega hangete puhul ei olnud salvestatud selgitusi kandidaatide valiku kohta ning ajutiste hangete kohta ei koostanud amet mingeid hindamisaruandeid. Lisaks ei olnud pakkumuste hindamise kriteeriumid selgelt avalikustatud. Toetuste andmist puudutavad riskihindamised ei olnud piisavad ja eksperdiarvamusi ei allkirjastatud.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.33.9. Amet peaks vastavalt oma finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked)⁽²⁵³⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud amet mainitud rakendusi kasutusele võtnud.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.33.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²⁵³⁾ Artikkel 74 (e-haldus).

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2014	Enamiku maksete tegemiseks kasutab amet elektroonilisi pangakanaaleid. Peaarvepidaja või üks tema kahest asetäitjast allkirjastab maksed elektrooniliselt. Protsessi käigus ei nõuta teise inimese allkirja – ameti jaoks kujutab see endast finantsrisiki.	Poleli
2014	Kuigi amet alustas tegevust 1995. aastal, ei ole endiselt allkirjastatud ameti ja selle personali töötingimusi täpsustavat tegevuskoha lepingut ameti ja asukohariigi vahel.	Poleli (ametist sõltumatud asjaolud)
2015	31. detsembri 2015. aasta seisuga oli üle 90 päeva maksmata lõivude (enamjaolt kehtivusaasta lõivud) summa 240 766 eurot ⁽¹⁾ . Amet ei kasutanud kõiki enda finantsmääruses sätestatud võimalusi saamata lõivude sissenõudmiseks, nt sundtäitmise abil ⁽²⁾ .	Poleli
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (halduskulud) – 788 540 eurot ehk 40 % (2015. aastal 395 882 eurot ehk 28 %). See tuleneb peamiselt pooleliolevast hoonete renoveerimisest (284 423) eurot, IT-projektidest (253 483 eurot) ning auditite ja hindamiste kuludest (137 098 eurot), millega seotud teenused osutatakse osaliselt või arved esitatakse alles 2017. aastal.	Ei kohaldata
2016	2016. aastasse üle kantud 2015. aasta maksete assigneeringute tühistamise määr oli kõrge ka II jaotises – 17 % (2015. aastal 20 %), mis osutab vajadusele parandada eelarve planeerimist.	Ei kohaldata
2016	Ameti asutamismääruses ei nõuta tulemuslikkuse perioodilist välishindamist. Ehkki amet ja komisjon on teinud konkreetsetes valdkondades juhtumipõhist hindamist, peaks amet koos komisjoniiga kaaluma tulemuslikkuse tervikliku välishindamise tellimist vähemalt iga viie aasta tagant, nagu seda tehakse enamikus teistes asutustes. Asutamismääruse läbivaatamisel tuleks selline nõue sisse viia.	Alustamata (ametist sõltumatud asjaolud)

⁽¹⁾ 31. detsembri 2017. aasta seisuga oli maksmata lõivude summa 156 600 eurot.

⁽²⁾ Ameti finantsmääruse artikkel 53.

AMETI VASTUS

3.33.8. Amet võtab kontrollikoja tähelepanekud teadmiseks ja on valmis dokumenteerimist parandama, kuid märgib ühtlasi, et menetluste raames koostati vajalikud hinnangud ja arvamused.

3.33.9. Amet on sõlminud Euroopa Komisjoniga lepingu hankedokumentide elektroonilise esitamise vahendi kasutuselevõtuks enne aasta lõppu ning kasutab juba ametisisest e-arvete lahendust. Sel ajal ei toimunud hankeid, mille väärtus oleks õigustanud vahendi kasutuselevõttu, ning vahendi kasutamine ei olnud ka kohustuslik.

3.34. EUROOPA LIIDU INTELEKTUAALOMANDI AMET (EUIPO)

SISSEJUHATUS

3.34.1. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) (edaspidi „amet“), mis kandis kuni 23. märtsini 2016 nime Siseturu Ühtlustamise Amet („OHIM“), loodi 1993. aastal. Ameti algset asutamismäärust muudeti viimati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2017/1001⁽²⁵⁴⁾. Alicante asuva ameti peamine ülesanne on kogu ELis kehtivate ELi kaubamärkide ja ühenduse registreeritud disainilahenduste registreerimine.

3.34.2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvanded⁽²⁵⁵⁾.

Tabel

Ameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	421	401
Töötajate arv seisuga 31. detsember	910	995

(¹) Eelarve sisaldab ettenägematute sündmuste reservi.

Allikas: ameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.34.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁵⁶⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁵⁷⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.34.4. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁵⁴⁾ ELT L 154, 16.6.2017, lk 1.

⁽²⁵⁵⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil <https://euipo.europa.eu>.

⁽²⁵⁶⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁵⁷⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.34.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.34.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.34.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.34.8. 2017. aastal tühistas amet 3,2 miljonit eurot (15,9%) 2016. aastast üle kantud kulukohustusi, mis viitab raskustele eelarvevajaduste planeerimises; eelkõige puudutab see koostööd intellektuaalomandi kaitsega tegelevate liikmesriikide asutustega.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.34.9. Amet jätkas teenuste hankimisel peamiselt fikseeritud hinnaga lepingute kasutamist⁽²⁵⁸⁾. Konkreetsete teenuslepingute hinnad põhinevad raamlepingutes fikseeritud ühikuhindadel (nt inimtööpäeva hind) ja vastava teenuse osutamiseks vajalike ühikute prognoositud arvul. Kui amet kontrollib tarnijate hinnapakumisi, keskendutakse ühikuhindade õigele kasutamisele.

3.34.10. 80 miljoni euro suuruse raamlepingu sõlmimiseks korraldatud hankemenetluses (üldkonsultatsioonide, auditite, uuringute ja projektijuhtimisteenuste hankimine) loetletud teenuste nimekiri ei olnud aga ammendav. Pakkumuste hindamiseks sisaldasid hanke tehnilised tingimused kahte näidisprojekti, mis puudutasid ühe projekti ning ühe mitmest projektist koosneva programmi juhtimist. Raamleping on mitmekordne, kombineeritud struktuuriga leping, milles kasutatakse osaliselt kaskaadi mehhanismi (üldkonsultatsioonid ja projektijuhtimine) ja osaliselt konkurentsimehhanismi taasavamist (auditid ja uuringud). Amet määras küll prognoositud ühikute arvu, kuid jättis nende erinevatesse profiilidesse jaotamise pakujate ülesandeks. Kirjeldatud raamlepingu (ja ühtlasi ka osa selle alusel sõlmitud konkreetsete lepingute) hanke puhul põhines konkurents ühikuhindadel, profiilide tüüpidel ja kvaliteedil, kuid mitte hangitavate ühikute tõenäoliselt arvu, mis on fikseeritud hinnaga lepingu maksumuse arvutamisel üks keskne komponent.

3.34.11. Kontrollikoda auditeeris eespool kirjeldatud raamlepingu alusel sõlmitud fikseeritud hinnaga erilepingut (145 447,50 eurot), mille peamine eesmärk on toetada ühe dokumendihalduse projekti juhtimist. Teenuste osutamiseks vajalike inimtööpäevade arvu ei ole võimalik tuletada ei hanke tehnilises kirjelduses toodud kahe näidisprojekti ega konkreetse lepingu kirjeldatud teenuste põhjal. Fikseeritud hind, nagu seda erilepingu puhul kasutati, sisaldab riski, et teenuseid ei osutata võimalikult säästlikult.

3.34.12. Kui raamlepingu hankes ei ole võimalik loetleda kõiki teenuste osutamist reguleerivaid tingimusi, oleks asjakohasem alustada uuesti raamlepingu mitme töövõtja vahelist konkurssi.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.34.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽²⁵⁸⁾ Vt ka kontrollikoja eelmise aasta auditiaruande punkt 21.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Ameti eelarve täitmise madal määr (89 %) viitab ameti 2016. aasta eelarvekulude ebatäpsele prognoosimisele. Ameti eelarve täpsuse (vajaduse korral ka eelarvemuudatuse abil) olulisus on suurenenud peale seda, kui äsja muudeti ameti asutamise- ja finantsmäärust, milles sätestatakse eelarvestatud summasid puudutavad mehhanismid, nagu eelarveülejätkide reservfondi ⁽¹⁾ suunamine ning sellega seotud kulude katmise mehhanism. ⁽²⁾	Lõpetatud ⁽³⁾
2016	2014. aastal käivitas amet hanke neli aastat kehtiva raamlepingu sõlmimiseks. Lepingu eesmärk oli hankida väga erinevaid konsultatsiooniteenuseid (audititeenused, projektijuhtimine, üldkonsultatsioonid ja uuringud) ja selle hinnanguline summa oli 30 miljonit eurot. Hankemenetluse ja sellel põhineva raamlepingu kasutamise juhtimisel leiti aga kohati puudusi. Elluviidavad eesmärgid ja tegevused ei olnud raamlepingu mahu hindamiseks piisavalt üksikasjalikud. Sellest tulenevalt oli raamlepingu maht kahe ja poole aastaga täielikult ära kasutatud. Hoolimata asjaolust, et hangiti väga erinevaid teenuseid ja eri teenusteks kasutatavad summad olid väga erinevad, loobuti hanke osadeks jagamisest. Hanke osadeks jagamine oleks julgustanud selles osalema ka väiksemaid ettevõtjaid, kes oleksid saanud teha pakkumusi väiksema maksumusega teenuste osutamiseks. Raamlepingute alusel ühelt pakkujalt fikseeritud hinnaga pakkumuste küsimise tõttu neutraliseeriti hinnakonkurents ja suurendati sõltuvust ühest töövõtjast. Amet peaks kaaluma lepingute sõlmimist mitme tarnijaga ja võimaluse korral hanked jälle konkurentsile avama.	Poleli ⁽⁴⁾
2016	Ameti mandaadiga kaubamärkide ja disainilahenduste registreerimiseks Euroopa ühtsel turul kaasneb tõlketöö suur maht. Ameti asutamismääruses sätestatakse, et ameti tööks vajalikud tõlked tuleb tellida Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskusest; seetõttu on amet tõlkekeskuse peamine klient. Amet kasutab üha enam organisatsioonisiseseid lahendusi, nagu keele- ja tõlkemälusid ning nendega seotud tarkvara. Nimetatud vahendite eesmärk on vähendada ameti kulusid ja suurendada tõhusust. Euroopa Liidu vaatevinklist võib aga praeguse olukorraga kaasneda töö dubleerimine ja sellega seotud kulud.	Poleli

⁽¹⁾ Ameti finantsmääruse artikli 89 lõikes 1 on sätestatud reservfondi loomine, mille suurus on piisav ameti tegevuse jätkamiseks ühe aasta vältel, st vastab ameti eelarve I, II ja III jaotise assigneeringute hinnangulisele mahule.

⁽²⁾ Ameti asutamismääruse artikli 139 lõigetes 4 ja 6 on sätestatud, et igal aastal katab amet kulud, mida kannavad liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitse keskametid, Beneluxi intellektuaalomandi büroo ja muud liikmesriigi poolt määratud asjaomased asutused tulenevalt konkreetsetest ülesannetest, mida nad täidavad ELi kaubamärgisüsteemi funktsionaalsete osadena seoses eri teenuste ja menetlustega, kusjuures nimetatud kohustus kehtib ametile üksnes sellises ulatuses, et oleks välistatud eelarvepuudujäägi tekkimine vastaval aastal.

⁽³⁾ Ameti eelarve täitmise määr oli 2017. aastal 97 %.

⁽⁴⁾ Vt punkt 3.34.8.

AMETI VASTUS*KOMMENTAARID EELARVE HALDAMISE KOHTA*

3.34.8. Kuigi tühistamise määr on veidi üle 15 %, on tühistatud ülekantud kulukohustuste summa 3,2 miljonit eurot viimase kümne aasta väikseim (alates 2008. aastast). Amet jätkab koostööd liikmesriikide asutustega, et vähendada ülekantud assigneeringute tühistamist, kasutades selleks vahearuandeid ja poolaasta ülevaateid ning tõhustatud kontrollimeetmeid, mis on iga uue koostöölepingu lahutamatu osa. Lisaks võeti ametisisesid lisameetmeid, nagu teadlikkuse tõstmine juhendamise, koolituse, teatiste ja finantsjuhtimises osalejatega kohtumiste kaudu. Pealegi eeldas amet enne 2017. aasta lõppu, et ülekantud assigneeringute tühistamise määr ületab 15 %, ning võttis ennetavalt lisameetmeid, et vähendada järgmise aasta ülekandeid.

KOMMENTAARID USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.34.9. Amet võtab kontrollikoja märkusi arvesse.

Esialgse tähelepanekuna võib öelda, et hankedokumentides esitatud stsenaariumeid peeti lepingu edasist kasutamist silmas pidades kõige näitlikumaks ja representatiivsemaks ning amet ei eeldanud, et need on üksikasjalikult seotud iga konkreetse lepinguga.

Mis puudutab konkurentsimehhanismi taasavamise asjakohasust, nagu on märgitud ameti vastuses 2016. aasta auditile, siis on see kontseptsioon juba lisatud auditite ja uuringute hindamise raamlepingusse (edaspidi „raamleping“). Amet on hinnanud selle mehhanismi pakutavat lisaväärtust võrreldes kaasnevate halduskuludega ning kuivõrd amet kasutab nõustamis- ja projektijuhtimisteenuseid laiaulatuslikult, ei peeta seda viimast liiki lepingute haldamiseks kõige tõhusamaks. Võttes lisaks arvesse asjaolu, et praegune raamleping on kehtiv kuni 2020. aastani, tähendaks kõnealuse mehhanismi laiendamine konsultatsiooni- ja projektijuhtimisteenustele uue hankekonkursi korraldamist, mida amet ei pea proportsionaalseks lähenemiseks.

Seoses konsultatsiooni- ja projektijuhtimisteenuste olemasoleva kaskaadmehhanismiga kinnitab EUIPO 2016. aasta auditis fikseeritud hinna kasutamise meetodi kohta antud vastust. Selle meetodi valimise kasuks räägib asjaolu, et amet osaleb Hispaania riiklikes töökohtutes kohtuasjades, mis käsitlevad „töötajate ebaseaduslikku üleviimist“ ning tulenevad muu hulgas „aja ja vahendite“ meetodi varasemast kasutamisest.

Ametil on kogemusi pakkumiste hindamisel asjaomase fikseeritud hinnaga meetodi alusel (kaskaadmehhanismi raames). EUIPOs on spetsiaalne töörühm, kes oskab varasematest kogemustest ja pädevusest tulenevatele teadmistele tuginedes hinnata, milliseid vahendeid on vaja fikseeritud hinnaga teenuste alla kuuluvate ülesannete täitmiseks.

Samas usume, et kontrollikoja muret saab lahendada muude kui „fikseeritud hinnaga“ lepingumehhanismidega, nagu „kindlaksmääratud aeg ja vahendid“, mida amet võib kaaluda tulevikus iga juhtumi puhul eraldi. Peale selle kohustub amet enne pakkumistaotluse avaldamist andma täiendavat teavet üksikasjade kohta ja dokumenteerima fikseeritud hinnaga teenuste alla kuuluvate ülesannete täitmiseks vajalikud hinnangulised vahendid, et eelnevalt tõendada ameti eespool mainitud asjatundlikkust.

3.35. ÜHTNE KRIISILAHENDUSNÕUKOGU (SRB)

SISSEJUHATUS

3.35.1. Brüsselis asuv Ühtne Kriisilahendusnõukogu (edaspidi „kriisilahendusnõukogu“) asutati määrusega (EL) nr 806/2014 ühtse kriisilahendusmehhanismi kohta („ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus“) ⁽²⁵⁹⁾. Kriisilahendusnõukogu missioon on tagada raskustes olevate pankade ja teatud liiki investimisühingute (edaspidi „krediitiasutused“) nõuetekohane kriisilahendus nii, et selle mõju pangandusliidus osalevate liikmesriikide reaalmajandusele ning riigi rahandusele oleks võimalikult väike.

3.35.2. Kriisilahendusnõukogu ülesanne on hallata ühtse kriisilahendusmehhanismi määrusega ühtse kriisilahendusmehhanismi toetamiseks loodud ühtset kriisilahendusfondi (edaspidi „fond“). Fond luuakse järk-järgult ajavahemikus 2016–2023 ning 31. detsembriks 2023 peab selle maht saavutama 1 % Euroopa pangandusliidu kõigi tagatud hoiuste summast.

3.35.3. Kriisilahendusnõukogul on iseseisev eelarve, mis ei ole ELi eelarve osa. Eelarve rahastamiseks kogutakse osamakseid pangandusliidus osalevates liikmesriikides asutatud krediitiasutustelt.

3.35.4. **Tabelis** esitatakse kriisilahendusnõukogu peamised arvanded ⁽²⁶⁰⁾.

Tabel

Kriisilahendusnõukogu peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)		
I osa (kriisilahendusnõukogu halduseelarve)	65	113
II osa (fondi eelarve)	11 800	6 462
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	182	276

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: kriisilahendusnõukogu edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.35.5. Kontrollikoda auditeeris:

a) kriisilahendusnõukogu raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽²⁶¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽²⁶²⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.35.6. Kontrollikoja hinnangul annab kriisilahendusnõukogu raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi kriisilahendusnõukogu finantsolukorrast 31. detsembril 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvpeidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁵⁹⁾ ELT L 225, 30.7.2014, lk 1.

⁽²⁶⁰⁾ Kriisilahendusnõukogu pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.srb.europa.eu.

⁽²⁶¹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, finantspositsiooni aruannet, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁶²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.35.7. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.35.8. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Asjaolu rõhutamine

3.35.9. Ilma punktides 3.35.6 kuni 3.35.8 esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu asjaolule, et fondi osamaksete suurus arvutatakse krediidasutuste (ja mõningate investeerimisettevõtete) poolt kriisilahendusnõukogule esitatud teabe põhjal. Kriisilahendusnõukogu tulusid auditeerides toetus kontrollikoda eelmainitud teabele, kuid ei kontrollitud selle usaldusväärusust. Ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus ei sätesta teabe usaldusvääruse tagamiseks vajalikku põhjalikku ja järjekindlat kontrolliraamistikku. Lisaks märgib kontrollikoda, et osamaksete arvutamiseks õigusraamistikus sätestatud meetodika on väga keeruline ja seab seetõttu ohtu nende täpsuse. Kriisilahendusnõukogu ei saa ka avaldada üksikasju krediidasutuste osamaksete riskipõhise arvutamise kohta, kuna arvutused on üksteisega seotud ja sisaldavad krediidasutuste kohta konfidentsiaalset infot. See mõjutab negatiivselt arvutuste läbipaistvust.

3.35.10. Kontrollikoda ei auditeerinud fondile tehtud osamaksetega seotud juhtumeid, mis on vaidlustatud liikmesriikide haldus- või kohtumenetluses (krediidasutuste ja riiklike kriisilahendusasutuste vahelised vaidlused) või mille kohta on Banco Popular Español S.A endised aktsionärid ja võlausaldajad esitanud hagi Euroopa Liidu Kohtule (peale kriisilahenduskeemi vastuvõtmist), kuna see võiks käimasolevates vaidlustes poolte olukorda mõjutada. Üksikasjalik teave on esitatud kriisilahendusnõukogu raamatupidamise aastaaruande punktis 8.

3.35.11. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.35.12. Kriisilahendusnõukogu ei taganud õigeaegseid makseid. Ligikaudu 28 % töövõtjatele tehtud maksetest ning ekspertide ja töötajate kulude hüvitamisest (9,5 % kõigist maksetest) kanti üle ettenähtust hiljem.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.35.13. Ühtse kriisilahendusmehhanismi määrase artikli 92 lõikes 4 pannakse kontrollikoja kohustus esitada aruanne, mis kajastab eelkõige tingimuslikke kohustusi (kas kriisilahendusnõukogule, nõukogule või komisjonile endale), mis tekivad kriisilahendusnõukogu, nõukogu või komisjoni poolt kriisilahendusmehhanismi määrase kohaste ülesannete täitmisel. Kontrollikoda avaldab selle kohta eraldi aruande.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.35.14. 2017. aasta töökavale lisatud esialgses hankeplaanis kavandati 16 erineva teenuse hankimist, kuid tegelikult hangiti vaid õigusteenuseid. Lisaks prognoositi esialgses hankeplaanis õigusteenuste hinnaks 3 miljonit eurot, kuid leping sõlmiti summas 29 miljonit eurot. Esialgses hankeplaanis loetletud 15 muu teenuse jaoks 2017. aastal hankeid ei korraldatud. See näitab hangete puudulikkust kavandamisel.

3.35.15. 20 miljoni euro suuruses summas (29 miljonit eurot) hangiti õigusteenuseid 11 väljakuulutamisetega läbiraakimistega hankemenetluse teel. Sama menetlust kasutati ka 2016. aasta töökavas ette nähtud kahe majandusliku ja finantsväärtuse hindamise teenuste lepingu sõlmimiseks summas 3 miljonit eurot. Selliste menetluste liigne kasutamine vähendab konkurentsi.

3.35.16. Kriisilahendusnõukogu peaks vastavalt oma finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽²⁶³⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks ei olnud kriisilahendusnõukogu mainitud rakendusi veel kasutusele võtnud.

3.35.17. Kriisilahendusnõukogu avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid üldjuhul mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis järgiks läbipaistvuse põhimõtet, parandaks teabe levikut ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.35.18. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²⁶³⁾ Kriisilahendusnõukogu 25. märtsi 2015. aasta finantsmääruse artikkel 75.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Kriisilahendusnõukogu alustas tegevust 2015. aastal ja lõi järkjärgult enda sisekontrollikeskkonna. Mitmed olulised protseduurid ja kontrollimehhanismid on aga veel kas koostamata, vastu võtmata või rakendamata (sh riskijuhtimise ja kontrollistrateegia, sisekontrollistandardid, sisekontrollisüsteemi usaldusväärse toimimise perioodiline hindamine ning pettustevastane strateegia).	Pooleli
2016	Kriisilahendusnõukogu peaarvpidaja ei ole raamatupidamissüsteemi veel heaks kiitnud.	Pooleli
2016	Kasutatavate assigneeringute kasutusmäär oli madal – 62 % (2015. aastal 67 %) ehk 35 miljonit eurot (2015. aastal 15 miljonit eurot) ⁽¹⁾ . See tuleneb peamiselt kriisilahendusnõukogu tegevuse olemusest ja kehtivast õiguslikust eelarveraamistikust. Eelarve on mõeldud nii kriisilahendusnõukogu igapäevase tegevuse kui kriisilahendusjuhtumite haldamise rahastamiseks, ent 2016. aastal ühtegi juhtumit ei olnud. Kasutamata assigneeringute võrra vähendatakse krediidiasutuste tulevase osamakseid.	Pooleli
2016	II jaotise (halduskulud) kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli 3,1 miljonit eurot ehk 35 % (2015. aastal 3,3 miljonit eurot ehk 70 %) kulukohustustega seotud assigneeringutest. See tuleneb peamiselt 2016. aastal allkirjastatud IT-lepingutest (1,9 miljonit eurot) ja 2016. aastal osutatud turvateenustest, mille kohta arved olid veel laekumata ja maksmata (0,6 miljonit eurot).	Ei kohaldata
2016	III jaotise (tegevuskulud) kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli 5,3 miljonit eurot ehk 66 % (2015. aastal 1,6 miljonit eurot ehk 40 %) kulukohustustega seotud assigneeringutest. Need puudutavad peamiselt Euroopa keskpanga osutatud teenuseid (1,9 miljonit eurot), õigusteenuseid (1,5 miljonit eurot) ja IT-lepinguid (1,3 miljonit eurot) mille eest tasutakse 2017. aastal. Ülekandmiste suur osakaal on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.	Ei kohaldata
2016	Ajavahemikus juuli kuni oktoober 2016 võttis kriisilahendusnõukogu 2 miljoni euro eest kulukohustusi õigusteenuste ostmiseks, kuigi puudus vastav finantsotsus ning see ei põhinenud ei aasta tegevuskaval ega eelarvel.	Pooleli
2016	Euroopa Keskpank rakendas kriisilahendusnõukogu hoiustele 2016. aastal negatiivset intressimäära, mistõttu maksis kriisilahendusnõukogu liikmesriikide keskpankadele 24 miljonit eurot negatiivset intressi ⁽²⁾ . See vähendas tulevaste kriisilahendusjuhtumite lahendamiseks kasutatavate akumuleeritud osamaksete mahtu.	Pooleli (kriisilahendusnõukogust sõltumatud asjaolud)

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kriisilahendusnõukogu peab kiirendama oma värbamismenetlusi, seadma kandidaatidele selged lävendid ning paremini määratlema valikukomisjoni liikmete rollid ja ülesanded.	Lõpetatud

⁽¹⁾ 2017. aastal oli kasutusmäär 71 % ehk 71 miljonit eurot.

⁽²⁾ 2017. aastal 50 miljonit eurot.

KRIISILAHENDUSNÕUKOGU VASTUS

3.35.9. Fondi *ex ante* aasta osamaksed arvutatakse teabe põhjal, mille on kriisilahendusnõukogule esitanud krediitiasutused ja teatud investeerimisühingud. Kuigi ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus ei sätesta teabe usaldusväärsuse tagamiseks vajalikku põhjalikku ja järjekindlat kontrolliraamistikku, teeb ühtne kriisilahendusfond selle probleemi lahendamiseks nii palju kui võimalik. Saadud teavet võrreldakse krediitiasutuste eelmisel aastal antud teabega ja Euroopa Keskpanga andmebaasi teabega. Erinevused teatatakse riiklikele kriisilahendusametitele ja nende kohta küsitakse selgitusi, mis on aidanud eelmistel kordadel parandada teabe kvaliteeti. Kriisilahendusnõukogu ei saa avaldada ka krediitiasutuste osamaksete riskipõhise arutamise üksikasju, sest arvutused on üksteisega seotud ja avaldaksid seega krediitiasutuste kohta konfidentsiaalset teavet. Ühtne kriisilahendusfond on siiski esitaud arvutusmetoodika ja üksikasjalikult kalibreeritud andmed, tagades sellega läbipaistvuse ja koostöö.

3.35.12. 2017. aasta ootamatult suure töökoormuse, finantsrühma töötajate ebasoodsa volavuse ja kogenud töötajate leidmise üldiste raskuste tõttu oli finantsrühma tööjõudlus liiga väike, et tõhusalt käsitleda kõiki finantstoimikuid, sealhulgas arveid. Tulemusena kaasnes 1,1 % arvete alusel tehtud maksetega viivis.

Alates 2017. aasta IV kvartalist on rühma tööjõudlust tugevdatud ja on võetud arvete õigeaegset käsitlemist tagavad meetmed. Seni on 2018. aastal ligikaudu 98 % arvetest makstud tähtajal. Iga hilinenud makset kontrollitakse nüüd hoolikalt, et olukorda veelgi parandada.

3.35.14. Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2017. aasta esialgne hankeplaan võeti vastu 2016. aastal, mis oli alles teine täielik kriisilahendusnõukogu tegevusaasta. Seni ei olnud toimunud kriisilahendusjuhtumeid ja kriisilahendusnõukogul oli vähe kogemusi, mille alusel koostada hankeplaani. Uue asutusena sai Ühtne Kriisilahendusnõukogu ühineda mitme institutsioonidevahelise raamlepinguga, mida haldab Euroopa Komisjon. Selle tulemusena ei toimunud mitut hankemenetlust, mille alguse oli Ühtne Kriisilahendusnõukogu prognoosinud 2017. aastaks. ja täiustatakse hankemenetluste kavandamist.

3.35.15. 2017. aastal oli Ühtse Kriisilahendusnõukogu eelarves õigusteenuste assigneeringuid kokku 20 miljoni euro eest. Peaaegu kõik väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlused olid seotud kohtuvaidlustega (8 lepingut 10st, koguväärtusega 10,9 miljonit eurot), mis ei kuulu direktiivi 2014/24/EL kohaldamisalasse. Need hõlmavad suurt arvu kohtuvaidlusi, mis esitati Euroopa Liidu Kohtule pärast Ühtse Kriisilahendusnõukogu esimest kriisilahendusjuhtumit. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei pea seega selliseid menetlusi liigseteks. Seoses kahega kaheteistkümnest 2017. aastal sõlmitud majandusliku ja finantsväärtuse hindamise teenuste lepingust tuleb märkida, et konkursimenetluse taasavamine oli ebaedukas ja Ühtne Kriisilahendusnõukogu oli sunnitud kasutama läbirääkimistega menetlust. Lepingu teema ja äärmise konfidentsiaalsuse vajaduse tõttu ei avaldatud hanketeadet, mis toimus kooskõlas asjakohaste eeskirjadega.

3.35.16. Ettevõtjatel on olnud elektrooniline juurdepääs hankedokumentidele Ühtse Kriisilahendusnõukogu veebilehe kaudu alates Ühtse Kriisilahendusnõukogu asutamisest ja 2017. aasta lõpust on see täielikult lõimitud e-hangete platvormiga. 2017. aasta juunis esitas Ühtne Kriisilahendusnõukogu hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendusega liitumise taotluse, kuid komisjon ei ole seni juurdepääsu andnud.

3.35.17. Ühtne Kriisilahendusnõukogu on täheldanud, et avaldamine EPSO veebilehel ei suurenda avalduste kvaliteeti ega arvu, kuid on kohustusliku tõlke tõttu väga kulukas. Ühtne Kriisilahendusnõukogu eelistab seega avaldada tööpakkumisi oma veebilehel, andmebaasis EU CV online ja LinkedInis, samuti teatame neist oma sidusrühmadele (keskpangad, rahandusministeeriumid, muud Euroopa Liidu asutused ja alalised esindused).

3.36. EUROOPA LIIDU ASUTUSTE TÕLKEKESKUS (CDT)

SISSEJUHATUS

3.36.1. Luksemburgis asuv Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (edaspidi „keskus“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2965/94⁽²⁶⁴⁾. Keskuse ülesandeks on pakkuda kõikidele Euroopa Liidu institutsioonidele ja organitele, kes keskuse teenuseid soovivad, nende toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid.

3.36.2. Tabelis esitatakse keskuse peamised arvanded⁽²⁶⁵⁾.

Tabel

Keskuse peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	51	49
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	225	215

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: keskuse edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.36.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) keskuse raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁶⁶⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁶⁷⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus*Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta*

3.36.4. Kontrollikoja hinnangul annab keskuse raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi keskuse finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁶⁴⁾ EÜT L 314, 7.12.1994, lk 1.

⁽²⁶⁵⁾ Keskuse pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav keskuse veebisaidil www.cdt.europa.eu.

⁽²⁶⁶⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁶⁷⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.36.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.36.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

3.36.7. Keskuse ülesandeks on pakkuda lisaks ELi institutsioonidele, kes tõlketeenuseid vajavad, ka ELi asutustele ja organitele nende toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid. Enamiku asutuste ja organite asutamismäärustes on sätestatud keskuse tõlketeenuste kasutamine. Osa neist (mis moodustab üle poole keskuse tuludest) kasutab järjest enam asutusesisest tõlkimist ja muid alternatiivseid lahendusi. See tähendab aga, et keskuse potentsiaali ei kasutata täies ulatuses, süsteemide arendamise ja jooksvad kulud Euroopa tasandil on kahekordsed ning keskuse ärimudel ja talitluspidevus võivad olla ohus. 2017. aastal tehti keskuse ärimudeli asjakohasuse välishindamine. Kontrollikoja auditi tegemise ajaks⁽²⁶⁸⁾ ei olnud lõplikku hindamisaruannet veel vastu võetud.

3.36.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.36.9. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas paarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Keskuse paarvepidaja allub selle haldusjuhile. Kontrollikoda on seisukohal, et keskuse paarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse asutuse direktorile (haldusülesanded) ja haldusnõukogule (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.36.10. Asutused peaksid vastavalt oma raamfinantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked)⁽²⁶⁹⁾,⁽²⁷⁰⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli keskus küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.36.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²⁶⁸⁾ Kontrollikoda hindamist ei kontrollinud.

⁽²⁶⁹⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 79 (e-haldus).

⁽²⁷⁰⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Keskusel puudub talitluspidevuse kava. Sellest tingituna ei täideta sisekontrollistandardit nr 10 ⁽¹⁾ .	Lõpetatud
2016	2016. aastal vähenes keskuse raha ja lühiajaliste hoiuste maht 34,2 miljoni euroni (2015. aasta lõpus 38,3 miljonit eurot) ja reserve maht 31,1 miljoni euroni (2015. aasta lõpus 34 miljonit eurot). Vähenemine on tingitud eelarvepõhimõttest, mille eesmärk on vähendada eelmistest aastatest kumuleerunud tulemit ⁽²⁾ .	Poleli

⁽¹⁾ Keskuse sisekontrollistandardid põhinevad komisjoni kehtestatud võrdväärsel standarditel.

⁽²⁾ See suundumus jätkus ka 2017. aastal.

KESKUSE VASTUS

3.36.9. Peaarvepidaja on oma raamatupidamisülesannete täitmisel sõltumatu. Sõltumatuse tagab asjaolu, et tema ametisse nimetamise eest vastutab haldusnõukogu ja ta on alaline töötaja. Et suurendada peaarvepidaja sõltumatust, annab ta 2018. aastast raamatupidamistööst aru otse keskuse direktorile ning direktor viib läbi ka tema iga-aastase hindamise.

3.36.10. Keskuse 2018. aasta tööprogramm näeb ette e-hangete ja dokumentide elektroonilise esitamise moodulite rakendamise. Keskus võtab mõlemad komisjoni väljatöötatud vahendid kasutusele alates oktoobrist 2018.

Komisjoni rakendusametid

3.37. HARIDUSE, AUDIOVISUAALVALDKONNA JA KULTUURI RAKENDUSAMET (EACEA)

SISSEJUHATUS

3.37.1. Brüsselis asuv Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati komisjoni rakendusotsusega nr 2013/776/EL, ⁽²⁷¹⁾ millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2009/336/EÜ ⁽²⁷²⁾. Rakendusamet juhib komisjoni poolt heaks kiidetud hariduse, audiovisuaalvaldkonna ja kultuuriga seonduvaid programme, mis hõlmab ka tehniliste projektide üksikasjalikku elluviimist.

3.37.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded ⁽²⁷³⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	49	50
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	442	436

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.37.3. Kontrollikoda auditeeris:

- rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽²⁷⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽²⁷⁵⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
- raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.37.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finants tulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁷¹⁾ ELT L 343, 19.12.2013, lk 46.

⁽²⁷²⁾ ELT L 101, 21.4.2009, lk 26.

⁽²⁷³⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.eacea.ec.europa.eu.

⁽²⁷⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁷⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.37.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.37.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.37.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.37.8. ELi asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust. Rakendusameti peaarvepidaja allub rakendusametis finantsküsimumste, raamatupidamise ja programmitöö eest vastutavale juhile. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse rakendusameti direktorile (haldusülesanded) ja juhatusele (põhitegevus).

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.37.9. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽²⁷⁶⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.37.10. 2017. aastal valmisid komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanded „Konkurentsitrahvide tagasinõudekorralduste (k.a konkurentsitrahvide tagatised) ja komisjoni korrigeerimisvõime kontekstis väljastatud tagasinõudekorralduste haldamine“ ning „Programmid „Erasmus+“ ja „Loov Euroopa“ – toetuste haldamise esimene etapp“ ⁽²⁷⁷⁾. Rakendusamet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.37.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²⁷⁶⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikkel 95 (e-haldus).

⁽²⁷⁷⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2016. aastal toimunud iga-aastase varade inventuuri käigus ei suutnud rakendusamet kindlaks teha 46 IT-toote (soetusmaksumus ligikaudu 22 000 eurot) asukohta, mis näitab puudusi varade säilitamisel.	Lõpetatud
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (toetus rakendusameti tegevusele) – 2,3 miljonit eurot ehk 47 % (2015. aastal 2,8 miljonit eurot ehk 50 %). See tuleneb peamiselt käimasolevatest projektaudititest (0,8 miljonit eurot) ja IT-teenustest (0,9 miljonit eurot), mis telliti 2016. aastal, kuid mis olid aasta lõpu seisuga veel tasumata või mis tehakse/ osutatakse alles 2017. aastal.	Ei kohaldata

RAKENDUSAMETI VASTUS

3.37.8. Amet on arvamusel, et selle peaarvepidajal on suur sõltumatus. On oluline märkida, et juhatuse nimetatav ja juhatusele aru andev ameti peaarvepidaja on komisjoni lähetatud kõrgema astme ametnik, mis annab talle suurema sõltumatuse kui kohalikul tasandil töölevõetud peaarvepidajatele. Vastavalt korrale on lähetatud peaarvepidaja osa vastutava peadirektoraadi – käesoleval juhul hariduse ja kultuuri peadirektoraadi – organisatsioonilisest struktuurist.

Amet analüüsib kontrollikoja märkust, võttes arvesse muude ELi asutuste võetud võimalikke meetmeid ja/või komisjoni koostatud üldisi suuniseid. Et ameti kõrgemat juhtkonda muudetakse, esitatakse juhtum uuele direktorile arutamiseks.

3.37.9. Amet jälgib tähelepanelikult komisjoni e-hangete projekti. E-hangete kasutusele võtmine on kavandatud juuliks 2018 pärast dokumentide elektroonilise esitamise rakendamist.

3.37.10. Vahepeal on kaks tegevuskava saadetud siseauditi talitusele, kes võttis need vastu. Tuleb märkida, et seni on tehtud peaaegu kõik kavandatud tegevused.

3.38. VÄIKESTE JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTJATE RAKENDUSAMET (EASME)

SISSEJUHATUS

3.38.1. Brüsselis asuv Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati komisjoni 1. jaanuari 2013. aasta rakendusotsusega 2013/771/EL perioodiks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2024⁽²⁷⁸⁾. Rakendusameti peamine ülesanne on juhtida koostöös komisjoni seitsme peadirektoraadiga ELi tegevust teadusuuringute ja uuendustegevuse, VKEde konkurentsivõime, keskkonna ja kliimameetmete ning merenduse ja kalanduse valdkondades.

3.38.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded⁽²⁷⁹⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	36	43
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	417	434

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.38.3. Kontrollikoda auditeeris:

- rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁸⁰⁾ ja eelarve täitmise aruanne-
test⁽²⁸¹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
 - raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,
- nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.38.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁷⁸⁾ ELT L 341, 18.12.2013, lk 73.

⁽²⁷⁹⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.ec.europa.eu/easme/.

⁽²⁸⁰⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõ-
himõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁸¹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.38.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.38.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.38.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

3.38.8. Euroopa asutuste käesoleva aasta auditi käigus analüüsis kontrollikoda nende raamatupidamiskeskondi, sealhulgas peaarvepidajate hierarhilist positsiooni ja sõltumatust ning raamatupidamissüsteemide õigeaegset (uuesti) valideerimist. Rakendusameti peaarvepidaja allub finantsosakonna juhatajale. Kontrollikoda on seisukohal, et peaarvepidaja sõltumatust peaks suurendama nii, et ta alluks otse rakendusameti direktorile (haldusülesanded) ja juhatajale (põhitegevus).

3.38.9. Rakendusameti 2014. aastal oluliselt laiendatud mandaadi kohaselt juhib rakendusamet nüüd koostöös komisjoni seitsme peadirektoraadiga ELi mitme valdkonna tegevust. Hoolimata olulisest muudatusest rakendusameti menetlustes ning eelarve ja töötajate arvu märkimisväärsest suurenemisest valideeriti raamatupidamissüsteemi viimati 2012. aastal.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.38.10. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽²⁸²⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-hanked ja hankedokumentide elektroonilise esitamise, kuid mitte e-arvete rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.38.11. 2017. aastal valmisid komisjoni siseauditi talitusel auditaruanded, mis käsitlesid rakendusameti tööd COSME programmi (ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm) juhtimisel ning rakendusameti personalijuhtimise protsessi ⁽²⁸³⁾. Amet koostas tegevuskavad potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.38.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽²⁸²⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikkel 95 (e-haldus).

⁽²⁸³⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge II jaotises (halduskulud) – 1 250 000 eurot ehk 33 % (2015. aastal 998 324 eurot ehk 14 %) ning III jaotises (toetus rakendusametite tegevusele) – 2 550 000 eurot ehk 62 % (2015. aastal 4 miljonit eurot ehk 65 %). II jaotise ülekandmised tulenevad peamiselt üürist (0,6 miljonit eurot) ja soetatud riistvarast, mis oli aasta lõpuks veel tarnimata (0,5 miljonit eurot). III jaotise ülekandmised tulenevad peamiselt programmi „Life“ välisekspertide poolsetest hindamistest (1,5 miljonit eurot), käimasolevatest järelhindamistest (0,5 miljonit eurot) ja IT-teenustest (0,5 miljonit eurot), mis telliti 2016. aastal, kuid mis olid aasta lõpu seisuga alles osaliselt valmis/tarnitud ja mille eest ei olnud veel arveid esitatud. Rakendusamet võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.	Pooleli
2016	Suures mahus tühistati eelmisest aastast üle kantud vahendeid I jaotises (personalikulud), kus need moodustasid 32 000 eurot ehk 8,3 %; see viitab eelarvevajaduste tegelikust suuremaks hindamisele.	Ei kohaldata

RAKENDUSAMETI VASTUS

3.38.8. Amet leiab, et tema sisekontrollisüsteem tagab piisava kindlusega, et ülesandeid hoitakse tõhusalt lahus ja peaarvepidaja sõltumatus ei ole ohus.

Peaarvepidaja määratakse ametisse juhatuse poolt. Juhatuse võtab vastu esialgse ja lõpliku majandusaasta aruande, halduseelarve ja kõik edasised muudatused. Peaarvepidaja koostatud põhikokkumendid kinnitab ameti direktor.

Tema arvates ei mõjutaks praeguse aruandlus- ja organisatsioonistruktuuri muutmine oluliselt raamatupidamistehingute riske ega kontrollimist. Ameti jälgib olukorda siiski tähelepanelikult ja vajaduse korral muudab organisatsioonistruktuuri ja aruandlusahelaid.

3.38.9. Raamatupidamisrühm alustas raamatupidamissüsteemide valideerimist 2017. aasta detsembris ja see valmib 2018. aasta jooksul.

3.38.10. Hange valdkonnas on amet alates 2013. aastast teatud arvu IT-teenuseosutajate korral rakendanud e-arveldamist koos täieliku elektroonilise töötlemise ja tekkepõhise arvestuse töövoogude automaatliidesega. Alates 2018. aastast edendatakse ja võetakse elektrooniline arveldamine järk-järgult kasutusele ka seoses teiste tarnijatega sõltuvalt nende taristust ja e-valmidusest.

3.39. Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)

SISSEJUHATUS

3.39.1. Brüsselis asuv Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati komisjoni otsusega 2008/37/EÜ⁽²⁸⁴⁾. Rakendusamet loodi ajavahemikuks 1. jaanuarist 2008 kuni 31. detsembrini 2017 eriprogrammi „Ideed“ haldamiseks seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi raames. Nõukogu otsusega 2013/743/EL⁽²⁸⁵⁾ anti rakendusametile ülesanne olla teadusuuringute programmi „Horisont 2020“ rakendusstruktuur, mis vastutab programmi haldamise ja rakendamise eest ning viib ellu programmi I osa („Tipptasemel teadus“) tegevusi, mis on seotud erieesmärgiga „Eesliiniuuringute tugevdamine Euroopa Teadusnõukogu kaudu“⁽²⁸⁶⁾.

3.39.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded⁽²⁸⁷⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	43	47
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	461	477

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.39.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁸⁸⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁸⁹⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.39.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁸⁴⁾ ELT L 9, 12.1.2008, lk 15.

⁽²⁸⁵⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 965.

⁽²⁸⁶⁾ Rakendusperiood 2014–2020.

⁽²⁸⁷⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.erc.europa.eu.

⁽²⁸⁸⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁸⁹⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.39.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.39.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.39.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.39.8. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽²⁹⁰⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-hanked ja e-arved, kuid mitte dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.39.9. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel auditiaruanne seitsmenda raamprogrammi ⁽²⁹¹⁾ projektide lõpetamisega ⁽²⁹²⁾ seotud protsesside kohta. Rakendusamet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.39.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽²⁹⁰⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽²⁹¹⁾ ELi teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise seitsmes raamprogramm.

⁽²⁹²⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Rakendusameti riigihangete ja värbamiskomisjonide koostatud avamis- ja hindamiskomisjonide aruanded ei anna tegelikult kasutatud menetlustest terviklikku ja täpset ülevaadet. Puudulikud aruanded seavad ohtu kõnealuste menetluste läbipaistvuse.	Lõpetatud
2016	2016. aasta septembris avaldatud auditiaruandes jõudis komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et rakendusamet on võtnud mitmeid strateegilisi ja tegevusalaseid meetmeid töötajate värbamise, hoidmise ja jaotuse protsessi tõhustamiseks. Siseauditi talitus leidis, et rakendusamet on antud kontekstis loonud ja rakendanud asjakohase inimressursside haldamise menetluse, et värvata pädevaid ja pühendunud töötajaid oma eesmärkide saavutamise tagamiseks. Kuigi kriitilise tähtsusega või väga olulisi probleeme ei leitud, koostasid rakendusamet ja siseauditi talitus tegevuskava selle protsessi tõhustamiseks teatud valdkondades.	Pooleli
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (tegevuskulud) – 1,3 miljonit eurot ehk 40 % (2015. aastal 1,5 miljonit eurot ehk 43 %), mis tulenes eelkõige järgneval aastal jätkunud projektidest (uuringud ja katseprogrammid). Ülekandmiste suur osakaal on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.	Ei kohaldata

RAKENDUSAMETI VASTUS

3.39.8. Praegu on elektrooniline esitamine piiratud avatud menetlusega (selle künnis on kehtestatud direktiiviga 2014/24/EL riigihangete kohta, mis 2017. aastal oli 135 000 eurot). Kuna amet ei algatanud 2017. aastal sellist menetlust ega alusta 2018. aastal, siis ei olnud ametil võimalik elektroonilist esitamist 2017. aastal kasutada. Peale selle on komisjoni tegevuskava kohaselt elektrooniline esitamine muutumas kohustuslikuks kõikide ELi institutsioonide ja ametite jaoks 2018. aasta lõpus. Seetõttu algas integreerimisprotsess 2018. aastal ja amet on valmis seda enne käesoleva aasta lõppu kasutama. Läbirääkimistega hankemenetluse puhul kasutab amet elektroonilist esitamist kohe, kui komisjon selle variandi integreerib.

3.39.9. Pärast ameti kehtestatud ja siseauditi talituse heaks kiidetud tegevuskava, mis käsitles seitsmenda raamprogrammi projektide lõpetamist, rakendas ERCEA õigeaegselt kõiki meetmeid, mille ta esitas 9. aprillil 2018 siseauditi talitusele.

3.40. INNOVATSIOONI JA VÕRKUDE RAKENDUSAMET (INEA)

SISSEJUHATUS

3.40.1. Brüsselis asuv Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati komisjoni otsusega 2013/801/EL⁽²⁹³⁾ ning see asendab Üleeuroopalise Transpordivõrgu Rakendusameti ja on selle õigusjärglane. Rakendusamet asutati ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2024, et juhtida ELi tegevust seoses Euroopa ühendamise rahastuga, teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Horisont 2020“, üleeuroopalise transpordivõrguga ning Marco Polo programmiga.

3.40.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded⁽²⁹⁴⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	22	24
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	225	249

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.40.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽²⁹⁵⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽²⁹⁶⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus*Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta*

3.40.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvpidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁹³⁾ ELT L 352, 24.12.2013, lk 65.

⁽²⁹⁴⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.ec.europa.eu/inea.

⁽²⁹⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽²⁹⁶⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.40.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.40.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.40.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.40.8. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽²⁹⁷⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.40.9. 2017. aastal valmis komisjoni siseauditi talitusel aruanne teemal „Toetuste haldamise teine etapp: INEA projektijuhtimine ja Euroopa ühendamise rahastule tehtud maksed“ ⁽²⁹⁸⁾. Rakendusamet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.40.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽²⁹⁷⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽²⁹⁸⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	Kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli suur III jaotises, moodustades 0,5 miljonit eurot ehk 48 % (2015. aastal 0,5 miljonit eurot ehk 51 %). Peamiseks põhjuseks olid IT- ja auditilepingud, milles tellitud teenuste osutamine viiakse lõpule järgneva aasta sees.	Ei kohaldata

RAKENDUSAMETI VASTUS

3.40.8. 2017. aasta lõpuks võttis amet e-arved seoses teatud menetlustega kasutusele. Seevastu e-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise süsteemi ei ole kasutusele võetud, sest amet ei vaja neid. Amet kasutab oma hanketegevuseks üksnes väikese maksumusega lepinguid või Euroopa Komisjoni talituste hallatavaid olemasolevaid raamlepinguid.

3.41. TEADUSUURINGUTE RAKENDUSAMET (REA)

SISSEJUHATUS

3.41.1. Brüsselis asuv Teadusuuringute Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati komisjoni otsusega 2008/46/EÜ⁽²⁹⁹⁾. Rakendusamet loodi piiratud ajavahemikuks (1. jaanuar 2008 kuni 31. detsember 2017) liidu teatud teadusuuringute haldamiseks. 15. juulil 2009 andis Euroopa Komisjon rakendusametile ametlikult administratiivse ja tegevusautonoomia. 13. detsembril 2013 pikendas komisjon rakendusotsusega 2013/778/EU⁽³⁰⁰⁾ rakendusameti tegevusaega aastani 2024 ja delegeeris rakendusametile osa uue teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi („Horisont 2020“) elluviimise ülesannetest.

3.41.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded⁽³⁰¹⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes) ⁽¹⁾	63	67
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽²⁾	628	693

⁽¹⁾ Eelarve arvanded põhinevad maksete assigneeringutel.

⁽²⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.41.3. Kontrollikoda auditeeris:

- rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽³⁰²⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽³⁰³⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,
 - raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,
- nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.41.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽²⁹⁹⁾ ELT L 11, 15.1.2008, lk 9.

⁽³⁰⁰⁾ ELT L 346, 20.12.2013, lk 54.

⁽³⁰¹⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.ec.europa.eu/rea.

⁽³⁰²⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽³⁰³⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.41.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.41.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.41.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.41.8. Puudusi on lepinguliste töötajate leidmiseks kasutatava valikuprotsessi juhtimises. Kandidaatide isikutoimikud ja valikukomisjoni koosolekute protokollid ei sisalda alati kriteeriume, mille alusel kandidaadid värbamisandmebaasist välja valiti⁽³⁰⁴⁾.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.41.9. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked)⁽³⁰⁵⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arved), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

TEAVE SISEAUDITI TALITUSE ARUANNETE KOHTA

3.41.10. 2017. aasta mais valmis komisjoni siseauditi talitusel auditoriaruanne teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi projektide sulgemise kohta rakendusametis („The closure of FP7 projects in REA“)⁽³⁰⁶⁾. Rakendusamet koostas tegevuskava potentsiaalselt parandamist vajavate valdkondade kohta.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.41.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisa*.

⁽³⁰⁴⁾ Osutatakse ka komisjoni siseauditi talituse 2016. aastal valminud aruandele, mille teemaks oli rakendusameti personalijuhtimine.

⁽³⁰⁵⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 95 lõige 2 (e-haldus).

⁽³⁰⁶⁾ Kontrollikoda audititööd ei kontrollinud.

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2016	2016. aasta detsembris valminud auditaruandes jõudis komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et rakendusameti personalijuhtimise protsess oli üldiselt asjakohane. Rakendusamet ja komisjoni siseauditi talitus leppisid ühe esitatud leiu suhtes kokku parandusmeetmete võtmise.	Pooleli
2016	Ühes teises auditaruandes (mai 2016) jõudis komisjoni siseauditi talitus järeldusele, et rakendusamet ja komisjon olid loonud programmi „Horisont 2020“ toetuste haldamiseks tõhusa sisekontrollisüsteemi. Rakendusamet, komisjoni siseauditi talitus ja komisjon leppisid ühe väga oluliseks hinnatud leiu suhtes kokku parandusmeetmete võtmise.	Pooleli ⁽¹⁾
2016	Mais 2016 valmis lõplik versioon komisjoni tellitud välishindamisest, milles uuriti rakendusameti tulemuslikkust ajavahemikus 2012–2015. Selles jõuti järeldusele, et uuritud ajavahemikus tegutses rakendusamet oma ülesannete täitmisel tulemuslikult, tõhusalt ja säästlikult, selle mandaat on komisjoni ja rakendusameti toetusesaajate jaoks väga äärmiselt asjakohane ning põhitegevuse delegerimine komisjonilt rakendusametile on olnud edukas. Samas leidsid hindajad, et rakendusameti tegevuse tulemuslikkust ja tõhusust saab veelgi suurendada, ning kutsusid rakendusametit ja komisjoni parandama oma organisatsioonisisest dialoogi ja koostööd, välist kommunikatsiooni ning konkreetseid küsimusi IT ja personalijuhtimise alal. Rakendusamet ja komisjon leppisid kokku parandusmeetmete võtmise kava.	Ei kohaldata

⁽¹⁾ Komisjoni siseauditi talitus tegi 2017. aastal järelauditi, milles järeldas, et kaks mainitud soovitus on asjakohaselt ja tulemuslikult ellu viidud. Aasta lõpu seisuga oli kolm soovitus veel ellu viimata.

RAKENDUSAMETI VASTUS

3.41.9. Auditeeritud värbamismenetlus, milles tuvastati puudusi, võeti kasutusele 2016. aastal ning selle tulemusena koostati samal aastal kandidaatide reservnimekiri, mida kasutati 2017. aastal uute töötajate värbamiseks. Komisjoni siseauditi talituse 2016. aasta soovitusel põhjal vaatas REA lepinguliste töötajate valikumenetluse 2017. aastal läbi ja võttis selle sama aasta lõpus kasutusele. Lepinguliste töötajate läbivaadatud valikumenetlus võtab arvesse nõuet selgelt dokumenteerida CVde otsingu ja kõlblikkuskontrollide kriteeriumid ning kandidaatide kõlblikuks tunnistamise ja valiku kriteeriumid. Otsikriteeriumid, mille alusel valikukomisjon CVsid sõelub, on dokumenteeritud komisjoni protokollides. Seega on ajakohastatud menetluses kontrollikoja tuvastatud puudused juba kõrvaldatud.

3.41.10. Hangete valdkonnas kasutab REA komisjoniga sõlmitud teenustaseme kokkuleppeid või komisjoni raamlepinguid. Amet algatab hanke üksnes juhul, kui tekib konkreetne vajadus ning ta ei saa kasutada eelnimetatud võimalusi. 2017. aastal algatas REA vaid ühe väikese väärtusega hanke. E-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise praegust versiooni saab kasutada vaid hangeteks, mille väärtus ületab 144 000 eurot. REA ei saanud 2017. aastal neid mooduleid kasutada, sest amet pole seni korraldanud nimetatud künnisest suurema väärtusega hankeid. Pealegi muutub kooskõlas komisjoni tegevuskavaga e-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise süsteem 2018. aasta lõpust kõikidele ELi institutsioonidele ja ametitele kohustuslikuks ning selle kasutuselevõtu protsess käesoleval aastal alles algas. Amet kasutab juba e-arveid ning võtab ka e-hangete ja hankedokumentide elektroonilise esitamise moodulid kasutusele niipea, kui need hõlmavad ka keskmise ja väikese väärtusega hankeid.

3.42. **TARBIIJA-, TERVISE-, PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUKÜSIMUSTE RAKENDUSAMET (CHAFEA)**

SISSEJUHATUS

3.42.1. Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet (edaspidi „rakendusamet“) asutati 1. jaanuaril 2005 (Rahvatervise Programmi Täitevamet – PHEA – ajavahemikul 2005–2008, Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet – EAHC – perioodil 2008–2013 ning Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet – CHAFEA – alates 1. jaanuarist 2014)⁽³⁰⁷⁾. Rakendusamet asub Luxembourgis ja tema mandaati pikendati 31. detsembrini 2024. Rakendusamet rakendab ELi terviseprogrammi, tarbijaprogrammi ja algatust „Parem koostöö ohutuma toidu nimel“.

3.42.2. Tabelis esitatakse rakendusameti peamised arvanded⁽³⁰⁸⁾.

Tabel

Rakendusameti peamised arvanded

	2016	2017
Eelarve (miljonites eurodes)	9	10
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	58	61

(¹) Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: rakendusameti edastatud andmed.

KONTROLLIKOJA KINNITAV AVALDUS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE – SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

ARVAMUS

3.42.3. Kontrollikoda auditeeris:

a) rakendusameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽³⁰⁹⁾ ja eelarve täitmise aruanne-
test⁽³¹⁰⁾ 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta,

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.42.4. Kontrollikoja hinnangul annab rakendusameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi rakendusameti finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁽³⁰⁷⁾ Komisjoni otsus 2013/770/EL (ELT L 341, 18.12.2013, lk 69).

⁽³⁰⁸⁾ Rakendusameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil <http://ec.europa.eu/chafea/>.

⁽³⁰⁹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽³¹⁰⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud**

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.42.5. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.42.6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Asjaolu rõhutamine

3.42.7. Alates 2017. aasta novembri lõpust on rakendusametil puudunud peaarvepidaja. 13. detsembril 2017 määras rakendusameti juhatus ühe ametniku ajutiseks peaarvepidajaks, ehkki kõnealune ametnik on volitatud eelarvevahendite käsutaja asetäitja. See on vastuolus rakendusameti finantsmääruse artikliga 28, mille kohaselt seisavad eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded üksteisest lahus ja need on üksteist välistavad.

3.42.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

3.42.9. 2017. aastal dokumenteeris rakendusamet värbamismenetlusi ebapiisavalt. Lisaks ei olnud menetlused anonüümsed ja neis ei järgitud seatud tähtaegu. See võib õhnestada läbipaistvuse ja kandidaatide võrdse kohtlemise põhimõtteid.

TÄHELEPANEKUD USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE JA TULEMUSLIKKUSE KOHTA

3.42.10. 2017. aastal oli rakendusametil raskusi tagada küllaldane konkurents väikese ja keskmise maksumusega hankemenetlustes. Kõigi auditeeritud menetluste puhul sai amet vaid ühe pakkumuse.

3.42.11. Rakendusametid peaksid vastavalt finantsmäärusele võtma hankemenetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuvaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja andmete säilitamiseks kasutusele ühtse lahenduse (e-hanked) ⁽³¹¹⁾. Kuna sama nõue kehtib kõigi ELi institutsioonide ja asutuste kohta, töötab komisjon praegu välja terviklikku IT-lahendust, mis hõlmab riigihankemenetluste kõiki etappe. Komisjon võttis 2010. aastal kasutusele rakenduse arvete elektrooniliseks esitamiseks (e-arded), 2011. aastal rakenduse hanketeadetega seotud dokumentide elektrooniliseks avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja elektroonilises versioonis (e-hanked) ning 2015. aastal rakenduse hankedokumentide elektrooniliseks esitamiseks. 2017. aasta lõpuks oli rakendusamet küll teatud menetluste puhul kasutusele võtnud e-hanked ja e-arded, kuid mitte dokumentide elektroonilise esitamise rakendust.

3.42.12. Rakendusamet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil, mis suurendaks läbipaistvust ja annaks üldsusele võimaluse näha eri Euroopa institutsioonide ja asutuste töökuulutusi ühes kohas koos.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE KOHTA

3.42.13. Rakendusameti eelarve kavandamine on nõrk. III eelarvejaotise kulukohustustega seotud assigneeringute 2017. aastast 2018. aastasse üle kandmise määr oli kõrge – 1,6 miljonit eurot ehk 63 % (2016. aastal 1,2 miljonit eurot ehk 48 %); samuti oli kõrge 2017. aastasse üle kantud 2016. aasta eelarveassigneeringute tühistamise määr – 354 260 eurot ehk 23 %.

EELMISTE AASTATE TÄHELEPANEKUTE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

3.42.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

⁽³¹¹⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikkel 95 (e-haldus).

LISA

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2015	Rakendusamet tühistas 0,2 miljonit eurot ehk 18 % 2015. aastasse tehtud ülekandmistest (2014. aastal 0,1 miljonit eurot ehk 14 %), mis viitab puudustele eelarve planeerimises.	Pooleli
2016	Rakendusamet kandis järgmisse aastasse üle 1,1 miljonit eurot ehk 48 % (2015. aastal 0,9 miljonit eurot ehk 52 %) III jaotise (rakendusameti tegevusega seotud kulud) kulukohustustega seotud assigneeringutest. See tuleneb peamiselt tellitud IT-teenustest ja muudest uuringutest, mis ei olnud aasta lõpu seisuga veel läbi viidud või lõpetatud. Rakendusamet tühistas 0,2 miljonit eurot ehk 17 % 2015. aastast 2016. aastasse tehtud ülekandmistest, mis viitab puudustele vajaduste planeerimises.	Ei kohaldata

RAKENDUSAMETI VASTUS*ASJAOLU RÕHUTAMINE*

3.42.7. Lõpliku raamatupidamisaruande koostas ja allkirjastas selleks ülesandeks määratud raamatupidaja oma büroos. Tulevikus rakendatakse rangelt ülesannete lahususe põhimõtet.

3.42.9. Amet nõustub kontrollikoja märkusega, et koja analüüsitud värbamistoimik ei ole piisavalt dokumenteeritud. Chafea tagas siiski, et valikuprotsessis ei eelistatud ühtki kandidaati, sest neid kõiki koheldi võrdselt.

3.42.10. Chafea rakendas kõnealusel kahes väikese ja keskmise maksumusega hankes kõiki finantsmääruses soovitatud meetmeid. Eelnev avalikustamine toimus nõuetekohaselt ning pakkumust kutsuti esitama seadusega nõutud arv kandidaate, kellel kõigil on põhjalikud kogemused hankemenetluste ja nõutavate teenuste valdkonnas. Chafea järgis pakkujatele pakkumuse esitamise tähtaja kehtestamisel eelarve peadirektoraadi hangete käsiraamatut.

3.42.11. Praegu katsetab Chafea mitut e-hanke, sealhulgas dokumentide elektroonilise esitamise IT-moodulit. Esimest dokumentide elektroonilist esitamist hõlmavat hankemenetlust katsetatakse 2018. aasta kolmandas kvartalis. Chafea täidab sellega täielikult Euroopa Komisjoni soovitusi võtta e-esitamise moodul kasutusele enne 2018. aasta lõppu.

3.42.12. Chafea nõustub tähelepanekuga, et vabade ajutiste teenistujate ametikohtade avaldamine EPSO veebilehel võib nende nähtavust parandada.

3.42.13. Amet on kontrollikoja märkustega nõus. Amet teeb kõik endast oleneva, et veelgi vähendada ülekandmiste määra ja C8 tühistamismäära.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Neven MATES, võttis käesoleva aruande koos 41 kinnitava avaldusega vastu 18. septembri 2018. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner LEHNE

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET